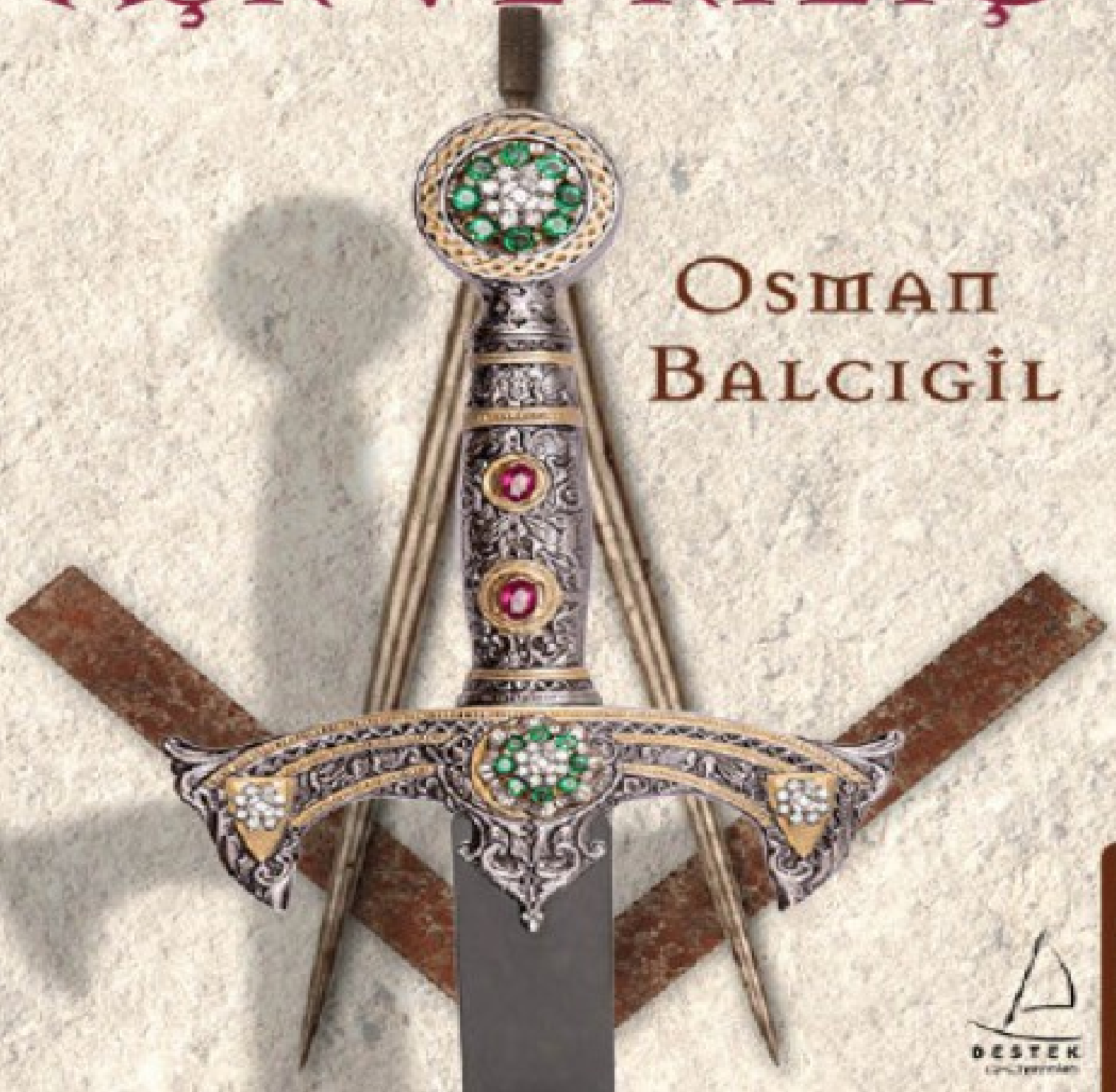

HİÇBİR ŞEY GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ DEĞİLDİR!

MASON LOCASINDA AŞK VE KILIÇ

OSMAN
BALCIGİL

DESTEK @ ANMAN

OSMAN BALCIĞIL

MASON LÖCASINDA
AŞK VE KILIÇ

DESTEK YAYINLARI: 508

EDEBİYAT: 184

MASON LOCASINDA AŞK VE KILIÇ / OSMAN BALCIĞİL

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumaloğlu

Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun

Yayın Koordinatörü: Erol Hızarcı

Editör: Kemal Kırar

Kapak Tasarım: İlknur Muştı

Sayfa Düzeni: Cansu Poroy

Destek Yayınları: Kasım 2014 (2.000 Adet)

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-9913-12-6

© Destek Yayınları

Harbiye Mah. Maçka Cad. Narmanlı Apt. No. 24 K. 5 D. 33 Nişantaşı / İstanbul

Tel.: (0) 212 252 22 42

Fax: (0) 212 252 22 43

www.destekyayinlari.com

info@destekyayinlari.com

[facebook.com/ DestekYayinevi](https://www.facebook.com/DestekYayinevi)

twitter.com/destekyayinlari

[instagram.com/destekyayinlari](https://www.instagram.com/destekyayinlari)

Pasifik Ofset Ltd. Şti.

Sertifika No. 12027

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No. 3/1

Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2 34310

Haramidere / İstanbul - TURKEY

Tel.: (0) 212 412 17 00

OSMAN BALCIĞIL

MASON LÖCASINDA
AŞK VE KILIÇ

**HİÇBİR ŞEY
GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ
DEĞİLDİR**

OSMAN BALCIĞİL

1955'te İstanbul'da doğdu. Ekonomi eğitimi gördü. Ulusal dergi, gazete ve televizyonların haber bölümlerinde muhabir, editör, yönetici olarak otuz yıla yakın çalıştı. Pek çok ödül aldı. Latin Amerika'da yaptığı çalışmayla, 1988 yılında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından "Yılın Gazetecisi" seçildi. Sürekli Basın Kartı sahibi.

Çalışmaları

- . **Birikim Yayınları**, 1977-1980 Yayınevi yöneticisi.
- . **İletişim Yayınları**, 1980-1983 Yazar ve editör: Yeni Gündem, Video Sinema, Tarih ve Toplum, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi.
- . **Cumhuriyet Gazetesi ve Dergisi**, 1983-1985 Yazılar, Röportajlar ve Oxford Mektupları.
- . **Hürriyet, Hürriyet Pazar ve Tempo Dergisi**, 1986-1988 Yazar, editör.
- . **Hürriyet Production**, 1989 Araştırmacı, yapımcı, koordinatör: Hodri Meydan, Tele-Vizyon, Tempo, Basın Kulübü programları.
- . **Show TV**, 1993 Haber Müdürü, Baş Sayfa programı yapımcısı.
- . **ATV**, 1994 Haber Programları Genel Koordinatörü, Üçüncü Sayfa, 41 Dakika programlarını hazırladı ve sundu.
- . **Kanal 6**, 1996 Haber Dairesi Başkanı.
- . **Star TV**, 1996 Haber Müdürü, Kırmızı Koltuk, Osman Balcıgil ile Gece Hattı, Dobra Dobra programlarını hazırladı ve sundu.
- . **HBB TV**, 1997-2000 Haber Dairesi Başkanı, Anchorman, Şeytanın Avukatı programını hazırladı ve sundu.
- . **Ottoman Medya**, 2000-2013 Kurucu ortak.

Araştırma Kitapları

- . **Birleşmiş Milletler, Uluslararası Af Örgütü ve Ölüm Cezası**, Birikim Yayınları
- . **1960 Anayasası Üzerine**, Birikim Yayınları
- . **İdamın Günlüğü**, Onur Yayınları
- . **Toplum: Layığı Bu Değil**, Haziran Yayınları
- . **Latin Amerika'nın Atar Damarları**, Belge Yayınları

Romanları

- . **Ters Kanatlı Şahin**, Şenocak Yayınları
- . **Bilginin Efendisi**, Destek Yayınları
- . **Zerdüşt'ün Sırrı**, Destek Yayınları
- . **Dante'nin İstanbul Cehennemi**, Destek Yayınları
- . **Pisagor Tepkisi**, Destek Yayınları

HİÇBİR ŞEY
GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ
DEĞİLDİR

ÂZEM İLE SEDAT...

İki genç adam, volümü giderek artan müziğin, parıldayan kılıçların ve dostça bakışların eşliğinde karanlık dünyayı geride bırakıp aydınlığa ulaşıyorlar...

Pek çok önemli aşamadan geçip kapımıza kadar gelmişlerdi. Kardeşlerimin isteği ve benim bir çekiç darbemle, hayata yeniden başladılar.

Bu kez gözlerini açtıkları dünya, bizim dünyamız!

Siyah takım elbiselerinin, beyaz gömleklerinin, siyah kravatlarının ve tabii ki beyaz kuzu derisi önlükleri ile beyaz eldivenlerinin içinde, onlar artık bizden birileri.

Bundan böyle, sözünü ettiğim iki genç insana, kendimizi ve ailemizi emanet edebiliriz.

Bir önemli hazinemiz daha var onlara emanet edeceğimiz: Sırlarımız.

Zincirimizin iki yeni üyesi, yazılı olarak internet dahil olmak üzere her yerde bulunabilecek ama sadece mabet içinde bulunanlara anlam ifade edebilecek sırlarımızı zaman içinde öğrenecek, onları bizden sonraki kuşaklara aktaracaklar.

Çünkü onlar bizim kardeşimiz!

Önemli bir aksilik çıkmazsa, sonsuza kadar da öyle kalacaklar.

Ben kim miyim?

Kardeşlerim bana Üstad-ı Muhterem derler.

“Ben Âzem Afgani”

Törenin tebrik kısmı da tamamlandıktan sonra, zincirimizin iki yeni mensubu, rehber kardeşler tarafından yemek salonuna, oturmaları gereken yere getiriliyorlar.

Kardeş sofrasına ilk kez katıldıkları için, yeni kardeşlerimiz tedirginler. Yabancılik çektikleri her hallerinden belli oluyor.

Onların içinde bulunduğu durum, bizler için hiç de yadırgatıcı değil. Kardeşliğe adım attığımız günü, istisnasız olarak hepimiz tıpkı bugün gibi hatırlarız. Çünkü sözkonusu olan, iz bırakan bir dönüm noktasıdır ve içinde tedirginlik mutlaka vardır.

İki yeni kardeşimi bu ruh halinden mümkün olduğunca çabuk çıkartmak için, önümdeki zile dokunup sessizliği sağlıyorum.

Sözü, kendisini tanıtmaması için Âzem’e veriyorum.

Âzem sözlerine, Türkçeyi hepimiz gibi konuşuyor olmasına aldanılmamasını, ailesinin çok da eski olmayan bir tarihte İran’dan İstanbul’a göçtüğünü söyleyerek başlıyor.

Dedesesi Vâlâ Afgani 1979 yılında, mollalar iktidarı ele geçirir geçirmez, biricik kızı Şirin’i, yani Âzem’in annesini yanına alarak İstanbul’a kaçmış.

Âzem 1986 yılında İstanbul’da, Nişantaşı’nda doğmuş. Tüm eğitimini İstanbul’da tamamlamış. Yeni kardeşimiz, geriye doğru baktığında, hatırladığı en güzel şeyin dedesi Vâlâ Bey olduğunu düşünüyor.

Koca İstanbul'da sadece üç kişilik bir aileymiş Afganiler. Dedesi, Âzem'in her şeyi olmuş. Kardeşimizin Vâlâ Bey'i uzun uzun anlatmasından, üzerinde çok önemli izler bıraktığını anlıyoruz:

“Kendimi bildim bileli annem çalıştı. Dedem ve ben başlangıçta evde iki kardeş gibiydik. İlk oyun arkadaşımdı. Sonra babam oldu, ardından dedem, sırdaşım, yoldaşım...”

Dinlerken, Âzem kardeşimiz için dedesi Vâlâ Afgani'nin çok özel bir anlam ifade ettiğini iyice anlıyoruz.

Bu tür konuşmalarda, bir insandan uzun uzun bahsedilmesi bazen sıkıcı olur. Bir salon dolusu dinleyicinin, sizin geçmişinizden bir insana dokunması her zaman mümkün olamayabilir. Ama bu akşam öyle değil. Kardeşlerimin gözlerinde, biraz Âzem'in anlatım tarzından kaynaklanan ama daha çok anlatılan kişinin özellikleri nedeniyle bir ilgi fazlalığı olduğunu gözlemleyebiliyorum.

Âzem konuşmasını sürdürürken, Vâlâ Bey'in İran'daki kardeşlerimizin en önemlilerinden biri olduğunu öğreniyoruz. Şah'ın yüzde yüz güvendiği birkaç yüksek bürokrattan biri olarak, devlette de uzun yıllar görev yapmış. Rıza Pehlevi, ailesi ile birlikte yurtdışına çıkarken, ülkeyi ona ve onun gibi çok güvendiği birkaç üst düzey bürokrata emanet etmiş.

İslam Devrimi'nin gerçekleştiği günlerin İran'ında Şah'ın gözdelerinden biri olmak bile ölümcül suç sayılırken, Vâlâ Afgani, üstelik kardeşlik teşkilatının tanınmış mensuplarından biriymiş.

“Tüm kardeşlik kuruluşunun hazine işlerine bakıyormuş...” diyor Âzem kardeşimiz, dedesinin görevini tarif ederken.

Onun ve tüm kardeşlerimin duyacağı kadar yüksek bir sesle, “Senin de artık öğrenimde yarar var. Biz kendi aramızda ona Büyük Hazine Emni adını veriyoruz.” diyorum araya girip.

Âzem kardeşimiz İran'da gerçekleşen devrime de değiniyor kısaca. Kendisinininkine benzeyen ailelerin ülkede nefes alamaz hale gelmelerinden, topraklarını terk etmek zorunda kalmalarından söz ediyor.

Bir ara yanlış anlayacağımızdan endişe ederek, söylediklerini okuduklarından ve daha çok dedesinden dinlediklerinden aktardığına dikkat çekiyor.

“Yoksa” diyor, “tabii ki bunlar yaşanmışlık değil”.

Benim ve kardeşlerin ilgisinin azalmak şöyle dursun arttığını hisseden Âzem, anlatmayı sürdürüyor...

Başına gelebileceklerin farkında olan Vâlâ Bey, biricik kızını ve kardeşliğe ait önemli birkaç parça “eşya”yı alıp Tahran'dan Urmia'ya, oradan da Esendere'ye geçmiş. Baba kızın son durağı İstanbul olmuş.

Az önce de dikkat çektiğim gibi, Âzem'in akıcı bir konuşma tarzı var ve şimdi daha da eskilere dönmüş durumda:

“Afgani soyadı bazılarımızda Cemaleddin ismini çağrıştırmış olmalı. Hindistan, Afganistan, İran ve Osmanlı'da iyi tanınan bir fikir ve eylem adamı Cemaleddin Bey. Osmanlı İmparatorluğu topraklarında, Kahire'den İstanbul'a kadar her köşede bulunmuş, özellikle kardeşlik çevrelerinde muteber bir isimmiş.”

Âzem, soyundan geldiği Cemaleddin Afgani üzerine sanki ihtisas yapmış gibi sürdürüyor

konuşmasını:

“Fransızların, *Urvetu’l Vuska* isimli dergisini yayımlaması için Paris’in kapılarını sonuna kadar açtığı, İngilizlerin yazdıklarını toplatmak için bütün coğrafyalarda seferberlik ilan ettiği bir adammış.”

Konuşmasının bu noktasında bir nefes alıyor Âzem. Yüzüne inandırıcılık sağlamaya çalışan özel bir ifade yerleştirerek sürdürüyor sözlerini:

“Yaygın olarak bilinenin aksine, Cemaleddin Bey bir aileye sahipti ve soyu, varlığını bugüne kadar sürdürdü. On iki yaşında kaybedene kadar, Vâlâ dedemden hep ona dair hikâyeler dinledim...”

Cemaleddin Üstadın kim olduğunu, Âzem’in konuşmasını dinleyen birçok öteki kardeşim gibi ben de biliyorum. Yüz yılı çoktan geride bırakan kuruluşumuzun çeşitli zamanlarda yayımlanan dergilerinde, Afgani ile ilgili sayfalar dolusu yazı yazıldı. Çeşitli vesilelerle konferanslar verildi.

Jön Türklerimizin benzeri bir karakter olan bu muhteşem insanı, şimdi bir de onun soyuna mensup birinden dinleme ayrıcalığı edinmiş bulunuyorum.

Sözlerinin arasına, Cemaleddin Afgani ile ilgili kaynak kitapları ustalıkla yerleştirmesinden de anlıyorum ki, yeni kardeşimiz soyu hakkında geniş bir bilgiye sahip.

Âzem kardeşimiz konuşmasını sürdürürken, aklıma kendisinden Cemaleddin Afgani ile ilgili bir konferans hazırlamasını istemek geliyor. Hemen orada düşüncemi ifade ediyor, evine döner dönmez çalışmaya başlamasını tavsiye ediyorum.

İsteğimin genç kardeşimizi çok heyecanlandırıldığını ve sevindirdiğini gözlerimden anlıyorum.

Buğday tenli, siyah saç ve gözlü, uzun boylu, hoş bir fiziğe ve ince yüz hatlarına sahip olan Âzem’den sonra, söz bazı açılardan onun tam tersi özelliklere sahip Sedat’a geçiyor.

“Ben Sedat Demirciler”

Sarışın, yeşil gözlü, uzun boylu, geniş omuzlu, film yıldızlarını geride bırakacak kadar yakışıklı Sedat.

“Ben Sedat Demirciler” diye başlıyor sözlerine. Tam da kendisinden beklediğim gibi, soyadının dışında ailesinden hiç söz etmiyor. Daha çok hangi okullara gittiğini, ne eğitimi gördüğünü, geçen yıllarda kendisini geliştirmek için okulun dışında neler yaptığını anlatıyor.

Aslında, bir Demirciler olarak kendini anlatmaya çalışsa, yeni neler söyleyebilir ki!

O anda kardeş sofrasında oturmakta olan hepimizin ve hatta Türkiye toprakları üzerinde nefes alan herkesin bildiği gibi, Türkiye’nin en zengin ailelerinden birinin iki çocuğundan erkek olanı Sedat.

Tanınmış bir işadamı olan dedesinin ismini taşıyor. Babası, annesi ve kendisinden birkaç yaş küçük kız kardeşi, magazin basınının vazgeçilmezleri. Oturdıkları yalıdan otomobillerinin markalarına, helikopterlerinin modelinden uçaklarına, yatlarının kaç metre olduğundan jet sosyetenin Avrupa’daki hangi partisine ne zaman katılacaklarına kadar, Demirciler ailesinin bilinmeyen bir yanlarının kaldığını zannetmiyorum.

Liseyi ve üniversiteyi İngiltere’de okumuş olmasına rağmen, eminim herkes, ailesi nedeniyle Sedat

kardeşimiz hakkında neredeyse her şeyi ezbere biliyordur.

Biraz da bu durumdan hazzetmediği için olsa gerek, yeni kardeşimiz konuşmasında ağırlığı “arayış” meselesine veriyor:

“Uzun süre kendimi aradım, sonunda anladım ki yanlış yoldaymışım. Aslında yapmam gereken kendimi yaratmışım. Takdir edersiniz ki bu tür bilgilere ulaşmak kolay olmuyor...”

Doğru söylüyor. Sözlerinin, kardeş soframızda bulunan hemen her kardeşim için geçerli olduğundan eminim.

Kardeşliğimizin kapısını yol üstünde görüp çalanların sayısı gerçekten çok azdır. İnsanlar bize uzun arayışlardan sonra ulaşır.

Öte yandan, yolları tesadüfen ya da bir tanıdık vasıtasıyla çıkanlardan da kalıcı olanlar çıkmıştır çıkmasına ama sayıları çok değildir. Biraz bakınır, sonra sıkılır giderler.

Kalıcı olanlar, tam da yeni kardeşimiz Sedat’ın dediği gibi, bir arayış sonucu ulaşanlardır ve sırlarımızın kuşaktan kuşağa aktarılmasında etkin görevleri de onlar alırlar.

Düşünsenize bir kez, Sedat kardeşimiz daha kapımızdan gireli birkaç saat bile olmadı ama “kendisini yaratmak”tan söz ediyor. Bu tür kimselere, özellikle gençler arasında zor rastlanır.

Aslında, Sedat’ın sözünü ettiği bu eyleme biz başka bir isim veriyoruz. O doğru kelimeleri henüz bilmediği için böyle söylüyor. Ama kastının ne olduğu anlaşılıyor. Niyeti belli. Bu nedenle de doğru yerde bulunduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

En azından şimdilik, Sedat kardeşimizin doğru kapıdan girdiğini, uygun çatının altında bulunduğunu düşünüyorum. Tabii ki ne olacağını zaman gösterecek. Çokça kullanıldığı gibi söyleyecek olursam, “yaşayacağız ve göreceğiz”.

Sedat konuşmaya devam ediyor...

Lisedeyken Uzakdoğu sporlarına, özellikle aikido’ya ilgi duymasının nedeninin de “arayış” olduğunu söylüyor. Bu spor sayesinde, gücünü rakiplerinin gücüyle birleştirerek büyütmeyi öğrendiğinden söz ediyor. Üniversite yıllarına geldiğinde, aikido’nun yanı sıra Uzakdoğu felsefelerine de merak sardığını anlatıyor. Tibet’e, Hindistan’a gitmiş, Budizm ve Yoga’yı anlamaya, bu öğretileri içselleştirmeye uğraşmış. Çin’de de bulunmuş, Zen ve Yin Yang üzerine çalışmalar yapmış.

Öğrencisi olduğu gurulardan birinin, “Kendini kaybetmezsen, bulma ihtimalin yoktur.” dediğinden de dem vuruyor bir ara kardeşimiz.

Söyledikleri çok düşündürücü. O kadar ki, bir ara anlattıklarından kopup doğruları ve yanlışlarıyla “kendini kaybetme ve bulma” konusuna kafa yormaya başlıyorum.

Kendimi toparlayıp Sedat kardeşimin sözlerine yeniden yoğunlaşınca, konuşmasının sonuna geldiğini anlıyorum:

“Nedenini bilmiyorum ama ruhumun derinlerinde hâlâ büyük bir boşluk olduğunu düşünüyorum.”

Evet, Sedat bu son cümlesini de söyledikten sonra kendisini dinlediğimiz için hepimize teşekkür ediyor.

Âzem’den sonra o da güzel konuştu. Her ikisinin de bize yakışan kardeşler olacağını düşünüyorum.

Sedat kardeşimin sözlerini tamamlaması üzerine kardeşlerimizden biri söz istiyor ve az önce dinlediklerinden hareketle, “Anlaşılan, sıra şimdi de bize gelmiş durumda.” diyor.

Sık rastladığımız bir durum değil bu. Bir Demirciler’le karşı karşıya bulunuyor olmaktan kaynaklandığına eminim.

Ve aynı kardeşim, yine ironi kokan bir soruyla, düşüncesini takviye etmeye çalışıyor:

“Az önce sözünü ettiğin kendini bulma arayışına, bizimle birlikteyken de devam edecek misin?”

Sedat, daha çok takılma kokan bu soruyu, tam da kendisinden beklediğim gibi olgunlukla, tebessüm ederek karşılıyor.

Önce, soru için teşekkür ediyor ve alınmadığını söylüyor. Ardından düşüncesini inandırıcı bir ses tonuyla dile getiriyor:

“Bir kitapta, burada, iyi erkeklerin daha da iyi erkekler haline getirildiğini okumuştum. Ben az önce kendimi yaratma, yolumu bulma dedim. Galiba siz buna ‘ham taşın yontulması’ diyorsunuz. İşte tam da bunun için buradayım. Tıpkı sizin gibi.”

Kardeşlerimiz, biraz da az önceki olumsuz atmosferin etkisini azaltmak için, Sedat kardeşimizin cevabını uzun uzun alkışlıyor.

TUHAFLIKLAR BÖYLE BAŞLADI...

Güzel bir Eylül akşamı aramıza katılan Âzem ile Sedat kardeşlerimiz, kışın kendisini iyice hissettirmeye başladığı bu günlerde, yabancılığı üzerlerinden iyice atmış görünüyorlar.

Bu konuyu özel olarak kendileriyle konuşmuş değilim ama kardeşlikte geçirdiğim bunca zamandan sonra, sanıyorum böyle bir tahminde bulunabilirim ve pek de yanlış çıkmaz.

Kardeşlik zincirine daha önce katılmış olanlarımızın desteğiyle, iki kardeşimiz mabet ve kardeş sofrasında sürekli olarak kendilerini geliştirdiler. Böyle olunca, öğretimimize her geçen gün yakınlaştılar ve kendilerini daha fazla bizden hissetmeye başladılar.

Örneğin, kardeşlerden yemek parası toplamak onların sorumluluğunda yürüyor. Böylece hem bir görevi yerine getiriyor hem de öteki kardeşlerle iletişimlerini geliştirmiş oluyorlar. Âzem ile Sedat kardeşlerimiz, zincirimize katıldıkları günden bu yana, bu görevi burun kıvrımadan, ciddiyetle yürüttüler.

Özellikle, ülkenin en zengin insanlarından biri olan Sedat'ın, kardeşlerden tek tek para toplaması, sonra bir masaya oturup bunları sayması, çoğunlukla hesabı tutturamaması, Âzem kardeşten yardım istemesi seyirlik bir durum.

Dışarıdaki dünyada ne kadar varlıklı, ünlü, etkin olursak olalım, kapı kapanıp iç dünyamıza çekildiğimizde kendi kurallarımızın geçerli olduğunun, en zenginizle en fakirimiz arasında küçük bir fark bile kalmadığının somut ifadesidir kardeş sofralarımız.

Sadece kardeş sofrası ile ilgili görevlerden değil, öteki görevlerden de hiçbirimiz, şu ya da bu nedenle muaf olamayız.

Gösterişli yaşamlara, unvanlara ya da başka tür sıradışı özelliklere sahip olmayanlarımızın yanı sıra zengin, sanatçı, bilim adamı gibi özel niteliklere sahip kardeşlerimiz de bu çatının altında gurur, böbürlenme, tepeden bakma gibi insana dair olumsuz davranışları geride bırakma şansını elde ettiler. Köşeleri alındı, törpülendiler.

“Neyse” dedirten bir durum...

Sonbahardan kışa kadar gerçekleştirdiğimiz birkaç toplantıda, Âzem ile Sedat'ın birbirlerine daha yakın durmaya başladıklarını gözlemliyorum.

Bu durum gerçekten hoşuma gidiyor. Mabette ve kardeş sofrasında yan yana oturuyor, her konuda birbirlerine yardımcı olmaya çalışıyorlar. Ziyadesiyle memnunum. Çünkü, kardeşlerin birbirlerine kardeşçe davranmaları öğretimimizin en önemli parçası.

Ayrıca rehberleri, vermelerini istediğim konferans çalışmalarısıyla ilgili olarak övücü sözler söylüyorlar.

Sedat kardeşimin Doğu felsefesi üzerine yaptığı çalışmanın bir hayli ilerlediği ifade ediliyor. Âzem kardeşimin de soyundan geldiği Cemaleddin Afgani ile ilgili mükemmel bir konferans hazırlamakta olduğu anlatılıyor.

O akşam, mabetten kardeş sofrasına doğru yürürken, ikisine birden çalışmalarının nasıl gittiğini soruyorum.

Aynı anda, “Müsait olduğunuz bir zaman sizinle bu konuda konuşmak istiyoruz.” diyorlar. Derhal bir duvar dibi işaret ediyorum.

Âzem ve Sedat’la konuşurken, kendilerine uzun bir zaman tanımış olmama rağmen, çalışmalarının neredeyse sonuçlanmak üzere olduğunu keşfediyorum. Programın çok ilerisinde olduklarını, hazırladıkları konferansları ancak altı ay sonra verebileceklerini söylüyorum. Üzülüyor, tersine seviniyorlar. Çalışmak için daha fazla zamanlarının olması hoşlarına gidiyor.

Konuşma sürürken, birbirlerinin konularına alabildiğine vakıf olduklarını anlıyorum.

“Ben sizden birer konferans hazırlamanızı istemiştim. Gördüğüm kadarıyla ikiniz birden, iki konferans hazırlıyorsunuz. Yanılıyor muyum?”

Haklı olduğumu söylüyorlar.

“Neyse” diyorum kendi kendime.

Böyle olmasının hiçbir sakıncası yok. Hatta faydası bile var. Bu sayede yakınlaşmış, aynı zamanda birbirinden çok farklı iki konuda, ikisi birden bilgilenmiş olacak.

Kardeş sofrasında...

Kar yağma ihtimalinin iyice fazlalaştığı o akşam, kardeş sofrasında, görevi devraldığım ve geleneksel olarak yanımda oturan selefim kulağıma eğilerek “Âzem ile Sedat kardeşlerimiz hakkında ne düşünüyorsun?” diye fısıldıyor.

Ben de onun kulağına eğiliyorum ve “İyi çocuklar” diyorum.

Gülümsüyor.

“Sence de birbirlerine gerekenden fazla yakın davranmıyorlar mı?”

Başımдан aşağıya bir tas soğuk su dökülmüş gibi oluyor. Şaşırmadığımı söylersem yalan olur.

Bilinçaltım, geçen süre zarfında öğüttüklerini kusmaya başlıyor...

Geçmişe dair bazı sahneler gözümün önünden bir film şeridi gibi geçiyor...

Belli ki beynim bana fark ettirmeden bu konu üzerine epey çalışmış, hafızam, düşündüğümde de çok enstantane kaydetmiş.

Bütün sahneler, bir bir geri geliyor...

Hepimizin zaman zaman başına gelir. Adını koyamayız ama bir şeyler biriktiririz ve ortaya bir laf atıldığında, “Haaa!” deriz... Parçalar, işte tam o anda yerine oturur, büyük resim görünür.

İşte tam da şimdi, böyle bir duygu seli içindeyim!

Az önce, konferans konusunda kendileriyle yaptığım kısa konuşma süresince hissettiklerim de az önce sözünü ettiğim o parçalardan biri değil mi zaten?

Evet, öyle!

Düşüncelerimle halleştikten sonra selefime dönüyor, ne düşünüyorsa net bir şekilde anlatmasını rica ediyorum.

Sağ olsun, her zamanki gibi açık, hatta gereğinden açık konuşuyor:

“Tabii ki kardeşlerin birbirlerine yakın olmaları gerekir. Onlar ne kadar yakın olursa, biz görevimizi o kadar iyi yaptığımızı düşünür, mutlu oluruz. Ama Âzem ile Sedat’ınkindede biraz farklı bir yakınlaşmanın kokusunu alıyorum. Doğrusunu söylemem gerekirse, Sedat’ın kolunu Âzem’in omzuna atış, Âzem’in elini Sedat’ın beline dolayış şeklini hiç mi hiç beğenmiyorum..”

Sayıp sevdiğim, sözlerine değer verdiğim selefimin düşünceleri, biraz da duymak istemediğim cinsten olduğu için canımı fazlasıyla sıkıyor. Kısa kesmesi için dua ediyorum.

Düşüncelerim yüzüme de yansımış olsa gerek ki “İşte böyle!” diyor ve susuyor.

Bir yanlış anlamaya yol açmamak için, kendisine saygı duyduğumu ve çeşitli zamanlarda yaptığı uyarılardan çok yararlandığımı tam da burada ve hemen söyleyeyim.

Rahatsızlığımın asıl nedeni, kesinlikle onun kullandığı kelimeler ya da kurduğu cümleler değil. Beni rahatsız eden, meselenin bizatihi kendisi!

Ve daha da önemlisi, bu tatsızlığa çözüm bulmak tümüyle benim sorumluluğumda. Görmezlikten gelemem, arkamı dönüp gidemem...

İçim içimi yemeye başlıyor!

Yemek süresince, selefimin düşüncelerinde ne kadar haklı olabileceğinin, onun ve benim bazı yakınlaşmaları yanlış değerlendirme ihtimalimizin olup olmadığının muhasebesini yapıyorum.

Geçmiş deneyimlerimden biliyorum ki, hiçbir şey görüldüğü gibi değildir! Bu nedenle meselelere soğukkanlılıkla, derinlemesine bakmak, görünenin arkasını okumaya çalışmak gerekir.

Öyleyse gözümü dört açmam, şu saçma durum açıklık kazanana ve çözüme ulaşana kadar gözümü Âzem ile Sedat’tan ayırmamam gerekiyor.

Yemek süresince bir gözümü yeni kardeşlerimin üzerinde tutuyorum. Bu arada dikkat çekmemek için de çaba sarf ediyorum.

Atıştıran karın eşliğinde evime doğru giderken, malum konu bütün ağırlığıyla düşüncelerimi işgal ediyor.

Ayakkabılarımı çıkartırken, pijamalarımı giyerken, yatağa girerken ve uyumak için gözlerimi kapatırken de hep bu konuyu düşünüyorum.

“SEDAT’IN TERCİHİ ÂZEM”

Sedat ve Âzem kardeşlerimle ilgili olarak selefimle yaptığım o tatsız konuşmanın üzerinden sadece birkaç gün geçti.

Kahvaltı sofrasına doğru yürürken, magazin dünyasını yakından takip eden on yedi yaşındaki kızım elime katlanmış bir gazete tutuşturuyor ve bir noktayı özel olarak işaret ediyor.

Kızımın parmağıyla gösterdiği noktada bulunan yazıyı görünce, “Eyvah!” diyorum kendi kendime.

Ülkenin bir numaralı gazetesinin çığırkanlığıyla ünlü magazincisi, yazdığı habere, “Sedat’ın tercihi Âzem” başlığını atmış.

Yazının yanındaki fotoğrafa bakıyorum. Sedat’ın kolu Âzem’in omzunda.

Bir gece kulübünde çekildiği belli olan fotoğraf, belli ki kadrajlanarak kullanılmış. Böyle olunca, masanın ne kadar kalabalık olduğu anlaşılmıyor, mekândaki atmosfer gözden kaçıyor, dikkat doğal olarak fotoğrafta yer alan iki kişinin üzerinde toplanıyor.

Yeterince baktıktan sonra, gözüm bu kez fotoğrafın altında yazılı olan satırlara kayıyor:

“Demirciler ailesinin kızlara pas vermemekle ünlü oğlu Sedat, eski arkadaşlarından Semi’nin doğum gününe Âzem ile katıldı. Zaman zaman elini birlikte olmaktan hoşlandığı arkadaşının omzuna koyan Sedat’ı objektifimiz böyle yakaladı.”

“Ne var bunda!” diyorum gazeteden başımı hızla kaldırarak.

Kızımın gülümsemesi donuyor. Belli ki kendisinden çok habere kızmam gerektiğini düşünüyor.

Onun yüzüyle verdiği tepkiye, elinde tepsiyle yemek masasına doğru ilerlemekte olan eşim sözleriyle destek oluyor:

“Okusana haberi!”

Eşimin sözünü dinliyorum. Kahvaltı masasına oturur oturmaz gazeteyi okumaya başlıyorum:

“Eğitimi İngiltere’de yapan, mantrasını Uzakdoğu’da arayan Demirciler Ailesi’nin oğlu Sedat, çocukluk arkadaşı Semi’yi kırmadı, doğum günü partisine katıldı. Sedat partiye, sosyete dünyasının ilk kez gördüğü ve adını ilk kez duyduğu arkadaşı Âzem ile birlikte geldi. Geceye katılan birbirinden güzel kızlara pas vermeyen ikili, patlayan flaşlardan hazzetmediklerini her halleriyle belli ettiler.”

Bir magazin muhabirinden beklenmeyecek kadar incelikle kaleme alınmış yazı. Anlaşılan, gazetenin yöneticileri, Demirciler Ailesi’nin canını sıkmamak için yazının iyi bir editörün elinden geçmesini istemişler. Reklam pastasındaki payı düşünüldüğünde, Demirciler, ülkede saygısızlık yapılması imkânsız olan ailelerin tabii ki en başında gelir.

Yazıyı okuduktan sonra, ne diyeceğimi merakla bekleyen eşim ve kızıma dönüp “Ne var bunda!” diyorum, bu kez sesimi biraz daha yükselterek.

Kızım, “Başlık var baba, başlık!” diyerek tepkisini gösteriyor. Eşim de başını sallayarak ona destek oluyor.

Kızımın parmağıyla da işaret ettiği başlığa tekrar bakıyorum. Üç sözcükten oluşan ve “Sedat’ın tercihi Âzem” diyen başlık gazete açısından savunulması kolay, aile için üzerine gidilmesi zor, okuyuculara göre ise tahrik edici. Hınzır editör güzel iş çıkartmış.

Düşünmeyi sürdürürken, eşim çay dolu fincanımı önüme doğru itiyor ve iliklerime kadar titrememe yol açan bir yardım vaadinde bulunuyor:

“Kadınlar anlar. Önümüzdeki hafta yapılacak eşli toplantıda ben sana şıp diye söylerim Âzem ve Sedat’la ilgili yazılmış olanın doğru olup olmadığını.”

Bir can sıkıcı telefon...

Kahvaltayı tamamlayıp evden çıktığımda, birkaç gün boyunca yağın karın nihayet erimeye başladığını fark ettim. İlk yağdığında hepimizde hoş duyguların uyanmasına yol açan güzellik, kısa sürede yerini çamur ve tuz karışımı bir pisliğe bırakmaya başlamıştı.

Can sıkıntısı içinde muayenehaneme ulaştım. Masama konulmuş gazeteler arasından az önce evde kızım tarafından gözüme sokulmuş olanı buldum ve lanet olası magazin sayfasını açtım. Başlığı ve haberi tekrar tekrar okudum. Fotoğrafi defalarca inceledim. Fotoğraf altını neredeyse ezberledim.

Tekrar düşününce, fotoğraf ve altındaki yazı ile haber metninde, aslında pek de can sıkıcı bir durum olmadığına karar verdim.

Başlık, “Sedat’ın tercihi Âzem” şeklinde atılmamış olsaydı, önümdeki bir cemiyet haberi olduğunu düşünür, tebessüm eder geçerdim. Ama başlıkta kullanılmış olan o “tercih” sözcüğü, kaçınılmaz olarak meseleyi bütün boyutlarıyla, tekrar tekrar kafamda evirip çevirmeme yol açıyordu.

Kendi halime bırakılsam, yine de “iş”in peşine düşmeyebilirdim belki ama olmadı. Daha ilk çayımı bitirmeden sekreterim ilk telefonu bağladı.

Arayan selefimdi. Gazeteyi görüp görmediğimi sordu.

Gördüğümü söyledim.

Ne yapacağımı sordu.

“Bilmiyorum” dedim.

Gerçekten de ne yapacağımı bilemez durumdaydım.

Selefim, mantıklı bir cevap vermem için telefonun öteki ucunda beklerken, zaman kazanmak için, biraz düşüneceğimi, birkaç kişiyle konuştuktan sonra dönüp fikrini alacağımı söyledim.

Pis bir güne, pis ötesi bir başlangıç yapmıştım. Muayenehanemin dört bir köşesini defalarca arşınladım.

Uzun süren kararsızlıktan sonra, bir yerden başlamam gerektiğine karar verdim.

Üzerinde sadece kardeşlerin telefonlarının yazılı olduğu listeyi açıp, dikkatle göz gezdirdim. En muhafazakâr, en özgürlükçü ve ortalarda bir yerde duran, benim için fikirleri gerçekten değerli üç kardeşimin adlarını sekreterime söyledim.

ÜÇ TELEFON BİR KARAR...

Sekreterimin ilk bağıladığı telefon, tesadüfen en özgürlükçü olduğunu düşündüğüm kardeşiminkiydi...

Önce, erimeye başlayan karın ardında bıraktığı pislikten konuştuk. Sonra, gazeteyi görüp görmediğini sordum.

“Hangi gazeteyi?” deyince, görmediğini anladım.

Telefonumla haberin resmini çektim ve gönderdim. Alıp almadığını kontrol ettim. Almıştı. O haberi okurken, sekreterime soğumuş çayımı tazelemesi için seslendim.

Kardeşim az sonra, haberi dikkatle okuyup fotoğrafı ve başlığı dikkatle incelediğini söyledi. Tabii ki bu kadarla yetinmedi:

“Bu haberi ciddiye almak senin mi aklına geldi, yoksa birisi ya da birileri mi dikkatini çekti?”

Neden konuşmaya doğrudan böyle bir soruyla başladığını merak ettiğimi söyleyince, kardeşim düşüncelerini büyük bir açıklıkla dile getirdi:

“Türkiye’nin en iyi okullarında okumuş, Amerika’da ilim irfan öğrenmiş bir doktorsun. Dünyanın her yerinde, medyanın gözünün zengin insanların üzerinde olduğunu gayet iyi bilirsin. Tanıdığım kadarıyla, dürtülmemiş olsan, böyle bir konuya kafa yoracağını sanmam.”

Haklıydı. Eğer kızım, eşim ve selefim tarafından uyarılmasam, o haberi büyük bir ihtimalle görmeyecek, tesadüfen fark etsem de burun kıvrıp geçecektim.

Suskunluğumdan haklı olduğu izlenimini edinmiş olsa gerek, kardeşim konuşmaya, “Ne var Allah aşkına Üstad-ı Muhterem bu haberde!” diyerek devam etti:

“İki kardeşimiz bir yere eğlenmeye gitmişler, biri kolunu ötekinin omzuna koymuş. Ben senin omzuna kolumu yüz kere koyunca bir şey olmuyor. Sen kolunu benim belime doladığında kardeşçe olduğu düşünülüyor. Buna karşılık, biri ultra zengin iki genç ve yakışıklı insan bizim gibi davrandıklarında suç oluyor. Akıllıca bir durum mu bu?”

Üniversite yıllarından itibaren özgürlükçülüğü şiar edinmiş kardeşimin söyledikleri, az önceki karamsarlığımı üzerimden atmama yol açmıştı. Genel anlamda doğru söylüyordu. Ama beni bu hale getiren, sadece bir gazetecinin kullandığı “tercih” lafı değildi ki!

“Dur bir dakika!” dedim ve sözü önceki kardeş sofrasına getirdim. Selefimin söylediklerini, tam da onun dile getirdiği gibi aktardım.

Özgürlükçü kardeşim, biraz kırık bir ses tonuyla cevap verdi:

“Bazen çok şaşırıyorum. Hangi dünyada yaşıyoruz! İki insanın birbirlerine yakınlık göstermelerinden hareketle onları hemen yatağa sokuveriyoruz. Yakışıyor mu bize? Kaldı ki öyle olsa kime ne! İnsanların kişisel tercihleri üzerine vaziyet etmeye ne hakkımız var? Bana kalırsa, konuşuyor olmamız bile ayıp.”

“Eyvah” diye düşündüm. Konuşma, kesinlikle istemediğim bir yöne doğru gidiyordu! Kardeşim devam etti:

“Bütün insanlar gibi, kardeşlerimiz de kendilerini ilgilendiren konularda istedikleri kararları

verme, istedikleri gibi davranma hakkına sahip değiller mi? Ergenlik yaşını çoktan geçtiklerini, istedikleri şekilde yaşamak hakkına sahip olduklarını sen de ben de cümle âlem de biliyorken üstelik. Bana soracak olursan, böyle düşünüp konuşarak ve başkalarının hayatlarına dair planlar yaparak, asıl ahlaksızlık bataklığına biz saplanıyoruz.”

Nereden nereye gelmiştik! Üç cümlede kendimi, üzerine söz söylemeyi asla tercih etmeyeceğim yatak, cinsel tercih gibi kelimelerin kullanıldığı bir konuşmanın içinde bulmuştum.

“Dur, dur, dur...” dedim ve “Nasıl geldik bu noktaya?” diye sordum.

Kardeşim en yumuşak sesiyle, “Senin ya da sana bu soruları sorman gerektiğini aklına sokanların sayesinde...” dedi.

Yüz yüze konuşuyor olsak şüphesiz, “O kadar da değil!” derdim. Telefonla konuşuyor olmanın dezavantajının bir kırgınlığa yol açmaması için, konuşmayı bir şekilde durdurmam gerektiğine karar verdim:

“Beni yanlış anladın. İstersen bu konuyu müsait bir ortamda, daha geniş ele alalım.” diyerek konuşmayı nihayatlendirdim.

Özgürlükçü kardeşim, burnumda olan canımın, onun söyledikleriyle daha da sıkıldığını anladım mı bilmiyorum.

Her şeye rağmen, telefonu kapatmadan önce, “Lütfen bu konuştuklarımız aramızda kalsın.” demeyi ihmal etmedim.

İkinci telefon...

Sekreterim, ikinci telefonu en muhafazakâr kardeşimize bağlamıştı. “Ne pis bir hava değil mi?” diyerek başladım konuşmaya yine.

Lafı fazla dolandırmadan, gazetedeki haberi ve fotoğrafı görüp görmediğini sordum.

Görmüştü. Ben onu aramasam, o beni arayacaktı. Sabahın köründe aramak istememiş, zamanın biraz geçmesini beklemişti. Daha sormadan, ne düşündüğünü anlatmaya başladı:

“Yakışmıyor azizim bize. Nedir böyle el ele kol kola, gece hayatları filan. Bir düşünsene bu durumun öteki kardeşleri nasıl etkileyeceğini. Hemşirelerimizin bize hangi gözle bakacaklarını...”

Konuştu, konuştu, konuştu...

Sağ olsun, 1700'lere geri dönüp Anderson Nizamname-leri'nden girdi, yazılı olmayan kurallarımızdan çıktı.

Böyle olunca, “Gerçekten bu kadar derin bir meseleden mi bahsediyoruz Üstad?” diye sorma gafletinde bulundum.

Sıkı bir, “Elbette!” yapıştırdı.

“Anladım Üstad” diyerek teşekkür ettim ve telefonu kapattım.

Yeniden, odamın içinde dört dönmeye başladım.

Yer yer hak vermiyor da değildim muhafazakâr üstadımın söylediklerine. Eğer kardeşliğimiz yüzyıllar boyunca muhtelif zorluklara karşı koyma kabiliyeti göstermiş, her yönden gelen birbirinden

kuvvetli saldırılar karşısında bile yok olmamışsa, bunu prensiplerimize borçluyduk. Pek çok kardeşlik kuruluşu tarih sahnesinden silinip giderken, bizim devamlılığımızı sağlayan, sıkı sıkıya bağlı olduğumuz kurallarımızdan başkası değildi.

Mesela, mabetlerde din ve siyaset konuşmayan bir gelenekten geliyorduk.

Bu, tabii ki kardeşlerimizin din konusunu es geçtikleri ya da siyaseti kulak ardı ettikleri anlamına gelmiyordu. Her birimiz, gündelik hayatımızda dini de tartışabilirdik siyasetle de ilgilenebilirdik. Bu tür konulara mabetlerimizde ve kardeş sofralarımızda girmemekle, esasen kendimizi dışarıdan gelebilecek saldırılara ve içerde çıkabilecek anlaşmazlıklara kapatmış oluyorduk o kadar.

Sadece erkeklere açık bir kurum olmamızın da pek çok haklı gerekçesi vardı.

Büyük ölçüde bu nedenle, hiçbirimizin eşi ne nereye gittiğimizi ne de gittiğimiz yerde ne yaptığımızı sorgulamıyordu. Sonuç olarak erkek erkeğe bir araya geliyor, ucu bucağı olmayan, bizim ezoterizm, sembolizma dediğimiz ama onların felsefe olduğunu düşündükleri konuşmalar yapıyorduk.

Böylesi bir durumdan ne kendilerine ne de ailemize bir zarar gelirdi. Bir başka deyişle, içinde kadınlar olmadığı için, kuşku duyulacak ve korkulacak bir davranışta bulunamazdık. Ötekileri bilmem ama en azından ben, bu durumun da dayanıklılığımızı artıran faktörlerden biri olduğunu düşünüyorum.

Kadınlarla ilgili başka tabulara da sahibiz. Bir kardeşin eşi, annesi ve kızlarını hemşirelerimiz sayıyoruz. Bu geleneğin de kardeşliğimizi büyük bir koruma altına aldığını yaşayarak görüyoruz. Epeydir bu çatının altındayım, tek bir kardeşimizin bile bir başka kardeşimizin eşine, kızına yan gözle baktığına tanık olmadım. Durmaksızın ahlak edebiyatı yapanlardan değilim ama bu geleneğimizin de kardeşliğimize kuvvet verdiğini söylemeden geçmemem lazım.

Peki ya şu “cinsel tercih” meselesi...

Camiamızda daha önce bu konuda bir tek kelime bile konuşulduğunu duymadım. Şimdiye kadar kimsenin aklına gelmiş olmadığından mı, yoksa hiç gerekmediğinden mi bilmiyorum. Kimbilir, belki de düşünülmüş ve konuşulmuştur da ben haberdar olmamışımdır.

Muayenehanemi bin bir konuyu kafamda evirip çevirerek fır dönerken, kendimi bir ara, “Evrenin Ulu Mimarı, bula bula beni mi buldun!” diye söylenirken yakalıyorum.

Ne tatsız bir durum!

Üçüncü telefon

Masamın üzerindeki telefon çalmasa, dolap beygiri gibi dönmeyi bir süre daha sürdürür, yazılı ve yazılı olmayan tüm kurallarımızı az önce de söylediğim gibi baştan sona bir kez daha hatırlar, her birinin üzerinde kafa yorardım.

Neden mi anlatıyorum bütün bunları? Tabii ki ruh durumumu daha iyice anlamanız için!

Neyse ki telefon çalıyor ve ben, kapıldığım girdaptan kurtulmak için bir cankurtaran simidine atlar gibi, önümdeki ahizeye hamle ediyorum.

“Ne hava!” diye açıyor telefonu kardeşim. Onunla da karın ardında bırakmaya başladığı pislikten söz ediyoruz. Bugün İstanbul’da, kim kiminle hangi konuda konuşacak olursak olsun, eminim öncelikle karın ardında bıraktığı pislikten söz edecektir.

Daha önce de önemli konularda verdiğim kararlarda, bu kardeşimden aldığım fikirlerin yararı olmuştu. Bu sefer de öyle olacağından eminim. Abartıya kaçmaz, tarafsız kalabilir, düşüncelerini duygularından arındırmayı gayet iyi becerir. Desteklediği siyasi partiyi, bayıldığı yazarı, tuttuğu takımı bile gerektiğinde yerden yere vurur. En kızdığı politikacı bile olumlu bir davranışta bulunsa, önünde selam durur.

“Üstad” dedim, kar çamur faslını tamamlar tamamlamaz... “Sağduyuna ihtiyacım var.”

“Estağfurullah” diye cevap verdi utangaç bir ses tonuyla.

Bu tür insanların çoğalmasa lazım. Neredeyse herkes, dünyaya ifrat ile tefrit noktalarından bakarken, sayıları çok az olan bu dengeli insanlar, aslında hepimiz için çok değerli birer emniyet sübabı.

Kardeşim, “Estağfurullah” demiş ve dinlemeye geçmişti. Derhal derdimi anlatmaya giriştim. Kendisinden önce konuştuklarımın neler söylediklerinden de söz ettikten sonra, tavsiyesini istediğimi belirttim.

Dalgın bir ses tonuyla, “Estağfurullah” diye tekrarladı. Sonra uzunca bir süre sustu. Belli ki düşünüyordu. Ardından tane tane konuştu.

“Lafa homofobik olmadığımı söyleyerek başlamam, umarım seni rahatsız etmez. Senin ve kardeşlerimin çok büyük bir kısmının da böyle olmadığından eminim.”

“Tabii ki değilim!” dedim korku içinde.

Gerçekten de değilim. Hangi konuda olursa olsun nefret, korku, hoşnutsuzluk gibi kavramlardan hep uzak durmaya çalıştım. Kimseden benim gibi düşünmesini, davranmasını, yaşamasını istemem ve beklemem. Benim gibi düşünmüyor ya da yaşamıyor diye kimseden nefret etmem, korkmam, onlara karşı hoşnutsuz bir davranış içine girmem.

Kardeşim de bunun farkındaydı ki, “Senin de olmadığından eminim.” demişti. Konuşmaya devam etti:

“Bu konunun, seni, bulunduğun konum nedeniyle ilgilendirdiğini biliyorum. Hak da veriyorum. Bir terslik yaşanmadan, tatsızlık oluşmadan önlemler geliştirmen gerektiğini düşünüyorsun. Öncelikle zamana ihtiyacın var. Sen de farkındasındır, acele etmeden yaklaşmak zorunda olduğun bir meseleyle karşı karşıyasın. En ufak bir dikkatsizliğin, tatsız sonuçlara, kırgınlıklara yol açabilir.”

Doğru söylüyordu. En çok ortaya çıkabilecek bir tatsızlıktan endişe ediyordum. Ben düşünürken o devam etti:

“İyi yönetmen gereken, alabildiğine hassas bir durum. Eminim sen de bütün bu söylediklerimin farkındasındır.”

Kardeşimi can kulağıyla dinliyordum. Ama sustu.

Devam edeceğini umarak kendisine hak verdiğimi söyledim ve konuşmasını sürdürür umuduyla bekledim.

Konuşmaya devam etmeyeceğini anlayınca, “Peki ne yapmalıyım?” diye sordum.

Bilmediğini söyledi.

Birisi ne yapılması gerektiğini bilmediğini söyleyince, sizi bilmem ama ben çok şaşırıyorum. Zaten böyle bir durumla o kadar az karşılaşıyorum ki!

Söyler misiniz bana, herkes, her şeyin, nasıl yapılması gerektiğini bu kadar iyi bilebilir mi?

Bana kalırsa herkes, her şeyi bildiğini sanıyor.

Ne vahim bir durum değil mi?

Düşünceye dalıp konuşmadan koptuğumu fark etmiş olsa gerek, yavaşça, “Gözle” dedi sağduyulu kardeşim ve yardım vaat etti:

“Ben de gözleyeceğim. Aklıma bir şey gelirse söylerim.”

Üç telefon konuşması yapıp, üç ayrı görüş aldım. Birincisi Âzem ile Sedat’ı rahat bırakmamı, ikincisi her ikisinin de gırtlaklarını derhal sıkmamı, üçüncüsü ise dikkatle gözleyip durumu akıllıca yönetmemi tavsiye etmişti.

Üçüncü tavsiyeyi daha fazla dikkate almam gerektiğine karar verdim.

HEMŞİRELİ TOPLANTI...

Her yıl tekrarladığımız hemşireli toplantımızın günü gelmişti. “Hemşireli” diyoruz, çünkü bu toplantılarımıza kardeşlerimizin eşleri, anneleri, kız kardeşleri ya da kızları da katılıyorlar.

Ben de eşim ve kızım ile birlikte katılacağım bu toplantı için kuru temizleyiciden yeni gelmiş siyah elbisemi, o akşam için özel olarak aldığım yeni papyonumu ve gömleğimi gardıroptan çıkarıp kapıcının boyadan getirdiği ayakkabılarımı son bir kez kontrol ettim.

Tabii ki önceliği eşim ve kızımın giyinmesine, makyajlarını tamamlamalarına vermem gerekiyordu. Yoksa birkaç saat boyunca elbiselerimle oturup ütülerini bozmam işten değildi.

“Son bir saat!” diye haykırdım olanca gücümle evin içinde.

“Anladık, anladık!” dedi eşim.

Ona, “Tamam” diyerek gülümsedim.

Kızım da başını odasından çıkartıp “Hep bizi böyle acele ettiriyorsun, gittiğimizde bizden başka kimse olmuyor!” diye serzenişte bulundu.

Ona da “Haklısın prensesim” dedim.

Gerçekten de haklılardı. Tam da söyledikleri gibiydim. Gideceğim yere zamanında ulaşmayı sever, bekletilmekten de hoşlanmazdım.

Tıraşımı olurken, günün nasıl gelişmesi gerektiği üzerine düşündüm.

Toplantıdan bir hafta önce, gecede görev alacak kardeşlerle bir araya gelmiş, hazırlıklarını üç aydır sürdürdüğümüz ve çok önem verdiğimiz etkinliğimiz için her şeyi son bir kez gözden geçirmiştik.

Doğal olarak, iki yeni kardeşimizin de bu toplantıda yapmaları gereken birçok işleri olacaktı.

Büyük Üstadın da katılacağı geceyi, hiçbir aksaklık olmadan atlatmak en büyük dileğimdi.

Düşüncelerle boğuştuğum için olsa gerek, tıraşımın nasıl olup bittiğini fark bile etmedim.

Saatime baktım ve “Son kırk beş dakika!” diye seslendim bu kez.

Artık ben de giyinmeye başlayabilirdim.

Ve gün başlıyor...

Evden çıktığımızda ilk fark ettiğimiz, havanın çok soğuk olmamasıydı. Karın izleri tümüyle silinmişti, yağmur yağmıyor, güneş arada bir yüzünü gösteriyordu. Kısacası, tüm hava koşulları bizden yanaydı.

Bunu, acaba her şeyin benden yana olacağına dair bir işaret sayabilir miydim?

Binamıza ulaştığımızda, Âzem ile Sedat’ın bizden bile önce gelmiş olduklarını görüp memnun oldum. Her ikisi de ışıldıyordu. Her zaman söylerim, papyon erkekte fark yaratır.

Genç kardeşlerim, eşimi ve kızımı büyük bir zarafetle karşıladılar.

Onları aileme, ailemi de onlara tanıtırken gözlerimi özellikle eşimden hiç ayırmadım. Bir hayli hin olan kızımın tersine, eşim içi dışı bir kadındır. Evde çok sevdiğim bu yanının, dışarıda arada bir de

olsa pot kırmasına yol açmasından tedirgin olurum.

İşte o anlardan biri daha...

“Hani şu Sedat değil mi?” dedi, yeni kardeşimize elini uzatır uzatmaz eşim.

“Evet” dedim lafı toparlamaya çalışarak: “Demirciler ailesinin oğlu.”

Ardından pat diye, “Bizimkiler epeydir zenginlerin bu tarakta bezlerinin olmadığını söylüyor.

Demek yanılıyorlar...” demez mi!

Aslında durumu kurtarmak için, ama sanki eşim çok önemli bir sosyolojik analizde bulunmuş gibi duruma açıklık getirdim:

“Hemşireniz doğru söylüyor. Hep konuşuyoruz, çok yüksek gelir düzeyinden olanların bize olan ilgisinde gözle görülür bir azalma var. Üst düzey yöneticilerle ortanın biraz üstünde gelire sahip olanların ilgisi daha fazla. Eskiden böyle değilmiş. Camiamızda yüksek gelir grubundan olanların sayısı çoğunluktaymış.”

Doğal olarak bütün bu anlattıklarım, Âzem ile Sedat’tan, “Şimdi sırası mı bunun!” gibi bir tepki almadı. Her ikisi de söylediklerimi büyük bir saygıyla dinleyip başlarını sallamakla yetindi.

Âzem ile Sedat, bu tanışma ve kısa sohbet faslından sonra, eşimin ve kızımın yakalarına karanfillerini ilaştirdiler.

Bu esnada Âzem, “Sizi annemle tanıştırmama izin verir misiniz?” diye sordu.

Eşim, “Çok isterim” dedi.

Ben de hemen, “Nerede?” diye sordum.

Âzem önde biz arkada annesine doğru ilerledik.

Genç kardeşim, “Şirin Afgani” diyerek annesini tanıttı. Önce eşim kendisini takdim etti ve ardından ben zarif bir reveransla Şirin Hanım’ın elini dudaklarıma yaklaştırdım.

Bu hareketimden kalkarak, hanımların elini öpme alışkanlığım olduğunu düşünmeyin. Çok nadir olarak, gerçekten özel durumlarda yaparım bunu. Şirin Hanım’ı karşımda kendisine çok yakışmış kıyafet ve saraydan çıkmışçasına asil duruşuyla gördüğüm için, kendiliğinden gelişen bir davranış oldu.

Şirin hemşiremizin hatırını sorduktan ve geldiği için birkaç teşekkür cümlesi ettikten sonra müsaade istedim. Eşim ve o konuşmalarını sürdürürken ben organizasyonun nasıl gittiğini anlamak için etrafta dolaşmaya başladım.

Bu arada Âzem, garsonları eşim ve annesine doğru yönlendirdi.

Bir başka köşede, Sedat ile kızım ahbaplık ediyorlar...

Kızımın genç kardeşimizi çok sıkacağından korkarak duruma el koydum:

“Prensesim, kardeşimizin yapacak çok işi var. Müsaadenle onu senden çalışıyorum.” deyip, Sedat’ı yanıma aldım. Kapıya, karşılama görevini icra etmeye geri götürdüm.

Kalabalık artıyor...

Her gelenin, havanın güzelliğinden dem vurduğu bir gün...

Herkes, kışın ortasıdaysak da sanki bahar gelmiş gibi sevinçli.

Bir süre sonra, iki keman ve bir arptan oluşan orkestra devreye girdi. Klasik müziğin popüler parçaları, garsonların ellerinde tepsilerle fır döndüğü, kardeşlerin ve hemşirelerin hasret giderip derin sohbetlere daldığı salona ruh verdi.

Gecenin ayaküstü geçecek kısmının ortalarına doğru Âzem yanıma yaklaştı ve Büyük Üstadın az önce kapıdan girdiğini söyledi. Genç kardeşim ve ben, eşimi de alıp hoş geldiniz demek için hep birlikte kapıya ilerledik.

Büyük Üstad, eşimin hatırını sorup bana birkaç övücü söz söyledikten sonra, “Âzem’in size katılmış olması iyi oldu değil mi?” dedi.

“Evet” dedim.

Bir iki dakika sonra, Âzem izin isteyip yeni gelenlerle ilgilenmek üzere yanımızdan ayrıldı. O yanımızdan ayrılınca, Büyük Üstad biraz kısık bir sesle, “Ailesiyle ilgili her şeyi biliyor musun?” diye sordu. Kısmen bildiğimi söyledim.

Böyle olunca, Âzem’in dedesinin de kardeşimiz olduğunu, kızı Şirin’le birlikte İran Devrimi’nden kaçarak İstanbul’a geldiğini, Âzem’in burada doğduğunu, Cemaleddin Afgani’nin ne kadar önemli bir şahsiyet olduğunu ve bu ailenin onun soyundan geldiğini bir kez daha dinlemiş oldum.

Son olarak, “Peki kılıçtan haberdar mısınız?” diye sordu Büyük Üstad.

“Hayır, ne kılıcı?” dedim.

Şaşırdı. Anlaşılan, bilmem gereken bir konuyu es geçmişim.

“Afgani ailesinin kılıcı” diye cevapladı sorumu. Sesini esrarengiz bir meseleden söz edercesine biraz daha kıstı ve “O zaman bir müsait zamanında bana uğra da sana hem hikâyesini anlatayım hem de kendisini göstereyim.” dedi.

Şaşıрма sırası bana gelmişti. Anlaşılan, Afgani ailesi ile ilgili olarak, bir de kılıç meselesi çıkmıştı başıma.

Mabede doğru...

Ayaküstü bir şeyler atıştırılıp müzik dinlenirken, özellikle hemşireler birbirleriyle hasret giderdiler. Ben de tek tek hatır sormaya, birkaç dakika için bile olsa hepsiyle birlikte zaman geçirmeye çalışmışım.

Artık mabede geçebilirdik.

Bir kardeşimizin vereceği caz konferansını dinlemek üzere kokteylin gerçekleştiği salondan ayrılırken, eşim kulağıma eğildi ve sanki zamanıymış gibi, “Gazeteci doğru yazmış, Sedat’ın tercihi Âzem” dedi. Yetinmedi, “Bana inanmıyorsan kızına sor!” diye üsteledi.

Tabii ki sormadım. Önümde yönetmem gereken mabet içi bir toplantı ile kocaman bir yemek vardı. Yapmam gereken zor işe yoğunlaşmalıydım.

Daha önce kararlaştırdığımız gibi, hemşireleri mabede Âzem ile Sedat aldı. Genç kardeşlerimiz her bir hemşiremize, oturacakları yerlere kadar tek tek eşlik ettiler.

Uzun boyları, alabildiğine güzel yüz ve vücut hatlarıyla, yirmili yaşlarının sonuna yaklaşmakta olan bu iki kardeşimin mabede güzellik kattığını itiraf etmeliyim.

Öte yandan, hiç ara vermeksizin içim içimi yemeye devam ediyor...

Hemşireler içeriye alınırken, konferans süresince ve yemeğe inerken kafamda hep eşimin sözlerini, yani Âzem ile Sedat mevzuunu evirip çevirdim.

Yemekte bir ara eşimin kulağına eğilip “Şimdi söyle ne düşündüğünü?” dedim. Kurulmuş gibi konuşmaya başladı:

“Birbirlerinden bir an bile uzak kalamamaları sence normal mi? Ayrıca Âzem’in hareketlerine dikkat ettin mi? Bence çok kadınsı. Yüzü, elleri, kaşları her şeyi ne kadar düzgün.”

Kızdım.

“Suç mu?”

“Yooo, ama ne bileyim..”

Hep böyle yapardı. Hararetle konuşmaya başlar, son derece kritik bir noktada susar, düşüncelerinin devamını getirmez, dünyamı altüst ederdi.

Eşimi suskunluğuyla baş başa bırakıp, başımı uzaklarda bir yere, tabii ki Sedat’ın yanında yemeğini yemekte olan Âzem’e çevirdim.

İlk gördüğüm andan itibaren dikkatimi çeken ince yüz ve vücut hatları ile alabildiğine nazik davranışlarına, eşim dikkatimi çekene kadar hiç takılmamıştım.

Yemek süresince ne yaptıysam, kimle konuştuydum, beynimde hep eşimin söylediği, “Bence çok kadınsı” cümlesi zonkladı.

Öte yandan, hemşirelerle gerçekleştirdiğimiz kokteyl, konferans ve yemekten oluşan toplantımız, istediğimden ve beklediğimden de güzel geçmişti.

Uzmanlığı caz olan kardeşimizin mabette verdiği konferans ve dinlettiği birbirinden güzel parçalar üzerine sofrada da konuşulmuş, çok sayıda hemşiremiz bu tür organizasyonlardan büyük keyif aldıklarını, devam etmesini istediklerini söylemişlerdi.

Kızım, içimi rahatlatıyor...

Epey emek verdiğimiz geceyi tamamlayıp, otomobilimizle evimize doğru dönerken, kızım arkadan, “Ee baba, bana fikrimi sormayacak mısın?” dedi.

Geceyi kastettiğini zannederek, “Prenses, ne zamandan beri sorulmadan fikrini söylemiyorsun?” diye takıldım dikiz aynasından bile bakmadan.

Yanlış anladığımı derhal kavradı:

“Geceyle ilgili değil, Âzem ile Sedat konusunda fikrimi merak edip etmediğini sormak istedim.”

“Eyvah!” diye söylendim yüksek sesle. “Anlaşılan, kurtulamayacağım şu meseleden.”

Neyse ki ailem böyle laflarıma takılmaz. Kızım da hiç alınganlık göstermedi ve sanki, “Hadi söyle” demişim gibi başladı konuşmaya.

“Bir kere Sedat var ya, çook ama çook yakışıklı baba.”

Demirciler ailesinin tek oğluna olan hayranlığını “çok” sözcüklerine vurgu yaparak dile getirmişti kızım.

Dikiz aynasından geriye doğru gözlerimi kısarak bakıp, davranışını laubali bulduğumu ifade etmeye çalıştım.

Buna karşılık dilini çıkardı. Yetmiyormuş gibi başını ileriye doğru uzattı ve annesi ile benim aramdaki aynı minval üzere konuşmaya devam etti:

“Ayrıca yakından bakınca, gazetelerde ya da televizyonda görüldüğünden bile etkileyici. Âzem’e gelince, vallahi kıskandım. İnsan bu kadar mı güzel olur. Dikkat et, yakışıklı demiyorum, güzel diyorum. Bir genç kız olarak, hasetten çatladım. O ne muhteşem yüz ve vücut hatları öyle. Tek eksiği göğüsleri.”

Başımı arkaya çevirdim ve mahsustan da olsa, “Yeter, yeter!” diye azarladım kızımı.

Otomobil kullanıyor olduğum için yeniden önüme döndüm ve bence çok önemli bir soru sordum:

“Geç bu kısmı da Âzem’le Sedat arasında olmaması gereken bir iletişim gördün mü, sen ondan bahset?”

“Nerede yaşadığımızı unutmuş gibi görünüyorsun babaşko. Türkiye gibi bir yerde, iki erkek, aralarında sizin tabirinizle olmaması gerektiği gibi bir şey varsa, bunu kendilerini herkesin tanıdığı kalabalıklarda, uluorta gösterirler mi? Aklınızı peynir ekmekle mi yediniz siz! Amerika’da Avrupa’da filan mı yaşıyorsunuz! Ayrıca, Âzem’in annesi Şirin Hanım da oradayken ve etrafa cin gibi bakarken! Bana kalırsa babaşkom, sen ve annem yanlış bir yerde durmuş, ters tarafa bakıyorsunuz. Salak bir magazin muhabiri ortaya bir fıştık attı diye, ikiniz de bu saçmalığın peşine takılmış gidiyorsunuz...”

Kızım konuşurken gayri ihtiyari, “Keşke sadece ikimiz olsak” diye düşündüm. Selefim tarafından uyarılmam, gazete haberi üzerine üç kardeşi arayıp görüşlerini almam gözümün önünden bir film şeridi gibi geçti. Tabii ki bunlardan eşime ve kızıma söz edemezdim.

Açık sözlü ve gerçekçi kızım, içimi biraz da olsa rahatlatmıştı.

Ona göre, kardeşler olarak hepimiz birbirimize ne kadar yakın davranıyorsak, Âzem ile Sedat da birbirlerine sadece ve sadece o kadar yakın davranıyordu.

KILIÇ MESELESİ...

Hemşireli gecemizden birkaç gün sonra, yine havanın güzel olduğu bir gün, Büyük Üstadın davetine icabet ettim.

Aşağı yukarı aynı yaşlardayız, birbirimizi yaklaşık yirmi yıldır tanıdığımız için, karşılıklı olarak teşrifata pek gerek görmeyiz.

Davranışta olduğu gibi giyim kuşamda da çok çelebidedir Büyük Üstad. Geçen yirmi yıllık süre içinde, onu iki dirhem bir çekirdek gördüğümü hiç hatırlamıyorum. Birkaç takım siyah elbisesi vardır ve döndürerek onları giyer. Taktığı kravatlar da toplasam beşi geçmez. Kardeşliğimizi simgeleyen motiflerle bezelidir kravatları. Ayrıca, ne kardeşlikle bağlantılı rozet takar ne de kravat iğnesi.

Herkes karşı sevgi doludur. Kimi görürse görsün, sanki yüz yıldır görüşmüyormuş gibi hasretle yanaklarından öper. Gözlerine bakınca, bu ilgisinin içten gelme olduğunu derhal anlarsınız.

Seçilmeden önce de böyleydi, şimdi de böyle. Kimse onun, Büyük Üstad seçilmesinin davranışlarında en küçük bir farklılığa yol açtığını söyleyemez.

Büyük Üstad seçildiği gün çok sevinmiş, “Hak etti” diye düşünmüştüm ve hâlâ da öyle düşünüyorum.

Bitki çayı...

Öpüşmemiz tamamlanınca, bu kez elimden tutup “Otur, otur, otur...” diyerek kanepede yer gösterdi. Belli ki her zaman olduğu gibi karşımdaki koltuğa oturacak.

Ondan önce, çok önemli bir işi yerine getirmesi gerekiyormuş gibi masasına gitti, telefonu kaldırıp meraklısı olduğu ada çayı, ıhlamur ve bir sürü ot daha karıştırılmış özel içeceğinden ikimiz için sipariş verdi.

Sonra gelip, tahmin ettiğim gibi tam karşıma oturdu.

Önce hemşireli gecemizin başarısını övdü. Özellikle konferansı çok beğenmiş. Ayrıca, başarılı bir dönem geçirdiğimiz için de tebrik etti.

Sonra laf Âzem Afgani’ye geldi:

“Şirin Hanım da geldi gecenize, bahaneyle onu da görmüş oldum. Çok sevindim.”

Başımı sallayınca, “Ne kadar hanımefendi bir kadın değil mi?” diyerek düşüncesini ifade etti.

Aynı düşüncede olduğumu söyleyerek mukabele ettim.

Sonra yine hemşireli geceye gönderme yaparak “Vâlâ Afgani tarafından bize emanet edilen kılıcı sahiden görmedin mi?” diye sordu.

Aynı anda, arkamdaki duvarda bulunan camekânda asılı birkaç kılıçtan ortadakini işaret etti.

Camekânı ve içindeki kılıçları tabii ki biliyorum. O odaya daha önceki Büyük Üstadların dönemlerinde de değişik vesilelerle girmiş, etrafa alıcı gözüyle bakmıştım. Çeşitli ülkelerden hediye olarak gelmiş kılıçların hikâyelerini ise, denk gelmediği için olsa gerek, daha önce kimseden dinlememiştım.

“Ben bu kılıcın hikâyesini, dönemin Büyük Üstadından dinlemişim...” dedi ve anlatmaya koyuldu.

Büyük Üstadın anlattıkları...

İran Devrimi gerçekleşikten epey sonraymış. Bir gün sekreteri, dönemin Büyük Üstadına, İranlı bir kardeşimizin kendisiyle görüşmek için randevu istediğini söylemiş. Büyük Üstad istenen randevuyu vermiş.

İranlı kardeşimiz söylenen gün ve saatte Büyük Üstadın kapısını çalmış ve kendisini şöyle tanıtmış:

“Ben Vâlâ Afgani’yim. Soyum, kardeşimiz olan Cemaleddin Afgani’ye dayanır. İranlıyım. Kısa bir süre öncesine kadar Şah Rıza Pehlevi’nin sağ kolu, kardeşlik teşkilatının Büyük Hazine Emni’ydim. Şimdi burada, ülkenizde bir sığınmacı olarak bulunuyorum.”

Büyük Üstadımız bu girişi doğal olarak çok etkileyici bulmuş. Defalarca anlattığını hatırlıyorum.

Vâlâ Afgani’nin yanında kızı da varmış. Şirin Afgani’den söz ediyorum. Otuz beş yaş kadar genç halinden tabii ki. Şu anda yetmiş yaşlarında olsa, o zamanlar otuzlu yaşlarında genç bir hanımmış.

Vâlâ Afgani konuşmasını, “Size İranlı kardeşlerinizin saygı ve sevgilerini getirdim” diyerek sürdürmüş. Ülkesinde neler olduğunu, kardeşlerimizin başlarından geçenleri ve halihazırda içinde buldukları berbat durumu uzun uzun anlatmış. Anlattıkları hüznün verici, can sıkıcı, korkutucuymuş.

Daha sonra, kızının da yardımıyla, elindeki ince uzun paketi dikkatle açmaya koyulmuş Vâlâ Bey. Çeşitli katmanlardan oluşan ambalajın en son katmanı kadife bir kılıfmış. Ve sonunda ortaya, bu kılıç çıkmış.

Bundan sonraki dakikalar ritüelik bir faaliyet havasında geçmiş. Kardeşimiz, kabzası yüzlerce değerli taşla süslü, namlusu altın yazılarla bezeli kılıcı iki eliyle yere paralel tutmuş, Büyük Üstada uzatmış ve şunları söylemiş:

“Bu kılıç ülkemde yaşayan kardeşlerinizin size emanetidir. Lütfen onu gözünüz gibi koruyun. Dilerim, yeniden usulünce yetki kazanacak kardeşlerimiz bir gün size başvurup, manevi değeri çok yüksek bu kılıcı geri isteyebilsinler.”

Büyük Üstadımız da kılıcı alırken “Dilerim öyle olsun...” demiş.

Vâlâ Bey kılıçla ilgili teslim törenini tamamlayınca, bir bilgi daha vermesi gerektiğini söylemiş ve bu kez sıkıntılı bir sesle şöyle devam etmiş:

“Binanızın kapısına kadar, tanıdığım bir İranlı tarafından takip edildik. Kızım Şirin de çok iyi tanır. İran’da mollalar iktidara gelene kadar bir zararının dokunamayacağından emin olduğumuz için çok dikkate almazdık. Rejim değişince, başımıza bela oldu. Şimdi burada, İstanbul’da da karşımıza çıktı. Adı Peykân. Şirin ile hukuk fakültesinde okumuş, birlikte asistan olmuşlardı. Kızıma evlenme teklif etmiş, ret cevabı alınca çok kızmıştı. Bizim, yani Afganilerin soyundan olduğunu iddia ediyor. Buna güvenerek kardeşimiz olmak için de başvurdu ama engel oldum. Devrim günlerinde, galip geleceklerini anladığı için rotasını mollalara çevirdi. Tahran’da, binamıza saldırılmadan birkaç gün önce, kızımı telefonla aradı, başımızın derde girmek üzere olduğunu söyledi. Şirin tabii ki durumdan

beni haberdar etti. Kulak asmadım. Ama doğru çıktı. Binamız basıldı kardeşlerimizin bir kısmı hapse atıldı. Sonra bir gece, aniden evimizin kapısına dayandı. Önce saçma sapan nedenler ileri sürerek ama güzellikle, sonra tehditle kılıcı istedi. Tabii ki vermedim. O akşam, İran’da daha fazla yaşayamayacağımız belli olmuştu. Yükte hafif pahada ağır birkaç parça eşyamızı ve paha biçilemeyecek değerde bu kılıcı alıp, İstanbul’a ulaştık.”

Büyük Üstadın, çok eski bir Büyük Üstadımızdan aktardığı hikâye bu kadar değildi. Bir sürü bitkiden oluşan içeceğimiz geldiği için konuşmasına ara verdi ve ilk yudumlarımızı alır almaz anlatmayı sürdürdü.

Peykân, Vâlâ Bey ile Şirin Hanım’ın karşısına İstanbul’da da çıkmıştı. İran Konsolosluğunda çalışmaya başladığını söylemiş, kardeşliğe ait kılıcı istemeyi ısrarla sürdürmüş, olur olmaz yerlerde rahatsızlık vermeyi âdet haline getirmişti.

Konuşmanın bu noktasında Büyük Üstadın sözünü kesip “Anlaşılan Vâlâ Bey, kılıcın geleceğinden endişe ettiği için İstanbul’daki kardeşlere emanet etmek istemiş” dedim.

Büyük Üstad, “Öyle” diye cevap verdi.

Eski Büyük Üstadımızın anlattığına göre, Vâlâ Bey arada bir binamıza gelip gitmeye devam etmiş, birkaç yıl önce sonsuz doğuya göç edince, ziyaretleri kızı Şirin Hanım devralmış.

Şirin Hanım son ziyaretini Âzem ile gerçekleştirmiş ve şimdiki Büyük Üstaddan, çocuğunun kardeşlik teşkilatına kabulünü rica etmiş.

Sonrasını biliyordum. Büyük Üstad kendisine yakın hissettiği için olsa gerek, Âzem’in katılım işlemlerini sürdürme görevini bana vermişti.

“Vay canına, ne macera!” dedim, konuşmamız tamamlanınca.

Yerimden kalktım, kanepenin arkasına geçip camekâna yaklaştım ve dünyanın başka yerlerinden gelmiş birkaç kılıcın ortasında parıldayan şahesere alıcı gözüyle baktım. Kabzası zümrüt, yakut ve pırlantalarla bezenmiş, namlusu bilmediğim bir dilde yazılarla kaplı gerçek bir şaheserle karşı karşıyaydım. Uzun uzun seyrettim.

Saat çabuk ilerlemiş, kardeşlerimle yapacağım toplantının zamanı yaklaşmıştı. İzin isteyip Büyük Üstadın odasından ayrıldım.

Asansörde, az önce Sedat’tan hiç bahsetmediğimiz geldi aklıma. Ayrıca, “Sedat’ın tercihi Âzem” başlıklı haber üzerine de konuşmamıştık.

“Ne güzel” dedim kendi kendime, “ne kadar az konuşulursa o kadar iyi olur”...

Mabetten önce...

Her toplantıdan önce, görevliler olarak bir araya gelir, akşamleyin gerçekleştireceğimiz çalışmayı, ileride neler yapacağımızı ve başka birçok meseleyi konuşuruz.

O akşam da öyle yaptık. Âzem ile Sedat’ın üzerlerine aldıkları iki konferansı programda nereye koymamız gerektiği üzerine uzun uzun tartıştık.

Kardeşlerim, programda pek çok uygun yer olduğu halde her iki konferansı da ötelemekte ısrar

etmemin, onların yerine daha az hazır olanları hızlandırmak istememin nedenini tabii ki anlamadılar. Direncimi kıramayacaklarını hissedince, çaresiz teslim oldular.

Onlara, Âzem ile Sedat kardeşler hakkında canımı sıkıyan bir durum olduğundan tabii ki bahsedemedim. Hepsinin de iki genç kardeşimizin birbirlerine gösterdikleri yakınlığı hoş karşıladığından emindim.

Gazete kupürünü görenlerin sayısının fazla olduğunu sanmıyordum. Neredeyse hepsi üst düzey yönetici olan ve birbirinden cazip hobilere sahip bu insanların, gazetelerin dedikodu köşelerini okuyacak, bunu kafalarında taşıyacak, yetmiyormuş gibi dedikodusunu yapacak vakitleri tabii ki yoktu.

Herhangi biri konuyu gündeme getirseydi ne yapardım bilemiyorum. Muhtemelen üzerinde çalıştığımı söyler, vakit kazanırdım. Tabii ki bu konuda konuşmak zorunda kalmamayı tercih ederdim ve böyle olması çok da hoşuma gitmişti.

Toplantının sonlarına doğru, odanın kapısında Âzem ile Sedat görüldü. Yapmaları gereken birkaç iş vardı, onun için gelmişlerdi. İsterlerse bize katılabileceklerini, konuşmaları dinleyebileceklerini söyledim. Memnun oldular. Masanın en ucundaki iki sandalyeye oturdular ve dinlemeye koyuldular.

Toplantı bitip mabede doğru yürürken, Âzem yanıma geldi ve çok kısık sesle, “Annem hemşireli gecede sizi ve eşinizi yemeğe davet etmiş. Ne zaman geleceğinizi sormamı istedi” dedi.

Doğru söylüyordu. Şirin Hanım ile aramızda böyle bir konuşma geçmişti ama ne ben ne de eşim bu konuyu sonradan hiç konuşmamıştık. İkimiz de nezaketen yapılmış bir davet olduğunu düşünmüş, geçip gitmiştik anlaşılan.

Bu konuyu evde henüz konuşmadığımızı Âzem kardeşime tabii ki söyleyemezdim. Biraz daha vakit kazanmak için, “Ne zaman gelelim?” diye sordum.

“Ne zaman isterseniz” diye karşılık verdi genç kardeşim.

Ben de ona, eşimle konuşacağımı ve en kısa zamanda kendisine haber vereceğimi söyledim.

Gece boyunca, kafamda Şirin Hanım’ın evinde verilecek yemek davetini evirip çevirdim. Aslında bu yemek benim için büyük bir fırsat olabilirdi. Âzem’i evinde görmek, üzerinde kafa yordüğüm meseleyle ilgili mesafe kat etmemi sağlayabilirdi. Ayrıca, Vâlâ Bey’in emanet ettiği kılıcın hikâyesini bir de Şirin Hanım’dan dinlemek hoşuma gidecekti.

Kardeş sofrası tamamlanıp merdivenlerden inerken önce selefim, ardından muhafazakâr üstadım kulağıma eğilip “Bir gelişme var mı Âzem ile Sedat meselesinde?” diye sordular.

Her ikisine de henüz bir gelişme kaydedemediğimi ama işin üzerinde olduğumu, bir gelişme halinde fikir almak ya da bilgi vermek için kendilerini arayacağımı söyledim.

ŞİRİN HANIM'IN DAVETİ...

Ertesi gün kahvaltıda, Şirin Hanım'ın Âzem kardeşimizle haber gönderdiğini ve davetini tekrarladığını söyleyince, eşim sevindi.

Kızım ise, "Ben gelmeyecek miyim?" diye sordu.

Hep o hinlik yapacak değil ya, elime geçen fırsatı kaçırmadım ve "Maalesef prensesim, senden hiç söz edilmedi." dedim.

Üzülür gibi olduğunu görünce de "Tabii ki gelebilirsin. Bu tür konuların kardeşler arasında lafı bile olmaz, biliyorsun!" diyerek gönlünü aldım.

Sonra, Âzem kardeşimi aradım ve bize uygun olan akşamı söyledim. Onların bir manisi olmadığını anlayınca da tarihi takvime yazdım.

Afganilerin evinde...

Sayılı gün çabuk geçer...

Şirin Hanım'ın davetine giderken eşim ve kızım çiçeği, ben şarabı seçtim. Her ikisi de güzel ama çok pahalı değildi.

Kimilerinin düşündüğünün tersine, bir zenginler kulübü değiliz. Daha önce de çeşitli kereler ifade ettiğim gibi, bizim aramızda zenginler zenginliklerinin altını çizmez, ekonomik imkânları geniş olmayanlar da aramızda bulunuyor olmaktan tedirginlik duymaz.

Öğretimiz, a'dan z'ye mütevazı olmayı öğütler. Bu nedenle abartılı davetlerden, pahalı hediyelerden hazzetmeyiz. Her türlü sosyal etkinliğimizde, mümkün olduğunca ekonomik olmaya çalışırız.

Dışarıdaki dünyada hangimizin nasıl yaşadığı tabii ki hiçbirimizi ilgilendirmez. Kimseyi şatafatlı bir hayat sürdürdüğü için hor görmez, mütevazı bir hayata razı olduğu için de küçümsemeyiz.

Biz bize olacağımız etkinlikleri, ekonomik durumu en aşağı seviyede olan kardeşimizi bile zor durumda bırakmayacak şekilde organize ederiz.

Afgani ailesi için seçtiğimiz çiçek ve şarabın çok pahalı olmamasının nedeni bu.

Şirin Hanım ve Âzem'in evini, tam da geleceğimizi söylediğimiz saatte, elimizle koymuş gibi bulduk. Osmanbey'de bir ara sokakta, zamanının ihtişamlı eski apartmanlarından birinde oturuyorlardı.

Şirin Hanım şık, Âzem rahat giyinmişti. Böylelikle, bize önem verdiklerini ama aile içinde bir buluşma olduğunu göstermiş oluyorlardı.

Bizim cephemizde de durum farklı sayılmazdı. Kravat takmamıştım. Gri pantolonumun üzerine giydiğim tweet ceketimi çıkartınca Âzem kardeşimle eşitlenmiş oldum. Eşim ve kızım ise yüksek ökçe ve kırmızı rujlarıyla, tıpkı Şirin Hanım gibi geceye renk katıyorlardı.

Antreden salona geçtiğimizde bir sürprizle karşılaştık. Sedat da oradaydı. Şaşırıdysam da belli etmedim.

Öte yandan, bu beklenmedik durum belli ki kızım ve eşimin hoşuna gitmişti. Sanki yüz yıldır tanışıyorlarmış gibi, “Ooo Sedat sen de mi buradaydın!” diyerek genç adamla selamlaşıp öpüştüler.

Bizimkinden farklı bir dünyada yaşadığından emin olduğum Sedat kardeşimizin, ailemin gösterdiği bu samimiyet için ne düşündüğünü tabii ki bilemem ve aldırımam.

Bana göre, eşim ve kızım yanlış bir davranışta bulunmamışlardı. Hemşireler de kardeşler ve onların aileleriyle temaslarında, tıpkı bizim gibi zenginlik, sosyal durum gözetmez, kendi ailelerinin bir ferdiyle karşılaşmış gibi davranırlar.

İlerleyen dakikalarda, Sedat’ın da durumdan rahatsız olmadığını keşfettim. Görebildiğim kadarıyla, ikinci karşılaşması olmasına rağmen o da aileme karşı çok rahat ve candan davranıyordu.

Tahran’dan İstanbul’a...

Yüksek tavanlı geniş salon son derece zevkli döşenmişti. Neredeyse her şey antikaydı.

Eşim derhal, “Eşyalarınız çok güzel, İran’dan mı getirmiştiniz?” diye sordu.

Şirin Hanım bu soruyu kırık bir ses tonuyla cevapladı:

“Maalesef hayır. Bırakın eşyaları, canımızı zor kurtardık. Bu eşyaların büyük bir kısmını babamla İstanbul’daki antikacıardan topladık. Malumunuz, otuz beş yıl önce bu tür eşyaların yüzüne kimse bakmıyor, hepsi eski niyetine satılıyordu. Şimdiyse bırakın tarihi değer taşıyanlarını, aynı çizgiler muhafaza edilerek yeniden yapılanları için bile çuvalla para ödemek gerekiyor. Size bir şey söyleyeyim mi? Yine de burada gördüğünüz eşyaların hiçbirinin İran’da bıraktıklarımızla kıyaslanamayacağını söylemeliyim.”

Ev sahibemizin sesi iyice kırılınca, Sedat kardeşimiz ona yardımcı olmak için devreye girme ihtiyacı hissetti:

“Ben defalarca geldim bu eve. Ailenin eski fotoğraflarını görmenizi tavsiye ederim. Vâlâ Bey, Şah’ın sağ koluymuş. Afgani ailesi Tahran’da, merkeze yakın, saray yavrusu bir evde yaşıyormuş. Devrimden sonra mollalar el koymuşlar.”

Mesele anlaşılmıştı. Tipik bir “devrimden kaçış” dramıyla karşı karşıyaydık.

Rusya İmparatorluğu yıkılıp yerine Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği kurulurken, aristokrat Ruslar nasıl ilk kaçış noktası olarak İstanbul’u seçtiyse, 80’lerin başında da bu kez aynı göç İran’dan İstanbul’a doğru gerçekleşmişti.

Baba kız Afganiler, bu dramı yaşamışlardı. Şirin Hanım’ın sesinin bugün bile kırık çıkmasının arkasında yatan neden, işte tam da buydu.

Az önce Sedat’ın sözünü ettiği fotoğraflar kızımın ilgisini çekmişti. Yanımda oturduğu için beni dürtüp “Fotoğrafları görebilir miyiz?” diye sordu.

Biraz kızmış gibi yapıp “Neden Şirin hemşiremiz ya da Âzem kardeşimize sormuyorsun?” dedim.

Kızım bir kez de isteğini yüksek sesle dile getirdi.

Onun bu isteği Şirin Hanım’ın gözlerinin parıldamasına yol açtı. Belli ki o da geçmişte yaşadığı görkemli hayattan söz etmeyi, bu hayatı resimlerle kanıtlamayı seviyordu.

Ev sahibemiz yetmiş yaş civarında olmasına rağmen, oğluna da aktardığı güzelliği ve inceliğinden hiçbir şey kaybetmemişti. Koltuğundan enerjik bir şekilde, neredeyse genç bir kız gibi fırladı. Piyanonun üzerinden aldığı, saraydan çıkma olduğunu belli eden bir albümle geri döndü.

Bu arada eşim, “Kim çalışıyor piyanoyu?” diye sordu.

Âzem, “İkimiz de” dedi ve “ben öğrenciyim annem hoca” diye ekledi.

Kızım da “Bizde yalnızca annem çalışıyor. Çünkü kızı kabiliyetli çıkmadı...” diyerek bir kahkaha attı.

Doğru söylemişti. Eşim çok uğraşmışsa da kızımın istediği verimi alamamış ve sonunda, “Ne halin varsa gör!” diyerek vazgeçmişti.

Şirin Hanım, elinde albümle kızımın yanına otururken heyecan içinde, “Belki küçük bir şey dinleriz o zaman sizden...” dedi eşime.

“Zevkle” diye karşılık verdi eşim ve “sizden de dinlemek kaydıyla tabii” diyerek sürdürdü sözünü.

Fotoğrafların dünyası...

Albümü kucağında bulan kızım daha elini uzatmadan, Şirin Hanım kapağı kaldırdı.

Fotoğraf makinesinin icadından kalma resimlerin bulunduğu, büyük annelerin, büyük babaların yan yana durarak ya da oturarak poz verdikleri ilk sayfalarla ilgili izahatları verdikten sonra, babasının fotoğrafının olduğu sayfaya ulaştı Şirin Hanım.

İsteğinin bu olduğu her halinden belli oluyordu.

Sonra kardeşimiz Vâlâ Afgani'nin, başta Şah olmak üzere ülke içinden ve dışından çeşitli devlet büyükleriyle çekilmiş fotoğrafları üzerine tek tek açıklamalarda bulundu.

Aileden kaldığı belli olan, değerli bir yüzük takılı işaret parmağıyla, üç kişilik bir fotoğrafın üzerine birkaç kez dokundu ve “Çok önemli bir kare” dedi.

Sonra başını kaldırdı, buğulanmış gözlerle Vâlâ Bey ile Şah Rıza Pehlevi arasında bulunan kadını kastederek “Kim olduğunu biliyor musunuz?” diye sordu.

Tabii ki bilmiyorduk. Anlatmaya koyuldu:

“Bu kadın, Şah'ın ikiz kardeşi olan Prenses Aşraf'tır. Hanedanın hüküm sürdüğü yıllarda, İran'ın Kara Panteri olarak anılırdı.”

Şirin Hanım böyle söyleyince, başımı uzatıp fotoğrafa daha dikkatli baktım. Prenses Aşraf gerçekten de bir panter gibi görünüyordu. Korkutucu bir güzelliğe sahipti. Ev sahibemiz anlatmayı sürdürüyordu:

“Devrim kapıyı çalınca, Şah ve ailesi önce Mısır'a ardından Fas, Bahamalar ve Meksika'ya gitti. Son durakları ise ABD oldu. Prenses Aşraf, bütün bu göçler esnasında depresyonlar ve bağımlılıklarla boğuştu. Mutluluğu yakalayamadığı üç evlilik yaptı. Oğullarından biri suikasta kurban gitti.”

Yüzü asılmıştı Şirin Hanım'ın. Biraz da üzüntüsünden, sayfayı çevirdi:

“İşte bu benim!” dedi yüzüklü işaret parmağını bir başka fotoğrafın üzerine koyarak.

Yeni doğmuş haliyle babasının kucağındaydı. Üzeri Farsça yazılı fotoğrafta tek okuyabildiğim 1947 sayısındaydı.

“Böylece yaşım da ortaya çıktı!” dedi ve gülümsedi.

Aynı anda salonun kapısında beliren orta yaşlı hizmetçiye döndü, başıyla belli belirsiz bir işaret yaptı.

Yeniden bize döndü ve “Aperitif olarak, size kendi yaptığım vişne liköründen ikram edeceğim.” dedi.

Eşim memnuniyetini ifade edecek sözleri ardı ardına sıralarken, hizmetçi elinde gümüş bir tepsiyle içeriye girdi, likörlerimizi dağıttı.

Minik kadehimi alırken “Tıpkı İngilizlerin yemekten önce sherry içmeleri gibi...” dedim.

Ev sahibemiz, “Evet, sherry İspanyolların Xerez bölgesinde ürettikleri beyaz üzümden yapılır. Şimdi içeceğinizi likör ise votka, vişne, karanfil, tarçın, pudra şekeri karışımı” dedi ve kadehini şerefimize kaldırdı.

Eşim ilk yudumu alır almaz, “Muhteşem! Tarifini mutlaka istiyorum.” diyerek liköre, dolayısıyla ev sahibemize tezahüratta bulundu.

Haklıydı, gerçekten de iyi yapılmış bir vişne likörüydü içtiğimiz.

Şirin Hanım eşime, “Sizin için tarifini yazacağım.” dedi.

Bu arada ben, ev sahibemizin sherry ile cherry (vişne) likörü arasındaki farkı bilmediğimi ima etmesine takılıp kalmıştım. Bilmesem gerçekten dert etmem. Ama bildiğim bir konuda bilmiyormuş gibi görünmek canımı sıkıyordu...

Kızım, elindeki kadehi önündeki sehpanın üzerine bırakıp yeniden albüme dönünce, likörümünden bir yudum daha aldım. En iyisi, sherry ile ilgili Şirin Hanım tarafından yanlış anlaşıldığımı unutmak olacaktı. Öyle yapmaya karar verdim.

Albümün sayfaları çevrildikçe, ev sahibemizin yaşı büyüyordu:

“Bakın sağda duran benim, ortada Şah’ın kızı Leyla var. Onun yanında, sol başta duran ise, Şah’ın oğlu Ali Rıza. Yaşı bize göre bir hayli küçük. Fotoğraf devrimden üç yıl önce çekildiğine göre, burada on yaşında olmalı. Gördüğümüz üç kişiden hayatta kalan sadece ben varım. Leyla, 2001 yılında Londra’da bir otel odasında aşırı dozda uyuşturucudan ölü bulundu. Ali Rıza ise, şakağına dayadığı tabanca ile intihar etti. O tarihte, Harvard’da yaptığı doktorası bitmek üzereydi.”

Şirin Hanım, konuşmaya devam etmek istemediği için mi yoksa edemediği için mi bilmem, sustu.

O susunca eşim, “Yaşadığı hayat ağır gelmiş olmalı...” dedi.

Ev sahibemiz başını salladı ve yeniden konuşmaya başladı:

“Çok parlak bir gençti. Gelişimini uzaktan büyük memnuniyet duyarak izliyordum.”

Yine çatallaşmıştı Şirin Hanım’ın sesi, yüzüne hüznün gölgesi düşmüştü.

Birden, sanki o anda hatırlamış gibi birkaç sayfa birden çevirdi ve “Size son bir resim göstereceğim. Sonra yemeğe oturalım, o resimle ilgili de sofrada konuşuruz.” dedi.

İsteddiği kareyi bulunca, daha öncekilerde olduğu gibi, yüzük takılı işaret parmağını fotoğrafın üzerinde üç kez tıklattı:

“Burası Hukuk Fakültesi’nin amfisi. Sol yanımda oturan sınıf arkadaşım Peykân.”

Şirin Hanım, fotoğraftaki dimdik siyah saçlı genç adamın ismini, sanki özel bir kızgınlığı varmış gibi telaffuz etmişti. Ardından sesini normale döndürmüş, parmağını asıl işaret etmek istediği kişinin üzerine getirmişti.

“Sağ yanımda oturan şu hanım kim biliyor musunuz?”

Sanki bilme ihtimalim varmış gibi fotoğrafa dikkatle baktım:

“Hayır, bilmiyorum. Kim?”

Şık bir yemek masası...

Ev sahibemiz, fotoğraftaki üçüncü kişiyle ilgili olarak “İzninizle, onun kim olduğunu sofrada anlatıyım...” dedi ve ayağa kalktı.

Masanın bir ucuna Âzem, öteki ucuna Şirin Hanım oturdu. Ev sahibesi olarak sağ yanına eşimi, sol yanına beni aldı. Kızım benim yanıma geçti ve Âzem’in sağında kaldı. Böyle olunca, eşim ile Sedat yan yana gelmiş oldular.

“Vah zavallı” diye düşündüm genç adam için. Yemeğin sonuna kadar, eşimin ardı arkası kesilmeyecek sorularına muhatap olacaktı.

Türk ve İran mutfağının seçkin mezeleri ile sürahiden dökülen hoş bir şarap eşliğinde yemeğe başladık.

İlk yudumun ardından, tüm cesaretimi toplayıp “Şiraz mı?” diye sordum.

Şirin Hanım’ın gözleri iftiharla parladı ve “Evet” dedi.

İçimi çekerek “Şarabı insanlığa Perslerin kazandırmış olması, buna karşılık şimdi kendilerinin bu güzel içeceği üretmiyor olmaları ne acı!” dedim.

Gecenin başından itibaren neredeyse hiç konuşmamış olan Âzem, “Üretiyorlar. Şiraz’da üretilen üzümün büyük bir kısmı evlerde şaraba dönüştürülüyor.” diye karşılık verdi.

Şirin Hanım oğlunu destekledi:

“İran’da durum epeydir eskisi gibi değil. Yasalarda yeterli değişiklikler yapılmasa da insanlar bir yolunu buluyor, kendilerini özgürleştiriyorlar.”

Ev sahibemize, bunu duyduğuma çok sevindiğimi söyledim. Şiraz’dan söz açılınca aklıma Yahya Kemal Beyatlı’nın “Rindlerin Ölümü” isimli şiiri gelmişti, kendimi tutamayıp iki satır okudum.

“Gece, bülbül ağaran vakte kadar ağlarmış

Eski Şiraz’ı hayal ettiren ahengiyle...”

Ve ardından, “Kadehimi eski İran’a, şiirin ve sanatın şehri Şiraz’a kaldırıyorum!” dedim.

Herkes kadehini kaldırdı ve “Şerefe” dedi.

Şirin Hanım, kadehini masaya koyarken okuduğum şiir için teşekkür etti.

Nobel Barış Ödülü...

Kısa bir sessizlikten sonra, Afganilerin aile albümünde son bıraktığımız noktaya geri döndük.

Ev sahibemiz, az önce albümde işaret ettiği fotoğrafı kastederek “Hukuk Fakültesi’nde çekilen fotoğrafta benim sol yanımda oturan hanım Şirin Ebadi’ydi” dedi ve sordu:

“Hatırladınız mı kim olduğunu?”

Hatırlayamamıştım. Eşim ve kızım da hatırlayamadıklarını söylediler.

Sedat kardeşim, mahcubiyetimizin uzun sürmesini engellemek için olsa gerek “İlk sorulduğunda ben de hatırlayamamıştım...” diyerek dahil oldu konuşmaya.

Şirin Hanım anlatmaya devam etti:

“Arkadaşım ve adaşım Şirin Ebadi tıpkı benim gibi hukukçu oldu. Varlıklı bir ailenin, kolej okumuş kıızıydı. Fakülteyi başarıyla bitirmişti. İstese herhangi bir batılı ülkede kendisine yeni bir hayat kurabilirdi. Ama yapmadı. İran’da kalıp mücadele etmeyi tercih etti. Zaman içinde insan haklarının İran’daki en güçlü savunucusu haline geldi. Eşi ve iki kızıyla birlikte çok acılar çekti. Kayınbiraderini işkencede öldürdüler, kendisini hapse attılar. Yılmadı. O günden bugüne, İran için umut ışığı oldu ve olmayı sürdürüyor. 2003 yılında Nobel Barış Ödülü’nü kazanınca pek çok İranlı gibi ben de sevinç gözyaşları döktüm.”

Etkilenmişim. Biraz yüksek sesle, “Bravo” dedim. Der demez aklıma, sanki Şirin Ebadi’nin İran’da kalmış olmasına methiye düzmüşüm gibi anlaşılabilceğim geldi. Haklı çıktım.

Bu sözümü, “Şirin Ebadi kaldı, Şirin Afgani kaçtı” diyerek yanıtladı ev sahibemiz. İran’ı terk etmiş olmaktan utanmış gibiydi.

Az önce yaptığım gafın etkisini azaltmak için, “Ama siz mecburdunuz” dedim.

“Herkes mecburdu ya da kimse değildi” diye karşılık verdi Şirin Hanım.

Dilim döndüğünce, babasının özel durumunun İran’da kalıp mücadele etmesine engel olduğunu savundum. Gerçekten de öyle olduğuna inanıyordum. Çeşitli yerlerden okuduğum kadarıyla, mollalar iktidarı ele geçirinca, İranlı on bin civarında kardeşimiz için zor bir dönem başlamıştı. Ülkeden ayrılmayanlardan hayatlarını kaybedenler olmuş, bazıları yaşasalar da felaketi çok büyük kayıplarla, korkunç acılar çekerek geride bırakabilmişlerdi.

Biraz da lafı değiştirmek için, Tahran’da hukuk okumuş biri olarak Türkiye’ye geldiğinde hayata nasıl tutunduğunu sordum Şirin Hanım’a.

İlk bir yıl Türkçeye yoğunlaştığını, ardından İstanbul Üniversitesi’nin Hukuk Fakültesi’nden de diploma aldığını anlattı. Bir hukuk bürosunda iş bulmuş, zaman içinde başarılı bir avukat olmuştu. Önce kendi başına çalışmış, oğlu da kendisi gibi avukat olunca, Afgani Afgani Hukuk Bürosu’nu kurmuşlardı.

Dertli bir ses tonuyla sürdürdü Şirin Hanım sözlerini:

“Zor günler geçirdim. Çalışmaktan, başarılı olmaktan başka bir yol yoktu önümde. Ben de gereğini yerine getirdim.”

Eşim, “Neden başka bir yolunuz olmadığını söylediniz?” diye sorunca, kaldığı yerden devam etti ev sahibemiz:

“Göçerken, ailemizden kalan ziynet eşyalarını yanımıza almayı başarmıştık. Ama küçük

hazinemizin günün birinde biteceğinin farkındaydım. Babam bir işe başlayacak yaşı çoktan geride bırakmıştı. İran'daki gibi bir hayatımız hiçbir zaman olamayacaksa da en azından ona ve kendime bakabilir durumda olmam gerekiyordu.”

Anlaşılmıştı. Nedense aklıma yine Ekim Devrimi'ne dair okuduklarım geldi. Rusya'dan kaçan baronlar sinemalarda yer göstericilik, baronesler ise lokantalarda bulaşıkçılık yapmışlardı.

“Hiç olmazsa, başlangıçta sizi ayakta tutmaya yetecek kadar paranız olmuş.” dedim.

“Evet” dedi Şirin Hanım.

Âzem, annesinin yorulduğunu düşünmüş olsa gerek, “Şaraplarımızı koltuklarımızda içmeye devam edelim mi?” diye sordu.

Ona ilk sözlü destek, epeydir peçetesiyle oynamakta olan kızımдан geldi:

“Gayet iyi olur.”

“Patavatsız!” diye geçirdim içimden. Eve gidince uyardı, zihnimin bir köşesine not aldım.

Ben, eşim ve Sedat kardeşim, yüzlerimizi Şirin Hanım'a çevirerek kararı ona bıraktık.

Her haliyle otoritenin kendinde olduğunu hissettiren aristokrat kadın, peçetesini kucağından alıp tabağının sağ yanındaki boşluğa bıraktı ve ayağa kalktı.

Sonraki saatlerin neredeyse tümünde, İran'ın eski günlerinden konuştuk.

Âzem'in soyadı neden Afgani?

Afgani ailesinin evinden ayrılırken “Biz de sizi bekliyoruz” dedim Şirin Hanım'a.

Eşim benim bıraktığım yerden devam etti:

“Piyano çalma faslını bu akşama yetiştiremedik. Onu da bizde gerçekleştiririz.”

Merdivenleri inerken, aslında konuşulması gereken her şeyin konuşulmadığını düşündüm. Sormak istediğim onlarca soru kafamda dans ediyordu. Bunlardan en önemlileri kuşkusuz Cemaleddin Afgani ve Büyük Üstadın odasında bulunan kılıçla ilgili olanlardı.

Otomobil ile yola koyulduğumuzda kızım, “Neden Âzem'in babasıyla ilgili hiçbir şey sormadınız?” dedi.

Kızımın ardından eşim, “Neden Âzem'in soyadı Afgani? Babasının soyadını taşıması gerekmiyor mu?” diye sordu.

Neyse ki en azından bu soruların cevaplarını biliyordum. Âzem'in başvuru işlemleri sürerken her iki sorunun cevabını da öğrenmiştim.

Şirin Hanım'ın Türkiye'de, bir Türk'le gerçekleştirdiği evlilik bir yıl bile sürmemiş, ayrılıkla sonuçlanmıştı. Daha en başta, Âzem'in yaşamının tümünü annesiyle sürdüreceği, babasıyla bir temasının olamayacağı ortaya çıkmıştı. İlk zamanlar babasının soyadını kullanan Âzem, birkaç yıl sonra resmen Afgani soyadını almıştı.

Eşim, “Yeni bir evlilik yapıp başka çocukları olduysa, bu durum babasının işine gelmiş bile olabilir.” dedi.

Kızım, “Afgani güzel bir soyadı” diye iç geçirdi.

Bu sözlerin altında kalamazdım. En kıskanç halimi takınarak “Ne o prenses, benim soyadımı beğenmeyip, Âzem’e doğru bir yöneliş içine mi girdin yoksa?” diye sordum.

Armut dibine düşer derler. Kızım hemen ağzımın payını verdi:

“Bir kere ben onun hemşiresiyim. İkincisi, eğer bir yöneliş mümkün olabilecekse, öteki genç kardeşe, Demirciler’e doğru yelken açmayı tercih ederim doğrusu.”

Kızımınla aramızda bir süre daha sürme potansiyeli taşıyan sözde itişme, eşimin sorusuyla sona erdi:

“Peki, diğer meseleyle ilgili ne düşünüyorsunuz?”

“Diğer mesele” laflarını duyunca aklıma önce Cemaleddin Afgani, ardından kılıç geldi. Neyse ki kısa sürede toparlandım. Eşim ve kızımın bu iki meseleden haberdar olmaları imkânsızdı.

Tabii ki soru, “Sedat’ın tercihi Âzem” konusuyla ilgiliydi.

Sahi ne olmuştu öteki meseleye?

Kızım, hemşirelerle yapılan geceden sonra söylediğini aynen tekrarladı. Görüşünde en küçük bir değişiklik olmamıştı. Ona göre, Âzem ile Sedat’ın arasında düşündüğümüz gibi bir ilişki yoktu.

Ona, aynı fikirde olduğumu söyledim.

Eşim ise ikimizden farklı düşünüyordu.

“Herhangi bir olumsuzluğa şahit olmadık. Çünkü bu gece Şirin Hanım’la birlikteydik. Âzem ile Sedat bu nedenle kendilerini dikkatli davranmak zorunda hissetmiş olabilirler.”

DAVETSİZ MİSAFİR...

Afgani ailesinin davetinin hemen ertesi günü, muayenehaneme ulaşır ulaşmaz, bir bekleyenim olduğunu öğrendim.

Sık karşılaşmasam da başıma gelmemiş bir durum değildir. Hastalarım, özellikle ilk defa görecekssem bazen randevusuz da gelirler. Bekleme odasındaki şahsın onlardan biri olduğunu düşündüm ve sekreterimden önce bir çay getirmesini, ardından hastayı içeriye almasını istedim.

Yetmiş yaşları civarında, orta boylu, tıknaz, gür ve dik beyaz saçları neredeyse dipten kesilmiş, küçük siyah gözleri yuvalarında fıldır fıldır dönen, sinek kaydı traşlı, kravatlı, iyi giyimli bir adamla karşı karşıyaydım. Hemen kendini tanıttı.

“Adım Peykân, resmen olmasa da İran İslam Devleti’ni temsilen buradayım. Konsoloslukta siyaset ve hukuk işleri uzmanı olarak görev yapıyorum...”

Ziyaretçim konuşurken, parçalar yerine oturmaya başlamıştı.

Karşımdaki adam, akşam yemeğinden hemen önce Şirin Hanım’ın gösterdiği albümde karşılaştığım simalardan biriydi.

Hafızamdan, görelî henüz yirmi dört saat bile geçmemiş olan üç kişilik fotoğrafı geri çağırdım. Şirin Hanım’ın ortada, Peykân Bey’in sol, Nobel ödüllü yazar Şirin Ebadi’nin sağ yanda olduğu siyah beyaz fotoğraf, net bir şekilde gözlerimin önünde belirdi.

Karşımda oturan adama alıcı gözüyle bir kez daha bakıp, hafızamdaki resimle yan yana koydum. Aynı kişilerdi.

Geçen zaman Peykân Bey’i çok değiştirmişti. Kırk yıldan fazla süre kimi değiştirmemez ki!

Ben düşünürken, Peykân Bey muayenehanemle ilgili iltifatlarda bulundu. Belli ki konuşmasının ikinci kısmına nasıl geçmesi gerektiğini düşünüyordu.

Yardımcı olmak için, “Ziyaret sebebiniz nedir?” diye sordum.

Üzerinden büyük bir yük kalkmış gibiydi. Randevu bile almadan karşıma dikilen sanki o değilmiş gibi, “Merak ettiğinize göre anlatayım...” dedi.

Yeni tanıdığım insanları kırmamaya aşırı önem veririm. Öte yandan, küstah insanları oldum olası sevmem.

“Hayır, merak ettiğimden değil.” dedim.

Böylece, lisanı münasiple randevu filan almadan ziyaretime geldiğine göre, konuşmak istediği önemli bir konunun olması gerektiğini ima etmiş oldum.

“Açık konuşmamı ister misiniz?” dedi.

Tepem atmak üzereydi. Sıkıldığımı belli edecek bir tonlamayla, “Lütfen!” dedim ve can kulağıyla dinlemeye koyuldum:

“Burada ülkem adına bulunuyorum. Yine de söyleyeceklerimin hiçbiri resmi değil. Bu durum, aramızdaki konu başka bir boyuta taşınmadıkça geçerliliğini sürdürecektir. En azından şu an için, meselenin sadece Peykân ile Afgani ailesi arasında olduğunu düşünürseniz sevinirim.”

Karşımda, Türkçeyi mükemmel kullanan biri vardı. Ayrıca ilk uyandırdığı izlenimin aksine, Peykân

Bey diplomasinin incelikli diline de gayet vakıftı.

Önümde iki yol olduğunu düşündüm. Ya planladığı gibi konuşması için serbest bırakacaktım ya da araya girip dengesini bozacak, söylemek istediklerini değil, öğrenmek istediklerimi almaya çalışacaktım. Kararımı verdim.

“Peykân Bey, bugün bana gelmenizin nedeni, dün akşam Afgani ailesini ziyaret etmiş olmam mı?” Muhababım, beklentimin tersine, sorumdan hiç etkilenmedi.

“Süreci hızlandırdı diyelim.”

Peykân Bey’inkini bozmayı planlarken, kendi dengeme zarar vermiştim. Kalp atışımın hızlandığını, avuçlarımın terlemeye başladığını hissettim.

“Önünde sonunda gelecektiniz yani bana.”

“Evet. Çünkü Âzem Afgani’yle kurduğunuz çok özel dostluk yollarımızın kesişmesine sebep oldu.”

Normal koşullarda, “Sana ne be adam, manyak mısın nesin! Sana ne benim kiminle, ne tür ilişki kurduğumdan!” diye şarlamam gerekirken, kendimi de şaşırtıp “Anlayamadım...” demekle yetindim.

Bu sözlerimin üzerine, “Bana oyun oynamayın!” demez mi!

Dengem iyice bozulmuştu. Ani bir kararla, konuşmaya ayakta devam etmeye karar verdim:

“Kamera şakası filan mı yapıyorsunuz Peykân Bey? Kiminle ne tür temas kuracağımı size mi soracağım? Derhal terk edin ofisimi!”

Boyum bosum fena sayılmaz. Zamanında basketbol oynamıştım. Şimdi de egzersizlerimi hiç aksatmadan sürdürüyorum. Atletik bir yapıya sahip olduğumu iddia edemem ama hımbılın biri de değilimdir. Genellikle gerekmez ama lazım geldiğinde ağzımı bozmayı da kendimi savunmayı da gayet iyi beceririm.

Ayağa kalkmam, ziyaretçimin hareketlenmesine yol açmadı. Pek korkmuş gibi görünmüyordu. Anlaşılan, ofisimi terk etmeye niyeti yoktu...

“Henüz söyleyeceklerim bitmedi.”

Adamı kolundan tutup atıp dışarıya atacak değildim. Öte yandan, daha ayağa kalkarken pek çok konunun muğlak kaldığını düşünmeye başlamıştım. Peykân Bey sözlerime alınıp giderse, konuşmasına izin vermemiş olduğum için kendime kızacaktım. Neyse ki son sözleri manevra yapmama imkân vermişti.

“O zaman laflarınızı seçin” dedim, yerime oturdum ve “Sizi dinliyorum...” diyerek topu yeniden ona attım.

Çaylarımızı içerken...

Peykân Bey, belki biraz da zaman kazanmak için, “Acaba bir çay alabilir miyim?” diye sordu.

Benim de dilim damağım kurumuştı. Telefonu kaldırıp sekreterimden iki çay istedim.

Çaylarımız gelene kadar ikimiz de sessizliğimizi muhafaza ettik.

Geçen süre zarfında, aramıza yeni katılan Âzem kardeşimizin başıma ne işler açmış olduğunu düşündüm. Dünya kadar meseleyle boğuşurken, bir de Peykân’ım olmuştu.

Ziyaretçim çayından ilk yudumu alıp teşekkür ettikten sonra, en sakin ses tonuyla devam etti:

“Afgani ailesini ne kadar tanıdığınızı bilemem. Âzem’i aranızda almakla başımıza büyük bir bela açmış olduk.”

Sanki içimden geçenleri okumuş gibi konuşmuştu. Kalp atışlarım yeniden hızlanmaya başladı. Ama bu kez temkinli davranmaya kararlıydım. Adamı yaka paça ofisimden atmakla hiçbir şey kazanmazdım.

“Sizin yerinizde olsam, önce dedesi Vâlâ Bey ile ilgili bir araştırma yapardım. Buraya İran’daki rejimden kaçarak geldiğini bilmiyorsunuz her halde...”

Kendimi tutamadım.

“Vâlâ Bey’i tanımam. Bir kez bile karşılaşmadım. Kaldı ki bizim kıstaslarımız sizinkilerden farklı olabilir. Öyle değil mi? İran’daki rejimi savunmanız bile ne kadar farklı düşüncelere sahip olduğumuzu göstermeye yetiyor da artıyor bile.”

Çenemi tutmaya karar vermiş olmama karşın aklımdakileri söylemiş, böylece en azından ruhumu kurtarmıştım.

Ziyaretçimin yüzü iyice karardı. Bu hale gelmesine, acaba İran’daki rejime sempati duymamam mı neden olmuştu?

Elinin tersiyle yarısı bile içilmemiş çay bardağını itti, ayağa kalktı.

O daha kalkarken, herhangi bir saldırıya karşı koltuğumda dikleşerek kendimi karşılık vermeye hazır hale geldim. Bir saygı ifadesi gibi algılamasın diye, ayağa kalkmamayı tercih ettim.

“Bak doktor bey” dedi küçümser bir ses tonuyla. Başka söyleyecekleri de vardı:

“Afgani ailesi ile görülecek şahsi bir hesabım var. Nedenini kendileri gayet iyi biliyorlar. Ama o ayrı mesele. Buraya asıl geliş nedenim, sizin sakladığınızdan emin olduğum, ülkeme ait kılıcın derhal iade edilmesini istemek. Bunu, şimdilik sadece söylemekle yetiniyorum.”

Peykân Bey cümlesini tamamlayınca, “Allaha ısmarladık” bile demeden arkasını döndü, odamdan çıktı.

Kendimi dayak yemiş gibi hissettim.

BÜYÜK ÜSTAD İLE...

Peykân Bey muayenehanemden çıkar çıkmaz sekreterimi çağırdım, randevu listesini birlikte gözden geçirdik. Neyse ki zamanı değiştiremeyecek hastam yoktu.

Telefona sarılıp Büyük Üstadı aradım, önemli bir durum olduğunu ve telefonda konuşmak istemediğimi söyledim.

“Hemen gel!” dedi.

Konuşmamızın üzerinden yarım saat bile geçmeden odasımdaydım.

İçeri girer girmez, “Hayrola, yüzün allak bullak” dedi Büyük Üstad.

Hiç zamanı olmasa da “Hep şurada asılı olan kılıç yüzünden” dedim sözde biraz espri katarak.

Geçen süre zarfında ayağa kalkın Büyük Üstad yağmurluğumu asmama yardımcı oldu, yanaklarımdan öpüp her zamanki yerime oturttu. Durumun karışıklığından olsa gerek, malum içeceğinden sipariş vermeyi unutup karşıma oturdu.

Bir gün öncesinden alarak, her şeyi neredeyse yaşadığı gibi anlattım.

Büyük Üstad, uzunca bir süre sustu. Sonra, “Herhalde, konuşmaya Cemaleddin Afgani'den başlamamız lazım.” dedi.

“Önce” dedim.. “Bütün konu onun etrafında döndüğüne göre, şu kılıca bir kez de alıcı gözüyle bakabilir miyim?”

Büyük Üstad, masasından çıkardığı bir anahtarla camekânı açtı, tıpkı diğerleri gibi özel bir aparatla arkasındaki ahşap zemine tutturulmuş kılıcı yerinden aldı. Büyük bir dikkatle uzattı.

“Bu kadar kolay mı?” dedim.

Anlamamış gibi bakınca, sorumu, “Yani bu kılıca ulaşmak için ihtiyaç olan küçük bir anahtar mı?” diye değiştirerek sordum.

Büyük Üstad şaşırılmıştı...

“Daha ne olsun? Camekân kilitli. Odamın kapısı geceleri kilitli kalıyor. Binanın içinde ve dışında özel güvenlik var. Bir de aramızda kalsın, bu kata geceleri çalışan şifreli bir alarm sistemi kuruluyor. Elindeki kılıç, Topkapı Sarayı'nda sergilense daha mı fazla güvende olurdu zannediyorsun?”

Haklıydı.

Müzelik bir parça olan kılıcı incelemeye koyuldum. Camekânın arkasından baktığımda da fark ettiğim gibi, kabzası son derece ince bir işçilikle, pırlanta, yakut gibi kıymetli taşlar kullanılarak donatılmıştı. Namlusunda, dilini çözemediğim, Farsça olduğunu tahmin ettiğim altın yazılar vardı.

Büyük Üstada, kılıcın üzerindeki yazıların anlamını bilip bilmediğini sordum.

Bilmediğini söyledi.

“Peki” dedim. “Yazıların resmini çekip birilerine okutmamızın bir sakıncası olabilir mi?”

Tam soruyu sorarken aklıma gelen bir çekinceyi, Büyük Üstad dillendirdi:

“Ya okutacağımız kimsenin bilmemesi gereken bir sır yazılı ise kılıcın namlusunda!”

Zor bir durumla karşı karşıyaydık. Peki, acaba yazıyı Âzem ya da Şirin Hanım'a okutamaz mıydık? Büyük Üstad uzun süre düşündü bu teklifimi. Belli ki bu düşüncemi çeşitli açılardan ölçüp

biçiyordu. Sonunda düşüncesini açıkladı:

“Kılıcı buraya babasıyla birlikte getirdiğine göre, Şirin Hanım’ın üzerinde yazılından haberdar olması ihtimal dahilinde. Vâlâ Bey kılıcı kadife koruyucusundan, sadece eski Büyük Üstadımızın yanında çıkartmış ve kızının okumasına imkân vermemiş de olabilir. Eğer ona okutursak, belki de bilinmemesi gereken bir bilgiyi Şirin Hanım’la paylaşmış oluruz. Bir de tabii, kılıcın sırrı acaba üzerinde yazanlardan mı ibaret? Biz görmüyor olabiliriz ama başka sırları da barındırıyor olamaz mı?”

Büyük Üstad haklıydı. Elimde tuttuğum kılıç Cemaleddin Afgani’ye aitti, Vâlâ Bey tarafından getirilmişti. İkisinin de kardeşimiz olduğu düşünülürken, işin içine pekâlâ sırlar, şifreler girmiş olabilirdi ve bu da işlerin beklediğimizden de karışık olması anlamına gelebilirdi.

Bir an için bile olsa, öğretisini semboller kullanarak nesilden nesile aktaran bir kuruluş olduğumuzu göz ardı etmiştim. Büyük Üstadın dediği gibi, kılıç pekâlâ ilk bakışta görülmeyecek pek çok bilgiyle bezenmiş olabilirdi. Eğer varsa, bu şifrelerin neler olduğunu, kendi başımıza çözmemiz gerekiyordu. Şirin Hanım’dan destek isteyemedik.

Cemaleddin Afgani’nin soyundan gelen, Vâlâ Bey’in torunu olan Âzem kardeşimiz olmuştu olmasına ama henüz işin başındaydı. En azından şimdilik, bu tür konularda onu da yok saymamız gerekirdi.

Büyük Üstad, “Kaderin cilvesine bakar mısınız!” dedi gülümseyerek... “Meselenin birinci dereceden tarafı olmalarına rağmen, en azından şimdilik, bu iki Afgani’yi işin dışında bırakmamız zorunlu.”

Doğru söylüyordu. Böylesine kritik bir durumda, göbeğimizi kendimiz kesmek zorundaydık.

“Ne yapacağız peki?” dedim sıkıntı ve merak içinde.

Büyük Üstad, ne yapmamız gerektiğine çoktan karar vermişti bile:

“Bilgisine güvendiğim üç kardeşime, üzerinde bize ait sembol bulunup bulunmadığını anlamak üzere kılıcı incelettireceğim. Bakalım bir şey keşfedebilecekler mi?”

Yerinde bir karardı. Aslında en iyi bildiğimiz konunun bu olduğunu söylesem abartmış sayılmam. Başka bir yerde uzmanlık, bilirkişilik gerektiren bir durumla karşı karşıya kalınsa, bize başvurup uzman isteyecekleri kadar vakıf olduğumuz bir konudur semboller.

Çatımızın altında semboller ile ilgili binlerce konferans verilmiş, yüzlerce dergi yazısı yazılmış, makale yayımlanmıştır. Hatta benim bile bu konuda çalışmalarım vardır.

Böyle düşünmeye başlayınca, konuşmanın başından itibaren elimde tuttuğum kılıcı bir kez daha ve dikkatle inceledim. Ne sembol görmüştüm ne de bir emare.

Kılıcı dikkatle incelediğimi gören Büyük Üstad gülümsedi:

“Üzerinde ne yazdığını bilmiyorum ama kılıç bu odada olduğu için semboller açısından defalarca baktım. Acaba bizi ilgilendiren bir işaret görebilir miyim diye dikkatle inceledim. Hatta bir keresinde, kılıçlar üzerine dergimizde yazı yazmak isteyen bir kardeşimle birlikte mercək altına bile aldık. Herhangi bir sembol, ne onun ne de benim dikkatimi çekti. Yazıyı okutmak ise aklıma gelmedi. Farsça diye düşünüp geçtim.”

“Neyse” dedim Büyük Üstadın bu sözleri üzerine ve “belki üç kardeşimiz bir şeyler bulurlar”

diyerek kılıcı uzattım.

Kılıcı yerine astı, masasının üzerine koymuş olduğu küçük anahtarla camekânı kilitledi ve “Şimdi meselenin öteki kısmına geleceğiz ama önce bana bir saniye müsaade et” diyerek ahizeyi eline aldı.

Öteki fasıl...

Büyük Üstad sekreterini arayıp otlardan oluşan ünlü içeceğinden sipariş verdi, karşıma oturdu ve öteki konuyla ilgili düşüncelerini art arda sıralamaya koyuldu:

“Otuz beş yıl kadar önce, Vâlâ Bey ve Şirin Hanım kılıç da yanlarında olmak üzere İstanbul’a göçtüklerinde, kılıcın peşinde olan biri tarafından izleniyor. Bunu biliyoruz, çünkü eski Büyük Üstadımıza Vâlâ Bey bizzat söylemişti... Yine eski Büyük Üstadımızdan bize intikal eden bilgilere göre, Vâlâ Bey, Cemaleddin Afgani’nin ailesinden geliyor...”

Art arda sıraladığımız bu eski bilgilere eklenebilecek tek yeni gelişme, Âzem’in kardeşlik zincirimize katılmış olmasıydı.

“Bilgilerimiz bunlardan ibaret. Elimizde, yeni ve sıra dışı hiçbir şey yok.” dedi Büyük Üstad.

“Bir dakika” dedim onun bu sözleri üzerine:

“Ailemle birlikte Afgani ailesini ziyaretimde, az önce üzerine konuştuğumuz kişinin isminin Peykân olduğunu öğrendim. Ayrıca, dediğim gibi, bu adam beni ofisimde ziyaret etti ve tehditler savurdu. Bunlar hem yeni hem de sıra dışı bilgiler değil mi?”

Büyük Üstad, “Doğru” dedi.

Kaldı ki İranlı ziyaretçim iki de önemli mesaj vermişti. Birincisi, kılıcın kendisine teslim edilmesi gerektiğini söylemişti. İkincisi ise Afgani ailesiyle hesabının görülmemiş olduğuna dikkat çekmişti.

Büyük Üstad, söylediklerimi dikkatle dinledikten ve üzerine yüksek sesle bir hayli fikir yürüttükten sonra, Afgani ailesinin ve benim, hem tehdit hem de izleme altında olmamızdan hoşlanmadığına karar vermişti.

Buna karşılık, ne yapmamız gerektiği hususunda henüz bir arpa boyu bile yol katedememiştik.

İranlı kardeşlerimiz tarafından bize emanet edilmiş ve kardeşlikleri usulüne uygun olarak yeniden tesis edilene kadar gözümüz gibi bakmamız gereken maddi ve manevi değeri çok yüksek kılıcı, sadece paşa gönlü istiyor diye Peykân adlı bir adama teslim etmemiz tabii ki sözkonusu olamazdı.

Öte yandan, bu adamın üzerine ileri geri konuştuğu kişilerden biri bendim. Diğerleri ise, bir kardeşimizin kızı olan Şirin Afgani ve yeni bile olsa kardeşimiz olma hakkını kazanmış Âzem’di.

Büyük Üstadın kararı...

“Düşünüp, bir çıkış yolu bulacağız” dedi Büyük Üstad ve “seni, kısa bir süre için bile olsa koruma altına almamızda yarar görüyorum” diye devam etti.

Cümlesini tamamlar tamamlamaz, bana hiçbir soru sormadan telefonunu kaldırdı, sekreterinden bir kardeşimizi bağlamasını istedi. Sonra dönüp bilgi verdi:

“Aradığım kardeşimizin işi güvenlik. Özel bir güvenlik şirketinin ortaklarından. Binamızı ona emanet ettik ve şimdiye kadar herhangi bir sorunla karşı karşıya kalmadık. Hem fikrini alırız hem de korunmanı sağlarız.”

“Ne yani” dedim “omzuma ancak yetişebilecek bir adam tarafından tehdit edildim diye, peşimde korumalarla mı dolaşacağım?”

“Gerekiyorsa evet” diye kestirip attı Büyük Üstad.

Nadiren de olsa, taşımakta olduğu çekicinin gücüne başvurur, birinci adam olduğunu hissettirirdi.

Bir Üstad-ı Muhterem olarak, birlikte çalıştığım kardeşlerim için ben ne ifade ediyorsam, bütün kardeşlerimiz için o aynı anlamı ifade eder.

En kısa biçimde ifade edecek olursam, gerekli gördüğünde sayıları on beş bini geçen kardeşimiz adına, “Ben böyle karar verdim!” deme yetkisini, gönül rahatlığı içinde teslim ettiğimiz yegâne adamdır Büyük Üstad.

Bu yetkiyi kazanabilmek hiç de kolay değildir!

Bir kere, yıllarınızı kardeşlikle yatıp kardeşlikle kalkarak geçirmeniz ve bu esnada herkesin güvenini kazanmanız gerekir. Ayrıca, Üstad-ı Muhteremlik dahil olmak üzere, çeşitli kademelerde başarıyla hizmet etmiş olmanız lazımdır. Ve son olarak, sizinle birlikte seçime giren kardeşleriniz arasından en yüksek oyu almalısınız.

Ancak böyle olursa onun oturduğu koltuğa oturur, taşıdığı çekici elinize alır ve her biri gerçekten çok özel niteliklere sahip binlerce insan adına, “Ben buna karar verdim!” deme yetkisi kazanırsınız.

Güvenlikçi kardeşim gelince...

Çok geçmeden, Büyük Üstadın çağırtmış olduğu güvenlikçi kardeşimiz de bize katıldı. İşinin ehli gibi görünüyordu. Oturur oturmaz, durumu bütün açıklığıyla anlatmamızı istedi.

Büyük Üstad ve ben, birbirimizi tamamlayarak, başımızdan geçenleri güvenlikçi kardeşimize aktardık.

Dikkatle dinledikten sonra, “Benden sadece güvenlik mi istiyorsunuz yoksa sorunu tümüyle çözmemi mi?” diye sordu.

Ne kadar iddialı bir lafı bu böyle. Gayri ihtiyari Büyük Üstadla birbirimize baktık.

“Doğrusu, nasıl çözmeyi düşündüğünüzü merak ettim...” dedim ve neden böyle düşündüğümü anlatmaya çalıştım:

“Bize emanet edilmiş kılıcı isteyen İranlı bir adam var. Anladığımız kadarıyla aynı adam kırk yıla yakın bir süredir, kılıcı bize teslim etmiş olan aileyi taciz ediyor. Buna karşılık, geçen süre zarfında, ne şahsi ne de resmi olarak, ne bize ne de Afgani ailesine karşı hukuk yoluna gitmiş değil. Bana kalırsa, bir manyağın kurusıkı tehdidiyle bile karşı karşıya olabiliriz.”

Söylediklerim özel güvenlikçi kardeşimize ilginç görünmüş olsa gerek, üzerine bir süre düşündü. Sonra, “Şöyle yapabilir miyiz acaba?” diyerek birkaç aşamalı bir plan önerdi:

“Önce Peykân denilen adamla konuşuruz. Duruma göre İran Konsolosluğuna başvurur onunla ilgili

ayrıntılı bilgi almaya çalışırız. Yine olmazsa, konuyu devletin güvenlik ve yargı organlarına taşırız.”

Güvenlikçi kardeşimizin yaptığı plan üzerine Büyük Üstad ile birbirimize baktık.

İlk konuşan Büyük Üstad oldu:

“Acele kararlar almayalım. Gelişmelere göre davranmamızın daha yerinde olacağını düşünüyorum.”

Ben de aynı fikirde olduğumu söyleyince, özel güvenlik firması sahibi kardeşimiz, “Peki” demek zorunda kaldı.

“O halde lütfen, Peykân’ın nasıl biri olduğunu bana detaylı olarak anlatabilir misiniz?”

Hafızasına güveniyor olsa gerek, ben konuşurken hiç not almadı. Hemen, o andan itibaren izlenmeye başlayacağımı söyledi ve nelere dikkat etmem gerektiği konusunda beş dakika süreyle bilgi verdi.

Konuşmasını tamamlayınca, öğrenmek istediğimiz bir şey olup olmadığını sordu.

Olmadığını anlayınca, “Bana müsaade” diyerek ayağa kalktı ve beni Büyük Üstadla baş başa bıraktı.

AFGANİ'NİN İZİNDE...

Yirmi dört saat koruma altında bulunmanın katlanılabilecek bir durum olmadığını anlamam için birkaç gün yetti de arttı bile.

Düşünsenize, evinizden çıkıp otomobilinize doğru yürüyeceksiniz, ezberlediğiniz birkaç çehreden biri sizi izliyor. Yolda benzin almanız gerekse, plakalarını, renklerini, markalarını bildiğiniz otomobillerden biri, sanki çok gerekiyormuş gibi arkanız sıra benzin istasyonuna dalıyor. Aldığınız benzinin parasını öderken, tuvalete giderken, bir hastanede hastanızı ziyaret ederken, peşinizde hep birileri var.

Sadece kapalı mekanlarda rahatsızsınız. O da güvenli olduğundan yüzde yüz emin olunanlarda. Muayenehane, eviniz ve kardeşlerle bulunulan yerlerin dışındaki kapalı yerlerde bile, ensenizde hep biri oluyor.

Bir süre sonra, özel hayatınızın kalmadığını fena halde hissetmeye başlıyorsunuz. Arkadaşlarınız, akrabalarınız, hastalarınız bilinir hale geliyor. Sinir bozucu, kâbus gibi bir durum.

Tehlike hali bitmezse, anlaşılan bu kâbustan uyanamayacağım!

Sonunda, bir an evvel, Peykân Bey'i tehdit olmaktan çıkartmam gerektiğine karar veriyorum.

Peki, nasıl olacak bu? İşte onu bilmiyorum!

Bildiğim bir şey varsa o da kendiliğinden çözülmesini beklemek yerine, üzerine gitmek ve bu saçma durumu bir an önce mesele olmaktan çıkartmak.

Acaba mümkün mü? Bilmiyorum. Kimse de bilemez.

Cemaleddin Afgani...

Çözüm için kolları sıvayıp, ipuçlarını önüme koyduğumda şöyle bir tablo ile karşı karşıya kaldım.

Soyadları Afgani olan Cemaleddin, Vâlâ, Şirin ve Âzem ile soyadını bilmediğim Peykân diye bir adam yüzünden hayatım kararmış durumda. Bunlardan sadece üçü hayatta. Tabii bir de eski sorunsuz günlerimde olmayıp da olağan üstü durumla birlikte ortaya çıkan gizemli kılıç var.

Başlangıç noktamın Cemaleddin Afgani olmasına karar verince, biraz da kolayıma geldiği için, önüme ilk iş olarak herkese açık olan kaynaklara ulaşmayı koydum. İnterneti taradım, satın alınabilecek kitapları sipariş verdim.

Daha ilk adımda, 1838 yılında hayata gözlerini açan Cemaleddin Bey'in, doğum yerinin bile tartışmalı olduğunu keşfettim. Hangi din, mezhep ve ırktan olduğu konusunda bir mutabakat yok. Ayrıca, düşünceleri ile ilgili olarak da her kafadan bir ses çıkmış durumda. Birileri Rus, ötekiler İngiliz, başkaları Fransız ajanı olduğunu söylüyor. Osmanlı mı onu kullanmış o mu Osmanlı'yı? Anlayabilene aşk olsun. Mısır'ın lehinde mi davranmış aleyhinde mi? Bilen varsa beri gelsin.

Liste uzuyor da uzuyor...

“Açık olan hiç mi bir şey yok?” diye soracak olursanız, evet var:

Zamanında emperyalist ülkeler, bugün ise din bezirganlığı yapan softa takımı ve ulusalcılıklarını

ulus devletlerin bile öncesine götüren kimi sözde aydınlar Afgani'yi hiç mi hiç sevmiyorlar.

Ne çok sevmeyeni var değil mi?!

Cemaleddin Afgani'nin hayat hikâyesini okuyunca neden böyle olduğu anlaşılıyor.

Afgani, ülkeleri ve insanları Hıristiyan hegemonyasına karşı baş kaldırmaya çağırıyor. Hindistan da dahil olmak üzere bütün coğrafyalarda, toplumları emperyalistlere karşı savaşa davet ediyor. Bunun gerçekleşebilmesi için, özellikle Müslüman ülkeleri tek tek dolaşüyor, örgütlenmelere gidiyor.

Böyle olunca, İngilizler ve öteki emperyalist ülkeler Afgani'den nefret etmeye başlıyor.

Öteki Afgani karşıtı kesim ise, radikal İslamcılarının en okuma yazması olmayanları. Bunlara göre, Cemaleddin Afgani tam bir zındık.

Yine İslam'cı olup azıcık mürekkep yalamış olanlar, Cemaleddin Afgani'ye daha toleranslı yaklaşmayı becerebiliyorlar. Bugün kendilerinin de mensubu oldukları bir siyasal İslam varsa, bunu Afgani'ye borçlu olduklarını teslim ediyorlar. Onlar tarafından bile, Afgani öne çıkartılmak istenmeyen, bayrak yapılmaya elverişli olmayan bir eylem adamı.

Onun ilerlemeci, medeniyeti es geçmeyen, yok saymayan tavrı, özellikle cahil ve bu nedenle sekter olan İslamcı kesimi tarifsiz derecede rahatsız ediyor. Tıpkı, Cemaleddin Bey'in İstanbul'da verdiği bir konferansta kullandığı bazı kelimeleri çarpıtarak İslam karşıtı gibi göstermeye çalışanlar gibi, her kelimesine saldırıyor, her cümlesine bela okuyorlar.

Bir de milliyetçilerin dar görüşlü olanları hiç sevmiyor Afgani'yi. Onların derdi ise, Afgani'nin insanları ulus değil din temelinde kavgaya çağırmış olması. Henüz modern anlamda ulus devletlerin oluşmadığı, dünyanın çok ulusa hükmeden imparatorlar tarafından yönetildiği bir dönemde, (nasıl olacaksa) Afgani'yi yeterince ulusalcı davranmamış olmakla suçluyor, deyim yerindeyse yerden yere vuruyorlar.

Sevenleri de var tabii...

Bir de madalyonun öteki yüzü var. Gelişmeden yana, emperyalistleri ülkelerinden atmak isteyen, vatansever bir başka deyişle gerçek aydınlar, Afgani'ye hak ettiği ilgiyi yaşadığı zaman da göstermişler, bugün de gösteriyorlar.

Araştırmalarım sürerken, fotoğrafına da rastladım kahramanımızın. Arkasında kendi el yazısı bulunan bir fotoğrafta, Afgani, tıpkı benimkiler gibi bir çift beyaz eldiven takmış olarak görünüyor.

Bir başka kaynakta, üstadın kendini anlattığı bir şiiri çarptı gözüme:

“İngiliz Rus olduğuma inanır

Müslüman Zerdüştü zanneder

Sünni'nin kanaatine göre Şii'yim

Şii'ye göre Sedat düşmanı

Dört mezhebin mensupları Vahabi der

Bazı dürüst İmamilere göre Babi'yim

Muvahidler için Materyalist

Sofulara göre takvadan mahrum günahkâr

Okumuşlara göre cahil

İnançlılara göre inançsız, günahkâr

Ne inançsız çağırır

Ne Müslüman kabul eder

Camiden kovuldum, tapınaktan çıkartıldım

Kime tabii, kime karşı olacağımı şaşırtdım..”

Cemaleddin Bey’in bu minval üzere devam eden şiirini okudukça, bir yerlerimde saklı duran, haksızlığa uğrayanlara arka çıkma, sahiplenme duygum harekete geçti.

Tabii ki onu sahiplenmem için yazdıkları kadar önemli bir başka nedenim daha var: ikimiz de aynı beyaz eldivenlerden takıyoruz.

Sadece Edward G. Brown’un, İran Devrimi (1905-1909) isimli kitabının kapağında yer alan beyaz eldivenli resmini görmem bile, ona sevgi ve saygı ile yaklaşmam için yeterli.

Oysa Afgani’de, şüphesiz bundan çok daha fazlası var. O, insanlara daha ileri bir uygarlığı hedef olarak göstermiş, sömürgeciliğe başkaldırmalarını öğütlemiş ve bunun için kendi hayatını yok saymış, feda etmiş bir kahraman.

Öteki kaynaklar...

Herkesin zorluk çekmeden ulaşabileceği kaynakları bir fasıl devirince, yazılanların yüzde doksana yakınının Afgani karalaması olduğunu fark ettim.

Daha çok Afgani’nin kişiliğine ve ideallerine yakınlık duyma ihtimali olanları yanıltmak, onları bu pınardan uzak tutmak için kaleme alınmış, mesnetsiz ve saldırgan metinler bunlar.

Okumalarımı sürdürürken, Âzem’in elindeki kaynakların neler olabileceğini merak etmeye başladım. Afgani ailesinde, bu konuda bir hayli kaynak olması gerektiğini akıl edince, telefona sarıldım.

İlk olarak, Âzem’e konferans çalışmasının hangi aşamaya geldiğini sordum. Kardeşim, sunum tarihinin yaklaşmış olduğunu zannedip heyecandı.

“Dur, dur, dur” dedim, heyecanlanmamasını, sadece metnini ve kullandığı kaynakları görmek istediğimi söyledim.

“Hemen mi?” diye sordu.

“Hayır” diye cevap verdim. Akşama, muayenehaneme gelmesini rica ettim.

Genç kardeşim derhal, “Sedat’ı da çağırırsam olur mu?” diye sordu.

Bir an canım sıkıldı ama fikrimi hemen değiştirdim.

Peşimde olduğunu düşündüğüm Peykân’dan ve bu nedenle takiplerinde olduğum özel güvenlik görevlilerinden kurtulayım derken, kendimi iyice Cemaleddin Afgani araştırmasına kaptırmış durumdayım. Böyle olunca, üzerinde çalışmam gereken, “Sedat’ın tercihi Âzem” konusu tümüyle aklımdan çıkmış gibi.

Aslında Sedat ve Âzem ile gerçekleştireceğim buluşma, ihmal ettiğim bu konuyu açıklığa kavuşturmam için bir vesile bile olabilir. Bir başka deyişle, bir taşla iki kuş vurabilirim.

Telefonun öteki ucunda cevabımı bekleyen Âzem'e, "Tamam" dedim. "Sedat'ı, hazırladığın metni ve kaynaklarını alıp akşama muayenehaneme gel. Yemek işini burada hallederiz. Gelirken yiyecek bir şey getirmeyin."

Yeniden işime dönüp birkaç hasta baktım.

Beklerken geçen zamanlarımda, Cemaleddin Afgani ile ilgili materyallerle boğuşmayı sürdürdüm.

Afgani'nin, bütün gerçek devrimciler gibi muhteşem bir hayat yaşadığı hemen anlaşılıyor. Çağrılmadığı, gitmediği, kovulmadığı ülke yok gibi. Şahlar, padişahlar, imparatorlar ne onunla ne de onsuz yapabilmişler. Her türden devlet adamı onu yanında, kendisini desteklerken görmek istemiş.

Buna karşılık, kahramanımızın tesis etmek istediği bir toplum projesi var.

Afgani, sömürünün, aşağılamanın olmadığı, bilimin, gelişmenin hüküm sürdüğü, batı tarzı İslam ülkelerinin mümkün olduğuna inanmış ve bu düşüncesini gerçekleştirmek için azimle faaliyet göstermiş. Düşüncesini hayata geçirmek için kelimenin tam anlamıyla fırtına gibi esmiş. Sözleri, bütün coğrafyalarda ama özellikle İslam dünyasında şimşek gibi çakıp insanların kendilerine çeki düzen vermesine yol açmış.

Etkisini iyice artırınca, daha önce de davet edildiği İstanbul'a ikinci kez çağrılmış ve bu gelişinde çıkmasına izin verilmemiş. Kahramanımız, son günlerini İstanbul Teşvikiye'de, kendisine tahsis edilen evde, zorunlu misafir olarak geçirmiş.

Ve, 9 Mart 1897 yılında, hayata gözlerini yummuş. Maçka Şeyhler Mezarlığında açıklanmayan bir noktaya gömülmüş.

Yıllar sonra, 1927'de, o dönem Müzeler Müdürlüğü yapan Halil Ethem Eldem kardeşimiz tarafından kendisine bir kabir inşa edilmiş.

Ardından 1944 yılında, Afganistan hükümeti Kabil Üniversitesi'nin bahçesinde, onun adına yapılan bir anıt mezar inşa etmiş ve gömülmek üzere kemiklerini istemiş.

Zaman zaman kıymetini bilenler çıksa da bugün bile Cemaleddin Afgani adı geçtiğinde, daha önce bir bir saydığım siyasi ve dinsel görüşe sahip olanları çileden çıkartmayı sürdürüyor.

Ne "hoş" bir durum ve büyük bir "başarı öyküsü" değil mi?

“KARDEŞLER” SÖZCÜĞÜ AĞIZDA YUVARLANINCA...

Saat hızla ilerliyor...

Şarküteriden istenecekler listesini sekreterimin eline tutuşturdum.

Hemen, “Akşama kardeşlere ziyafet verilecek anlaşılan...” diye takıldı.

On beş yıllık sekreterim bile, nedense “kardeşler” sözcüğünü tuhaf bir durum varmış gibi telaffuz ediyor.

Aslında aynı durum eşim ve kızım için de geçerli. Eşim neyse de kızım bu işin içine doğdu desem yeridir. Yine de akıl erdirebilmiş değil şu “kardeşlik mevzuu”na.

Arada bir, “Sahi, siz ne yapıyorsunuz orada?” demez mi! Çıkabilirsen çık bakalım işin içinden.

Çok sık başvurmasam da bu tür durumlarda söylenecek sözler dağarcığım bir hayli geniş. Yıllar yılları kovalarken, söyleyene göre hazırlanmış standart cevaplarım, yayından fırlamaya hazır oklar gibi zihnimin bir köşesinde alesta beklemede.

Bazılarına, “Keçi kesiyor, kanını içiyor, başıyla da top oynuyoruz!” derim.

Bu tür cümleleri, birtakım saçma sapan gizli inanışlara sahip olduğumuzu düşünen ve ima edenlere karşı kurduğumu tahmin edebilirsiniz.

Ruhları komplo teorisyenleri tarafından ele geçirilmiş olanlara karşı daha da acımasız olurum. Eğer beni şöyle laflar ederken yakalarsanız, komplocuların zokasını yutmuş biriyle konuşuyorum demektir:

“Evet, Obama da bizden. Geçen gün o, ben ve Putin -benden duymuş olma ama o da bizden- oturup Dünya Kupası’nı kimin alması gerektiği üzerine konuştuk. Almanya’nın almasına karar verdik. Sonra bunu bütün ülkelerin futbol takımlarının yöneticilerine tebliği ettik. Biliyorsun, onların da hepsi bizden...”

Ben bu tür laflar edince, “Yok artık!” deyip, hinlikten değilse de saflıktan yaygınlaştıranlar olduğunu söylersem bana inanır mısınız?

İnanın! Çünkü tarafımca yüzlerce kez test edildi ve onaylandı.

Bakın, sekreterimin “kardeşler” sözcüğünü ağzında yuvarlamasından nerelere geldim. Epey doluymuşum anlaşılan.

Âzem ile Sedat, bir de ben...

Sekreterim, Âzem ile Sedat’ı içeriye alırken, nasıl insanlar olduğunu anlamaya çalıştı. Tabii ki Sedat’ı hemen tanıdı. Neyse ki bir pot kırmadı. Az sonra, bizi yalnız bıraktı.

Âzem salondaki uzun sehpanın çilingir sofrasına dönüştürülmüş olduğunu görünce, sırtındaki çantayı işaret edip “İçi ağzına kadar kitap defter dolu. Nereye boşaltayım?” diye sordu. İlerideki kanepeyi işaret ettim.

Sedat da aynı anda, “Yiyecek bir şey gerekmediğini söylemişsiniz, onun için getirmedi. Eksik bir şey varsa çıkıp alayım.” dedi.

Masanın üzerini işaret ettim ve “Gerekmez herhalde” dedim. Haklı olduğumu söyledi.

Âzem’in sırt çantasındakileri kanepenin üzerine yayış biçiminden, belli bir sistematik dahilinde davrandığını anladım.

“Şunlar” dedi, “Türkiye’de herkesin, piyasadan kolaylıkla tedarik edebileceği kitaplar”...

Başımı salladım ve “Onlar bende var.” dedim.

Sonra öteki bölümü işaret etti:

“Bunların yarısı İngilizce ve Fransızca. Birkaç Almanca, İspanyolca kaynak da var. Şu bölümdekiler ise, Ortadoğu ülkeleri ile İran, Afganistan ve Hindistan’da basılmış olanlar.”

Bir kısmı ciltli olan kitapları tararken, gözüm sırtında Latince harflerle *Urvetu’l Vüska* yazılmış olana takıldı.

“Fotokopi filan mı yoksa orijinal mi bunlar?” diye sordum.

“Orijinal” dedi Âzem kardeşim ve bir açıklama yaptı:

“İnanmayacaksınız ama bu cildi dedem Beyazıt’taki Sahaflar Çarşısı’nda bulmuş. Böyle bir takımın, anlı şanlı büyük kütüphanelerimizde bile olduğunu sanmıyorum.”

Haklı. Cemaleddin Afgani’nin bu dergiyi 1884’ten itibaren Paris’te yayımlamaya başladığını okumalarımından biliyorum. Derginin “Çözülmez Bağ” anlamına gelen ismi *Urvetu’l Vüska*, Bakara Suresi’nden geliyor. Afgani ayrıca aynı isimde bir de örgüt tesis etmiş. Bu örgüte üye, tıpkı İttihat ve Terakki’de olduğu gibi yemin ettirilerek alınmış.

Benim Türkçeye kitap olarak giren çevirisinden okuduğum dergi, Cemaleddin Bey’in görüşlerini anlamak açısından çok önemli.

Afgani, *Urvetu’l Vüska*’yı, aynı Jön Türkler örneğinde olduğu gibi Paris’te yayımlamış ve ülke ayırımı yapmadan, özellikle Müslüman dünyasında aydın olarak tanınan yoldaşlarına ücretsiz olarak göndermiş.

Afgani’nin yayın merkezi olarak Paris’i seçmesinin nedeni, yine Osmanlı aydınları örneğinde olduğu gibi, kendi ülkesi olan İran’da ve tabii öteki ülkelerde bulamadığı basın özgürlüğü.

İhtilalini çoktan gerçekleştirmiş ve dünyaya ihraç etmek üzere kollarını sıvamış olan Fransa’nın başşehri, o zamanlar fikir özgürlükleri açısından bir cennet.

İstanbul, Londra gibi saltanat sürülen kentler ise, ne yazık ki o tarihlerde henüz Paris’in yakalamış olduğu özgürlüğe ulaşabilmiş değiller.

Laf lafı açtı ve bir ara Sedat, Cemaleddin Afgani’yi kastederek “Ne kadar benziyor bizim İttihat ve Terakkicilerin serüvenine değil mi?” dedi.

“Doğru” dedim ve farkın nerede olduğunu anlatmaya çalıştım:

“İttihat ve Terakki, Osmanlı’nın hüküm sürdüğü coğrafyalarda, tıpkı Fransa’da olduğu gibi padişahın yetkilerinin azaltılıp parlamenter bir sisteme geçilmesi için çaba sarf etti. Afgani’nin “Urvetu’l Vüska” örgütü ve dergisi ise, önüne birincil iş olarak Hıristiyan sömürgecilerin Müslüman ülkelerden def edilmesini koydu..”

Nübüvvet sanat mı?

Sözlerimi tamamlayınca, Sedat meseleyi gayet iyi anlamış gibi baktı ve “Bu nedenle olsa gerek, padişah Jön Türklere mümkün olduğu kadar geçit vermemeye çalışırken Afgani’ye o kadar sert davranmadı.” dedi.

“Dayanma gücünün elverdiği noktaya kadar” diye cevapladım genç kardeşimi.

Bu kez Âzem, “Nasıl yani?” diye sordu.

“Afgani, tutucu Müslümanlara fazla ters geliyordu. Batı’nın sömürgeciliğine karşıydı ama aynı ülkelerin sosyal hayatlarına ve bilime yaklaşım tarzlarına bir itirazı yoktu. Padişah, tıpkı Jön Türklere olduğu gibi ona da kendisi açısından çok iyi bir strateji izledi. İşine geldiği sürece Cemaleddin Bey’i kullandı ve tam başına dert olmaya başladığını düşündüğünde, dönemin şeyhülislamını üstüne salıverdi. Ettiği bir kelime yüzünden hakkında fetva çıkardı ve hareket etmesine engel oldu.”

“Hangi kelimeydi o?” diye sordu Sedat.

“Bir konferansında, ‘Nübevvat’ın sanatlardan bir sanat olduğunu söyledi. Dönemin şeyhülislamı kıyamet kopardı. Ona göre, Afgani peygamberliği sanata indirmiş oluyordu.”

Ben yorumumu tamamlayınca, konuyu enine boyuna araştırmış olan Âzem de fikrini söyledi.

“Oysa Afgani kendisinden konferans vermesi istenince, Türkçesinin yetersiz olduğunu söylemiş, vermek istememişti. Kaldı ki, yazdığı metni konferansı vermeden önce o zamanın Milli Eğitim Bakanı olan Safvet Paşa ile Milli Eğitim Şurası’nın başkanı olan Tahir Münif Paşa’ya da okutmuştu.”

Gerçekten de tam torunu Âzem’in dediği gibi olmuştu. Cemaleddin Afgani’nin sesi, o gün söyledikleri için değil, zamanı geldiğinden kesilmişti.

Padişah, uzunca bir süre Hıristiyan dünyasına karşı kullandığı Cemaleddin Afgani’nin artık başına dert olmaya başladığına karar vermiş, şeyhülislamını ve ağızından salyalar akan tetikçilerini bu sıra dışı fikir ve eylem adamının üzerine salmıştı.

Çünkü, *Urvetu’l Vüska* yayımlandıkça İngilizler hop oturup hop kalkıyor, soluğu sultanın sarayında alıyorlardı. İngilizler, Mısır gibi güçlerinin yettiği yerlerde, derginin ulaşabildikleri nüshalarını toplatırıp imha ettiriyor, güçlerinin yetmediği İstanbul’da ise Padişah’ı tehdit ederek sorunu çözmeye çalışıyorlardı.

Cemaleddin Afgani, Hindistan’dan Cezayir’e kadar bütün coğrafyalarda Müslümanları İngilizlere karşı ayaklanmaya, savaşımaya çağırıyordu ve buna İngiliz emperyalizminin daha fazla göz yumması mümkün olamazdı.

Ben bunları anlatırken, Âzem hep başını salladı. Aynı görüşte olduğumuz anlaşılıyordu. Bir ara sözü o devrildi:

“Dediğiniz gibi, onun özgürlüklerden yana tavrı Osmanlı’yı da rahatsız etmişti ama Hıristiyanları olduğu kadar değil. Osmanlı, Afgani’nin çıkartmaya çalıştığı savaşın kendisine değil Hıristiyanlara karşı olduğunu bildiği için ses çıkartmamıştı. Ne zaman ki İngilizler güçlü bir şekilde masaya yumruklarını vurdular, o zaman Cemaleddin Bey’in defteri dürüldü.”

Doğru söylemişti genç kardeşim. Karşılıklı olarak verimli bir fikir alışverişinde bulunmuştuk.

Buna karşılık en azından ben, sadece Cemaleddin Afgani’yi anlamamın ya da siyasi düşüncelerini çözenin peşinde değildim. Asıl derdim, peşimdeki Peykân belasından kurtulmaktı.

Bunun yolu da Büyük Üstadın odasında bulunan ve Cemaleddin Afgani'ye ait olan gizemli kılıcın sırrını ortaya çıkartmamdan geçiyordu.

Peki bu konuda, hiç ipucu vermeden, Âzem kardeşimden nasıl bilgi alacaktım?

Çilingir sofrasında...

“İsterseniz konuşmaya oturarak devam edelim, hem de bir şeyler atıştırırız.” diyerek Âzem ile Sedat'ı üzerinde şarküteri ürünleri bulunan uzun sehpanın etrafındaki koltuklara davet ettim. Bu arada, etajerin üzerindeki kırmızı şaraplardan birini açtım, kadehlere boşalttım.

“Sizinkilerle karşılaştırılamayacak bile olsa Şiraz” dedim Âzem'in kadehini uzatırken.

Sedat'a da “Bakalım beğenecek misin?” diye sordum ve son olarak kendi kadehimi aldım:

“Haydi Cemaleddin Afgani'ye içelim!”

İki genç kardeşim aynı şekilde mukabele ettiler. Sonra kendi önümdeki tabağı doldurarak misafirlerime örnek olmaya çalıştım. Bu arada konuştum da:

“Çerkez tavuğunu çok iyi yapıyor bizim şarküteri. Kadınbudu köftesi ve yaprak sarması da ona keza. Şurada kesilmiş limon da var. Lahana sarmasına sıkmak isterseniz...”

İlk kadehleri bitirip ikincilere geçerken, Âzem'e “Fotoğraf olarak bir şey kalmış mı Cemaleddin Bey'den?” diye sordum.

Elinde birkaç parça fotoğraf olduğunu ama hepsinin daha önce yayımlandığını söyledi. Hemen kalktı ve sırt çantasından bir zarf getirdi.

Bazılarını ilk kez gördüğüm fotoğrafları, acaba kılıca rastlayabilir miyim diye dikkatle inceledim ama Cemaleddin Bey'in ne elinde ne de belinde kılıçla çekilmiş bir kare bile resmine rastlamadım.

Böyle olunca sıra, Âzem'in Sedat ile ortaklaşa yaptığı çalışma üzerine konuşmaya geldi.

Tüm umudum, bu konuşma esnasında birkaç kelimeyle bile olsa ufkumu açacak fazladan bilgiye ulaşabilmek.

DELİ İŞİ...

Âzem ve Sedat'la Cemaleddin Afgani üzerine yaptığım sohbetin hemen ertesi günü, muayenehanemin penceresinden yağmuru seyrederken, peşimdeki özel güvenliklerin şefi olan kardeşim aradı. Benimle bir bilgiyi paylaşacağını, heyecanlanmamamı söyledi ve şöyle devam etti:

“Dün akşam Âzem ve Sedat, senin muayenehanene giriş yapmışlar. Yüzde yüz emin olamasam da peşlerinde bana tarif ettiğin Peykân isimli adam ya da ona çok benzeyen biri varmış.”

“Nasıl yani?” diye sordum hemen.

Güvenlikçi kardeşim, yüzde yüz lafına takıldığımı anladı. Tam da bu noktaya açıklık getirdi:

“Peykân'ı bana sen tarif etmiştin, ben de adamlarıma tarif ettim. Elimizde fotoğrafı yok. Fotoğraf ya da film olarak göstermediğimiz için, yapılan teşhisin yüzde yüz doğru olduğunu söyleyemem. Ona çok benzeyen biri de olabilir.”

Önce kardeşime hak verdim.

“Doğru. Ben de adamı sadece bir kere gördüm. Arkadaşlarının işi pek kolay değil.”

Sonra hemen, “Peki ne yapacağız bu durumda?” diye sordum.

“Yapacak bir şey yok Üstad. Gözlemeye devam edeceğiz. Biz şu anda senin güvenliğini sağlıyoruz. İstersen bir sonrakinde adamın peşine düşüp nerelere gidip geldiğini de öğrenebiliriz. Nasıl istersen.”

“Lanet olsun” diye geçirdim içimden. Bu arada özel güvenlikçi kardeşim konuşmasını sürdürdü:

“Ayrıca, adamın seni izlemek için gelmediğini düşünüyoruz. Yoksa günün herhangi bir saatinde, her zaman dolandığın yerlerden birinin yakınında görmemiz gerekirdi. Tam Âzem'in geliş saatinde kapının önünde belirmesinden anlıyoruz ki, en azından dün, seni değil onu izliyordu.”

Uzunca bir süre sesim çıkmayınca, hattan düşüp düşmediğimi anlamak için, “Üstad...” diye yokladı kardeşim.

Canımın sıkıldığını söyledim ve düşündüklerimi ardı ardına sıraladım.

“Aynı fikirdeyim. Beni ziyaret ettiği günden sonra etrafıma dikkatle bakınmama rağmen, Peykân'ı bir daha hiç görmedim. Bu da adamın beni değil Âzem'i izlediğini gösteriyor.”

Bu arada aklıma Şirin Hanım geldi. Acaba Peykân niye onu değil de Âzem'i takip ediyor? Belki her ikisini de izliyordur. Nereden bilebilirim ki?

Hiçbir şablona uymuyor...

Telefonda konuşuyor olduğumuza aldırmadan, cevabı saatler sürebilecek bir soru sordum.

“Peki ne olacak bu işin sonu böyle?”

Dertlenmiş olduğumu anlayan kardeşim, duygu durumuma ortak olmak ister gibi konuştu.

“Kestirebilmek güç. Hiçbir şablona uymuyor.”

Kullandığı kelime ilgimi çekti.

“Ne şablonu?”

“Peykân’ın, Afgani ailesini 1979’dan beri takip ettiğini biliyoruz. Tam otuz beş yıl. Dile kolay. Büyük Üstadın Vâlâ Bey’den, senin Şirin Hanım ve Peykân’dan hareketle söyledikleriniz ve yaptığımız araştırmalardan, bu süre zarfında aralarında hiçbir adli durum meydana gelmemiş olduğunu anlıyoruz. Ortada gözle görülüp elle tutulabilen, sadece sana yönelik tehdit var.”

Düşününce güvenlikçi kardeşimi haklı buldum. Resmi kayıtlara göre, Afganilerin ne emniyet ne de adliyeye bugüne kadar hiçbir şikâyette bulunmamaları tuhafıma gitti.

“Bu durumda” dedim, “adli makamlardan destek isteselerdi bu iş çoktan sonlanmış olurdu, diye düşünebiliriz”.

Güvenlikçi kardeşim biraz da telefonda konuşuyor olmamızın verdiği avantajı kullanarak, “Evet” diye kestirmeden cevapladı sorumu.

Belki aynı konuda başka düşüncelere de sahip ama onları benimle paylaşmak yerine, daha fazla bilgi almanın peşine düştü.

“Üstad, acaba her iki taraf açısından da güvenlik güçlerine gitmeyi engelleyen bir durum sözkonusu olabilir mi?”

Kuşkucu bir tonlamayla sorduğu bu soru şaşkınlığa yol açtı. Durakladığımı görünce, sormaya devam etti.

“Yoksa, yine her iki taraf açısından da bir tuhafılık mı sözkonusu?”

“Nasıl yani?” dedim bu kez gerçekten de anlamayarak.

“Delilik filan gibi bir durumdan söz ediyorum. Düşünsenize, otuz beş yıl, yani Âzem’in hayatından bile uzun bir izleme sözkonusu. En azından bir tarafın aklı başında olsa, şimdiye kadar çoktan bir sonuca ulaşılmaz mıydı?”

Telefondan sonra...

Güvenlikçi kardeşimle konuştuktan sonra uzunca bir süre düşündüm. Doluya koydum almadı, boşa koydum dolmadı. Bunalır gibi hissedince Büyük Üstadı aradım.

Daha ben bir şey söylemeden, “Ne zamandır uğramadın!” diye sitem etti.

Dışarıda şakır şakır yağmur yağmasına rağmen, “Hemen geliyorum” dedim ve bir saat geçmeden odasına girmiş oldum.

“Nasıl gidiyor?” dedi ben yağmurluğumu çıkartırken.

“Bilmiyorum” deyip, duvarında asılı kılıcı gösterdim.

“Şu kılıç var ya şu kılıç, hayatımı altüst etti!”

Büyük Üstad, yağmurluğumdan süzülen damlaları işaret edip “Epey ıslanmışsın” diye uyardı ve yer gösterdi. Sonra hemen sekreterini arayıp, otlardan oluşan meşhur içeceğinden istedi.

“Anlat, neler oldu?” dedi karşıma otururken.

Sen karar ver, dercesine olup biteni ve güvenlikçi kardeşimle yaptığım konuşmayı anlattım...

“Garip” dedi ve çok ilginç bir laf etti.

“Neden gidip Şirin Hanım’la açık açık konuşmuyorsun bu konuyu?”

“Nasıl yani?”

“Âzem’in duruma ne kadar vakıf olduğunu bilmemiz mümkün değil. Çocuk daha otuzuna bile ulaşmadı. Oysa meselenin kökleri belli ki derinde. Ne kadarını oğluna anlatmıştır, ne kadarını kendisine saklamıştır bilemeyiz. Bu nedenle, bir an önce çözüme ulaşabilmek için, Şirin Hanım bana doğru adres gibi görünüyor.”

Büyük Üstada hak verdiğimi söyledim ve karşılık olarak kendi fikrimi açıkladım.

“Aslında, benim aklıma da Peykân’dan daha açık konuşmasını istemek gelmişti. Bir yerde karşılaştık, gel konuşacaklarımız var deyip bir kenara çeksem ve ifadesini alsam diye düşünüyordum.”

Sesim kastettiğimden de kızgın çıkmış olsa gerek, Büyük Üstad, “Sakın!” diye uyardı ve böyle yaklaşımların neden bize göre olmadığını uzun uzun anlattı.

Nasıl bir davet?

Yağmur, eve dönüş yolunda da aralıksız yağdı.

Islak elbiselerimi çıkartırken, kurulanırken, rahat ev kıyafetlerimi giyerken ve yemek masasına oturana kadar geçen süre içinde hep aynı konuyu düşündüm. İlk birkaç lokmadan sonra baklayı ağızımdan çıkardım:

“Şirin Hanım’ı, Âzem’i ve Sedat’ı davet etmeyecek miyiz yemeğe?”

Eşim hemen, “Aslında ben de tam bu konuyu konuşmak istiyordum.” diye cevapladı sorumu.

Kızım ellerini çırpı ve “Yaşasın, Sedat’ı göreceğim!” diye küçük çaplı bir çılgılık attı.

Gözlerimi kısıp dudaklarımı büzdüm ve sözde azarlar gibi “Terbiyesiz!” dedim.

“Hiç de bile” diye cevap verdi, şımarıklık ettiğini belli ederek.

Eşim, bu tür durumları uzatma istidadımız olduğunu bildiği için, yol yakınken, “Konumuza dönelim mi?” diye sordu ve planını ayrıntılı olarak anlattı.

Benden Afganilerin ev numarasını alacak, Şirin Hanım’ı arayacak. Onun davetinden sonra ben de Sedat ve Âzem’i arayarak eşim ve kızım tarafından davet edildiklerini söyleyeceğim.

“Tamam” dedim ve ekledim: “Hemen yemekten sonra şu davet işini gerçekleştirelim mi?”

Karar verince öteki konulara geçtik.

Eşim, “Şiraz şarabına hiçbir itirazım yok ama yemek tamamen İstanbul mutfağı olmalı...” diye detaylara girmeye başladı.

Kızım biraz da arının yuvasına çöp sokmak için, “Şuna Türk yemekleri desene, ne demek İstanbul mutfağı anne?” diye burun kıvırdı.

Her fırsatta yüzlerce yıldır İstanbul’da yaşamış bir ailenin kızı olmakla övünen eşim tam da tahmin ettiğim gibi çok kızdı. Çocuğunu iyi yetiştiremiyor olmaktan korkan ebeveynlere özgü yüz halini takındı ve ses tonunu sözde buna göre ayarlayarak, kızımıza, hak ettiğini düşündüğü ayarı vermeye girişti:

“Senin gibi doğduğu, yetiştiği kentinin kıymetini bilmeyenlerin değil yapmak, adlarını bile

söyleyemeyeceği yemekler demek İstanbul mutfağı. Saray burada kızım. Bizans'ın, Türk'ün, Rum'un, Yahudi'nin buluşma noktası burası...”

Anlattı da anlattı eşim. Kızım pek ilgili görünmese de ben hak verdim söylediklerine.

Bir ara, “Kebap, pizza, suşi filan gibi yemeklerin ne işi var İstanbul'da!” deyince durdurdum:

“Burası kozmopolit bir şehir. Her gün farklı coğrafyalardan, değişik kültürlerden akın akın insan geliyor. Kültürümüzü çeşitlendirmeli, herkesin isteğine karşılık verebilmeli, hep birlikte mutlu olmanın yollarını aramalıyız. Bırak kim ne isterse yesin, nasıl isterse yaşasın. Biz ve bizim gibiler de eski İstanbul yemeklerinin hakkını verelim, tadını çıkartalım.”

Dediğim gibi, kentin kültürü ile yetişme imkânı yakalamış, sayıları giderek azalan İstanbullulardan biridir eşim. Bu nedenle kebab, pizza, suşi gibi yemekleri bırakın yemeyi, isimlerini bile duymaya tahammül edemez. Tartışmasına bile girmez. Yine öyle yaptı.

Baktı ki lafı uzatıyorum, “Neyse, neyse” diyerek sözümü kesti ve “haydi şu telefonu edelim” diyerek konumuza geri dönmemizi sağladı.

“Tarihi nasıl tespit edeceğiz?” diye sordum.

“Karşılıklı konuşarak” dedi ve başını kızıma çevirdi.

Prenses kendisine dönülür dönülmez ne istendiğini anladı ve bir koşu çalışma odama gitti, aile fertlerinin hepsinin her türlü randevusunun kayıtlı olduğu duvar takvimini kaptı geldi.

ŞİRİN HANIM SIR VERMİYOR...

Beklediğimiz gün sonunda geldi. Kapımız çalındı.

Ekrana bakıp, gelenin Sedat olduğunu gören kızım heyecan içinde, “Ooo, bir yığın çiçek getirmiş!” dedi.

“Prenses, çiçekleri evin hanımına vermesi daha uygun olur. Bırak, annen kapıya daha yakın dursun.” diye uyarıda bulundum.

“Ben evin hanımlarından biri değil miyim?” diye ağız dalaşına girdi derhal.

“Hayır değilsin” dedim ve ekledim: “Söyledim ya, sen evin minik prensesisin.”

Son kelime ağzımdan çıkarken, Sedat’ı getiren asansörün katta durduğunu duyduk.

Eşim, üstünlüğü ele alıp kapıya hamle etti, “Hoş geldiniz Sedat kardeşim” diyerek konuğumuzu içeriye aldı.

Sedat, geleneğe uygun bir şekilde, eşimi ve kızımı “Merhaba hemşirem” diye selamladı. Bana da “Nasılsınız Üstad-ı Muhterem?” diyerek hatır sordu.

Sedat’ın eşime uzattığı çiçekler, kızımın üzerinden bana kadar ulaştı. İçimden, olacak iş mi bu, diye kızsam da derdimi mümkün olabilecek en yumuşak biçimde ifade etmenin yollarını aradım:

“Hoş geldin Sedat kardeşim. Bu evde çiçekleri vazoya en iyi ben yerleştiririm. Onun için bana verdiler. Ben o işi hallederken, sen lütfen salona geç.”

Rengârenk frezyaları bir vazoya yerleştirmiş olarak salona ulaştığımda, eşim ve kızımın Sedat’ı, evin bana ait olan en büyük koltuğuna oturttuklarını gördüm.

Evin başka bir noktasına oturduğumda, kendimi yerimi bulmamış gibi hissederim. Ailem bunu gayet iyi bilse de nedense hep bilmezlikten gelmeyi seçer.

Neyse, dedim kendi kendime, az sonra Şirin Hanım ve Âzem gelince, oturma düzeni nasıl olsa yeniden değişir, o zaman kaparım koltuğumu.

“Çiçekler çok taze görünüyor.” dedi elimdeki vazoya bakarak eşim.

Kızım da “En sevdiğim çiçektir frezya” diyerek sevimli bir hal takındı.

Arada bir arkasından cadıymış gibi bahsederim ama gerçekte sempatik, girgin, kendine güvenli olduğunu teslim etmeliyim kızımın.

Sedat, eşimin ve kızımın çiçeklere iltifatını, “Eğer tazelerse, tercihim mutlak frezyadan yana kullanırım.” diye cevaplayınca, üç aile ferdi gayri ihtiyari birbirimize baktık.

Hayır, bunun nedeni hepimizin en çok sevdiği çiçeğin frezya olması değil. Üçümüzün de aklına, aynı anda, içinde “tercih” sözcüğü geçen o lanet gazete haberinin gelmesi...

Bir yanlış anlaşılmaya yol açmamak için, eşim ve kızıma yönelttiğim şaşkın bakışımı derhal değiştirdim. Aynı anda, bu akşam ağırlık verilecek konunun farklı olduğunu düşündüm. En azından benim için, Sedat’ın tercihi Âzem meselesi, şu anda ikinci plana atılmış durumda.

Eşim ve kızımın, bu akşam ağırlık vermeyi planladığım Peykân ile ilgili konudan tabii ki haberleri yor. Kılıç meselesiyle ilgili de bir şey bilmiyorlar. Bu tür konulardan onlara bahsetmek, zaten girift olan meseleyi Arap saçına çevirmek olur.

Biraz da laf olsun diye, “Âzem ve annesi ne zaman gelirler acaba?” diye sordum Sedat kardeşime. “Az sonra burada olurlar, telefonla konuştuğumda evden çıkıyorlardı...”

Afgani ailesi kapıda...

Sedat daha lafını tamamlayamadan zil çaldı. Konuğumuz da dahil olmak üzere, hep birlikte ayaklandık.

Âzem annesinin astragan manto ve şapkasıyla deri eldivenlerini çıkartmasına yardımcı oldu.

Az önce çiçeklerin vazoya yerleştirilmesiyle ilgili serzenişim adresine ulaşmış olsa gerek, kızım konuklarımızın eşyalarının portmantoya asılmasında üstün bir performans sergiledi.

İskarpinlerinin üzerinde gayet şık ve rahat görünen Şirin Hanım, salonumuza girer girmez, “Çok güzel, özellikle antika mobilyalarınız çok hoş. Az sonra, tablolarınızı da tek tek inceleyeceğim.” diyerek evimize iltifat etti.

Salonun köşesinde durmakta olan kuyruklu piyanoyu işaret edip “Hepsi eşimin ailesinden kalma...” dedim.

Konuklarımıza yer gösterip oturmalarını sağladıktan sonra, mobilyalarımızın geçmişini anlatmaya koyuldum:

“Daha önce, Bağdat Caddesi’nde bulunan bu apartmanın yerinde, eşimin ailesine ait bir konak varmış. Rahmetli babası, çocukları arasında paylaşım kolaylığı olsun diye, sağlığında onu yıktırılmış ve yerine iki apartman yaptırmış. Caddenin üzerindeki ve hemen arkamızda, sokağın içinde kalan apartmanlar eşime ve kardeşlerine ait. Mobilyalarımız, sözünü ettiğim eski konaktan kalma. Önce kayınpederimi ve ardından kayınvalidemi kaybettik. Eşimin kardeşleri ilgi göstermeyince, aile yadigârı eşyaları biz değerlendirmeye karar verdik.”

Tam da anlattığım gibi olmuştu. Şu anda alabildiğine albenili görünen bütün bu koltuk, yemek takımı, sehpa, etajer gibi ahşap eşyaların adam ettirilmesi epey paraya patlamış, sıkı bir çalışmayla, bir yıldan fazla da zamanımızı almıştı.

Şirin Hanım ve ötekiler oturdukları yerlere alışıırken, kendi koltuğumu kapmış olmanın verdiği keyifle, “Size yemekten önce ne ikram etmemi istersiniz?” diye sordum.

Şirin Hanım, “Yemekte şarap içilecekse kırmızı şarabı tercih ederim.” dedi.

Yine az önce olduğu gibi irkildim. Nedense algımda şu “tercih” lafına karşı aşırı bir hassasiyet oluşmuş vaziyette. Neyse ki bu kez kızım ve eşimin kulakları, üçümüz için de hassasiyet arz eden bu kelimeyi es geçti.

Âzem ve Sedat, viski içerken bana eşlik edeceklerini söylediler.

Artık zamanı...

Herkes içki kadehini eline alıp “Hoş geldiniz” faslı da tamamlanınca, sözü önce Şirin Hanım’ın babası Vâlâ Bey’e, ardından kılıca getirmek üzere kolları sıvadım.

“Zor olmuştur herhalde İran ile Türkiye arasındaki sınırı aşmak değil mi?”

Şirin Hanım’ın gözleri buğulanır gibi oldu. Sorum yerini bulmuş gibi.

“Çok zor oldu” dedi ve Tahran’dan Urmia’ya, oradan Esendere’ye, nihayetinde İstanbul’a gelişlerini bu kez biraz daha detaylı anlattı:

“Sonradan öğrendiğimize göre, otomobille uzaklaşmamızın üzerinden iki saat geçmeden ikametgâhımız basılmış. Zındıklara ait olduğu düşünülen kitap, içecek, tablo gibi eşyaların hepsi pencerelerden bahçeye atılıp yakılmış. Babamı çok seven bir şoför bizi Türkiye’ye çok yakın olan kendi şehri Urmia’ya doğru yola çıkartmasa, sonumuz ne olurdu düşünmek bile istemiyorum. Herhalde evimizde bulunan zararlı neşriyat, alkol, ve bazı tablolar bahane edilerek hapse atılır, sonra babamın özel durumu ileri sürülerek yıllarca yargılanır ve tabii ağır cezalara çarptırılırdık. Neyse ki öyle olmadı. Babama sadık olan şoför sayesinde felakete ramak kala Tahran’ı geride bıraktık. Şoförümüz bizi, Urmia’da ailesinin evinde birkaç gece misafir etti. Hazırlıklar tamamlanınca, eşeklerle Türkiye tarafında bulunan Esendere’ye geçmek üzere yola koyulduk. Önceden çok seçmece davranarak hazırladığımız bavullarımız için iki, babam ile benim için de birer eşek tedarik edilmişti. İki genç adam, dolgun bir ücret karşılığında, dağ yollarını kullanarak geçişimizi sağladılar. İşlerini tamamlayınca, bizi Esendere’de kaderimizle baş başa bıraktılar, eşeklerini de alıp İran’a döndüler.”

Şirin Hanım, nefes kesen serüvenini anlatırken, eşim ve kızım onu bir film gibi izledi. Ben de neresinden girerek lafı kılıca getiririm diye düşündüm.

Şirin Hanım’ın Esendere’ye ulaşma soluklanmasını fırsat bilip “Kılıç” dedim... “Kılıç, bavullardan birinde mi duruyordu bu süre zarfında?”

“Hayır. Babamın, Şah’ın hediyesi olan iki av tüfeği vardı. Şah, tüfekleri iki taraflı bir kılıfla birlikte hediye etmişti. Babam, içi parçalanarak da olsa tüfeklerden birini İran’da bıraktı. Ondan boşalan yere kılıcı koydu. Tüfek ve kılıç İstanbul’a kadar, uyuduğu zamanlarda başının altında, geri kalan zamanlarda ise elinde olmak kaydıyla yolculuğunu tamamladı.”

Hazır mevzu açılmışken konuşmanın yönü değişmesin diye, nefes bile aldirmeden, “Çok değerli olmalı” dedim.

Şirin Hanım, “Evet çok değerliydi. Değerini, satmak zorunda kaldığımızda anladık.” diye cevap verdi.

“Hayır, kılıç demek istedim” diye üsteledim ve Büyük Üstadın odasında gördüğümü söyleyip tam bir sanat eseri olduğuna vurgu yaptım.

“Bilmiyorum” dedi sıkılmış bir ses tonuyla, “onun maddi değeri değil de manevi değeri daha önemli bizim için”.

O ana kadar hiç konuşmamış olan Âzem, “Dede yadigârı biliyorsunuz. Cemaleddin Afgani’nin kılıcı...” diye lafa karıştı. Onun da sanki bu konunun çok uzamasını istemezmiş gibi bir hali vardı.

Ne kadar önemli bir konu üzerine konuşmakta olduğumuzu tahmin edemeyen eşim, tam da bu noktada, “İçkilerimizi tamamladığımızı göre yemek masasına geçelim mi?” diye sordu.

Sormasa, lafı Vâlâ Bey’le birlikte binamıza giderken Peykân Bey tarafından izlenmeleri meselesine getirebilir miydin, bilemiyorum.

Ama, bir şekilde getirmeliyim!

Şirin Hanım, eşimin teklifine cankurtaran simidi gibi atlayıp “Biz hazırız” dedi ve oğlu ile Sedat’a dönüp “Ne dersiniz çocuklar?” diye sordu.

Birkaç saniye öncesine kadar bende olan üstünlüğü bir daha ne zaman elde edebilirim, bilemiyorum.

Kılıç gibi keskin...

Bizim yemek masamız, Afgani ailesinininkinden farklı olarak yuvarlaktır. Bu nedenle yan yana oturmak zorundaydık. Otururken özel olarak bir düzen oluşturmaya çalışmadıysak da kızımın Sedat’la ve Sedat’ın da Âzem’le yan yana oturduklarını görmek ilginç geldi. Kızımın öteki yanında ben vardım. Bu durumda eşim ve Şirin Hanım yan yana oturmuş oldular. Âzem de annesiyle yan yana düşmüştü.

Yuvarlak masaları eşitlikçi oldukları ve ev sahibi misafir ayırımı yapmadıkları için dikdörtgen olanlara göre daha çok severim. Kusurları ise, yan ve karşınızda oturanlarla rahat konuşursunuz ama yanınızdakinin yanındakiyle pek rahat ahbablık edemezsiniz. Hep, ortanızda kalanın üzerinden konuşuyormuşsunuz gibi gelir.

Şirin Hanım’a soracaklarım henüz bitmemişti. Hem kılıçla hem de Peykân ile ilgili kafamda bir sürü soru dolanıyordu ve lafı istediğim noktaya nasıl getireceğimi bilemediğim için iyice sıkılmış, gerginleşmiştim.

Bir sessizlik anında, bütün cesaretimi topladım ve uzağımda kalmasına aldırmayarak Şirin Hanım’a, “Vâlâ Üstadımız, Cemaleddin Afgani’nin kılıcının menşei ile ilgili olarak size bir şey söylemiş miydi?” diye sordum.

Sorumu sorarken, hem Şirin Hanım’ın hem de Âzem’in yüzüne bakmıştım. Ana oğulun yüzlerinin değiştiğini hissettim. Her ikisi de sorudan belli ki rahatsız olmuşlardı. Kılıçla ilgili konuşmayı pek sevmedikleri belliyse de menşei ile ilgili olarak sorduğum sorudan dolayı, beklediğimden de fazla tedirgin oldukları gözümden kaçmadı.

“Öyle bir laf geçmedi hiç.” diye kılıç gibi kesip attı sorumu Şirin Hanım ve lafı derhal değiştirdi. Yanında oturan eşime yönelik olarak kendisinden istemiş olduğu vişne likörünün tarifini yazdığını, çantasında olduğunu, unutmayıp vermesi gerektiğini söyledi.

Bu durumda, kılıç lafını bir daha açamazdım. Peykân tarafından izlenmeleriyle ilgili sorumu nasıl soracağımı düşünmeye koyuldum.

Yemeğin sonuna gelmişti. Kızım misafirlere kahvelerini nasıl içmek istediklerini sordu.

Hemen ardından ben de Âzem ve Sedat’a çalışma odamı ve kütüphanemi gösterme teklifinde bulundum. İkisi de çok ilgili göründüler.

Tam eşime, “Biz kahvelerimizi çalışma odamda alsak...” diyecektim ki kelimeleri ağzıma tıktı:

“Hayır olmaz. Gidip bakın ama çok oyalanmadan salona dönün. Kahvelerimizi hep beraber içelim.”

Âzem ve Sedat, kütüphanemin özellikle kardeşlikle ilgili kitap ve dergilerin bulunduğu bölümüne hayran kaldılar.

Böbürlenmek gibi olmasın ama bu konuda yerli ve yabancı kaynaklardan oluşan hatırı sayılır bir koleksiyona sahip olduğumu söylemeliyim. Gönül isterdi ki, kitapların hangilerinin neden önemli olduğunu da iki genç kardeşimle paylaşabileyim ama eşimin kesin talimatı nedeniyle, maalesef buna zaman yoktu.

Çaresiz bir ses tonuyla, “Bir gün kadınlar olmadığı zaman gelin. Erkek erkeğe burada birkaç damla bir şey içip uzun uzun kitaplardan, dergilerden konuşalım.” dedim.

Âzem ile Sedat kardeşlerim aynı anda, “Çok isteriz” dediler.

“O halde” dedim, “en kısa zamanda size tarih söyleyeceğim”.

Salona döndüğümüzde, eşimin aile albümüyle Şirin Hanım’ın yanına oturmuş olduğunu gördüm.

Kızım ortada görünmediğine göre, kahveleri hazırlıyor olmalıydı.

Âzem ile Sedat’ın kendilerine en uygun yeri bulup oturmalarını beklerken, en azından o gece için, kılıç ve Peykân konularını bir daha açamayacağımı istemeyerek de olsa kabullendim.

İlerleyen saatlerde, gerginliğe yol açacak soruları sormadığım için olsa gerek, çok eğlendik.

Önce eşim ve kızım, ardından Âzem ve Şirin Hanım piyano ile birkaç parça çalarak kulaklarımızın pasını sildiler.

Aileler, kökenleri itibarıyla kentli ve eğitilmiş kesimlerden gelince, İstanbul’da ya da Tahran’da yetişmiş, yaşamış olmaları çok fark etmiyor. Ortak değerlere sahip oluyor, çocuklarını da kendi değerlerine göre yetiştiriyorlar. Edebiyat, resim, müzik gibi konularda üzerine konuşulabilecek laf, üretebilecek iş bulma konusunda hiç sıkıntı çekilmiyor.

Bir ara konuklarımıza, kızımızın büyürken çekilmiş filmlerinden montajladığımız beş dakikalık “belgesel çalışmamızı” bile izlettik. Üçü de kızımızın ilk ağlayışını, ilk gülüşünü, emeklemeye ve yürümeye başlamasını, ilk denize girişini, ilk müsamesesini tebessüm ederek seyrettiler.

Arkalarından konuşmak gibi olmasın ama...

Konuklarımızı uğurlar uğurlamaz, eşim, “Size bir şey söyleyeyim mi?” diye sordu ve gecenin bombasını patlattı:

“Sedat’ın tercihi Âzem diye bir durum kalmamış!”

Ben, “Nasıl yani?” derken, kızım daha önce de savunmuş olduğu tezinin doğrulanmış olduğuna vurgu yaparcasına, “Yapma anne! Sanki var mıydı?” diye homurdandı.

Eşim, “Ben çok iyi iki arkadaş gördüm bu akşam. Hiç hemşireli toplantıda olduğu gibi değillerdi. Ne omza el atmak ne bele sarılmak...” dedi.

Kızım, “Anne, el kol meselesi değildi ki sizi rahatsız eden!” diyerek üstüne gidince, eşim dayanamadı ve “Neydi o zaman?” diye çıkıştı.

“İkisi birbirine çok yaklaşıncaya rahatsız oluyordunuz ve hâlâ da oluyorsunuz. Şimdi yaklaşmıyorlar diye bir şey olmuyormuş gibi düşünüyorsunuz. Farkında değilsiniz ama daha önemli başka bir şey

var!”

Eşim, sabırsız ama daha çok da kızmış gibi, “Neymiş o?” diye sordu bu kez.

“Size asıl, Âzem’in güzelliği ve Sedat’ın yakışıklılığının bir araya gelmiş hali aykırı geliyordu ve gelmeye devam ediyor. Sedat her erkeği kıskandıracak kadar yakışıklı. Âzem’i ise Tanrı özenerek yaratmış. Yüzü, vücut hatları, elleri...”

Kızım çok şaşırduğunda hep yaptığı gibi, sağ elini alınına koyarak sürdürdü konuşmasını:

“Özellikle de elleri! Bugün annesiyle piyano çalarlarken yine dikkat ettim, ikisi de inanılmaz zarifler. Annesininkiler de piyanonun tuşlarının üzerinde çok hoş duruyordu ama Âzem’inkiler âdeta parlıyordu. Her kadına, Salieri’nin ünlü deyişini söyletecek kadar güzel ellere sahip.”

Soru sorma sırası bana geldi.

“Salieri’nin hangi deyişini? Gerçekten merak ettim! Ama önce şu, Âzem ile Sedat’ın bir araya gelmiş halinin aykırı gelmesi ne demek? Onu bir söyle.”

“Şu demek baba: Âzem’i ve Sedat’ı ayrı ayrı benim yanıma koyarak düşündüğünüzde rahatsızlık duyar mısınız?”

Düşünmemize yetecek kadar süre verdikten sonra, sorusunun son kelimesini tekrarladı.

“Duyar mısınız?”

“Neden duyalım ki!” dedi eşim.

Ben de başımı sallayarak onu destekledim.

Kızım aldığı cevaplardan memnun olduğunu göstererek konuştu bu kez:

“İşte bu! Biri yakışıklı, diğeri güzel iki erkek yan yana. Sizi ve herkesi rahatsız eden, tam olarak bu.”

Eşim, anlamamış gibi bakmayı sürdürdü.

Kızımın Arapsaçına çevirdiği konuşmasını daha da karışık bir hale getirmemesi için öteki konuya atladım.

“Hangisiymiş şu Salieri’nin ünlü sözü peki?”

Dua eder gibi ellerini iki yana açtı ve yukarıya kaldırdı:

“Gerçek bir dahi olan Salieri, ellerini gökyüzüne doğru kaldırır, Mozart’ı kastederek hırsıyla şunları söyler: ‘Tanrım, mademki onu yaratacaktın, beni neden yarattın!’”

Kızım, Mozart’ı kıskançlık nedeniyle öldürdüğü bile rivayet edilen Salieri’nin bu kızgınlık cümlesini o kadar içtenlikle söyledi ki, “İçinde, Âzem’in güzelliğine karşı büyük bir öfke olmalı!” diye düşündüm.

ÂZEM İLE SEDAT DEĞİŞİR...

Birkaç toplantı tam da istediğim gibi geçti. Kardeşlerim, mabedimizin ve soframızın barış, dostluk, dayanışma atmosferinde, bilgiye olan ihtiyaçlarını giderdiler, ruhlarını arındırdılar.

Sevginin, özverinin egemen olduğu zincirimizde, her halka ötekilerin en iyi yönlerini bulup çıkartmaya çabalar. Bizi dışımızdaki dünyadan ayıran bu özel durum, tabii ki Âzem ile Sedat için de geçerli.

Her geçen gün kardeşleriyle biraz daha fazla kaynaşan Âzem ile Sedat'ın, biraz da yeniliklerinden kaynaklanan ilgi odağı olma halleri, birkaç haricinin daha kapımızdan girip zincirimize katılmasıyla geçmişte kaldı.

Berat ve sancağı mabede getirip götürmek, kardeş sofrasında para toplamak gibi işleri yeni gelenlere devredince, iki kardeşimiz iyice rahatladılar.

Selefimin tebriki...

Tam da o akşam, kardeş sofrasında, “İyi bir iş çıkardın” dedi her zamanki gibi kulağıma eğilerek selefim.

Şaşırarak ne işi olduğunu sorunca, gülümsedi...

“Âzem ile Sedat'ı adam ettin.”

Nutkumun tutulduğunu söylesem yalan olmaz.

Şaşkınlığımı üzerimden atınca, “Ben bir şey yapmadım.” dedim.

Oysa selefim kararlıydı. Onları doğru yola benim soktuğumdan emindi. Biraz da konuyu uzatmamak için, kendisine teşekkür ettim.

Kışın kendisini fazlasıyla hissettirdiği, her an kar yağma ihtimali olan bir yıl yaşıyorduk. Bu nedenle, bazı kardeşlerimiz çalışmalara kendi otomobilleri ile gelmemeyi tercih ediyor, çıkışta eğer rasgelirse evlerine bir kardeş tarafından bırakılıyorlardı.

Aynı akşam, kardeş sofrasını tamamlayıp otomobillerimize doğru yürürken, daha önce Âzem ile Sedat üzerine laflamış olduğum, yaşlı ve kurallar sözkonusu olduğunda en ufak bir esnekliği bile kabul etmeyen kardeşimin otomobilsiz gelmiş olduğunu fark ettim.

Sevgiyle, “Seni evine bırakmamı ister misin Üstad?” diye sorunca, memnuniyetini de ifade ederek kabul etti.

Neredeyse ayağımı gaz pedalına dokundurur dokundurmaz, “İyi oldu, ben de seninle Âzem ile Sedat üzerine konuşmak istiyordum” dedi.

Aklıma az önce selefimle yaptığım konuşma geldi ve doğal olarak şaşırdım.

“Buyurun, sizi dinliyorum” dedim. Yaşlı Üstad, bu kez daha saygılı bir ses tonuyla konuştu:

“Nasıl becerdin bilmiyorum ama Âzem ile Sedat'ı doğru yola çektin.”

Tıpkı selefim gibi konuşmuş, bir anlamda başarımdan dolayı tebrik etmişti.

Böyle olunca, kendimde bir tuhaflık olduğunu düşünmeye başladım. Hiçbir şey yapmadığımdan

adım gibi emindim. Benim haberim olmadan, böylesine hassas bir konuda kimsenin bir davranışta bulunmasına da imkân yokken, acaba ne olmuştu geçen süre içinde?

Sabah olur olmaz...

Muayenehaneme ulaşır ulaşmaz, sekreterime telefonla araması için iki isim söyledim.

Az sonra ilki karşımdaydı.

“Üstad, seninle daha evvel konuştuğumuz şu mesele var ya hani...”

Nedense lafın devamını getirmekte zorlandım. Uygun kelimeleri bulamadığımı anlayınca, özgürlükçü görüşleriyle ünlü kardeşim yardımına yetişti.

“Âzem ile Sedat demen yeterdi Üstad-ı Muhterem.”

Donup kaldım. Nereden anlamıştı kendisini neyle ilgili aradığımı? Sözünü edeceğim meselenin ne olacağına dair henüz hiçbir ipucu vermemiştim ki!

Kardeşim suskunluğumun nedenini de kavramış olarak “Sen mi yoksa başkası mı yaptı bilmiyorum ama çocukları kırdınız.” dedi.

“Eyvah” dedim kendi kendime. Bu da nereden çıkmıştı şimdi? Kendimi savunmak zorundaydım.

“Kimse herhangi bir davranışta bulunmadı. Bir kırgınlık durumu filan da sözkonusu değil. Değişiklik kendiliğinden oldu.”

Özgürlükçü kardeşim, sen onu benim külahıma anlat, der gibi bir tonlamayla, “Yaaa” dedi ve sustu.

“Üstad” dedim.. “Seni temin ederim ki bu konuda Âzem ile Sedat’a tek kelime etmedim. Ben etmediysem, kimse etmemiştir. Kurallarımızı gayet iyi biliyorsun.”

Gerçekten de yıllarını bu çatı altında geçirmiş, kurallarımızı, kaidelerimizi iyi bilen bir kardeşimizdi. Özellikle de bu tür kritik meselelerde, hiçbir kardeşimizin, bana sormadan bırakın en ufak bir davranışı, imada dahi bulunamayacağını en az benim kadar bilirdi. Beklediğim soruyu sordu.

“O halde nasıl oldu?”

Özgürlükçü kardeşim, bu sözleriyle sırtımdan büyük bir yükün kalkmasını sağladı.

İki genç kardeşimi kırmak ya da kendi dönemimde, istemeyerek de olsa birileri tarafından kırılmalarına izin vermiş olmak istemezdim. Aceleyle, sorduğu soruya cevap verdim:

“Ben de bunu anlamaya çalışıyorum.”

Bir süre düşündü. Sonra aklına gelen ihtimalleri sıralamaya koyuldu. Söyledikleri arasından en akla yakın olanını, zihnimin bir kenarına yazdım:

“Bizden birileri tarafından uyarılmadıklarından emin olduğumuza göre, şu gazete haberi var ya hani, ondan sonra aileleri tarafından kulakları bükülmüş olmalı.”

Açık konuşmak gerekirse, böyle bir ihtimal hiç aklıma gelmemişti. Pekâlâ, doğru olabilirdi. Ne kadar modern görüşlü olurlarsa olsunlar, Âzem’in her konuda kontrolü elinde tutmaya meraklı bir annesi, Sedat’ın ise attığı her adıma dikkat etmek zorunda olan bir ailesi vardı.

Gerçekler, bütün açıklığıyla...

Birkaç dakika sonra, denge denilince aklıma gelen kardeşim telefon hattımdaydı.

“Üstad” dedim... “Ne düşünüyorsun olanlarla ilgili?”

“Hangi olanlar?” dedi.

Her dakika kimin ne yaptığını gözlemez, meseleler gerçekten dert halini almamışsa üstünde durmamanın en iyi ilaç olduğunu düşünürdü. Belli ki Âzem ile Sedat meselesini çoktan unutmuştu.

Neyi merak ettiğimi kısaca anlattım. Onun cevabı da alabildiğine kısa oldu.

“Ha o mesele mi? Doğrusunu söylemek gerekirse beni rahatsız eden bir aşırılık olmadı. Bu nedenle, seni arayıp konuşmaya gerek görmedim.”

İşte böyle bir adamdı. Her türlü soruna sağduyu ile yaklaşır, herhangi bir yanlılığı gereğinden fazla abartmaz ama yok da saymazdı. Sorun cidden halledilmeyi gerektirecek boyutlardaysa, kırmadan, dökmeden çözmenin bir yolunu mutlaka bulurdu.

“Bazı meseleleri insanlar, bazılarını zaman halleder” dedi hiç de bilgiç olmayan bir tavırla.

Ona göre, insanlar olarak zamana çoğunlukla gereksiz yere başkaldırıyor, en azından sitem ediyorduk. Oysa kum saati akıyor, düşen her tane ile birlikte, kararlarımızı doğru vermemiz yolunda, dağarcığımızı yeni bilgiler dolduruyordu.

Âzem ile Sedat’tan hareketle başladığımız sohbet biraz da benim yüzümden rotasını genele çevirince, kardeşim esasa döndü:

“Üstad-ı Muhterem, eğer hemen o gün bu iki genç insana müdahale etmiş olsaydın, onları ciddiyetle kırmış olurdun. Ama görüyoruz ki bugün ortada bir sorun yok. En azından bizi rahatsız edecek bir durumla karşı karşıya değiliz. Buna karşılık, Âzem ile Sedat’ın hayatında acaba sahiden bir değişiklik oldu mu? Ya da sahiden değişmesi gereken bir durum gerçekte var mıydı? Ya da geneline vakıf olabilesek, acaba bize vay canına dedirtecek çok farklı bir resimle mi karşı karşıya kalırız? Zaman akıp gerçekler tüm açıklığıyla önümüze gelene kadar, aslında ne olduğunu tam olarak bilemeyiz. Değil mi?”

Üstad, geneli tarif ettiği sözlerinin arasına, sanki bilhassa özele dair bazı ipuçları yerleştirir gibi konuşmuştu. Hiçbir şey görüldüğü gibi değildir, der gibi bir hali vardı.

Telefonu kapatınca, bir gece önce muhafazakâr kardeşim ve yarım saat kadar önce özgürlükçü kardeşim sayesinde ulaştığım korunaklı limandan eser kalmadığını hissettim.

Tam bir denge adamı olan kardeşim, telefonu kapatmadan önce söylediği sözlerle yeniden fırtınalı bir denizin ortasında seyir etmeme yol açmıştı.

“Gerçekten de ya hiçbir şey görüldüğü gibi değilse!” diye düşünmeye başladım.

DOĞU'DAN GELEN FOTOĞRAFLAR...

Elektronik posta adresime düşen ilk fotoğraf Yeşilköy'de Atatürk Havalimanı'nda çekilmişti. Âzem ile Sedat, Hindistan ve Tibet yolundaydılar.

Sedat vereceği konferans için zamanında birlikte çalıştığı gurularla konuşmak istemiş, bunun için Hindistan ve Tibet'e gitmeye karar vermişti. Âzem de bu seyahatte ona eşlik ediyordu.

İkinci fotoğraf Hindistan'ın başkenti Yeni Delhi'den gelmişti. Âzem ile Sedat'ı bu kez Hintlilerin giydiği kıyafetler içinde görüyorduk. Şah Cihan tarafından yaptırılan Jama Mescit'in kapısında çekilmiş olan fotoğrafın altında, "Babür mimarisinden güzel bir örnek" yazıyordu. UNESCO'nun koruma listesinde de bulunan yapının önünde çekilmiş olan resimde, kardeşlerimiz küçücük görünüyorlardı. İki aynı fotoğraf karesinde olduklarına göre, fotoğrafı birinden ricada bulunarak çekirmiş olmalıydılar.

Sonra iki kardeşimizden bir süre ses soluk çıkmadı. Tibet'e ulaşmış olduklarını düşündüm. Yaptıkları plandan haberdardım. Önce Yeni Delhi'ye gidecekler, oradan Tibet'e geçecekler, sonra Tac Mahal'in bulunduğu Agra kentine uğrayıp geri döneceklerdi.

Derken fotoğraflı bir mail daha geldi. Gönderen Âzem'di. Otel gibi bir yerde, bir şeyler yazıyordu. Belli ki fotoğrafı Âzem'in telefonunu kullanarak Sedat çekmişti. Şunları yazmıştı Âzem açıklama olarak:

"Dharmasala'da bir oteldeyiz. Sedat konferansı için gurularıyla konuşurken ben Dalay Lama'nın birkaç dersine katılacağım. Fotoğrafta, katılım formumu dolduruyorum. Derslere katılmam için iki vesikalık fotoğrafım ile birlikte bu formu doldurmam yetiyormuş. Dalay Lama derslerini Tibet dilinde veriyor. Kulaklık vasıtasıyla çeşitli dillerde dinlenebiliyor. Eğitim esnasında dağıtılan çaydan içebilmek için, masanın üzerinde gördüğünüz bardağı aldım. Formu doldururken dikkatimi çeken bir notu sizin için çeviriyorum: Lütfen tapınağa girerken ayakkabılarınızı ayaklarınızdan çıkartmayınız. Elinizde taşıyacağınız ayakkabılar, oturan insanların yüzlerinin hizasına denk geleceği için rahatsızlık verir."

Tibet'te, yerel üsluba uygun döşenmiş otelde, Âzem'in keyfi yerinde görünüyordu.

"Anlaşılan" diye düşündüm... "Âzem ile Sedat, Hindistan'da olduğu gibi Tibet'te de iyi vakit geçiriyorlar..."

Birkaç gün sonra...

Grubumuza üçüncü posta yine Hindistan'dan geldi. Böylece kardeşlerimizin Tibet gezisini tamamlamış olduklarını anladık. Gönderi Agra kentinden, ünlü Tac Mahal'in önünden geliyordu. Bu fotoğrafta da her iki kardeşimiz birden görünüyordu.

Sedat'ın posta adresinden gelen fotoğrafın altında şunlar yazılıydı:

"Son durağımız Tac Mahal. Bu ünlü yapının en azından fotoğrafını görmemiş olan kimse yoktur, diye düşünüyoruz. Ama emin olun şimdi baktığınız, daha önce gördüklerinizin hepsinden farklı, çünkü

önünde biz varız. :) Tac Mahal'in 2007 yılında dünyanın yeni yedi harikasından biri olarak seçildiğini biliyor muydunuz? Daha önce ziyaret ettiğimiz Jama Mescit gibi, bu ünlü eser de Şah Cihan tarafından yaptırıldı. Az sonra Âzem ile birlikte gezeceğiz. Hoşça kalın.”

Tabii ki Tac Mahal'i de hikâyesini de biliyordum. Birkaç yıl önce eşim ve kızım ile yaptığımız uzun Hindistan gezisine hazırlanırken, hakkında dünya kadar yazı okumuştum. Şah Cihan Tac Mahal'i, çocuğunu doğururken ölen eşi Mümtaz Mahal'in anısına yaptırmıştı.

Tam bu ünlü yapıtın Mimar Sinan'ın öğrencileri tarafından inşa edilmiş olduğu aklıma gelmişken, aniden geriye döndüm. Sedat'ın yazdığı satırlara bir daha göz attım. Sedat, Âzem kardeşten sadece “Âzem” olarak bahsediyordu. Kafamda bir şimşek çaktı. Daha önce Âzem kardeşimiz tarafından gönderilmiş olan elektronik postayı buldum, tekrar okudum. O da aynı şekilde, “Sedat” diyor geçiyordu.

Kardeşlerimiz, birbirlerinin isimlerini, arkalarına “kardeşim” sözcüğünü koyarak kullanırlar. Bu geleneklerimizden biridir. Herhangi bir arkadaş grubu olmadığımız, birbirimize dostluktan öte bağlarla bağlı olduğumuzun güzel bir ifadesidir bu.

Her iki postayı birkaç kez daha okuyunca, Sedat'ın Âzem'den, Âzem'in de Sedat'tan “kardeşim” lafını ihmal ederek bahsetmelerinin tesiri azaldı.

Giderek, bu tür detayları mesele haline getirip hayatı kendime zindan ettiğimi bile düşünmeye başladım.

İlginç bir ziyaret...

Tam da o gün, güvenlikçi kardeşimin çat kapı muayenehaneme gelmesini, karmakarışık olan kafamın daha da karışacağına bir işareti olarak yorumladım.

Üstelik kardeşimiz lafa, “Üstad, İran Konsoloslüğundan geliyorum.” diye başlamaz mı!

Bir süredir, Büyük Üstaddan peşimdeki güvenlikçileri çekmesini isteyip duruyordum, anlaşılabilir güvenlikçi kardeşimizle konuşmuş ve gıyabımda bir karara varmışlar.

Güvenlikçi kardeşim, uzunca bir konuşma yapacağını belli edecek şekilde derin bir soluk aldı ve anlatmaya başladı:

“Büyük Üstadla şu Peykân denilen adamın kim olduğunu tam olarak anlamadan korumalarının kaldırılmasının doğru olmayacağına karar verdik. Bunun üzerine ileri bir adım atıp, adamı bulmaya çalıştım. Yerini yurdunu bilirse elimizde koz olur umuduyla bugün İran Konsoloslüğüne gittim. Adını verdim ve senin bana anlattığın şekilde tarifini yaptım. Ardından, 1979'dan bu yana onlar adına bazı resmi görevlerde bulunduğunu söyledim. Her lafımdan sonra, biraz daha fazla uzaydan gelmişim gibi baktılar. Ne şu anda ne de daha önce böyle bir görevlilerinin olmadığını söylediler. İnanmaz gibi görününce, eski kayıtlarını açtılar. Anlayacağınız üstadım, Peykân isimli biri İran Konsoloslüğünde hiçbir zaman görev yapmamış.”

Güvenlikçi kardeşimin verdiği bilgi şaşırtıcıydı:

“Peki neden kendisini sanki resmi ya da en azından yarı resmi bir görev ifa ediyormuş gibi tanıttı?”

diye sordum.

Kardeşim bilemeyeceğini, pek çok nedeninin olabileceğini soyledi. Sıraladığı nedenler arasında manyak olma ihtimalinden hedef şaşırtmaya kadar, kırk yıl düşünsem aklıma gelmeyecek olanlar bile vardı.

Uzunca bir süre lafladıktan sonra, “Yine de şu koruma işinden kurtulmak istiyorum.” dedim.

“Olur” dedi güvenlikçi kardeşim hiç beklemediğim kadar uysal bir ses tonuyla. Büyük Üstadın da “Çok gerekmiyorsa artık korumayı kaldıralım.” dediğini soyledi.

Konuşmamız tamamlanınca, “Şu andan itibaren korumasızsın Üstad...” diyerek ayağa kalktı, elimi sıktı ve gitti.

PEYKÂN KAPIYI ÇALINCA...

Peykân, korumaların uzaklaşmasından sadece üç gün sonra muayenehaneme gelince, “Bu kadar da olmaz!” dedim kendi kendime.

Nasıl haberdar olmuştu kapıda kimsenin beklemediğinden? Yoksa tümüyle tesadüf müydü?

Çalışma masamın karşısında duran sandalyeye oturdu ve “Bir hayli iyi korundunuz.” dedi tebessüm ederek.

Anlaşılmıştı. Korumalar onu beklerken, belli ki defalarca kapımın önünden geçip gitmiş ya da bu iş için birini memur etmişti.

“Üstad” dedi sırtarak, “tehlike geçmiş değil”...

Oturduğum yerden fırlayıp boğazına sarılmak gibi bir istek duyduysam da hemen vazgeçtim.

Aslında benim arzum da ona ulaşmak ve sorularına cevap aramak değil miydi? Hemen konuya girdim.

“Peykân Bey, ne istiyorsunuz benden? Şirin Hanım ve Âzem Bey’le bir alıp veremediğiniz olduğunun farkındayım. Anlamak istediğim, benden ne istediğiniz. Size nasıl yardımcı olabilirim?”

Ses tonumu mümkün olduğunca yumuşak tutmaya gayret etmişim. Öte yandan, korkuyormuş gibi bir izlenim uyandırmak da istemiyordum.

Ziyaretçim, “Şirin ve Âzem’in anlattıklarından başlayabilirsiniz, eğer bana ve kendinize yardımcı olmak istiyorsanız...” dedi.

İsteğinin çok anlaşılmaz, hatta saçma olduğunu söylemem gerekirken, içimden üçe kadar saydım, vazgeçtim ve kendimden hiç beklemediğim bir davranışta bulundum.

“Neden istiyorsunuz bunu?” diye sordum. İlginç bir cevap verdi:

“Söyleyeceklerinizden hareketle, sizi bu meselenin içine çekmeye çalışıp çalışmadıklarını anlamaya çalışacağım.”

Deli olmak işten değildi:

“Ne meselesi?” dedim gayri ihtiyari?

Kızır gibi, “En başa mı dönelim” diye âdeta azarladı ve tam “Üstad” diye tekrar lafa başlayacakken “Bir dakika” dedim.

“Ben sizin üstadınız filan değilim. Mensubu olmadığınız bir dünyaya ait kelimelerle konuşmayın. İsterseniz doktor deyin, isterseniz adımlı söyleyin. Buna karşılık, aramızda, Üstad gibi kelimeleri kullanabileceğiniz bir hukuk olmadığını lütfen bilin.”

Böyle fevri yanlarımı hiç sevmiyorum. Ama olan olmuştu. Adamı paylamıştım işte.

Neyse ki alınganlık göstermedi, “Peki doktor” diyerek konuşmasını sürdürdü:

“Şirin ve Âzem doğruları söylemiyorlarsa, bilin ki sizi hiç de hoş sonuçlanmayabilecek bir oyunun içine çekiyorlardır. Bunu bilme hakkına sahip olduğunuzu düşünüyorum.”

“Haydi bakalım, gel de çık işin içinden...” dedim kendi kendime.

Acaba, ağzımdan laf alabilmek için ucuz bir oyun oynuyor olabilir miydi? Öte yandan Şirin Hanım ve Âzem’e ne kadar güvenebilirdim? Tamam Âzem kardeşimiz olmuştu ama camiamızdaki geçmişi

yıllar değil sadece aylarla ölçülebilecek kadardı. Annesine gelince, bir kardeşimizin kızıydı bu nedenle bizim için tabii ki büyük önemi vardı ama hakkında daha fazla ne biliyordum ki? Ailecek sadece iki kez görüşmüştük.

Ziyaretçim, düşüncelere daldığımı anlayınca sessiz kalmayı tercih etti.

Peykân doğru mu söylüyor?

“Bana yalan söylediniz!” diyerek başladım konuşmaya. Kastımın tam da ağzımdan çıktığı gibi olduğunu vurgulamak için, “Evet siz bir yalancısınız!” diyerek tekrar ettim.

Davetsiz misafirim dik beyaz saçları daha da dikleşti. Yüzünden siyah bir bulutun geçtiğini hissettim. Kendisine zor hâkim oluyor gibiydi.

“Geçen gelişinizde bana İran’ı temsil ettiğinizi, konsoloslüğün siyasi ve hukuk işlerini yürüttüğünüzü söylemişsiniz. Külliye yalanmış!”

Bir insanı yalancılıkla suçlamak kolay bir iş değildir. Elimde güvenilir bilgiler olmasa, tabii ki bu kadar kesin konuşmazdım.

Peykân Bey’in az önce kızgınlıktan karararı yüzü şimdi beyaza dönmüş gibiydi.

“Araştırma yapmışsınız” dedi.

“Evet. Selamsız sabahsız işyerime geliyorsunuz, tehditler savuruyorsunuz, ne bekliyordunuz?”

“Kapınıza güvenlik görevlileri dikeceğinizi beklemiyordum mesela” dedi sanki korktuğuma vurgu yapar gibi.

“Ne yalan söyleyeyim, korkmuştum. Ama artık korkmuyorum. Ne İran Konsoloslüğünde çalışıyorsunuz ne de ülkenizi temsilen buradasınız. Palavracının birisiniz!”

Ağzımdan yine istemediğim bir sürü laf çıkmıştı. Köprüleri atmak istemiyorsam dikkatli konuşmalıydım. Ama insanın böyle durumlarda kendisine hâkim olması zor oluyor.

Neyse ki karşımda bulunan kişi öyle “Küstüm, gidiyorum” diyecek cinsten biri değildi.

“Buraya kadar olan birinci eldi ve sen kazandın doktor.” dedi.

Ne eliydi, hangi kazanmadan söz ediyordu bu adam. En azından bu sefer Üstad değil, doktor demişti. Acaba bunu bir kazanç olarak değerlendirebilir miydim?

“Bakın doktor, Cemaleddin Afgani Vâlâ Bey’in, Şirin Hanım’ın, Âzem kardeşinizin olduğu kadar benim de atam. Soyadı açısından bakacak olursanız, benimki ona daha yakın.”

Altüst olduğumu düşündüm.

Suratımdaki kargaşadan anlamış olsa gerek, “Şaşırdınız değil mi?” dedi ve “Bizim taraflarda ona Cemaleddin Efgani denir. Afgani değil.” diye devam etti.

Bu sözleri söylerken cebine hamle yaptı ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ait nüfus kâğıdını çıkartıp önüme koydu. Nüfus kâğıdını elime almama, uzun uzun incelememe ses çıkartmadı. Gerçekten de üzerinde Peykân Efgani yazıyordu.

Cemaleddin Afgani ile ilgili kaynaklar birer birer aklımdan geçti. Gerçekten de bazılarında Efgani yazıyordu.

Masamın üzeri, çeşitli ilaç firmalarının gönderdiği kalemlerle doludur. Fütursuzca bir tanesini aldım, sanki çok doğal bir davranışmış gibi önümdeki kâğıda, Peykân Efgani'nin TC kimlik numarasını kaydettim. Nüfus kâğıdını geri uzatırken “Bir sakıncası yoktur herhalde” dedim.

“Hayır yok doktor. Karşınızda gerçek bir insan oturuyor.”

Nüfus kâğıdını cebine yerleştirirken cüzdanını çıkardı ve bir kartvizit uzattı. Üzerinde, “Peykân Efgani - Avukat” yazıyordu.

“İstanbul Barosu'na bağlı bir avukatım. Gerektikçe konsolosluğa hukuk danışmanlığı da yaparım ama asıl işim Türkiye ile İran arasında gerçekleşen ticaret davalarına bakmaktır. Şirin gibi ben de İstanbul'a gelir gelmez Hukuk Fakültesi'ne devam ettim. Fark derslerini verdim ve denklik aldım. O gün bugündür de avukatlık yapıyorum. Tıpkı 'Afgani Afgani' bürosu gibi bir hukuk bürosuna sahibim.”

Az önce laflarının arasına Cemaleddin Afgani ile olan yakınlığını ustaca sıkıştırmış olan Peykân Efgani, şimdi de Şirin ve Âzem'in hukuk bürosundan söz ederek onlarla ilgili her şeyi bildiğini gösteriyordu.

“Şimdi” dedim, kartına baktıktan sonra, “sizi ciddiye alıp daha dikkatli dinleyebilirim”.

“Sevindim. Keşke geçen geldiğimde de böyle davransaydınız. Size bir kartvizitimi bırakacak kadar bile yakınlık göstermediniz.” diye cevapladı sözlerimi.

Ayağa kalktı. Rencide olmuş gibiydi.

“İsterseniz bugünlük bu kadarla yetinelim. Siz kimliğimi araştırıp gerçek olup olmadığını kontrol edin. Sonra daha müsait bir zamanda yeniden konuşuruz. Olmaz mı?”

“Hayır olmaz! Otur oturduğun yerde ve hemen şimdi anlat bana meselenin ne olduğunu!” diyecek halim yoktu.

Büyük Üstadı ziyaret...

Peykân Bey odadan çıkar çıkmaz, sekreterimden Büyük Üstadı bağlamasını istedim.

Beklediğim gibi, “Hemen bana gel, güvenlikçi kardeşi de çağıracağım.” dedi.

Bir saat sonra Büyük Üstadın odasında toplanmıştık.

Anlattıklarım Büyük Üstadın şaşırmasına, elinde Avukat Peykân Efgani'nin kartvizitini evirip çevirmekte olan güvenlikçi kardeşimin ise üzülmesine yol açtı.

“Yani” dedi... “Arkadaşlarım senin güvenliğini sağlarken sürekli olarak gözetlenmişler ve bundan haberleri olmamış mı?”

Böylesi bir duruma sanki ihtimal vermezmiş gibi konuşmuştu.

“Bende uyandırdığı izlenim böyle” dedim çok da üzerinde durmazmış gibi.

“Acaba” diye düşündü yüksek sesle Büyük Üstad, “kendisi değil de başka birileri mi kontrol ediyordu korunup korunmadığını?”

Güvenlikçi kardeşimiz iyice rahatsız oldu Büyük Üstadın sözlerinden:

“Korumayı sağlayanlara Peykân Efgani'nin eşkâlini vermiştik. O gelmiş olsaydı mutlaka fark

ederlerdi. Planımızda başka birileri tarafından gözetlenme yoktu. Yine de devamlı geçen, kapıya bakan, peşe takılan birileri olsaydı mutlaka fark ederlerdi.”

Son kelimeler ağzından, söylediklerine kendisi de inanmaz gibi çıkınca, konuşmanın yönünün değiştirilmesi gerektiğini düşündüm:

“Benim asıl merak ettiğim ne biliyor musunuz? Eğer terslememiş olsaydım, Peykân Efgani’nin neler söyleyecek olduğu...”

Büyük Üstad, başını sallayarak benim bıraktığım yerden devam etti:

“Aslında ne söyleyeceğini biliyoruz. Adam kılıcın peşinde. Şirin Hemşiremiz ve Âzem kardeşimiz ile de belli ki bu nedenle kavgalı. Vâlâ Bey kılıcı bize teslim ettiği için, kendisine muhatap olarak bizi görüyor anlaşılır. Ama neden şimdi? Ve neden onun harekete geçmesiyle Âzem kardeşimizin aramıza katılması aşağı yukarı aynı zamana rastladı?”

Güvenlikçi kardeşimizle birlikte başımızı salladık.

Ben, “Evet!” dedim ve sustum.

Güvenlikçi kardeşimiz, “İsterseniz şimdi de bu soruların cevaplarına nasıl ulaşabileceğimizi konuşalım...” diyerek konuşmamıza yeni bir yön verdi.

PEYKÂN BEY İLE BAŞ BAŞA...

Dünyanın en önemli işini yapacakmış gibi, bir gözüm saatteyken muayenehaneyi arşınlamadayım..

Peykân Bey'i 10.00 olmadan arayıp, çok meraklıymış gibi görünmemeye karar verdim. Aslında merakımdan gebermek üzereyim.

Aramamı nasıl karşılayacak? Nasıl bir tavır takınacak? Ve en önemlisi, derdi ne?

Daha önce verdiği kartviziti masamın üzerinde hazır bekliyor.

Saat 10.00 olur olmaz koltuğa oturdum, sekreterime telefon numarasını yazdırdım, arayacağı kişinin ismini söyledim.

“Alo. Ben Peykân Efgani.”

“Sizinle konuşmak istiyorum.”

Peykân Bey'in sesi gayet yumuşak:

“Herhalde yüz yüze konuşmak istiyorsunuzdur.”

Ses tonundan, kendisinden çok emin olduğu anlaşılıyor:

“Kartımda adresim var, ne zaman gelmek istersiniz?”

Daha önce tam tersi bir izlenim edindiğim için, bu kadar medenice davranmasına ve ofisine davet etmesine şaşırımdım. Hissettirmemeye çalışarak, hemen gidebileceğimi söyledim ve derhal ayağa kalktım.

Peykân Efgani'nin ofisinde...

Ofisi Teşvikiye'de, arada bir önünden geçtiğim Narmanlı Apartmanı'nda.

Hüsrev Gerede'nin köşesinde bulunan apartmanın içi, dışı gibi bayıldığım türden. Eski ama çok bakımlı.

İstanbul'un sahip olduğu en eski asansörlerden birinde üçüncü kat düğmesine bastım. Sanki yüz yıl öncesinde yapılmış gibi nefis bir yolculuk...

Ofisin kapısı açılır açılmaz, Peykân Efgani'nin iyi para kazanan bir avukat olduğunu anladım.

Tabii ki beni kapıda karşılamadı. Odasına kadar sekreterinin eşliğinde yürüdüm. Kapıdan içeriye girince, Peykân Bey lütfen yerinden kalkıp elimi sıktı, yer gösterdi.

Öte yandan, sanki biraz da konuk nasıl karşılanırmış göstermek istermiş gibi, daha rahat edeceğimizi söyleyerek oturma grubunu işaret etti. Beni oturtuktan sonra karşımdaki koltuğa geçti ve ona yaptığının tersine, “Size ne ikram etmemi arzu edersiniz?” diye sordu.

“Ne istiyorsunuz benden?”

Normal koşullarda öncelikle apartmanın güzelliğinden, asansörün ilginçliğinden, mobilyaların şıklığından filan bahsetmem gerekirken, çay gelene kadar bile beklemeden konuya girdim:

“Evet Peykân Bey, merakıma yenildim ve işte karşınızdayım. Ne istiyorsunuz benden?”

Cevap vermeden önce arkasına yaslandı, bacak bacak üstüne attı. Konuşmaya, sanki üstünlüğün kendisine geçtiğini hissettirmek istermiş gibi başladı:

“Doktor, sizde bana ait bir şey var!”

Mademki konuya bodoslamadan girdin, anlayacağın dilden konuşayım, der gibi söyledi ilk cümlesini.

“Ne var?” dedim şaşırılmış gibi yaparak.

Şaşırma sırası ona geçmiş gibi cevapladı bu sorumu:

“Kılıç! Cemaleddin Efgani’nin kılıcı.”

Cemaleddin Üstad için soyadı olarak Afgani’yi değil de Efgani’yi, yani kendi soyadını seçtiği dikkatimden kaçmadı.

Bu esnada kapı açılıp içeriye sekreter girdi, çaylarımızı ortamımızdaki sehpayaya bıraktı ve çıktı.

Çayımdan ilk yudumu bile almadan, “Neden bahsettiğinizi anlamadım.” dedim.

Ofisine girdiğimden bu yana ilk kez kızarak baktı Peykân Efgani:

“Oyun oynamayın!”

Peykân Bey bu sözleri, tıpkı muayenehaneme geldiği ilk gün söylediği gibi söyledi.

O anda da üzerine atlayıp boğazını sıkma isteğiyle dolmuştum, şimdi de aynı hisse kapıldım. Yine de kendimi kontrol ederek konuşmayı becerdim:

“Gerçekten, ne dediğinizi anlayamadım. Bende kılıç filan yok. Neden olsun?”

Peykân Bey’in yüzünü, gerginliğini göstermemeye çalışanlara özgü sahte gülümseme kapladı. Ama sürdüremedi. Yüzü ve sözleri, bir lahzada önceki noktaya geri döndü.

Mesele anlaşılıyor...

“Bakın doktor, Vâlâ Bey ve kızı Şirin, Türkiye’ye yanlarında aileme ait olan bir kılıçla geldiler. Cemaleddin Efgani’ye (yine Afgani demiyor) ait bu kılıcı son olarak otuz beş yıl önce sizin binanıza girerken gördüm. Nezaket sınırlarını zaman zaman aşan pek çok konuşmamızda bizzat kendisi ve ardından kızı Şirin, kılıcın sizde olduğunu defalarca teyit etti. Bu nedenle, rica ediyorum benimle oyun oynamayın.”

Meseleyi anlıyorum. Peykân Bey beni karşısına kardeşliğin birinci adamı, üstelik tek karar vericisi olarak oturtmuş, öyle konuşuyor. Durumun düşündüğü gibi olmadığını anlatmam lazım:

“Benimle, kuruluşumuzun birinci adamı ve mutlak hâkimiymişim gibi konuşuyorsunuz ama öyle değil.”

Bu sözleri özellikle, “Olsa, dükkân sizin!” der gibi söyledim ve lafı kılıç meselesine getirdim:

“Binamızın çeşitli yerlerinde sergilenen, dünyanın değişik yerlerinden gelmiş, farklı insanlar tarafından hediye edilmiş kılıçlar var. Bunların içinde Cemaleddin Afgani’ninki de (burada özellikle Efgani değil Afgani diyorum) var mı, kim tarafından hediye edildi bilemem. Anlaşamıyor olmamızın nedeni bu olsa gerek.”

“Anlıyorum” dedi, sanki gerçekten anlamış gibi. Sonra vazgeçti, yeniden diklendi:

“Söyleyin bakalım, nasıl çıkartacaksınız binadan kılıcı? Kime satacaksınız?”

Alabildiğine gerildim ve “Saçmalıyorsunuz!” diye kızdım.

İnler gibi yanıtladı sözlerimi:

“Âzem’i kardeşliğinize siz katmadınız mı? Şirin Hanım tarafından akşam yemeğine davet edilip karşılığında evinizde her ikisini de ağırlamadınız mı? Bütün bunlar olup biterken Cemaleddin Efgani’nin kılıcından hiç mi bahsedilmedi?”

Peykân Bey, son üç soruyu, sanki cevapları “evet”miş gibi sordu. Cemaleddin Bey’in soyadını da yine özellikle Afgani olarak değil Efgani olarak kullandı.

Sıra yine bende:

“Eğer bir kılıç varsa, neden Şirin Hanım ya da Âzem Bey’den istemiyorsunuz? Ya da neden binamızın kapısını çalıp, sizde bana ait bir kılıç var mı diye sormuyor, varsa eğer, neden geri verilmesini talep etmiyorsunuz? Ya da mevcudiyetinden eminseniz, size ait olduğunu gösteren kanıtları da ileri sürerek, kılıcın hukuk yoluyla iadesini neden sağlamıyorsunuz?”

Üç soruya üç soru, der gibi bir durum oluşmuş durumda.

Sorularımı cevaplarını zaten biliyormuş gibi sorduğum, bir başka deyişle, Peykân Bey’in hoşuma gitmeyen davranışını iade ettiğim için mutluyum.

“Yok” dedi bu sorularım üzerine Peykân Efgani ve “Anlaşamayacağız...” diye sonlandırdı cümlesini.

Şöyle bir düşündüm ve aslında amacıma ulaşmış olduğuma karar verdim.

En azından, Peykân Efgani’nin beni neden izlediğini ve ziyaret ettiğini artık biliyorum. Hakkı olduğu bir mirası ondan kaçırmaya çalıştığımı düşünüyor. Bizzat kendisi, bunu açıkça ifade etti.

Sıra bende. Daha önce onun bana yaptığını, şimdi ben ona yapacağım.

Bardağımdaki son çayı içtim, iznini filan istemeden ayağa kalktım.

“Allaha ısmarladık” bile demeden arkamı döndüm ve onu odasında yalnız bıraktım.

Olmayacak dua...

Ofise döner dönmez, telefonda, Büyük Üstada başımdan geçenleri bütün açıklığıyla anlattım.

“Günah senden gitti” dedi sözlerim bitince. Biraz düşünüp bir cümle daha kurdu:

“Kılıçla ilgili sana sorduklarını bana sormuş olsa, emin ol ben de aynı sözleri söyledim.”

Bu konuyu önceden de düşündüğüm için, “Neden? Neden aynı cevapları verirdiniz?” diye sordum.

“Öncelikle, eğer kılıç birilerine geri verilecekse, teslim edecek olan kişi sen değilsin, alacak olan da Peykân Bey değil... Bunun için, öncelikle teslim koşullarının oluşması gerekiyor. Bu koşulların ne olduğunu biliyoruz, benim bildiğim kadarıyla henüz bu koşullar oluşmuş değil.”

Büyük Üstad, kendi açısından haklı. Dayanağı ise, Vâlâ Afgani’nin kılıcı zamanın Büyük Üstadına teslim ederken söylediği şu sözler:

“Bu kılıç ülkemde yaşayan kardeşlerinizin size emanetidir. Gözünüz gibi koruyun. Dilerim, yeniden usulünce yetki kazanacak kardeşlerimiz bir gün size başvurup, manevi değeri çok yüksek bu kılıcı geri

isteyebilirsiniz.”

Bu sözlerden, zamanın Büyük Üstadına kılıcı emanet eden kişinin, yani Vâlâ Afgani'nin, İran'daki kardeşler tarafından bu görev için yetkilendirildiği anlaşılıyor.

Belli ki yetkiyi verenler kendisine, kılıcı kimlere, hangi koşulda teslim edeceğini söylemişler.

Yani, İran'da, usulünce yetki kazanacak kardeşler tarafından istenmedikçe, sözkonusu kılıcın herhangi bir kişi ya da kuruma teslim edilmesi mümkün değil.

Zamanın Büyük Üstadı bu konuda söz vermiş olduğuna göre, bu söz bütün zamanlar için geçerli. Sözü yerine getirmenin sorumluluğu ise günün Büyük Üstadının omuzlarında.

Büyük Üstad, sanırım bu nedenle, “Senin yerine bana sormuş olsa, ben de aynı sözleri söyledim.” dedi ve asıl merak ettiği konuya geri döndü:

“Peki şimdi ne olacak? Böylece senin başın beladan kurtulmuş oldu mu?”

“Bilmiyorum. Yaşayacağız ve göreceğiz.”

UZAKDOĞU YOLCULARI DÖNÜNCE...

Âzem ile Sedat, Uzakdoğu yolculuklarından yüzlerinde gülücüklerle döndüler. Belli ki günlerini iyi geçirmişler.

Toplantıya girmemize daha epey zaman olduğu için, ikisini bir kenara çektim ve “Anlatın bakalım neler yaptınız?” dedim.

Sedat, çalışmasını öne çıkartıp “Soru sormam gereken insanları buldum. Ayrıca yüzlerce fotoğraf çektim, çok güzel bir sunum olacak.” diye cevapladı sorumu.

Âzem’e, “Ya sen neler yaptın?” diye sordum.

Muzip bir edayla, “Mantramı buldum” dedi genç kardeşim ve cebinden çıkardığı küçük bir kâğıt parçasını uzattı.

Ben dörde katlanmış kâğıdı açmaya çalışırken “İzin verirseniz, kardeş sofrasında okumak istiyorum. Belki üzerine konuşmak fırsatı da buluruz.” dedi.

Uzattığı kâğıdı dikkatle okudum:

“Zamanımızın Paradoksu”

Büyük evler yaptık ama ailelerimiz küçüldü.

Aletlerimiz gelişkin, yine de zamanımız yok.

Derecelerimiz yükselirken, sağduyumuz düştü.

Eskisinden daha bilgili ama o ölçüde kararsızız.

Bol bol ilaç, yanı sıra sağlık sorunu ürettik.

Aya gidip geldik, yolun karşısındaki komşularla buluşamıyoruz.

Bilgisayarlarımız gelişti, artık daha çok bilgiye ulaşabiliyoruz.

Kopyacılığımız zirve yaptı. İletişimimiz yerin dibinde.

Sayılarla aramız iyiye de kaliteyi yitirdik.

Hazır yiyecekleri çoğaltırken, sindirim sistemimizi iflas ettirdik.

Boylarımız uzadı ama karakter kıtlığı çekiyoruz.

Para üzerine para koyuyoruz ama ilişkilerde sıfıra sıfır elde var sıfır.

Pencerelerinin içinde çok şeye sahip olduğumuz,

boş odalarımızda yaşama zamanındayız.”

Dalay Lama

Dalay Lama’ya ait sözleri okurken, Âzem ile Sedat belli ki beni izliyorlar. Başımı kaldırır kaldırmaz, soran gözlerle baktıklarını gördüm:

“Çok güzel. Mutlaka oku. Bakalım kardeşler ne diyecekler?”

Toplantı süresince Doğu’ya yaptıkları gezinin Âzem ile Sedat’a yaradığını düşündüm.

Toplantımızın mabette gerçekleşen kısmından sonra, kardeş sofrasına geçip öncelikle kan

şekerlerimizi kontrol altına aldık. Sonra önümdeki zile dokundum.

Sessizlik sağlanır sağlanmaz, sözü Âzem ile Sedat'a bıraktım.

Âzem diyor ki...

Önce çıktıkları seyahati özetledi Âzem. Hindistan'da ve Tibet'te nerelerde kaldıklarını, hangi önemli yapıtları gördüklerini anlattı. Sonra cebinden, az önce bana okutmuş olduğu kâğıdı çıkardı ve okudu.

Âzem'in okuduklarını, herkes can kulağıyla dinledi.

Ve genç kardeşimiz elindeki kâğıdı itinayla katlayıp kendi yorumuna geçti:

“Galiba bir yerde hata yapıyoruz. Benim anladığım kadarıyla, Dalay Lama gelişmeye karşı değil. Okuduğum yazıda, gelişirken nerelerde hata yaptığımıza işaret ediyor. Merak ettiğim şu: Acaba hem gelişip hem de kendimizi boş odalara mahkûm etmeyebilir miydik?”

Âzem'in sorusu istediği etkiyi yaptı. Önce kardeşler biraz yanlarındaki ya da karşılarındakilerle konuştu. Tekrar zile dokunup sözün serbest olduğunu söyleyince eller ardı ardına kalktı ve keyifli sohbetimiz başladı.

Bazı kardeşler gelişmenin kontrollü olabileceğini savunurken, bazıları insanların doğasının buna izin vermediğini ve hiçbir zaman da vermeyeceğini ileri sürdü, karşı çıktı.

Bir ara söz kapitalizmin açmazına, az sonra ülkeler arasındaki eşitsiz gelişmeye geldi.

Arada Âzem tekrar söz istedi ve “Daha önce bu konuyu epey düşündüğüm için olsa gerek, aslında farklı noktalarda gibi görünsek de aynı fikirde olduğumuz kanaatindeyim.” dedi ve tespitini şöyle gerekçelendirdi:

“Gördüğüm kadarıyla, kimse gelişmeseydik demiyor. Hepimiz gelişmeden yanayız. Öte yandan, tabii ki bunu kendimize sorun çıkartmadan yapmış olmayı isterdik. Yani, keşke layıkıyla becerilebilmiş bir gelişme olabilseydi, demeyenimiz yok. Bu durumdan sorumlu olanın kim olduğunu ise zaten biliyoruz: gelişmenin kontrollü olmasını sağlamak zorunda olanlar. Tam bu noktada, Dalay Lama'ya şu soruyu yönelttim: Neden gelişmeyi kontrol etme yetkisini elinde bulunduranlar hep onun gerisinde kalıyorlar?”

Âzem sözünü tamamlayınca, kardeşler biraz kendi aralarında konuştular. Az sonra, duruma el koyup genç kardeşime hepimizin merak ettiği soruyu sordum:

“Ne cevap verdi soruna Dalay Lama?”

Âzem, önemli bir söz söylemek üzere olan insanlara özgü yüz haliyle etrafa göz gezdirdi ve anlaşılmasını sağlamak üzere tane tane konuştu:

“Tam olarak şöyle cevap verdi: Bazen, sessizlik en güzel cevaptır!”

Yemek salonunda bir suskunluk oldu. Hepimiz kardeşimizin Dalay Lama'dan aldığı cevabın ne anlama geldiğini ölçüp biçtik.

Hepimize yeterince süre verdiğini düşünen Âzem, kaldığı yerden devam etti:

“Ünlü bilgenin verdiği cevaptan şunu anladım: En iyisi olsun diye kontrolü sağlayacak olanların

gelişmesini bekleyecek olursak, maalesef gelişme olamaz. Bunu beklemezsek de gelişme iyi olamıyor. Kısacası, bir açmaz sözkonusu. Dalay Lama, bu cevabı sessiz kalarak vermeyi seçiyor. Böylece, en azından insanlığın içinde bulunduğu çıkmazı kabullenmemiş oluyor.”

Sedat diyor ki...

Âzem sözlerini tamamlayınca, bu kez Sedat başladı anlatmaya:

“Tibet ve Hindistan’da kimlerle neler konuştuğumu ilerleyen günlerde sunacağım çalışmamda zaten anlatacağım. Bu nedenle, bu akşam size, seyahatimiz esnasında daha önce farkına varmadığım bir konudan bahsedeceğim.”

Sedat konuşurken arada bir Âzem’e baktım. Can kulağıyla dinliyordu. Anladım ki yolculuğu beraber yapmış olmalarına rağmen, duydukları onun için de yeni:

“Daha önce Tac Mahal’i defalarca ziyaret etmiştim. Yapımının yirmi yıl sürdüğünü, Mimar Sinan’ın yetiştirdiği Mehmet İsa ve Mehmet İsmail efendiler tarafından inşa edildiğini, eserin hattatlığını onlar gibi İstanbul’dan giden Serdar Efendi’nin gerçekleştirdiğini öğrenmiştim. Şah Cihan’ın, Tac Mahal’i üçüncü eşi olan Mümtaz Mahal’in çocuğunu doğururken ölmesi üzerine yaptırdığını da biliyordum. Bu ziyaretimde yeni olarak, Şah Cihan’ın eşine duyduğunun sıradan bir aşk olmadığını fark ettim. Ve iyice anladım ki aşk için dikilmiş dünyanın en güzel ve en büyük yapıtıymış Tac Mahal...”

Sedat’ın anlattıklarını, bilenlerimiz de bilmeyenlerimiz de ilgiyle dinledik. Anlattıkları kadar anlatış tarzı da hoşumuza gitti. Konuşmasına kattığı duygu, kardeşimizin şair ruhunu öne çıkardı.

Tabii ki hep aşktan bahsetmedi Sedat. Biraz Mümtaz Mahal’i ve ardından Şah Cihan’ı da anlattı:

“Cihan, Hindistan’da kurulu Babür İmparatorluğunun beşinci Şah’ı. Baba tarafından, yani Babür Şah üzerinden Timur’a, anne tarafından ise Cuci Han yoluyla Cengiz Han’a bağlanıyor. Bu iki devin devamı olan bir insan, daha çok kendini sever diye düşünmüştüm önceki seyahatlerimde. Bu çapta insanların aşkının daha çok kendilerine olduğunu sanır, eserlerini daha çok kendilerini yüceltmek için yaptırdıklarını düşünürdüm. Ama bu seyahatimde, Şah Cihan’ın farklı biri olduğunu kabul ettim. Bir de onda bu farkı yaratanın Mümtaz Mahal olduğunu hissettim.”

Konuşmasının bu noktasında biraz durakladı Sedat. Sözlerini seçmeye çalıştı:

“Bir adamın eşlerinin üçüncüsüsünüz... Siz ve öncekiler ona pek çok çocuk vermişsiniz... Sonra bir gün, bir çocuğu doğururken öleceksiniz...”

Sesi iyice kırıldı genç kardeşimin. Bir ara konuşmasını keseceğini bile düşündüm ama öyle olmadı:

“O kadar seviyor ki, geçen üç yüz altmış iki yıl içinde, sizin için yaptırdığı aşka dair o anıttan daha hoş olanı yapılamıyor. Kaldı ki dünyanın daha önceki tarihi boyunca da yapılmış değil.”

Biraz durakladı Sedat. Belki de konuşmasını bu minval üzere sürdüremeyeceğinden, aşkı bir kenara bırakıp, sözü Şah Cihan’ın bizzat kendisine çevirdi:

“Öte yandan son derece zevk sahibi bir imparator olduğunu da söylemem lazım. İngilizlerin Bonhams isimli ünlü bir müzayede şirketi var. Londra’da okurken kataloglarını incelerdim. 2008’de,

Şah Cihan'ın bir hançerini müzayedeye çıkardılar. Hançerin, Tac Mahal'i yaptıran, az önce özelliklerinden söz ettiğim sıra dışı imparatora ait olduğu için yüksek bir fiyatla satılacağı baştan belliydi. Ama kimsenin rekor beklediği yoktu. Beklenmeyen oldu. Çok sayıda imparator, devlet adamı geldi geçti dünyadan. Rekoru onun hançeri kırdı. Bu da bize nasıl bir tarihsel kişilikle karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor.”

Sedat'ın konuşmasının ilk kısmı Âzem'in ne kadar hoşuna gittiyse, ikinci kısmının yani Şah Cihan'ın hançeriyle ilgili bölümün o kadar tedirgin ettiğini gözledim.

CEMALEDDİN AFGANİ'Yİ OKURKEN...

Biraz eşimin ve biraz da kızımın yardımıyla, Cemaleddin Afgani'ye dair Fransızca ve İngilizce okumalarımı tamamlamış, ileride işime yarayacağını düşündüğüm bilgileri defterime not etmiş durumdayım.

Âzem'in aile arşivinden getirdiği yabancı dillerdeki kitap ve dergiler evdeki çalışma masamın bir ucunda yığılı. Türkçe okumaları ise muayenehanede yapmayı tercih ediyorum.

Peykân Bey'in telefonu, tam da bu okumalar sürerken geliyor:

“Sizi ziyaret etmek istiyorum.”

Dört kelimelik, başı, sonu, amacı belli, son derece basit bir cümle olmasına rağmen karşılık vermekte zorluk çekiyorum:

“Yeter artık! Aramızda konuşulacak, görülecek bir konu yok” da diyebilirim pekâlâ.

Öte yandan, tam da Cemaleddin Afgani ile ilgili okumalarım sürerken ona dair fazladan bir kelime bile öğrenmek çok önemli.

Birkaç ay öncesine kadar sınırlı bilgilere sahip olduğum Afgani hakkında, bugün daha çok şey biliyorum. Okumalarım sayesinde, üstadın söylediklerini ve başından geçenleri artık daha iyi anlıyorum. Bir dönemi de daha iyi özümsemeye başladığımı rahatlıkla söyleyebilirim.

Son derece kritik bir zaman diliminde yaşamış olan Cemaleddin Afgani, gözüme her geçen gün daha fazla kahraman olarak görünüyor. Aydın ve mücadeleci kişiliğine olan saygım, okudukça artıyor. Tıpkı ülkemizi çağdaş medeniyetler düzeyine ulaştırmak için gösterdikleri çaba nedeniyle Jön Türkler'i sevdiğim gibi, okudukça onu daha fazla sevmeye başlıyorum.

Benim gözümde, bu tür fedakâr insanların işledikleri sevap, yaptıkları hatalara hep ağır basmıştır. Tamam çetecidir Jön Türkler, halkın gücü yerine sivil-asker aydın zümreye dayanmayı tercih ederler, silaha taparlar filan ama o dönem için padişahın haksızlıklarla dolu, baskıcı yönetimine karşı çıkmanın başka yolu da yoktur.

Neredeyse tüm Avrupa'nın parlamenter sisteme geçip modern anlamda demokrasiyi inşa ettiği yıllarda, canlarını hiçe sayarak, sürgünleri, idamları “hoş geldi, sefa geldi” diye karşılayan Jön Türklerimiz olmasaydı, acaba bugün göğsümüzü gererek bizim diyebileceğimiz bir ülkemiz olur muydu?

Üstelik karşılarında, padişahın ağır zulüm uygulayan istihbarat örgütü de yoktu sadece. Bu fedakâr insanlar, yönetimdeki etkilerinin ellerinden gideceği korkusuyla, kör testereye bile başvurmadan kaçınmayan gözü dönmüş yobazlara karşı da savaştılar.

Kim ne derse desin, ülke sevdasıyla hayatını hiçe sayan bu bir avuç aydına saygı duymamak elimden gelmez.

Her ülkenin kahramanları vardır. Küba'nın Fidel Castro'su, ülkesi Arjantin olmakla birlikte yine Küba'nın Che Guevera'sı, Vietnam'ın Ho Şi Minh'i, Cezayir'in Emir Abdülkadir el Cezairi'si benim gözümde doğruları yanlışlarına ağır basan, ülkesi için ölümü göze almış halk kahramanlarıdır.

Tıpkı ülkemizin isimlerini saymakla bitiremeyeceğim İttihat ve Terakki kökenli demokrasi

savaşçıları ve sonraki dönemlerin yetiştirdiği halk kahramanları gibi.

Yanlış anlaşılmasın diye bir kez daha tekrarlıyorum, bütün bu savaşçıları, yaptıkları her eyleme ya da söyledikleri her söze katıldığım için değil, doğruları yanlışlarına ağır bastığından ve en çok da fedakârlıkları nedeniyle seviyorum.

Kimileri gibi, ülke yanarken saçını taramış olanlara prim verenlerden değilim anlayacağınız.

Bütün bunları durup dururken düşünmüyorum.

Okuduğum her satır, Cemaleddin Afgani'nin nasıl biri olduğunu anlayabilmeme yardımcı oluyor.

Onu, kendi ülkem ve başka coğrafyaların kahramanlarıyla karşılaştırmamı sağlıyor.

Afgani, emperyalizme karşı savaşmak için yayımladığı *Urvetu'l Vuska*'nın her sayısında, başta İngiltere olmak üzere sömürgeci Avrupa devletlerine karşı direnmeyi, bir an önce İslam'ın birliğini kurmayı ve Müslümanların geri kalma nedenlerini tespit edip bunları ortadan kaldırmayı öneriyor.

Bununla da yetinmiyor. Dergisiyle aynı ismi taşıyan küçük ama kararlı bir örgüt kuruyor, idealleri için canını dişine takarak savaşıyor.

Okumalarım sürerken, kendimi sık sık Lübnanlı ünlü edebiyatçı ve bilim insanı Hüseyin el-Cisr gibi düşünürken yakalıyorum.

“Eğer yayını biraz daha uzun sürebilse, *Urvetu'l Vuska* İslam dünyasında bir devrim meydana getirirdi.”

Tıpkı Iraklı Süleyman el Kiyani'nin dediği gibi, “Derginin her sayısı, öteki sayısı gelmeden devrim olacak gibi bir ruh taşıyor, ona göre önermelerde bulunuyor”...

Peykân Efgani'yle telefonda...

Telefon elimde bunları düşünürken, öteki tarafta Peykân Bey beklemeyi sürdürüyor.

Her insan için uzun sayılması gereken bekleme süresinin sonunda, “Ne konuşmak istiyorsunuz?” benimle diye soruyorum.

“Konuşmamız lazım.”

Sadece iki kelime. Daha önce kurduğu cümle hiç olmazsa dört kelimedenden oluşmuştu.

“Konuşmamız lazım...” diye tekrarlıyorum zaman kazanmak için ve ardından, “Peki o zaman konuşalım...” diyorum.

Her insan için arada bir geçerli olan “karar vermeden karar verme” hali galip geliyor.

Ne çok yaşarız bu durumu!

Başımıza gelebilecekleri göz ardı edip, farkına bile varmadan, “Peki o zaman” deyiveririz kararsız kaldığımızda.

Düşünmediğimizi sandığımız durumlarda bile, derinlerde bir yerde çalışmayı sürdüren bilinçaltımız, bizim adımıza ne diyeceğimize, nasıl davranacağımıza karar vermiştir. Yapmamız gereken, bilinçaltımızın verdiği karara uyum göstermektir.

Peki bu tür kararlar her zaman iyi sonuçlar verir mi? Bilinç altımız bizi hep doğruya yönlendirip, akıllıca kararlar vermemizi mi sağlar?

Kesinlikle hayır.

“Kaç gibi geleyim?” diye soruyor Peykân Efgani.

Programımı daha önceden kontrol ettiğim için, rahatlıkla veriyorum cevabımı:

“Saat ikide gelerseniz, size bir saat ayırabilirim.”

PEYKÂN BEY KARŞIMDA...

Misafirimi beklerken, internetten isminin anlamını araştırıyorum. Okun sivri, demirden yapılmış ucu anlamına geliyormuş.

Ardından onu ziyaret ettiğim günü hatırlıyorum. Ne demişti?

“Doktor, sizde bana ait bir şey var!”

“Ne var?” deyince de yapıştırmıştı cevabını:

“Kılıç! Cemaleddin Efgani’nin kılıcı.”

Bu kez, umarım yine kılıcı istemez!

Sanmıyorum. O gün yaptığımız konuşmada, çok açık bir şekilde muhatabının ben olmadığını, gitmesi gereken adresi, yine sonuç alamazsa hukuk yoluna başvurması gerektiğini söylemiştim.

Arada bir saçmalıyor gibi görünse de karşımda bir deli olmadığını artık biliyorum.

İlk karşılaşmamızda, karşımda aklını yitirmiş gibi bir adam görmüştüm. Buna karşılık şu anda Peykân Efgani’nin ne istediğini gayet iyi biliyorum ve kendine göre gerekçelerinin olduğunu düşünüyorum.

Öte yandan, sabırlı ve inatçı bir adam olduğunun da farkındayım.

Kılıcın peşine düşüp İstanbul’a gelmesi çılgınlık gibi görünse de, geçen kırk yıla yakın süre zarfında hiçbir aşırılığa başvurmaması, aklını kullanmayı bilen biriyle karşı karşıya olduğumu gösteriyor.

Kararlı Peykân Bey

Misafirimi ne kadar beklediğimi bilmiyorum. Ofisinin muayenehaneme uzaklığı yürüyerek on dakikadan fazla olmadığına göre, bir çeyrek saat kadar olmalı.

Peykân Bey, sekreterimin açtığı kapıdan içeriye kendinden çok emin bir yüz ifadesiyle giriyor ve kararlı adımlarla bana doğru yürüyüp elini uzatıyor.

Kendisini görmekten çok mutlu olmadığım yüzüme de yansımış olsa gerek, “Dişçi koltuğuna oturuyor gibi oturdunuz koltuğunuza” diyor, karşımdaki sandalyede yerini alırken.

Sadede gelmesini sağlamak için biraz soğuk bir ifade takınıyor, dirseklerimi masama dayıyor ve ona doğru eğiliyorum:

“Buyurun, sizi dinliyorum.”

Peykân Efgani’nin ses tonu önceki karşılaşmalarımızdan epey farklı. Sanki anlaşmanın yolunu aramaya niyetli gibi:

“Geçen gün için özür dilerim. Arkanızdan, gereksiz yere sert davrandığımı düşündüm.”

Konuşurken, sözlerinden ne kadar etkilenmiş olduğumu anlamak için yüzüme dikkatle bakıyor.

Nedense, kozlar benim elimdeymiş gibi hissediyorum ve bu üstünlüğü kaybetmemem gerektiğini düşünüyorum:

“Evet öyleydi” diye cevaplıyorum, unutam gitsin, der gibi.

Bir fotoğraf ve öyküsü...

Peykân Efgani, giriş konuşmasını tamamladıktan sonra ceketinin iç cebinden bir fotoğraf çıkartıyor ve önüme koyuyor.

Dikkatle bakıyorum. Ağır bir perdenin önünde, Cemaleddin Afgani ayakta beline takılı bir kılıçla görülüyor. Bir asker elbisesi giymediği için olsa gerek, sanki kılıç belinde biraz eğreti duruyor gibi.

“Ne görüyorsunuz?” diye soruyor Peykân Bey resmi incelemem sürerken.

“Cemaleddin Afgani” diyorum.

“Başka” diyor.

“Daha önce görmediğim bir fotoğraf. Bu da gazete, dergi ya da bir kitapta yer almadığını gösteriyor. Her zamanki gibi sakallı, ayakkabıları cilalı...”

Biraz daha düşünüyorum. Karşımdakinin canını sıkmama niyetim halen sürüyor:

“Bir de kılıç var belinde.”

Gülümsüyor Peykân Bey ve “Sizde bulunan kılıç mı?” diye soruyor.

Dikkatle bakıyorum. Evet o. Büyük Üstadın duvarında asılı olan kılıçla resimdeki aynı olduğuna kalıbımı basarım. Peki bunu Peykân Bey’e söylemeli miyim? Uzun uzun düşündükten sonra bir ara yol buluyorum:

“Benziyor.”

Az önce de söylediğim gibi, iyi çalışan bir beyne sahip Peykân Efgani...

“Cevabınız benim için evet, anlamına geliyor. Aksi takdirde, derhal ve çok emin bir şekilde hayır, derdiniz.”

Misafirim hiç ara vermeden, konuşacak daha çok konumuz var, der gibi, “Çay içebilir miyiz?” diye soruyor.

Teklif...

Sekreterim çaylarımızı masanın üzerine yerleştirirken, Peykân Bey şık çantasını açıp bir dergi çıkartıyor ve kucağına koyuyor. Ne olduğunu merak etsem de aldırılmıyormuş gibi davranıyorum.

İlk yudumlarımızı aldıktan sonra, “Biraz iş konuşalım mı?” diye soruyor.

Şaşırsam da belli etmiyorum. Pişkin davranmayı bilen sadece o değil. Yeri geldiğinde bunu ondan daha iyi yapabileceğimi göstermem gerekiyor.

“Avukatla konuşmamı gerektiren herhangi bir işim yok. Siz de hasta gibi görünmüyorsunuz.”

Sözlerim tesirini gösteriyor. Peykân Efgani, kendisini hafife almaya çalıştığımı hissediyor ve elindeki dergiyi masanın üzerine koyup bana doğru itiyor:

“Eğlenilemeyecek kadar büyük bir işten bahsediyorum.”

Önüme doğru ittiği nesneyi elime alıyorum. Kapağında hançer fotoğrafı var. Sayfalarını çevirmeye başlıyorum. İlk birkaç sayfadan sonra, dergi zannettiğim aslında bir katalog olduğunu anlıyorum. Üzerinde kocaman harflerle “Bonhams” yazıyor. Bu ismi sanki daha önce de bir yerde duymuş gibiyim.

“İşaretli sayfayı açın.” diyor ziyaretçim.

Araya kâğıt konulmuş sayfayı açıyorum.

Bir hançerin çeşitli açılardan çekilmiş fotoğrafları var karşımda. Altında Şah Cihan’a ait olduğu yazılı. Obje ile ilgili ayrıntılı bilgi ve bir de başlangıç fiyatı konulmuş: 500.000 sterlin.

Gözlerime inanamıyorum. Derhal başımı kaldırıp “Her halde satılamamıştır” diyorum.

“Satıldı” diyor Peykân.

Merakıma yenik düşüp “Kaça?” diye soruyorum.

“1.700.000 sterline.”

Daha dikkatli inceliyorum bu kez hançerin kapakta da yer alan fotoğraflarını. Aklıma doğal olarak Büyük Üstadın odasında asılı olan kılıç geliyor.

Aynı anda, misafirim konuşmaya başlıyor. Konuşmasa, tam da onun söyleyeceklerini düşüneceğim:

“Evet, bu hançer sizde bulunan kılıcın sivri ucu bile olamaz. Düşünün artık gerisini.”

Önümdeki katalogun kapağına tekrar bakıyorum. Aklıma, Bonhams kelimesini daha önce nerede duyduğum geliyor. İlk kez kardeş sofrasında Sedat’tan duymuştum bu kelimeyi. Şah Cihan’dan bahsederken, bir hançerinin rekor fiyata satıldığından söz etmişti. Demek sözünü ettiği hançer ve onu satan müzayede şirketi buymuş. Sedat kardeşim, Şah Cihan ve hançerinden söz ederken, Âzem’in yüzü asılmıştı. Kardeş sofrasında cereyan eden bütün konuşmalar ve sahneler, net bir şekilde geliyor gözümün önüne.

Düşünürken, ziyaretçimin dikkatle beni izlediğini fark ediyorum. Aklımdan herhangi bir kötülük geçmediğini bilmesi için, konuşmayı sürdürmem gerektiğine karar veriyorum:

“Peki, ne istiyorsunuz benden?”

Peykân Efgani tam da bu noktada, böyle bir durum için tasarladığından emin olduğum ve şimdi de kullanmaya karar verdiği kelimeyi söylüyor.

“İşbirliği!”

Misafirimın cüretkâr bir şekilde seçmiş ve kullanmış olduğu “işbirliği” sözcüğü şaşkınlığa yol açıyor. Duygularımın yüzüme yansıdığını hissediyorum.

Durumu düzeltmek için verdiğim karşılık, yaşadığım tedirginliği daha da fazla ele veriyor.

“Nasıl bir işbirliği?”

Amacına ulaşmış durumda Peykân Efgani. Yüzüne hain bir gülümseme yayılıyor. Ellerini iki yana açıp, laubaliliğe kaçan bir samimiyetle konuşuyor.

“Bilmiyorum.”

Az önceki tedirginliğim doğal olarak yok oluyor. Sınırlarım tepeme çıkmış bir şekilde, “Siz bilmiyorsanız ben nereden bileceğim!” diyorum.

Oysa ne kadar güzel başlamıştı konuşmamız. İlk defa itişmemiş, konuşmuştuk.

Neyse ki azarlarcasına konuşmamdan rahatsız olmuyor.

“Doğru. Ben bilmezsem siz nereden bileceksiniz” diye tekrarlıyor söylediklerimi.

Bir süre sessiz kalıyoruz. Az sonra, Peykân Bey uzanıp önümdeki Bonhams katalogunu alıyor, çantasına koyuyor.

Gitmek üzere olduğunu anlayınca ondan önce davranıp ayağa kalkıyorum. Bu kez yabanilik yapmıyor, elimi uzatıyorum.

Peykân Efgani odamın kapısından çıkarken “İkimiz de düşünelim makul bir süre” diyor.

DİKKAT HIRSIZ VAR!

Gecenin saat üçünde evimin telefonu acı acı çalıyor. Yatağımdan fırlayıp salona koşuyorum.

Arayan Büyük Üstad.

“Hemen binamıza gelmen gerekiyor.”

“Ne oldu?” diye sormadan telefonu kapatıyor.

Gecenin en olmayacak saatinde çalan telefon eşimi de uyandırıyor. Arkamda bekliyor.

“Ne olmuş?”

Panik içinde sorduğu bu soruyu, “Bilmiyorum” diyerek cevaplıyorum.

Daha fazlasını bekler gibi bakmaya devam edince, Büyük Üstadın çağırdığını söylüyorum.

Şaşırıyor...

“Daha önce hiç olmamıştı böyle bir şey.”

Giyinmeye çalışırken, eşim tekrar tekrar, “Hayırdır inşallah” diyor. Bir ara, “Büyük bir terslik olmalı. Bir hastalık meselesi mi acaba?” diye soruyor.

“Hayır” diyorum, “hastalık olmadığından eminim”.

Eminim, çünkü acil müdahalelerde bulunulacak bir branştan değilim.

Peki acaba ne oldu? Büyük Üstad, gecenin bir yarısında acaba beni niye çağırdı?

Anlamanın tek yolu...

Ne olduğunu anlamamın tek yolu, olabilecek en süratli şekilde binamıza gitmek.

Acelem nedeniyle bir tersliğe yol açmamak için yakınımızdaki taksi durağına koştum ve gideceğim yeri söyledim.

Gecenin bir yarısı olduğu için, Bağdat Caddesi ve köprüyü lahzada geride bıraktık.

Yarım saatten kısa bir süre içinde taksiden indim ve derhal binamıza baktım.

Yangın da dahil olmak üzere aklımdan binlerce olumsuzluk geçtiği için olsa gerek, olağan dışı bir durum olmadığını görüp kısmen de olsa rahatladım.

Kapı, daha ben çalmadan açıldı

Yakından tanıdığım güvenlik görevlisi, “Büyük Üstad odasında, sizi bekliyor.” dedi.

Asansörü kullanmak aklıma bile gelmedi, merdivenleri ikişer ikişer çıktım.

Büyük Üstad ve daha önce defalarca bir araya geldiğimiz güvenlik şirketi sahibi kardeşimizi, odada beni bekler vaziyette buldum.

Nefes nefese, kendimi bir koltuğa attım.

Daha ben, “Hayrola” demeden ikisi birden başladı anlatmaya...

Dinledikçe sırtımdan belime doğru sicim gibi ter aktığını hissettim.

“Neredeler peki şimdi?” diye sordum.

Sorumu güvenlikçi kardeşim cevapladı:

“Büyük Üstad Yardımcısı’nın odasındalar ve yanlarında iki güvenlikçi kardeşimiz bulunuyor.”

“Görebilir miyim kendilerini?” diye sordum.

Büyük Üstad, “Zaten seni bunun için çağırdım” dedi ve ekledi: “Ne yapacağımıza, sen onlarla konuşup düşüncelerini bize aktardıktan sonra hep birlikte karar vereceğiz.”

Sedat ve Âzem’le...

Büyük Üstad Yardımcısı’nın odasına girdiğimde, Sedat ve Âzem’i korkmuş bir şekilde yan yana oturur buluyorum.

İki güvenlik görevlisi herhangi bir davranışta bulunmaları ihtimaline karşı ayakta, hazır bekliyor.

Gözaltı gibi bir durum sözkonusu.

Güvenlik görevlilerinin ikisi de tanıdığım, selamlaştığım gençler. Biraz buyurgan bir edayla, yalnız kalmak istediğimizi söylüyorum.

Büyük bir saygıyla kapıyı çekip çıkıyorlar.

Kapının önünde bekliyor olacaklarından eminim.

Derhal, “Neler oluyor?” diye soruyorum.

Sedat ve Âzem birbirlerine bakıp susuyorlar.

Yeterli zamanı tanımış olduğumu düşünüp “Neler olduğunu anlatmayacak mısınız?” diyerek isteğimi tekrarlıyorum.

Yine ses çıkartmıyorlar.

“Kardeşlerim, gecenin iki buçuğunda binamızın alarmı çalmış. Güvenlik görevlileri sizin, Büyük Üstadın odasının kapısını zorladığınızı söylemişler. Buna karşılık bir savunmanız yok mu?”

“Var” dedi bu sözlerimin üzerine Âzem ve ekledi:

“Bütün suç benim. Sedat’ı bana yardımcı olması için zorladım. Bırakın o gitsin ve ben size ne için orada bulunduğumuzu detaylarıyla anlatayım.”

“Olmaz. Ne yaptıysak birlikte yaptık!” dedi bunun üzerine Sedat ve başladı konuşmaya:

“Sadece bakacaktık. Umarım alıp gideceğimizi düşünmemişsinizdir.”

“Neye bakacaktınız?” diye sordum.

Sorumu, Sedat’tan önce Âzem üzerine alındı ve hemen cevaplamaya girişti:

“Kılıca. Cemaleddin Afgani’nin kılıcına. Dedem Vâlâ Bey’in İran’dan getirdiği kılıca...” dedi Âzem, bir hayli utangaç ses tonuyla.

Merak içinde, “Nesine bakacaktınız?” dedim.

Asıl söylemem gerekenler, soruyu sorduktan sonra geldi aklıma. Az önceki sorumun cevabını beklemeden onları da sıraladım:

“Gecenin bu saatinde mi? Bakmak istiyoruz dediniz de size hayır diyen mi oldu? Binada saklanıp herkes gittikten sonra ortaya çıkıp kapıyı kurcalamak da neyin nesi? Siz bu camianın mensubu değil misiniz? Bana söylemeniz ya da doğrudan Büyük Üstadın kapısını çalsanız, size hayır mı denirdi?”

Makineli tüfek gibi soru soruyor olmak hiç hoşuma gitmiyor.

Durup soluklanınca, soru sormaktan ziyade azarlamak şeklinde ilerlediğimi fark ediyorum. İyice

canım sıkılıyor.

Sedat fırsattan istifade etti:

“Hindistan gezimizde Şah Cihan’dan çok söz ettik. Ben Londra’da tanık olduğum, kardeş sofrasında da sözünü ettiğim müzayedeyi anlattım. Bunun üzerine Âzem, Şah Cihan’a ait, burada bulunan kılıçtan söz etti. Ailesine nasıl intikal ettiğini anlattı.”

Laf yine dönüp dolaşmış Şah Cihan ve kılıca gelmişti.

İçimden, “Nefret ediyorum şu lanet kılıçtan!” diye feryat etmek geldiyse de kendimi tuttum. Karşımda gencecik iki kardeşimin oturduğunu unutmamam gerekiyordu.

Sorumu, bu kez mümkün olduğunca yumuşak ve meraklı bir şekilde sordum:

“Nasıl intikal etmiş kılıç Âzem’in ailesine?”

Bu sorunun cevabını Âzem verdi:

“Cemaleddin Afgani, Afganistan’ın ünlü lideri Dost Muhammed Han’ın hizmetinde vezirlik görevinde bulunmuş. O ölünce de yerine geçen oğlu Azam’ı desteklemiş ve baş veziri olmuş. Azam, babasından kalan Şah Cihan’a ait kılıcı, dostluğunun bir nişanesi olarak Cemaleddin Afgani’ye hediye etmiş.”

Böylece anlamıştım Şah Cihan’ın kılıcının Afgani ailesinde neden bulunduğunu.

Aslında, zihnimi epeydir kurcalayan bu sorunun cevabını pekâlâ çok önce de alabilirdim. Şirin Hanım’la birlikte yediğimiz iki yemek esnasında tam da bu konuyu defalarca konuşmaya çalışmış, itinayla püskürtülmüştüm.

“Demek her şeyin bir zamanı varmış” diye söylendim kendi kendime.

Sedat ve Âzem aynı zamanda, “Efendim!” dediler.

Onları, “Kendi kendime konuştum.” diye cevapladım ve asıl konuya geri dönmeye karar verdim.

Söyleyeceklerimin asıl muhatabının Âzem olduğunu düşünsem de, Sedat’a dönük konuşmam daha doğru olacaktı:

“Âzem sana kılıçtan söz etti ve gecenin bir yarısında, Büyük Üstadın odasında bulunan bu kılıcı görme isteği duydunuz öyle mi?”

Sorumu, ikna olmadığımı belli eden bir ses tonuyla sormuştum.

Âzem söylediklerimi doğal olarak üzerine alındı:

“Tam olarak böyle.”

Sedat da başını sallayarak onun sözlerini tasdik etti...

Sedat’ın ve Âzem’in hırsızlık yapabileceklerine ihtimal veremezdim. Anlattıkları belki de doğrudu. Her ikisi de kardeşliğimizde henüz yolun başındaydılar. Pekâlâ, Büyük Üstada kılıcı görmek istediklerini söyleyebileceklerini anlayamamış, benden destek isteyebileceklerini düşünememiş, bu nedenle dolambaçlı bir yola sapmış olabilirlerdi.

Öte yandan, Peykân Efgani’nin, Şah Cihan’a ait bir hançerin Londra’da 1.700.000 sterline satıldığını söyledikten sonra kurduğu şu cümle, kulaklarımda çınlamayı sürdürüyordu:

“Üstelik, 1.700.000 sterline müşteri bulan bu hançer, sizdeki kılıcın sivri ucu bile olamaz.”

ZAMANA İHTİYACIMIZ VAR...

Âzem ve Sedat kardeşlerimi başlarında iki güvenlik görevlisi olmak üzere tutuldukları yerde bıraktım, Büyük Üstadın odasına gitmek üzere kapıyı ardımdan kapattım.

Fırsattan istifade eşimi arayıp “Önemli bir şey yok, binadaki güvenlikçilerden birinin bir sağlık sorunu olmuş, akıllarına beni aramak gelmiş...” diyerek onun rahatlamasını sağladım, yatıp uyumasını tavsiye ettim.

Büyük Üstadımız güvenlik şirketinin ortağı olan kardeşimizle birlikte, merak ve heyecan içinde beni bekliyorlardı. İki kardeşimle yaptığım konuşmayı kelimesi kelimesine kendilerine anlattım. Büyük Üstadın yüzünde bir rahatlama ifadesi belirdi.

Konuşmamın sonuna gelip susunca, Büyük Üstad güvenlikçi kardeşimize döndü, “Ben ikna oldum, sen ne diyorsun?” diye sordu.

Güvenlikçi kardeşimiz onu, “Ben ikna olmadım ama yapabileceğimiz bir şey yok.” diye cevapladı. “Nasıl yani?” dedim Büyük Üstaddan bile önce.

Güvenlikçi kardeşimiz bu soruyu hangi duygular içinde sorduğumu derhal fark etti. Bu kez zincirimize yeni katılmış iki genç kardeşimin benim için taşıdığı önemi göz önünde bulundurarak konuştu. Ama düşüncelerinden de ödün vermedi:

“Yirmili yaşlarının sonlarına yaklaşan, yüksek eğitilmiş, iş gücü sahibi, biri neredeyse ülkenin en zengin ailesinden gelen iki kardeşimizden söz ediyoruz. Bu düzeye ulaşmış insanların, bu tür davranışları düşüncesizlik nedeniyle gösterdiklerine inanmam. Belki biraz da mesleğim böyle davranmamı öğütlediği için, arkasında daha az safiyane nedenler ararım. Buna karşılık size de hak vermiyor değilim. Doğal olarak kardeşlerinizi korumak istiyorsunuz.”

Güvenlikçi kardeşimiz biraz durakladı. Kırıcı olup olmadığını anlamaya çalışır gibi bir hali vardı. Ardından sözlerini şöyle sürdürdü:

“Öte yandan, hiçbir şey yapamayacağımız ender durumlardan biriyle karşı karşıyayız. Çünkü bir sonraki adım, polis çağırıp, gereğinin yapılması için kardeşlerimizi onlara teslim etmek. Bir başka deyişle, kendi kardeşlerimizi derdest edip polise teslim etmek ve haklarında şikâyetçi olmak... Böyle bir davranışta bulunmayı hiçbirimiz istemeyiz. Haksız mıyım?”

Büyük Üstad, derhal başını iki yana salladı ve “Tabii ki istemeyiz” dedi.

Ben de aynı fikirde olduğumu söyledim ve “Peki şimdi ne yapacağız?” diye sordum.

Noktayı Büyük Üstad, bana dönük olarak söyleyeceği sözlerle koydu:

“Söyle Sedat ve Âzem kardeşlerimize, bir müsait zamanlarında gelip kılıcı görsünler. Kapımın onlara ve tüm kardeşlerime her zaman açık olduğunu bilmelerini istiyorum.”

Biraz konuşmamız lazım...

Otomobiliniz var mı diye sordum Sedat ve Âzem’e hep birlikte kapıdan çıkarken.

İkisi de aynı anda, “Var” dediler.

“Beni de evime bırakın o halde...” diyeceğimi sandıkları için, “İyi o halde, hadi birlikte güneşin doğuşunu seyredebileceğimiz bir yere gidelim.” deyince şaşırıldılar.

Âzem’in otomobilinde, Boğaziçi’nden Sarıyer istikametinde ilerliyoruz...

Sedat beni öne, Âzem’in yanına oturduğu için sağ pencereden Boğaz’ı seyrediyorum.

Eşimi önceden arayıp merak etmemesini, yatıp uyumasını söylediğim için rahatım.

Âzem, “Sarıyer’de mi otursak acaba?” diye soruyor Ortaköy’ü geçerken.

Şafak sökmek üzere. Dükkanların açılmasına ise daha epey var.

Zihnimde, sormam farz olan sorular birbirini itekliyor. Bunları, ancak iki genç kardeşimle baş başa kaldığımızdan emin olduğumda sorabilirim. Yüksek sesle düşünmeye koyuluyorum:

“Sarıyer iyi olur. Börekçisi meşhurdur, açılana kadar otomobilde takılır, sonra gider karnımızı doyururuz.”

Bu sözlerim Sedat’ın aklına Rumeli Hisarı’nda kıyıda durabileceğimizi getiriyor:

“Sabaha kadar çay servisi var. Birer çay üçümüze de iyi gelir.”

Genç kardeşimin sözlerini değerlendiriyorum:

“Gerçekten de öyle... Birer çay üçümüze de iyi gelir...”

Ser verip sır veriyorlar...

Çaylarımızı alır almaz, “Bu gece olanlarla ilgili, biraz ahbaplık etmek isterseniz sizi dinlerim.” dedim, aklımda cevap bekleyen onlarca soru yokmuş gibi.

Sözlerim, otomobilin içinde büyük bir sessizliğe yol açtı:

Sanki, “Bana anlatmanız gereken ama anlatmadığınız bir şeyler var.” demişim gibi bir hal oluştu.

Hiç sevmediğim bir durumla karşı karşıyayım. Durmaksızın soru soran, yargılar gibi konuşan, merakına yenik düşen insanlardan hiç haz etmem. Kendimi onlardan biri gibi hissetmek hoşuma gitmiyor.

Öte yandan, Âzem ile Sedat, eğer sorulmazsa dertlerini, düşüncelerini paylaşacak gibi görünmüyorlar.

“Şu kılıç çok pahalı bir nesne olsa gerek...” dedim istemeyerek de olsa.

“Öyle olmalı” dedi Sedat isteksiz bir ses tonuyla.

Âzem, “Bence de” deyip kestirip attı.

Belli ki ikisi de bu konuda konuşmak istemiyorlar.

Börekçi faslı da dahil olmak üzere, o gece, ne Büyük Üstadın kapısının zorlanması ne de kılıç üzerine kayda değer tek kelime edemiyoruz.

ŞİRİN HANIM'IN İŞLERİ...

Şirin Hanım, ilk kez geldiği muayenehanemi dikkatle inceliyor. Yüzündeki ifadeden beğenip beğenmediğini anlamaya çalışsam da başarılı olamıyorum.

Gösterdiğim koltuğa otururken “Randevu almadan geldiğim için özür dilerim. Çok vaktinizi almayacağım.” diyor ve hemen konuya giriyor:

“Âzem ve Sedat gereksiz bir davranışta bulunmuşlar ve siz de kendilerini anlayışla karşılamış, çok iyi davranmışsınız. Bunun için size teşekkür etmeye geldim.”

Misafirimin geliş nedenini yadırgasam da hissettirmemeye çalışıyorum. İki yetişkin için, üstelik kendisini ilgilendirmeyen bir konuda özür dilemeye gelmiş olması tuhaf bir durum.

Ne diyeceğimi bilmiyorum. Gelişigüzel birkaç laf etmekten başka çarem yok:

“Fazladan bir şey yapmadım. Genç insanların bazen neyi, neden yaptıklarını anlamak zor oluyor.”

Onun benimle ilgili düşüncelerini tabii ki bilemem ama ben karşımdaki hanımefendinin son derece zeki olduğunun farkındayım. Bu ziyaretin sadece oğlu ve oğlunun arkadaşıyla ilgili olmadığını düşünüyorum.

Şirin Hanım lafı acaba nereye getirecek? Merak içinde bekliyorum.

Birkaç usulen edilmiş laf daha ediyor ziyaretçim. Sonra, usturuplu bir yol izleyerek sadede geliyor:

“Peykân Bey’le görüşmüşsünüz...”

“Ona inanmayın bana inanın!”

Şirin Hanım’ın ziyaret nedeni, Büyük Üstadın odasının kilidinin kurcalanması değil. Asıl üzerine konuşmak istediği konu, Peykân Bey’in beni ziyaret etmiş olması.

Ailecek yediğimiz önceki iki yemekten farklı olarak, bu kez ipler benim elimde. O buluşmalarda, sorularına cevap vermekten itinayla kaçınırken bana çektirdiği zorluğun aynısını, şimdi ben ona çektireceğim.

“Peykân Bey’le görüşmüşsünüz...” diyerek bıraktığı noktada kalmasını sağlıyorum konuşmanın.

Normal koşullarda onun bıraktığı yerden alıp, ziyaretçimle yaptığımız konuşmayı bütün ayrıntılarıyla anlatırım. Ama Şirin Hanım böyle bir davranışı kesinlikle hak etmiyor.

Bu nedenle, “Peykân Bey’le görüşmüşsünüz...” sözlerine karşılık, sadece “Evet” diye yanıt verdim ve sustum.

Ağzımdan laf çıkmayacağını anlayan Şirin Hanım’ın, doğrudan doğruya, “Neler konuştunuz?” diye sormayacağını tabii ki tahmin edebiliyorum.

Buna karşılık, “Ona inanmayın!” diyeceği hiç aklıma gelmiyor ama diyor... Şu insanlar ne garip, sadece iki kez konuştukları birisinin karşısına geçip “ona inanmayın”, bir başka deyişle, “bana inanın” deyiveriyorlar.

Karşılık olarak “Kime inanıp kime inanmayacağıma ben karar veririm.” demedim tabii ki.

Karşımda yetmişine yaklaşmış bir hemşirem oturuyor olmasa, lafımı hiç sakınmaz, “Emriniz olur,

ona inanmam, size inanırım.” derim.

Ama durum farklı. Şirin Hanım asla kırmak istemeyeceğim bir hanımefendi. Kardeşlikten gelen çok özel bir hukukumuz var. Onu bilmem ama ben öyle olduğunu düşünüyorum.

Sıkıntılı bir ses tonuyla, “Hangi konuda Peykân Bey’e inanmayayım Şirin Hanım?” diye sordum. Alın size bir şaşırtıcı cevap daha:

“Hiçbir konuda!”

Zeki, akıllı, deneyimli, usturuplu konuşmasını bilen bir kadınla karşı karşıya olduğumu zannederken, birdenbire, “Ona hiçbir konuda inanmayın. Bana inanın!” diyen biriyle konuşuyor olmak çok şaşırtıcı.

İçimden az önce olduğu gibi yine, “Emriniz olur!” demek geçse de kendimi tuttum. Konuşmamızı makul bir fikir alış verişi çerçevesine çekmem lazım. Çünkü karşımdaki insan, hem babası hem de oğlu kardeşimiz olduğu için hemşirem.

Yine de, istediğini istediği biçimde soramayacağını ya da üzerimde baskı kuramayacağını bilmesi lazım. Bir başka deyişle, sorusunu sorup cevabımı alacağı, ardından, “Hadi bana eyvallah” diyerek çekip gideceği biri değil karşıdaki.

Evet, bunu bir şekilde ifade etmem gerekiyor!

“Şirin Hanım, sizce Peykân Bey beni neden ziyaret etmiş olabilir?”

Sorum, misafirimizin yüzünün allak bullak olmasına yol açıyor ve bu durum hiç mi hiç hoşuna gitmiyor.

“Nereden bileyim ben!”

Aksi ses tonu canımı sıkıyor ama tavrımı değiştirmeyeceğim. Olabilecek en hoşgörülü halimle, konuşmanın sürmesini sağlamaya çalışacağım...

“Sizle tanışmadan önce Peykân Bey’in adını bile bilmezdim. Beni hasta olduğu için de ziyaret etmedi.”

Daha fazla devam etmeme gerek yok. Ne demek istediğim açık. Misafirim, Peykân Bey’le hangi konularda, neler konuştuğumuzu bilmek istemişti. Hemen, bu isteğinin yerine gelmeyeceğini ifade ettim ve noktayı koydum.

Hiç olmazsa bir kez, benim merak ettiğim konuların da konuşulmasını istemek hakkım olmalı. Öyle değil mi?

Suskunluğum Şirin Hanım’ı tedirgin ediyor.

Kim kazanacak?

Şirin Hanım’la karşılıklı olarak bir sinir harbine girmiş durumdayız. Bakalım sonunda kim kazanacak? Hamle sırası onda:

“Bir sürü yalan söylemiştir size. Eminim.”

Doğru yolda olduğumu hissediyorum. O halde, böyle devam etmem gerekiyor. Daha çok onu konuşturmam lazım. Bir zarf daha atıyorum:

“Hangi konularda?”

Çok kızıyor misafirim:

“Nereden bileyim ben canım! Dünyanın en yalancı insanlarından biridir Peykân. Kimbilir neler söylemiştir size?”

Maalesef, fikrimi tekrar değiştirmek zorundayım.

Önce zeki, akıllı, usturuplu konuşan, deneyimli biri diye düşünmüş, sonra vazgeçmişim ya hani...

Şimdi yeniden en başa dönüyorum.

Bakar mısınız, ağzından zırnık laf çıkartmadan, ne konuştuğumuzu öğrenmek için nasıl da çabalıyor.

Oltaya gelmeye hiç niyetim yok. Hiçbir şey söylemeden bir şey söylemiş gibi yapma sırası bende:

“Peykân Bey’le hangi konularda konuştuğumuzu bile bilmiyorsunuz. Yalan söylemiş olduğunu nasıl düşünüyorsunuz?”

Omzunu silkerek cevaplıyor Şirin Hanım sorumu:

“Öyle. Çünkü yalancının biridir o!”

Peykân Efgani ile akraba olduğunu açıklıkla ifade etmezse, bizzat kendi ağzıyla Peykân Bey’in Cemaleddin Afgani’nin kılıcında hak iddia ettiğini söylemezse, neler konuştuğumuza dair tek kelime bile etmeyeceğim. Kararım kesin. Bugünün galibi, Şirin Hanım değil ben olacağım.

Misafirim aniden, hiç ummadığım bir açıklamada bulunuyor:

“Peykân bana evlenme teklif etmişti, reddetmişim. Biliyor musunuz?”

“Öyle mi?” diyerek şaşırmış gibi davranıyorum.

Aslında biliyorum böyle olduğunu. Şirin Hanım’ın babası Vâlâ Bey, önceki Büyük Üstada kılıcı teslim ederken vermiş bu bilgiyi. Şimdiki Büyük Üstad geçenlerde anlatmıştı. Misafirim söyleyince hatırlıyorum ama bilmiyormuş gibi davranıyorum.

“Öyle mi?” dedikten sonra suskunluğumu sürdürünce, misafirim konuşmaya devam ediyor:

“Bize geldiğinizde size bir fotoğraf göstermişim. İçinde Şirin Ebadi’nin de olduğu üç kişilik fotoğraf vardı ya, işte oradaki genç adam. Siyah saçları dik ve fırça gibi olan. Bir arkadaşımız fakültede, sınıfta çekmişti. Fotoğraftaki o erkek, Peykân. İkimiz sınıf arkadaşydık.”

Siyah beyaz fotoğrafı gayet iyi hatırlıyorum. Konuşmanın devam etmesini sağlayabilmek için bir açıklamada bulunuyorum:

“Evet, saçları tamamen beyazlamış ama hâlâ fırça gibi dimdik duruyor.”

Şirin Hanım, gözlerinden ateş saçarak ve kendisinden hiç beklemediğim bir üslupla yanıtlıyor sözlerimi:

“Saçları batsın!”

Bir insanın bir başka insana bu kadar kızgın olması için, aralarında gerçekten büyük bir mesele olması lazım.

Acaba gayret etsem, hemşiremin özel hayatına girebilir miyim?

Yaptığının doğru olup olmadığına aldırmadan, bu kez patavatsızlığı ben ele alıyorum:

“Sizi evlenmek isteyecek kadar seven bir insanın hakkında çok sert konuşmuyor musunuz?”

Sorum, Şirin Hanım’ın canını sıkıyor. Neyse ki kızdığı ben değilim:

“Beyefendi, evlilik iki tarafın istemesi ve sevmesiyle olur. Dokuz tane gönlüm olsa, Peykân’ı ne ister ne sever. Onun gözünün de bende olduğunu sanmıyorum. İlgilendiğinin daha çok babamın konumu olduğunu düşünüyorum. Bir de tabii, Cemaleddin Afgani’nin kılıcı var evlilik isteğinin arkasında. Onun zoru, hiçbir zaman beni elde etmek olmadı. Tek derdi kılıcı ele geçirmektir. Babam, beni istediği günlerde ya da daha sonra İstanbul’daki sıkıştırmalarında istediğini yapıp kılıcı vermiş olsaydı, emin olun ardına bile bakmadan giderdi...”

Şirin Hanım anlattıkça anlatıyor. Ok yaydan çıkmış durumda.

Karşımda oturuyor olmasa, ayağa fırlayıp “Zafer!” diye bağıracaktım.

Sevincimden kendimi zor tutuyorum ve söylediklerini zihnimin bir kenarına yazıyorum.

Yine de es geçtiği noktalar var Şirin Hanım’ın. Onlardan bir tanesi çok önemli. Ağzından duymadan rahat etmem imkânsız. Soluklandığı bir an araya girip soruyorum zehir zemberek sorumu:

“Peykân Bey, tıpkı sizin gibi Cemaleddin Afgani’nin soyundan geldiğini söyledi. Bu doğru mu?”

Kanıtlar üzerine...

Misafirimin yüzü kıpkırmızı oluyor. Sınirden dudakları titremeye başlıyor. Etajerin üzerinde bulunan bardak ve sürahiyi işaret ediyor. Kalkıp kendisine bir bardak su getiriyorum.

Suyunu içtikten sonra, son derece ciddi bir yüz ifadesiyle, “Bir kanıtı var mıymış peki?” diye soruyor.

“Kartvizitinde Efgani yazıyor. İstanbul Barosu’na bağlı bir avukat. Bir de Cemaleddin Afgani’nin kılıçlı bir fotoğrafını gösterdi. İddiasına göre, fotoğrafın arkasındaki yazıyı Cemaleddin Bey’in kendisi yazmış ve kılıcın kısa bir hikâyesiymiş. Tek olduğunu söylüyor. Kimde varsa çıkartsın diyor. Kılıcın sahibi olduğuna dair önemli bir kanıtmış bu.”

Böylece, bildiklerimin hepsini söylemiş oluyorum Şirin Hanım’a.

“Bu kadar mı?” diye soruyor misafirim.

“Evet” cevabımı alınca rahatlıyor ve konuşuyor Şirin Hanım:

“Beyefendiciğim fotoğraf bulmak, foto montaj yapmak, bunları çoğaltmak, bir yazıyı eskiymiş gibi göstermek artık dünyanın en kolay işi. Elinde böyle bir fotoğraf varmış ve kanıt sayılırmış da neden göğsünü gererek dava açmamış bize karşı. Ne İran’da ne de İstanbul’da yapabildi bunu. Ayrıca, üşenmezseniz gidin İran, Afganistan ve Hindistan’a, açın telefon fihristlerini, binlerce Efgani, Afgani soyadına rastlarsınız. Şimdi soruyorum size, bu durum, hepsinin Cemaleddin Afgani’nin torunları olduğu anlamına mı gelir?”

Şirin Hanım’ın sözleri pekâlâ doğru olabilir. Benim soyadımdan da yüzlerce var.

Öte yandan, hangi deli ortalarda, “Ben Cemaleddin Efendi’nin soyundan geliyorum.” diye elli yıl dolanır?

Düşüncelerimi misafirime lisanı münasiple anlatıyorum.

Canı sıkılıyor. Gitmek zorunda olduğunu ifade ediyor ve kalkıyor.

Kapıdan çıkarken yine şaşırtıyor Şirin Hanım. Söylediği sözleri kulaklarımla duymasam inanmam:

“Âzem ve Sedat’a gösterdiğiniz hoşgörü için teşekkür etmek amacıyla gelmişim, söz nerelere geldi.”

Bir tek, “İyi ki davet ettiniz de konuştuk.” demiyor.

Yaşlı cin, bir de yüzüme söylediklerine inanmamı bekler gibi bakmaz mı! Deli olmak işten değil.

Böyle olunca, kendimi tutamayıp gülümsüyorum Şirin Hanım’a. Davranışımın arkasında ne olduğunu anlıyorsa da anlamamış gibi gülümsüyor.

İkimiz de beni neden ziyaret ettiğini gayet iyi biliyoruz. Kaldı ki istediğini elde etmiş olarak ayrılıyor muayenehanemden.

Bana gelince, bu kez ben de fena yol kat etmiş sayılmam. İranlı iki hasım aile olan Efgani ve Afganilerin, birbirlerini yakından tanıdıklarından ve takip ettiklerinden artık eminim.

Nedeni ise malum. Bir zamanlar Şah Cihan’ın belini süsleyen, son derece değerli olduğuna inandığım, şu anda Büyük Üstadın duvarında asılı duran, çok değerli taşlarla süslü muhteşem kılıç.

KARIŞIK GÜNLERE DOĞRU...

Öne hangi konferansı koyalım? İlk sunumu Âzem mi yoksa Sedat mı yapsın?

Bu sorularıma görevli kardeşlerimin neredeyse hepsi, “Fark etmez” diye cevap verince, “O halde, kararı kendilerine bırakırız. Hangisi daha hazırsa, önceliği ona veririz.” dedim.

Ne görevli kardeşlerim ne de başka biri, Âzem ile Sedat’ın Büyük Üstadın odasının kapısını kurcalarken yakalandıklarından haberdar değil. En azından, böyle olduğunu düşünüyorum.

Bu konu üzerine Büyük Üstad ya da güvenlikçi kardeşimizle mutabakat sağlamıő değiliz. Ama fikir birliğinde olmak için her Şeyi konuşmak gerekmiyor. Aklın yolu bir.

İki yeni kardeşin adının gečeceđi böyle bir olayın merdivenlerde, koridorlarda, kapı arkalarında, kulaktan kulağa konuşuluyor olması halini düşünemiyorum bile. Hele bu isimlerden biri Demirciler Ailesi’nin ođlu Sedat olunca.

“Sedat’ın tercihi Âzem” meselesi daha unutulmaya bile yüz tutmamıőken, böyle bir konuyla uğraőmak zorunda kalmak, gerçeekten fazla gelir.

Doğru bile olsa, genç kardeşlerimin o akşam kendilerini savunurken söyledikleri, “kılıcı görmek istedikleri” tuhaflığıyla harcanacak zamanım da enerjim de yok.

Ya sadece bir “kılıcı görme” meselesi değilse!

Ya Âzem ve Sedat, kılıcı görmek değil de almak için Büyük Üstadın kapısını kurcaladıılarsa!

Düşünmesi bile can sıkıcı. Umarım ve dilerim, kapıyı kurcalamalarının arkasında böyle bir niyet yoktur.

Âzem ve Sedat ile konuşma...

Toplantıya girmeden önce, iki genç kardeşimi, “Bir dakika” diyerek bir kenara çeektim.

İkisinin yüzünde de birkaç gece önce meydana gelen olaydan kaynaklandığını düşündüğüm bir mahcubiyet var. O anda aklıma, daha önce onları bu konuda uarmamıő olduğum geldi. Telaşa kapıldım:

“Geçen gecedен birilerine bahsetmemiősinizdir umarım. Sakın bu konuyu kimseyle konuşmayın olur mu?”

Birbirlerine bakıp bana döndüler ve “Hayır, konuşmadık” dediler.

İçim rahatladı. “İyi” dedim ve asıl konuya geçtim.

“Konferanslarınız ne durumda? Hanginiz daha hazırsınız?”

Konuşmalarından, iki konferansın da hazır olduğunu anladım. Yazdıkları metinlerin son hallerini göreceğimi söyledim ve kardeş sofrasının sonuna kadar hangisinin önce davranacağını bildirmelerini istedim.

Toplantı ve kardeş sofrası...

Sol tarafımda oturan, benden önce Üstad-ı Muhteremlik yapmış kardeşlerimin yüzlerinde, belli belirsiz bir huzursuzluk seziyorum. Mabedin onlara ayrılmış bölümünde, toplantı süresince, daha önce hiç hissetmediğim kadar kasvetli bir hava esiyor.

“Neyse” diyorum kendi kendime ve çalışmamızın iyi geçmesi için dikkatimi işime vermeye çalışıyorum.

Toplantı tamamlanıp kardeş sofrasına doğru yürürken, selefim, “Sedat ve Âzem’le ilgili garip şeyler duydum.” dedi.

Eyvah, korktuğum başıma gelmiş anlaşılın!

Benden önce Üstad-ı Muhteremlik yapmış olan tüm kardeşlerim ve tabii ki selefim, Büyük Üstadı en az benim kadar tanırlar. Acaba Büyük Üstaddan bir şey mi öğrendiler?

Öte yandan, güvenlikçilerden ya da binada görev yapan başka bir personelden de bilgi almış olabilirler.

“Nasıl şeyler üstadım?” dedim en saygılı halimle.

“Ayaküstü konuşulmayacak kadar önemli şeyler. Bu akşam beni evime bırakabilir misin? Yolda konuşuruz.”

“Tabii” diye cevapladım selefimi.

Kardeş sofrası ve sonrası...

Kardeş sofrasını tamamlayıp sokağa çıktığımızda, selefim koluma girdi.

Benden epey yaşlı olduğu için adımlarımı onunkine uyduruyorum. Birkaç adım ancak sabrediyor ve başlıyor konuşmaya:

“Dertlerini, ancak paylaşarak azaltabilirsin. Etrafında bunu isteyebileceğin kardeşlerin var. Tek yapman gereken, yardım istemek. Bu kadar mı zor bunu yapmak?”

Konuşmasında sitem de uyarı da var.

“Hangi konudan bahsetmemi istiyorsun üstadım?” diye sordum samimiyetle.

Kolumdan çıktı, durdu ve yüzüme baktı:

“Âzem ile Sedat’ın, gecenin bir yarısında Büyük Üstadın kapısını açmaya çalışmasından, yakalanmalarından ve Büyük Üstad ile senin apar topar evlerinizden gelmenizden.”

Evet. Kaçışı olmayan bir durumla karşı karşıyayım. Konuşmam, neler olup bittiğini anlatmam gerekiyor. Ama önce sormam gereken bir soru var:

“Kimden öğrendin üstadım bu konuyu? Sakıncası yoksa, haberin kaynağını söyleyebilir misin?”

“Yerin kulağı var.” dedi selefim.

“Söyleyemez misin?” diye ısrar ettim.

“Kimseyi işinden etmek istemem.”

Selefim kaynağını biraz dolambaçlı yoldan da olsa söylemiş oldu. Daha fazlasını bilmem zaten gerekmiyor. Sözüünü ettiği bilgiyi, Büyük Üstad ya da güvenlikçi kardeşimizden almış olsaydı bu kelimeleri kullanmazdı. Sızıntının, canımı sıkmayacak bir kanaldan olması bir nebze de olsa içimin

sıkıntısını giderdi.

Bir şekilde yaklaşıldığında büyük savaflara yol açabilecek meseleler, bir başka şekilde yaklaşıldığında en az yıpratıcılıkla halledilebiliyor. Üstad-ı Muhteremlik deneyimim esnasında edindiğim en büyük kazanç bunu öğrenmek oldu. Şimdi bu deneyimi kullanma zamanı:

“Üstadım, Âzem kardeşimiz İran’dan Türkiye’ye göçmüş olan Afgani ailesinin çocuğu. Vâlâ Afgani, yani Âzem’in dedesi, Türkiye’ye gelirken İranlı kardeşlerimize atalarından Cemaleddin Afgani tarafından hediye edilmiş bir kılıcı, emanet olmak üzere beraberinde getirmiş. Bu kılıç Büyük Üstadın odasında duruyor. Âzem kardeşimiz bir saçmalık yapıp, kılıcı Sedat kardeşimize göstermek istemiş. Kimseden izin alamayacağı yanılığısına düşmüş ve bu iş için gece yarısını beklemiş.”

Özetin de özetini yaparak, konuyu selefime anlatmış oluyorum.

Meseleyi sindirebilmek için olsa gerek, bir süre konuşmuyor. Otomobile binince de suskunluğunu bir süre sürdürüyor. Yaptığım açıklamayı yeterli bulduğunu umarak lafı uzatmıyorum.

Gel de çık şimdi işin içinden...

Evine doğru yaklaşırken, selefim, “Peki ne yapmayı düşünüyorsun bu konuda?” diye sordu.

“Henüz bir şey düşünmedim. Büyük Üstad ile konuşup öyle karar vereceğim.”

Önceden tasarlamış değilim. Büyük Üstadın adını geçirmek tam o anda aklıma geldi. Düşünmeden yaptığım ama ilerleyen dakikalarda işe yarayacağını anladığım bir davranış oldu bu.

Selefim az önce olduğu gibi susuyor.

Konuşma sırasının hâlâ bende olduğuna karar verip kafamı kurcalayan en önemli soruyu soruyorum:

“Sizden başka bilen var mı bu konuyu?”

Biraz kırık bir sesle, “Senden önce Üstad-ı Muhteremlik yapmış olan herkes.” diyor.

Evet, korktuğum başıma gelmiş durumda. Neyse, en azından öğrenmiş oldum acı gerçeği. Mümkün olabilse, düşük profilli bir sorun olarak çözmeyi tercih edeceğim Büyük Üstadın kapısını gece yarısı kurcalama meselesi, şu andan itibaren dev bir problem olarak karşıma dikilmiş durumda.

Büyük Üstadı arıyorum...

Selefimi evinin önünde indirdikten sonra otomobili bir kenara çekip, gece yarısı olmasına aldırmadan Büyük Üstadı aradım.

“Hayrola” diyerek açtı telefonu.

Az önce selefimle yaptığım konuşmayı baştan sona anlattım ve “İznini almadan adını geçirmek zorunda kaldığım için özür dilerim Büyük Üstadım” dedim.

Hiç düşünmeden, “Gayet yerinde bir davranışta bulunmuşsun. İzin isteseydin de verirdim.” dedi.

Böyle davranacağını bilsem de üzerimden büyük bir yük kalktı. Kısa bir süre için bile olsa, meselenin ikimizin kontrolünden çıkıp sadece benim kontrolüme girdiğini düşünmüş, kendimi

pusulamı şaşırımış gibi hissetmiştim.

Arkamda Büyük stad olmadan, bu büyüklükte bir sorunla mücadele etmeyi asla istemem.

Ben susunca, Büyük stad “Ne yapıyorsun?” diye sordu.

“Otomobildeyim, eve dönüyorum.”

“Sağlıkla git” dedi.

“Peki, ne yapacağız Şimdi?” diye sordum.

Büyük stad biraz düşündü ve ardından “Sabah ola hayrola!” dedi.

Kapatmadan önce bir de uyarıda bulundu:

“Eve gidince bu meseleyi unut. Pijamalarını giy, mükellef bir uyku çek. Zaman her problemi çözer.

İş ki biz sağlıklı olalım, aklımıza güvenelim, doğru yoldan ayrılmayalım.”

BÜYÜK ÜSTAD ÇAĞIRINCA...

Daha, “Alo” derken, görüşmek isteyeceğini anladım.

Salim kafayla düşündükten sonra, konuşmamız gerektiğine karar vermiş olmalı. Yine de önce iyi olup olmadığını, eşimi, kızımı soruyor. Sonra tahmin ettiğim gibi, “Ne zaman müsait olursan gel, konuşalım.” diyor.

Öğleden sonra odasında olacağımı söylüyor, telefonu kapatıyorum.

Gece yarısı çağrıldığımda nedenini anlamak için kahine kesinlikle ihtiyacım vardı ama bu kez yok. Tek neden, Âzem ile Sedat’ın, Büyük Üstadın kapısını zorlamış olmaları. Bundan eminim.

Beynim o saçma geceden beri neredeyse tamamen bu konuyla haşır neşir.

Öte yanda, Şirin Hanım’ın bin dereden su getirerek yaptığı konuşmalar ve Peykân Bey’in derdini tam olarak anlamama yetmeyen garip cümleleri...

Düşündüğümde, bütün yolların Roma’ya çıkması misali, aklımı kurcalayan ne varsa, Şah Cihan’ın “gizemli kılıç”ına çıkıyor. Buna karşılık, ne yapmam gerektiğine dair hiçbir fikrim, neler olabileceğiyle ilgili en ufak bir öngörüm yok.

Bir de, Sedat’ın tercihi Âzem meselesinin, gizemli kılıç yüzünden mi söndüğü yoksa gerçekten mi yok olduğunu anlayamıyorum.

Acaba Hindistan ve Tibet’ten gelen fotoğrafları benim gözümle inceleyen başkaları da oldu mu? Olduysa ne düşündüler?

Bilmiyorum ve kimseye de sormak istemiyorum.

Hasılı, tam da eski bir şarkıda söylendiği gibi, bir kördüğüm ki içim, çözdükçe dolaşıyor!

Öteki kördüğüm...

Büyük Üstadla konuşmayı hangi sınırlar dahilinde tutacağıma bir türlü karar verememiş olmam ise, bir başka kördüğüm.

Sadece kapının kurcalanması meselesini konuşmam yeterli mi? Yoksa Şirin Hanım faktörünü ve işin Peykân Efgani yönünü de gündeme getirmeli miyim?

Kesinlikle bilemiyorum!

Henüz, Sedat’ın tercihi Âzem meselesinden de haberdar değil Büyük Üstadımız. Ya da ben olmadığını zannediyorum. Oysa, “İki kişinin bildiği sır değildir” özdeyişinin doğruluğunu test ederek öğrenmiş olanlardan ve en çok kullananlardan biriyim.

Sedat’ın tercihi Âzem ve Peykân ile Şirin meselelerini Büyük Üstadla ya da başka birileriyle konuşmamayı seçmiş olmamın sadece bir nedeni var: Ortalığı karıştırmamak!

Bir başka deyişle, suyu bulandırmaktan kaçınıyorum. Az kişiyle bile çözülmesi yeterince zor olan bu problemi, içinden çıkılmaz hale getirmek istemiyorum.

Tek isteğim, usulet ve suhuletle düzlüğe çıkmak. Sonunda, herkes gemiyi limana ulaştırıp ulaştıramadığıma bakacak, ne kadar yüksek dalgalarla boğuştuğuma değil.

Bakalım fırtınadan çıkmanın bir yolunu bulabilecek miyim?

Umuyorum, diliyorum...

Buna karşılık, Büyük Üstadın günün birinde, “Bütün bunları bana neden anlatmadın?” demesinden de korkmuyor değilim.

Büyük Üstad ile aramızdaki ilişki o kadar değerli ki küçücük bir incinmeye bile maruz kalmasını, en azından ben, hiç mi hiç istemem. Onun da aynı şekilde düşündüğünden eminim.

On yıllara yayılmış bir kardeşliği, ne Sedat’ın tercihi Âzem konusunun konuşulup konuşmamasına ve sonuçlarına ne de milyonlarca sterlin değerinde bir kılıca değişirim.

Kılıç gizemli bile olsa!

Kılıcın gizemi...

Birden, en azından kendi başıma kaldığım zamanlarda, kılıçla ilgili “gizemli” sözcüğünü kullanmaya başladığımı fark ediyorum.

Ve şimdi ilk kez, “Neden gizemli olsun?” diye soruyorum kendime.

Tamam, Şah Cihan’a ait olduğu için, bir müzayede salonunda ifade edeceği maddi değer çok yüksek olabilir.

Evet, Cemaleddin Afgani gibi bir üstadımıza, gösterdiği yararlılıklar nedeniyle bir kral tarafından hediye edilmiş olduğu için, bizim açımızdan çok özel bir anlam ifade edebilir.

Ve elbette, İranlı kardeşlerimiz tarafından, muhafızlığını yapmak için seçilmiş olmamızın da büyük bir manevi değeri vardır.

Ama, neden gizemli olsun?

Bilmiyorum! Bu sorunun, verebileceğim bir cevabı henüz yok. Ama duygularım, nedense ona böyle bir anlam yüklüyor. Günün birinde, sakladığı sırrı ortaya dökceğini hissediyorum. Belki de bir vehim. Ama böyle.

Büyük Üstadın daveti, ifade ettiğim bu nedenle de heyecanlanmama yol açıyor.

Kılıcı tekrar elime almak isteyeceğim ve biraz daha dikkatli inceleyeceğim.

Ayrıca, kılıç elimdeyken düşünmek hoşuma gidecek.

Üç kardeşin incelemesi...

“Büyük Üstad az sonra gelecek” diyerek odasına aldı sekreteri.

Yağmurluğumu alelacele asıp çantamı bir kenara koyduktan sonra, kılıcın karşısına geçtim. Gerçekten çok sıra dışı. İki yanında asılı olan kılıçların arasında bir başka parlıyor. Onu ötekilerin yanında ışıtan, parıldamasını sağlayan, kuşkusuz öncelikle süslemeleri. Kabzasındaki değerli taşlar ve namlusuna altın kullanılarak yazılmış yazılar o kadar güzel ki...

Ama sanki biraz da ötesi var gibi...

Ne bileyim, belki de bana öyle gelmeye başladı...

Kılıç, aklımı alma yolunda hızla ilerliyor...

Büyük Üstad odaya girince, cam vitrine doğru bakmayı kesiyor, ona doğru dönüyor, kendisini kardeşliğimize özgü selamlarımızdan biriyle selamlıyorum.

Âdeti olduğu üzere sarılıyor, uzun zamandır görüşmemişiz gibi yanaklarımdan üç kez hasretle öpüyor. Oysa son görüşmemizin üzerinden on iki saat bile geçmedi.

Odaya girdiğinde dikkatle kılıca bakarken gördüğü için olsa gerek, lafa üç kardeşimizden görüş aldığını söyleyerek girdi. Önce toparlayamadım ama sonra kastının ne olduğunu anladım.

“Peki ne dediler?”

“Dikkatle incelediler. Üzerinde kardeşliğimizle ilgili hiçbir sembol yok. Sağına soluna dikkatle baktılar, ipucu olabilecek hiçbir emareye rastlamadılar.”

“Ya yazı?”

“Okuttum. Şah Cihan için yapıldığı yazılmış.”

“Yani, sıfıra sıfır elde var sıfır” dedim.

“Öyle” diye cevapladı Büyük Üstad.

Oturmadan telefonuna hamle etti ve ikimiz için bir sürü ottan oluşan özel çayından istedi. Ardından, kılıçların asılı olduğu camekânın altında kanepeyi işaret ederek oturmamı istedi. Kendisi de karşımdaki koltuğa geçti.

Doğrusu, tersini tercih ederdim. Böylece kılıca biraz daha fazla bakmam mümkün olabilirdi.

Âzem ve Sedat üzerine...

Büyük Üstad, “Ne diyorsun olup bitenlere, üzerinden biraz zaman geçtikten sonra?” diyerek açılışı yaptı.

“Ne diyeceğimi bilmiyorum Büyük Üstadım.” diyerek zaman kazanmaya çalıştım.

Biraz onun konuşmasını dinlemek iyi gelecek. Belki konuşmakla konuşmamak arasında gidip geldiğim öteki konularda nasıl davranacağıma da bu sayede karar verebilirim.

Büyük Üstad lafa, “Âzem’i kardeşimiz olarak kabul etmekle hata mı yaptık?” diye başladı. Sanki kendisine kızgın gibi bir hali var.

Âzem’in işlemlerini yapmamı benden bizzat kendisi istemişti. Belli ki bütün bu olup bitenlerden kendisini sorumlu tutuyordu. Sessizliğimi koruyunca, konuşmaya devam etti:

“Annesi getirdi. Dedesi çok muteber bir kardeşimiz. Soyu yine kardeşimiz olan Cemaleddin Afgani’ye kadar uzanıyor. Ama ne bileyim...”

Büyük Üstad tekrar durdu. Uzun uzun düşündü.

Konuşsam, “Kardeşimiz kapınızı zorladı, bundan daha rahatsız edici bir şey olur mu?” diyeceğim. Ve tabii ki bir kardeşimle ilgili böyle konuşmak hiç hoşuma gitmeyecek. Bu nedenle susmayı sürdürdüm.

Ben konuşmayınca, Büyük Üstad tam da benim düşüncelerimin tersi istikamette yol almaya başladı, içini döktü:

“Mesele kapıyı kurcalamaları değil. Sedat’ın içinde olacağı bir kapı kurcalamanın arkasında maddiyat olmasını ihtimal dahilinde görmem. Dünya ölçeğinde çok yüksek bir servete sahip olacaksınız, yaşadığınız ülkenin en zengin insanlarından biri sayılacaksınız ve hırsızlık yapmak amacıyla kapı kurcalayacaksınız. Böyle düşünmemiz akıllıca olmaz. Böyle durumlara ancak filmlerde, romanlarda rastlanır. Gerçek hayatta, hangi zengin hobi olsun diye hırsızlık yapmaya kalkar? Haksız mıyım?”

Söyledikleri çok makul. Âzem’i bilmem ama ben de Sedat’ın bir hırsızlığa karışmasına akıl erdiremem. Bonhams ya da Christie’s ya da Sotheby’s gibi ünlü şirketlerden birinde yapılacak bir müzayedede bu kılıcı en yüksek fiyatı vererek rahatlıkla satın alabilecek kadar büyük servete sahip biri, neden başını derde sokup adını lekelesin. Üstelik, alacağı risk tüm ailesini de zor durumda bırakacaksa.

“Peki, hırsızlık olmadığını düşünüyorsanız sizi rahatsız eden ne?”

Sorum, yüzünü ekşitmesine yol açtı. İsteksiz bir ses tonuyla, biraz dertleşir gibi konuştu:

“Annesiyle geldiğinde de Âzem’in tuhafıma giden bir yanı olduğunu düşünmüştüm... Sonra, sizin hemşirelerle birlikte gerçekleştirdiğiniz gece de bu düşünceler aklımdan geçti... Ve o akşam, kıyamet koparken de aynı tuhaf mevzu aklıma geldi...”

Büyük Üstad kesik kesik, duraklayarak, isteksiz, sanki canını sıkan bir durum varmış gibi konuşuyor. Sözleri yeterince açık değil. Oysa ne düşündüğünü öğrenmeye, beni de ilgilendiren bu çok özel durumun ona nasıl görüldüğünü bilmeye ihtiyacım var.

“Ne gibi?” diye üstelesem de Büyük Üstad konuşmaktan vazgeçti.

O da sanki, daha çok benim konuşmamı ister gibi.

Acaba hemen şimdi, gazetede yayımlanan “Sedat’ın tercihi Âzem” başlıklı haberden ve sonrasında bazı kardeşlerimle bu konuda yaptığım konuşmalardan söz etmeli miyim? Yine, acaba hayatıma Âzem ile birlikte ve bodoslamadan girmiş olan Peykân ve Şirin faktörlerini de hemen şu anda masaya yatırmalı mıyım?

Ne diyeceğimi bilmiyorum. Bir türlü karar veremiyorum.

Sessizlik halini daha fazla uzatmamam gerekiyor.

En azından şimdilik, dikkati başka bir konuya çekemez miyim?

“Büyük Üstadım, şu kılıcı elime bir kez daha alabilir miyim?”

“Tabii” diyor, yerinden kalkıp çekmecesinden aldığı minik anahtarla camekânın kilidini açıyor, kılıcı asılı olduğu yerden çıkartıp uzatıyor.

Benim gizem de yüklediğim şaheser kılıç elimde. Şah Cihan’a ait hançerin fotoğrafını zihnimde canlandırıp, elimde tuttuğum kılıçla yan yana hayal ediyorum. Karşılaştırılmaları mümkün bile değil. Üzerinde neredeyse hiçbir süsleme olmayan, kıymetli taş da bulunmayan hançerin, 2008 Nisan’ında Londra’da 1.700.000 sterline satıldığı geliyor aklıma. Aynı anda, Peykân Efgani’nin sözleri çınlıyor kulağымda:

“Hançer, sizdeki kılıcın sivri ucu bile olamaz. Düşünün artık gerisini.”

Gerçekten düşünmeye değer.

Mesela, kaç kat daha pahalı olabilir bu kılıç, dünyanın en ünlü müzayede şirketlerinden biri olan Bonhams'da satılmış olan hançerden?

On kat mı? Yirmi kat mı?

Mütevazı davranalım ve diyelim ki on kat daha pahalı olsun... 17.000.000 sterlin değerinde mi yani?

“Aman yarabbi!” diye düşünüyorum.

Her köşesini bir kez daha ve dikkatle inceledikten sonra, kılıcı Büyük Üstada uzatırken, Peykân Bey'le aramızda geçen konuşmalardan söz edip etmemek üzerine tekrar düşünüyorum.

“Büyük Üstadım, bu kılıçla ilgili size anlatmak istediklerim var.”

Büyük Üstad kılıcı yerine asmış, camekânı kilitlemiş, küçük anahtarı çekmecesinin gözüne koymuş olarak karşıma oturuyor ve “Seni dinliyorum.” diyor.

En baştan başlıyorum anlatmaya...

PEYKÂN VE ŞİRİN...

Sekreterim, telefonu tam da bir hasta muayenesinin ortasında, “Acilmiş!” diyerek bağıladı.

Hastamdan özür dileyip izin isterken “Bakalım bu kez neler söyleyecek?” diye düşündüm.

Şirin Hanım, merhabalaşma faslının hemen ardından, “Peykân Bey’le birlikte gelmek üzere, bize

bir randevu verebilir misiniz lütfen?” diye sordu.

Karşımda duran hastama belli etmesem de şaşkınlığımdan ölmek üzereyim.

Birbirinden alabildiğine nefret eden bu iki insan acaba ne oldu da barıştılar? Daha da önemlisi,

ikisi birden benden ne isteyebilirler?

Sekreterime seslenip o gün için uygun zaman aralığımdan olup olmadığını soruyorum.

Maalesef yok.

Telefonun öbür ucunda yanıt bekleyen Şirin Hanım’a, “Ancak akşam, muayenehaneden çıktığımda

olabilir.” diyorum.

“Tamam o zaman” diyor ve ekliyor: “Peykân Bey’le birlikte, bu akşam sizi Nişantaşı civarında bir

yerde yemeğe davet edelim.”

Konuşma uzayıp hastamın kendisini ihmal ettiğime dair bakışları yoğunlaşmaya başlayınca,

kestirmeden, “Olur” dedim ve süratle devam ettim: “Nereye gelmem gerektiğine karar verince lütfen

sekreterime yazdırın. Akşama görüşürüz.”

Telefonu bir anlamda yüzüne kapatmam Şirin Hanım’ı üzdü mü, kızdırdı mı bilemem. Aslında pek

aldıracak durumda da değilim. Sadece karşımda bir hasta olması değil aldırmaçlığımdan nedeni. Biraz

da içimden öyle geldiği için konuşmayı kısa kestim. Giderek daha fazla, son zamanlarda yaşadığım

bunca saçmalığa birinci derecede yol açanın Şirin Hanım olduğunu düşünür oldum.

Buna karşılık, meraklı bir kişiliğe sahip olduğumu da itiraf etmem lazım. İçinde bunca giz bulunan,

âdeta esrar perdesinin arkasında saklı bir meseleyle ilgilenmemek hiç de bana uygun bir davranış

olmaz. Acaba biraz da bu nedenle mi sorunları üzerime çektim? Bilmiyorum.

Hastamı muayene ederken, tavsiyelerde bulunurken, reçetesini yazarken, bir sonraki randevu

tarihini kararlaştırırken bu minval üzere düşünmeyi sürdürüyorum.

İlerleyen dakikalarda, Şirin Hanım’la gerçekleşen telefon konuşmamıza geri dönüyorum.. Sadece

kısa değil soğuk bir konuşma yaptığım vehmine kapılıyor, üzülüyorum.. O nasıl davranmış olursa

olsun, aramızda kardeşlikten gelen bir hukuk var... Hem Vâlâ Bey ve hem de Âzem üzerinden

hemşirem olan bu hanımefendinin yardım çağrısına cevap vermek, ettiğim yeminin bir gereği...

Nereden nereye?

Nişantaşı’nın ara sokaklarından birinde, şık bir lokantada, birbirinden zarif iki insan karşımda

olmak üzere oturuyorum.

Oysa Peykân Bey’le ilgili olarak başlangıçta ne kadar aksi düşüncelerim vardı. Biraz da yanlış

anlama nedeniyle, adamı muayenehanemden kovmaktan beter etmişim.

Böyle davranmamda onun hiç mi rolü olmamıştı? Tabii ki olmuştu. O da üzerime, sanki evinden çalınmış bir şeyi istiyormuş ve çalan da benmişim gibi gelmişti.

Sonunda galiba aramız düzeldi Peykân Bey'le. Gördüğünüz gibi, canciğer kuzu sarması olduk.

Şirin Hanım'a alttan alta kızılırsam da, belli ki o bu durumun pek farkında değil. Doğrusu, gözle görülür elle tutulur hiçbir terslik de yaşamadık zaten.

Açılış cümlesini Şirin Hanım yaptı:

“Efendim, sizinle konuşmak istedik çünkü bilmenizi istediğimiz yeni bir durum var: Peykân Bey ve ben aramızdaki tüm sorunları çözdük. Sizi de yanımıza alarak sonuca ulaşmak istiyoruz.”

Sahiden şaşırttı Şirin Hanım. Şu anda yanında oturmakta olduğu Peykân Efgani ile ilgili öyle laflar etmişti ki, dirhemini yiyen köpek kudurur.

Bakalım Peykân Bey neler söyleyecek onunla ilgili olarak?

“Öncelikle birimiz Afgani, diğeri Efgani soyadına sahip olsak da Cemaleddin Bey'in soyundan geldiğimizde anlaştık. İkimizin de elinde bu konuda kanıtlar var. Öte yandan, ne olduğunu sizin de çok iyi bildiğiniz ortak bir mirasa sahibiz. Kılıçtan söz ettiğimi anlamışsınızdır. Şu anda her ne kadar sizin elinizde bulunsa da kılıç Şirin Hanım'a ve bana kalmış bir mirastır.”

Mesele anlaşıldı. Elli yıla yakın birbirleriyle itişerek sonuç alamadığını gören Peykân Bey ve Şirin Hanım, birlikte davranarak kılıcı elde edebileceklerini düşünmüşler.

Peki, neden bunu bana anlatıyorlar?

Sorumu derhal sordum. Cevap Şirin Hanım'dan geldi:

“Acaba bize Büyük Üstaddan bu konuyu konuşmak için bir randevu alabilir misiniz?”

“İyi de” dedim Şirin Hanım'a... “Kendiniz neden almıyorsunuz? Siz de Büyük Üstadı tanıyorsunuz. Öyle değil mi?”

Şirin Hanım böyle bir soru soracağımı önceden düşünmüş olmalı...

“Ben tanıyorum ama siz Peykân Bey'i de tanıdığınız için onunla ilgili gerekli bilgilendirmeyi önceden yaparsanız daha etkili olur diye düşündük.”

Şirin Hanım'ın söylediklerinin aklıma yatmadığı yüzüme de yansımış olsa gerek, bu kez Peykân Bey dahil oluyor konuşmaya:

“Beni, Büyük Üstadınıza sizin daha kolay takdim edeceğinizi düşündük.”

Garsonun ne yemek istediğimizi sorması üzerine ve biraz da zaman kazanmak için menüye gömülüyor, siparişim üzerine yüksek sesle düşünmeye başlıyorum.

Karşımdakiler de biraz kendi aralarında bir hayli de garsonla konuşarak kendi siparişlerini oluşturmaya girişiyorlar.

Siyah beyaz fotoğraflar...

Siparişleri alan garson masamızdan ayrılırken, çantasını oturduğu sandalyeye asmış olan Şirin Hanım sanki aklına yeni gelmiş gibi bir hareket yapıyor. Dönüp çantasını alıyor, dizlerinin üzerine yerleştiriyor ve çıkardığı üç adet fotoğrafı önüme koyuyor.

Aynı tarihte, değişik açılardan ve kadrajları farklı olarak çekilmiş üç siyah beyaz fotoğrafı daha iyi görebilmek için elime alıyorum. Fotoğraflarda Vâlâ Afgani, kardeşlere özgü kıyafeti giymiş, elindeki kılıcı kabza ve namlusundan tutmuş Şah Rıza Pehlevi'ye uzatıyor. Şah Rıza Pehlevi'nin üzerinde bulunan kıyafet ise daha çok törenlerde giydiklerine benziyor. Alabildiğine süslü, her tarafı nişanlarla kaplı, apoletlerinden sırmalar sarkıyor. Fotoğrafa etrafı göz önünde bulundurarak baktığımda, kardeşliği sembolize eden hiçbir işaret görmüyorum.

Her yönüyle değerlendirdiğimde, fotoğrafın Şah Rıza Pehlevi'nin sarayına yapılmış bir ziyarette çekilmiş olduğu izlenimi ediniyorum. Belki de değil. Emin olduğum sadece iki nokta var: İlki, Vâlâ Bey kardeşlere özgü bir kıyafet giymiş olarak kılıcı Şah Rıza Pehlevi'ye uzatıyor. İkincisi, burası kesinlikle bir mabet değil.

Yeterince baktığımı düşünüyorum, "Peki" diyerek fotoğrafları Şirin Hanım'a geri uzatıyorum. Peykân Bey derhal, "Cemaleddin Bey'in bende bulunan beli kılıçlı fotoğrafını da unutmayın." diyor.

Bir hamle daha

Biz laflamayı sürdürürken yemeklerimiz geliyor...

Sipariş verdiğimiz kırmızı şaraptan ilk yudumlar, "Şerefe" denilerek alınır alınmaz, Peykân Bey sandalyesinin ayağına koymuş olduğu şık deri çantasına uzanıyor ve bir dosya çıkartıp önüme koyuyor.

Kapağında Bonhams yazan dosyada ne olduğunu merak etmediğimi söylersem yalan olur. Yine de meraklı gibi davranmadım ve önce, "Nedir bu?" dercesine Şirin Hanım ile Peykân Bey'in yüzüne baktım.

"Lütfen inceleyin" dedi buna karşılık Şirin Hanım.

"Ve fikrinizi söyleyin" diye devam etti onun bıraktığı yerden Peykân Bey.

Dosyada bulunan, antetli kâğıda yazılmış bir sayfalık yazıyı önce kaba hatlarıyla şöyle bir inceledim.

Saatimin tarihine baktım, mektup sadece iki gün önce yazılmış. Çabuk geldiğine göre, özel bir kurye şirketi servis etmiş olmalı. Mektubu kaleme alan ve Bonhams adına imzalayan kişinin, Orta Doğu ve Uzak Asya sanatları ile silahlar konusunda uzman olduğu anlaşılıyor.

Genel incelememi tamamlayınca, yazıyı okumaya koyuldum.

Bonhams'ın uzmanı, Şah Rıza Pehlevi ile Vâlâ Afgani'nin bir arada buldukları kılıçlı fotoğrafı dikkatle incelediğini yazmış. Belinde kılıç asılı olan Cemaleddin Afgani'nin fotoğrafını da aynı şekilde dikkate değer bulmuş. Kılıcın tek başına fotoğrafları ise gözüne tek kelime ile muhteşem görünmüş. Mektubun bir yerinde, Bonhams'ın uzmanı, "Eğer her şey yolunda giderse, birlikte, dünyanın görebileceği en büyük müzayede olaylarından birine imza atabiliriz." demiş.

Ortadoğu ve Uzak Asya sanatları ile silahlar konusunda uzman olan yetkili, bir sonraki paragrafta, müzayedenin 20.000.000 sterlin civarında bir rakama ulaşmasının hayal olmayacağından da söz

ediyor.

“Tabii” diyor ilerleyen satırlarda... “Öncelikle kılıcın Şah Cihan’a ait olduğunu, değiştirdiği elleri, size nasıl intikal ettiğini ve satma yetkisini elinizde bulundurduğunuzu kesinliğe kavuşturmamız gerekiyor.”

Bence, mektubun en önemli kısmı işte bu paragraf.

Müzayede şirketinin yetkilisi, bu paragrafın ardından gelen satırlarda ise, çağrılır çağrılmaz Türkiye’ye geleceğini, kılıcı görmek için sabırsızlandığını vurguluyor.

Ne olacak şimdi?

Bonhams antetli kâğıdı okuduktan sonra dosyasının içine koydum ve Peykân Bey’e uzattım.

Şirin Hanım aynı anda, “Ne diyorsunuz bu duruma?” dedi.

“Bilmem” dedim.

Samimiyetle söylemiştim bu kelimeyi. Gerçekten de bilmiyordum.

Peykân Bey, kullandığım kelimeyi beğenmemiş olsa gerek, “Ama bilin!” dedi.

Bu sözleri, ilk karşılaşmalarımızda olduğu gibi sert söylediye de aldırmadım.

Hatasını kendisi de anlamış olsa gerek, bir açıklamada bulundu:

“Beyefendi, rakamları gördünüz, 20.000.000 sterlinden söz ediliyor. En azından bunun için bilmenizde yarar var. Bu paradan siz de pay alacaksınız kardeşlik teşkilatınız da...”

Şirin Hanım onu tasdik eder gibi konuştu:

“Bu meseleyi Büyük Üstadla masaya yatıralım. Bir protokol hazırlayalım. Bu işten herkes kârlı çıksın. Doğrusunu söylemek gerekirse, Efgani ve Afgani ailelerinin kılıcın paraya dönmesine, duvarda asılı halinden daha çok ihtiyacı var.”

Çok güzel ifade etmişlerdi dertlerini Şirin Hanım ve Peykân Bey. Yine de ben ne yapmam gerektiğini tam olarak anlayabilmiş değildim.

“Benden ne tür bir yardım istiyorsunuz?” diye sordum.

Peykân Bey, “Lütfen Büyük Üstadınızdan bizim için randevu alın.” dedi.

Şaşırmıştım. Şirin Hanım’a baktım, “Siz ne zaman isterseniz Büyük Üstad ile görüşebilirsiniz, benim yardımına ihtiyacınız yok ki!” dedim.

“Biz” dedi Şirin Hanım, “sizden sadece randevu almanızı değil, işin kotarılması yolunda yardımcı olmanızı da istiyoruz”.

Mesele anlaşılmıştı. Onlarla aynı tarafa geçip, Büyük Üstadı etkilemek için kendilerine yardımcı olmamı istiyorlardı.

BÜYÜK ÜSTADLA AYAKÜSTÜ...

Büyük Üstadla ertesi akşam bazı kardeşlerimize 40. Yıl Önlükleri'nin takılması töreninde bir arada olacağımızı biliyordum. Özel olarak arayıp randevu almak yerine beklemeyi tercih ettim.

Aslında bir ara telefon edip Şirin Hanım ve Peykân Bey'le yediğim yemekten söz etmeyi, kendisiyle konuşmam gereken istekleri olduğunu söylemeyi düşünsem de vazgeçtim. İçinde randevu talebi, Bonhams'ın mektubu, bazı yeni fotoğraflar da olan, uzun, teferruatlı bir konuyu telefonda konuşmak istemedim.

İyi ki böyle davranmışım. Büyük Üstadla yapmak istediğim konuşma tam da istediğim gibi şekillendi.

Tören tamamlanıp kardeş sofrasına geçilirken, “Bir köşede beş dakika konuşalım mı?” diye sordum.

“Hayrola” dedi ve koluma girip boş bir köşeye çekti.

Davet edildiğim yemeği, Bonhams'ın mektubunu ve Şirin Hanım ile Peykân Bey'in tekliflerini olabilecek en basit şekliyle anlattım.

Ayakta yapılan konuşmaları oldum olası severim. Normal koşullarda saatlerce sürebilecek toplantılar, bu tür kısa sohbetlerde lahzada halledilir.

“Gelsinler” dedi Büyük Üstad ve ekledi: “Ama bir şekilde onlara bunun nafiye bir ziyaret olacağını önceden anlatmada, en azından işaretlerini vermende yarar var.”

Haklıydı. Mesele Şirin Hanım ve Peykân Bey'e çok kolay halledilebilecek gibi görünüyor olabilirdi. Bizim açımızdan ise, kılıcın duvarımızdan alınıp onlara teslim edilmesi üstesinden hiç de kolay gelinebilecek bir iş değildi.

Daha kesin bir biçimde ifade edecek olursam, imkânsızdı.

Bizde işler farklı yürür...

Hep söylediğim gibi, kardeşliğimizde kurallar tarihten süzülüp geldiği için, bugünden yarına değişmez.

Modern anlamda, 1700'lerin başlarına tarihlense de 1400'lerin ortalarına kadar dayanan eski kurallara, yazılı metinlere sahibiz. Böyle bir kurumun, “Ben karar verdim oldu”larla yönetilmeyeceği aşikârdır.

Bazı araştırmacılar, geçmişimizi ortaçağda yaşayan taş ustalarının loncalarına ve onların oluşturdukları hukuk ve ahlak sistemine dayandırır. Çalışmalarımız bu düşünceyi doğrular niteliktedir.

Daha da eskilere gidip, öğretimizin kaynağını Süleyman Mabedi'nin yapılış öyküsünde arayanlarımız da vardır. Bazı uygulamalarımızda bunun izlerini gayet derinden hissederiz.

Bu araştırmaları yapan bilim insanları ve kardeşlerimiz, sadece laf değil, dünya kadar kanıtla konuştukları için, hem iç dünyamızda hem de bizim tabirimizle harici hayatta, alabildiğine ciddiye

alınırlar.

Böyle olunca, dünya yüzündeki pek çok devletten daha eski geçmişe ve geçen süre zarfında edinilmiş geleneklere, göreneklere sahip olduğumuzu düşünür, söyler ve uygularız.

Dışarıdan bakanlara alabildiğine tuhaf gelen kimi kural, davranış ve ritüellerimize verdiğim bu bilgiler ışığında yaklaşanlar, bizi anlamakta daha az zorluk çekerler.

Gelsinler ama...

Büyük Üstadın, “Gelsinler ama gelmeden önce bilmelerinde yarar var...” dediği işte tam da az önce sözünü ettiğim, şu dışarıdan bakma meselesi.

Eğer birisi bize, maddi değeri ne kadar yüksek olursa olsun bir kılıç vermiş ve “Usulünce seçilmiş kardeşlere teslim edilecektir.” demişse, burada telaffuz edilen “usulünce” kelimesinin ne anlama geldiğini, dışımızda kalanlar tam olarak ne yazık ki anlayamazlar.

Ne demektir “usulünce”?

Kelime anlamına göre değerlendirilecek olursa “kuralına uygun” demektir.

Öyle değil mi?

Evet öyle.

Buna karşılık “kuralına uygun olarak” ya da “usulünce” sözlerinin bizim için ifade ettiği büyük anlamı bizden olmayanlara anlatmam, en azından benim kabiliyetlerimin ötesindedir.

Kardeşlik mensubu olanlar için ise “usulünce” sözcüğünü açıklamaya gerek yoktur. Onlar bu kelimenin taşıdığı sihirli anlamı bilir, gereğince davranırlar.

İşte bu nedenlerle, Şirin Hanım ile Peykân Bey’e “usulünce” lafını anlatmaya çalışmak zorunda olmam gerçekten büyük bir talihsizlik.

Yine de Büyük Üstadın mesajını onlara önceden algılatmanın bir yolunu bulmam, imkânsız bir hedefe kilitlenmiş olduklarını en azından hissettirmem gerekiyor.

Sabah olur olmaz...

Muayenehaneme gider gitmez ilk işim, sekreterimden Peykân Bey ve Şirin Hanım’ı bağlamasını istemek oluyor.

Önce Şirin Hanım çıkıyor telefonuma. Hatır sorma faslını tamamlar tamamlamaz “Ne zamana istiyorsunuz randevuyu?” diyorum. Sevinci sesine yansıyor:

“Düşünüp sizi aramama izin verir misiniz?”

“Tabii ki” diyorum ve planladığım gibi söylemem gereken sözlerin ikinci bölümüne geçiyorum.

“Şirin Hanım üzülmenizi istemem, onun için söyleyeceğim sözleri lütfen dikkatli dinleyin: Ben, Büyük Üstadın kılıcı iade etmesinin çok zor, hatta imkânsız olduğunu düşünüyorum..”

Şirin Hanım sözümü kesip “Konuşuruz, konuşuruz bunu” diyor, sanki sözünü ettiğim konu pek de önemli değilmiş gibi.

“Pekâlâ” diyorum çaresiz kalarak.

Oysa ne sözcükler, cümleler hazırlamıştım “usulünce” sözcüğünün bizim için taşıdığı anlamı en azından sezebilmesini sağlayabilmek için.

Birkaç dakika sonra, sekreterim bu kez Peykân Bey’i bağlıyor.

Şirin Hanım’a söylediklerimi ona da tekrarlıyorum. Ondan da az önce aldığım tepkinin aynısını alıyorum:

“Ben Şirin Hanım’la görüşeyim, bir tarih saptayalım ve size geri dönelim. Siz de Büyük Üstadınızı arayıp bizim için randevu alırsınız.”

Fırsat bu fırsattır diyerek, ona da Büyük Üstadın kılıcı iade etmesinin çok zor hatta imkânsız olduğundan, “usulünce” sözünün bizim için ifade ettiği sıra dışı anlamdan söz etmeye çalışıyorum ama nafi. Lafımı tam ortasında kesiyor:

“Olumsuz bir başlangıç yapmanızı anlayışla karşılıyorum. Emin olun, bir hal çaresi buluruz. İş ki konuşmaya başlayabilelim.”

Peykân Bey’in de tıpkı Şirin Hanım gibi olmayacak duaya âmin dediğinden emin olsam da “Peki o zaman” diyor, telefonu kapatıyorum.

KARDEŞLİK SİHRİ...

Başkalarını bilmem ama ben, kardeşliğin sihirli olduğuna inanırım.

Mensubu olmakla pek de iftihar edemeyeceğimiz insan türü, ayakta kalabilmek için, beşikten mezara yumrukları sıkılı seyahat eder. İlk günden itibaren nasıl savaşıcağı, daha fazla paraya hangi yollarla ulaşacağı, kimleri nasıl geride bırakacağını öğrenir ve öğretir.

Kardeşliğe adımını atmış olanlar, aynı türden gelmiş olmalarına karşın farklıdır.

Hepsi değilse de çok büyük bir kısmı, kardeşlik zincirine dahil oldukları gün sihirli bir değnekle dokunulmuş gibi değişir. Daha önce karşısında yumruğu sıkılı durduğu türdaşlarının karşısında durmaktan vazgeçer, yanına geçer, elini tutar.

Böyle olabilmesinin sayılamayacak kadar çok nedeni vardır. Bence bunlardan en önemlisi, kardeşliğin bir fazilet öğretisi olmasıdır.

Zincirimiz, en başta da dediğim gibi, kapısından girme fırsatı bulanlara iyi insan olmanın sırlarını verir. Bu sırlar vasıtasıyla önlere çıkabilecek kilitleri nasıl açacağını öğretir.

Lafı Âzem ve Sedat kardeşlerime getireceğimi anlamışsınızdır.

Tuhaf bir telefon...

Şirin Hanım ve Peykân Bey ile telefon konuşmalarımı tamamlar tamamlamaz, sekreterim bir telefon daha bağlıyor. Karşımda Âzem var.

“Hayrola Âzem kardeşim, sabahın bu vaktinde...” deyince, erken aradığını söylemeye çalıştığımı zannediyor ve savunmaya geçiyor.

“Üstad-ı Muhterem, emin olun çok önemli olmasa bu saatte aramazdım. Ne kadar erken ararsam o kadar iyi olacağımı düşündüm. Aslında gece aramayı...”

Âzem’in özür dilemekten arama nedenini unuttuğunu görünce, araya girmem gerektiğini hissediyorum:

“Önemli değil kardeşim, ne zaman istersen arayabilirsin. Araman lazım. Sadece, erken arayınca acaba kötü bir şey mi oldu diye korktum. Az önceki lafları onun için ettim.”

Konuşmam, genç kardeşimin rahatlamasını sağlıyor:

“Annem ve Peykân Bey ile buluşmuşsunuz. Sizden Büyük Üstadla görüşmek için randevu almanızı rica etmişler. Kılıcı isteyeceklerinin farkında mısınız bilmiyorum. Bu konuda sizinle mutlaka yüz yüze konuşmam lazım. Müsaitseniz hemen gelebilir miyim?”

Âzem’in kelimeleri acelesi varmış gibi söyleşinden ve sesindeki telaştan, önemli bir durumla karşı karşıya olduğumu anlıyorum. “Bir saniye” deyip sekreterimden o gün bakacağım randevulu hasta listesini istiyorum. Sekreterim randevu defterini getirip önüme koyuyor.

“Gelebilirsin Âzem kardeşim. Yarım saat içinde gelersen, bir saat kadar vaktimiz olur.”

Genç kardeşim, “Hemen geliyorum.” diyerek telefonu kapatıyor.

İkisi birden gelince...

Az sonra sekreterim, Âzem ve Sedat'ı birlikte içeriye alıyor.

“Siz her yere, her zaman, hep birlikte mi gidersiniz?” diyorum, ikisini birden görünce şaşırılmış bir ses tonuyla

Sorum ikisinin de canını sıkıyor. Âzem açıklama yapmaya çalışıyor:

“Ben sizi ararken, Sedat ile birlikteydik. Biliyorsunuz şu tatsız kılıç konusunda bana yardımcı oluyor.”

“Ama” diyorum şaşkınlığımı muhafaza ederek. “Cemaleddin Afgani tezini yazarken de Sedat sana yardımcı oluyor. Tibet'e de birlikte gidiyorsunuz. Büyük Üstadın odasının...”

Devam etmiyorum sözlerime.

Söylediklerim Sedat'ın da canını sıkmış olsa gerek, bu kez o müdahil oluyor konuşmaya:

“Âzem çok sinir bozucu bir dönemden geçiyor. Tatsız durumlarla karşı karşıya. Mümkün olduğunca yanında olmam gerektiğini düşünüyorum...”

Sedat kardeşimi bıraksam lafı uzatacak. Bu nedenle, epeydir kafama takılan bir meseleye dikkat çekmek için araya girip düzeltme yapıyorum:

“Âzem değil” diyorum ve ekliyorum, “Âzem kardeş”!

Uyarır uyarmaz da üzülüyorum. Hem de fazlasıyla.

Kardeşliğin bu tür kavramları sık kullanarak tesis edilmediğinin, edilemeyeceğinin tabii ki farkındayım. Bu tür sözcüklerin ağız alışkanlığıyla ya da mecbur hissedilerek değil, ancak içten gelerek kullanıldığında anlam ifade ettiğini gayet iyi biliyorum.

Âzem ile Sedat'a sert davranmamın, olumsuz tavır almamın nedeni malum. Uzunca bir süredir, onlardan kaynaklandığını düşündüğüm birçok problemle boğuşuyorum. Asıl bu nedenle ikisinin birlikte gelmelerine takılmış durumdayım.

Bir de galiba, durmadan onlardan kaynaklandığını düşündüğüm meseleler nedeniyle sinirlerim iyice bozulmaya başladı, kontrol mekanizmalarım laçkalaşıyor.

Yine de sözümü geri almak ya da yumuşatmak gibi bir niyetim yok. Susarak, konuşmalarını sürdürmelerini istiyorum...

“Âzem kardeş” diye başlıyor konuşmasına bu kez Sedat... “Şirin Hanım ve Peykân Bey'in Büyük Üstadı ziyaret edeceğini haber almış. İşler çığırından çıkmadan, bilmeniz gereken bazı önemli hususlar olduğunu düşünüyor. İkimizin, üzerinde epeydir konuştuğumuz, fikir yürüttüğümüz bir konu bu. Dün gece, kılıç meselesini önünüzdeki randevudan önce açıklıkla konuşmamız gerektiğine karar verdik. Bir anlamda, bunun sorumluluğunu taşıdığımızı düşündük.”

Ne sorumluluğu?

Sedat kardeşimin yaptığı bu açıklamayla, sürmekte olan konuşmamızın ilginç bir noktaya evrildiğini hissediyorum. Ne yalan söyleyeyim, epeydir kafa yordüğüm şu kılıç meselesiyle ilgili bilmediğim bir ayrıntının kalmış olabileceğini pek düşünmemiştim.

“Öyle mi?” diyorum ve dönüp Âzem kardeşime bakıyorum.

Âzem, “Sağ olsun, Sedat olmasa ne yapardım bilmiyorum. Bu konuda bana çok destek oldu.” diyerek başlıyor konuşmasına.

İçimden, “Sedat değil, Sedat kardeş” diye geçirsem de söylemiyorum. Ne kadar çabuk sadede gelirse, o kadar hoşuma gidecek. Zaten az önceki kaba davranışım, bir ukde gibi içime oturmuş durumda.

Ben bu minval üzere iç geçirirken, Âzem konuşmasına devam ediyor:

“En baştan başlamamda yarar var. Öncelikle, annemin beni elimden tutarak Büyük Üstada götürmesinin ardında halisane nedenler aramamanızı söylemem lazım. Onun derdi, kesinlikle beni kardeşliğe katmak filan değildi. Şirin Hanım böyle ulvi meselelerle ilgilenmez.”

Genç kardeşim, gerçekten de o güne kadar aklımdan bile geçmeyen sözler ediyor. Şu söyledikleri mesela, daha önce hiç aklımdan geçmemişti.

“Şirin Afgani felsefeden, şiirden, müzikten, resimden filan hazzetmez. Bütün bunlardan haberdar değil midir? Tabii ki hepsini tanıdığınız pek çok insandan daha iyi bilir. Gayet iyi piyano çalar. Ressamları ve resimlerini tanır. Onunla her türlü felsefi akım üzerine konuşabilir, hatta tartışabilirsiniz. Öte yandan çok dünyevidir annem. Kardeşliği de bu nedenle saçma bulur. Dedemin bu işte çok zaman ve para kaybettiği kanaatindedir.”

Annesi hakkında olumsuz konuşmak hoşuna gitmemiş olsa gerek, arada bir, “Lütfen beni yanlış anlamayın.” der gibi bakıyor:

“Yaşarken Vâlâ Bey’e söylemedi tabii ki bunları. Onu kaybettikten sonra ise, evimizdeki tek konunun bu olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Ama dedem, onun nasıl bir bakışa sahip olduğunu hissetmişti. Kızının ağzından çıkanlar değil, kafasının arkasındakileri gayet iyi okumuştur. Ölümünden sonra neler olacağını farkındaydı...”

Âzem’in geriye dönüşü...

Âzem konuşurken, bir anlamda geçmişine doğru seyahate çıkıyor. Annesinin ve özellikle de kendisinin, dedesiyle olan ilişkisini uzun uzun anlatıyor.

Bir yolunu bulup, “Peki, annen neden istedi senin bize katılmanı?” diye soruyorum.

Yüzünde acı bir tebessüm beliriyor. Sanki, meselenin en önemli noktası da bu, der gibi bakıyor...

“Size katılmamı değil, kılıca yakın olmamı istedi Şirin Afgani. Onun isteği, bir punduna getirip Büyük Üstadın duvarından kılıcı almamdı. Kendisine söylememekle beraber, ben hiç de onun gibi düşünmüyordum. Benim derdim, kılıca yakın olarak onu koruma altında tutmaktı. Bunu, bir tür dede vasiyeti olarak kabul ediyordum.”

“Korumak mı?” dedim gayri ihtiyari.

Bizim binamızda, Büyük Üstadın duvarında asılı bulunan bir kılıcı, kimden ve neden korusundu ki Âzem?

Sorumun dile getirmediğim kısmından haberdar olmadığı için, tek kelime sorumu tek kelimeyle

cevapladı genç kardeşim.

“Evet!”

Anlayamadığımı ifade eden gözlerle gözlerinin içine bakmayı sürdürdüm.

Bir “Oh” çekti ve “hikâyem uzun” diyerek taze bir başlangıç yaptı:

“Dedemin, Peykân Bey’den korunması için kılıcı kardeşlere teslim etmesini hiç mi hiç istememiş annem. Daha o zamanlar, yani İran’dan Türkiye’ye göçtüğümüzün hemen ertesinde, bir an önce satılarak elden çıkartılmasından yana olduğunu açık açık söylemiş. Annemin bu davranışı, haklı olarak Vâlâ Bey’i çok kızdırmış. Sahibi değil, koruyucusu olduğu bir nesneyi satmak, dedem gibi insanlar için onurlarını satmak gibidir.”

“Onur” sözcüğüne özel olarak bir vurguda bulunuyor kardeşim.

İçinde, sahibi değil de koruyucusu olmak, ifadesinin geçtiği son cümlesini çok beğendiğimi, bir kenara kaydettiğimi ifade etmeliyim.

Bakalım konuşmasının devamını nasıl getirecek?

“Vâlâ Bey, kendisi gibi düşünmeyen kızını fena halde püskürtmüş ve aldığı kararı uygulamak için kolları sıvamış. Hemen dönemin Büyük Üstadından randevu almış ve kılıç da yanında olmak üzere, kapısını çalmış.”

Âzem’in hikâyesinin sonrasını biliyorum. Öncesini de öğrenince, kılıçla ilgili düşüncelerim iyice berraklaşmış oluyor.

Dost Muhammed Han’ın oğlu Azam Han tarafından Cemaledin Afgani’ye hediye edilen, Şah Cihan için yapılmış, büyük bir tarihi ve estetik değer taşıyan kılıç, şu anda bir koleksiyoncunun vitrininde değil de layık olduğu yerde ise, anlaşılan bunu tek başına Vâlâ kardeşimiz gerçekleştirmiş.

Öte yandan, bir de kılıcın taşıdığı misyon var kuşkusuz. Bu misyon da, Şirin Hanım ve Peykân Bey nedeniyle baştan itibaren arka yüzüne baktığımız madalyonun, ön yüzü.

Ne mi yazıyor madalyonun ön yüzünde?

Bir gün usulünce görev almış kardeşler gelecek, yeni bir başlangıç için “sihirli kılıç”ı bizden isteyecek.

Ne çok sevineceğiz o gün!

Vâlâ kardeşimizin hayatı pahasına sakladığı, çeşitli zorlukları aşarak, bir başka ulustan güvendiği kardeşlerine emanet ettiği kılıç, o gün, bulunduğu yerden sevinç içinde alınacak ve ait olduğu ellere teslim edilecek.

Madalyonun öteki tarafında, işte tam olarak bunlar yazılı.

Âzem ve Sedat kardeşlerim, yüzüme yansıyan tebessümden hareketle neler düşündüğümü sorgular gibi bakıyorlar. Birkaç kelimeyle, ne düşündüğümü şöyle özetliyorum:

“Vâlâ Bey, Şirin Hanım ve Peykân Bey’e rağmen misyonunu layıkıyla yerine getirmiş.”

Her ikisinin de hoşuna gidiyor sözlerim. Bu arada saatime bir kez daha bakıyorum.

Korkutan düşünceler...

Âzem'in o ana kadar söyledikleri çok ilgimi çekmişti.

Normal zamanlarda bütün gün dinleyebileceğim türden bir maceraydı anlattığı. Ama zamanım dardı. Bir hastanın kapıma dayanıp, dinlediğim macerayı olmadık bir noktada kesme ihtimaline karşı, az önce de göz attığım saatimi işaret edip “Zaman daralıyor. Başka neler anlatacaksın bana Âzem?” dedim.

Âzem, Sedat'a sanki yardıma ihtiyacı varmış gibi baktı. Sedat'ın gözlerinde, Âzem'e güç veren bir ışıltı gördüm.

Yeniden konuşmaya başladı genç kardeşim:

“Annem ve Peykân Bey, baştan bu yana ayrı yönlerde ilerliyorlardı. Annem, babasıyla birlikte kardeşliğe teslim ettiği kılıcı, bulunduğu yerden kimseye söylemeden alabileceğini, bir başka deyişle çalabileceğini düşünüyordu. Bu yolda beni kullanmayı bile göze almıştı. Peykân Bey ise hukuk yoluna başvurmaktan yanaydı. Ellerindeki fotoğrafları kanıt olarak kullanarak kılıcı istemeyi savunuyordu. Peykân Bey son dönemlerde zıvanadan çıkmış gibiydi. Evimize gelip, kılıcı alamadan geberip gideceğiz, diye dert yanıyor, zaman zaman bağırıyordu. Annem son olarak Peykân Bey'den kendisine altı ay daha zaman tanınmasını istedi. Olmazsa onun söylediği gibi davranacak, dava açacaktı.”

“Ne için istedi bu zamanı?” diye sordum araya girerek.

“Yanında ben olmak üzere Büyük Üstada gitmeyi kafasına koymuştu. Sözde beni içeriye sızdıracak, sonra ikimiz birden kılıcı çalacaktık. Tabii ki Şirin Hanım bunu çalmak değil, kendisine ait olanı geri almak olarak adlandırıyordu. Yaptığı plana göre, bir gece, onun da içeride kalmasını sağlayacak ve kılıcı bulunduğu yerden alıp kaçacaktık.”

Âzem'in söyledikleri kalp atışlarımı hızlandırdı. “Ne cüret!” diye söylendim. Tam da ifade ettiğim gibi, çok cüretli bir plandı Şirin Hanım'ın yaptığı. Aynı anda aklıma, Âzem'in Sedat'la birlikte Büyük Üstadın kapısını kurcalarken yakalanmaları geldi.

“Yoksa” dedim başımı Âzem'den Sedat'a çevirerek...

Sedat ne düşündüğümü gayet iyi anlamıştı. Başını iki yana salladı:

“Hayır Üstad-ı Muhterem, sizi şerefimle temin ederim. Rica ederim, aklınıza bile getirmeyin bunu. Emin olun. Âzem'le birlikte Büyük Üstadın odasına çıktık. Mümkün olsa içeriye de girecektik. Amacımız asla kılıcı alıp gitmek değildi. Âzem kılıca yakın olmak istiyordu, o kadar.”

Sedat'ın söylediği bu sözler Âzem'i tetikledi:

“Şu anda da aynı şekilde düşünüyorum. Sabahın erken saatinde sizi rahatsız etmemin nedeni bu.”

Sedat'ın ve Âzem'in samimi oldukları belliydi.

“Peki, şu aşamadan itibaren nasıl yardımcı olacak kardeşimiz Âzem, kılıcı Şirin Hanım ve Peykân Bey'e kaptırmama mücadelesinde bize?”

Sedat'a doğru söylesem de bu soruyu bizzat Âzem'in kendisine sorduğum belliydi. Bir gözüm de Sedat'ta olmak üzere, gelecek cevabı bekliyordum:

“Annem, Peykân Bey ile birlikte Büyük Üstadı ziyarete gideceklerini söyledi. Çünkü kendisinin planının işlemeyeceği belli oldu. Bizim Büyük Üstadın kapısında yakalanmamızın, bütün planlarımızı berbat ettiğini düşünüyor. Tabii ki o, benim kılıcı korumak için değil, almak için bu girişimde

bulduğumu zannediyor.”

Yine şaşıyorum.

“Yani, Sedat ve sen, annenin planını bozmak için mi Büyük Üstadın kapısını kurcaladınız?”

“Hayır, hayır!” diye atlıyor Sedat.

Sorumun cevabını Âzem veriyor:

“Sedat’la birlikte, annemin planını istemeden suya düşürmüş olduk. Yoksa niyetimiz özel olarak yakalanmak değildi. Buna karşılık kılıcı çalmak da istememiştik. Ama az önce de anlattığım gibi, annem meselenin yüzde ellisi. Onun saf dışı edilmesiyle her şey halledilmiş olmuyor. İşin bir de Peykân Bey boyutu var.”

Bu kısmını unutmuşum. Doğru söylüyordu Âzem. Şirin Hanım ile Peykân Bey’in en baştan itibaren ayrı yöntemleri savunmuş olduklarını hatırlayınca, yeniden telaşa kapıldım.

“Peykân Bey’in planı ile ilgili ne düşünüyorsun peki?”

Âzem, soruma kuşkulu bir tebessüm ile yaklaştı. Dönüp yanı başındaki Sedat’a baktı. Ondan aldığı güçle iddialı bir cümle kurdu:

“Sanıyorum, Peykân Bey’in girişimini de boşa çıkartacak bazı bilgilere sahibim. Bu nedenle sizden rica ediyorum, onlar geldiği zaman binada olayım. Gerektiğini düşündüğünüz an, beni her ikisiyle de karşı karşıya getirin ve neler yapabileceğimi hep birlikte görelim.”

BONHAMS TEMSİLCİSİ KARŞIMIZDA...

Birkaç gün sonra, kararlaştırdığımız zamandan on beş dakika kadar önce Büyük Üstadın odasında oldum.

Masasından kalkarken “Büyük gün ha!” dedi Büyük Üstad, durumla dalga geçerek.

Birbirimizin yanaklarından üç kere öperken “Evet” dedim ve her zaman oturduğum kanepeye doğru ilerledim. Yerime oturmadan, bir suçluyu işaret eder gibi duvarda asılı kılıcı gösterdim ve söylendim:

“Her şeyin sorumlusu o!”

Kılıç, her zamanki asalet ve albenisiyle, kilitli olduğu camekânın arkasından, sözlerime inat parıldamayı sürdürüyor.

Büyük Üstad, otlardan oluşan içeceğinden ikimiz için de sipariş verdikten sonra, sorusu hazır olarak karşıma oturdu:

“Şimdi, resmen isteyecekler mi yani kılıcı bizden?”

Sorusunu sorarkenki hali bana endişeli olduğunu düşündürdü.

Geçen bunca yıldan sonra onu çok iyi tanıdığımı düşünüyorum. İnsanlarla münakaşaya girmeyi, kırıcı sözler etmeyi sevmez. Buna karşılık, doğru bildiği yoldan da ayrılmaz.

Böyle bir kişiliğe sahip kim olsa yorulur. Özellikle, kardeşliğin en kritik görevi olan Büyük Üstadlığı devraldığından bu yana ne kadar yorulduğunu çok yakından biliyorum.

Bazı görevler, etrafınızda sizinle sorumluluğu paylaşmaya hazır dünya kadar insan olsa da sadece size bakarlar.

Tıpkı az sonra gerçekleşecek “kılıç savaşı” gibi.

Son kararı verme ve tebliğ etme yetkisi tamamen onda olsa da, yardımına koşmaya hazır olduğumu hissetmesini istedim:

“Kendini yorma Büyük Üstadım. Her şeyi, bütün açıklığıyla söylemeye, bu savaşı gerekirse tek başıma omuzlamaya hazırım.”

Ne demeye çalıştığımı gayet iyi anladı:

“Sen de omuzlarsın ben de. Ama keşke böyle saçma bir durumla hiç karşı karşıya kalmasaydık. Öyle değil mi?”

Sözlerinin anlamı gayet açık. Şirin Afgani ve Peykân Efgani’nin başımızı ağrıtmamasından, vakit kaybettirmesinden, gerginlik yaratmasından mustarip.

Bitki çaylarımızı getiren sekreter, konuklarımızın asansörde olduğunu, az sonra bulunduğumuz kata ulaşacaklarını haber veriyor ve “Hemen içeriye almamı ister misiniz?” diye soruyor.

Saatim, Şirin Hanım ve Peykân Bey’in beş dakika kadar erken gelmiş olduklarını söylüyor.

Büyük Üstad, “Bekletmeyin, hemen alın içeriye!” diyor sekreterine.

İki değil üç kişi...

Biz sadece iki kişi beklerken, kapıdan üç kişi girdi. Peykân Bey ve şirin Hanım'ın yanlarında İngiliz olduğu bakar bakmaz anlaşılan biri daha var. O da tıpkı şirin Hanım ve Peykân Bey gibi, kılığına kıyafetine çok önem vermiş.

şirin Hanım Michael Hope'u önce Büyük Üstada ardından bana takdim etti ve neden kendileriyle birlikte geldiğini, İngilizce olarak açıklamaya girişti:

“Bay Hope, Bonhams'ı temsilen burada bulunuyor. Bonhams, dünyanın en ünlü birkaç müzayede şirketinden biri. Daha önce Londra'da, şah Cihan'a ait bir hançeri rekor fiyata satmışlardı...”

şirin Hanım lafı uzattıkça Büyük Üstadın yüzü asılıyor.

Tanışma sırası bana gelince, misafirimizin elini durumdan pek de hoşnut olmadığımı ifade eder tarzda sıkıyorum.

Michael Hope'la bütün konuşmaları İngilizce gerçekleştirmekten başka çaremizin olmaması da işin öteki can sıkıcı yönü.

Bonhams'ın temsilcisi Bay Hope, odaya girdiği andan itibaren, tüm hoş geldin beş gittin konuşmalarını bir gözü kılıçta olmak üzere yapıyor. Çok geçmeden ayağa kalkıyor, gözlüğünü çıkartıyor ve burnunu neredeyse koruyucu camdan içeriye sokarak incelemesini sürdürüyor.

Bay Hope, camekânın dışından da olsa incelemesini sürdürürken, Peykân Bey çantasından, daha önce şirin Hanım'ın da bulunduğu yemekte bana gösterdiği mektubu çıkartıyor ve Büyük Üstada uzatıyor.

Büyük Üstad, kendisini haberdar ettiğim mektubu dikkatle okuyor.

Okumasını tamamlayıp mektubu Peykân Bey'e geri verirken, şirin Hanım meraktan ölürcesine ama bu kez Türkçe olarak “Ne diyorsunuz?” diye soruyor.

Bu kadın, sahiden şeytan gibi akıllı. Böyle davranmasının nedeni gayet açık: Büyük Üstad eğer olumsuz bir cevap verecek olursa, bunu Bay Hope'un anlamasını engellemeye çalışıyor.

şirin Hanım sorusunu Türkçe sorunca, Büyük Üstad da doğal olarak cevabını Türkçe veriyor:

“Mektupta telaffuz edilen para gerçekten büyük.”

“Peki” diyor şirin Hanım.

Peki, sözcüğünün yanında tabii ki bir de soru işareti var. Misafirimiz bu sözcüğe öyle bir vurgu yapıyor ki, “Alıp gidebilir miyiz yani kılıcı?” der gibi bir anlam çıkıyor.

Kavga başlıyor...

Büyük Üstad, başını şirin Hanım'dan bana doğru çeviriyor ve konuşmasının geri kalan kısmını Türkçe olarak ve sadece benim yüzüme bakarak sürdürüyor:

“Anladığım kadarıyla, konuklarımız senin açıklamalarını yeterli bulmamış. Kılıcı hiçbir koşulda kimseye veremeyeceğimizi, satamayacağımızı, emanet edemeyeceğimizi ya da benzeri başka bir davranışta bulunmayacağımızı bir kez de benden duymak istiyorlar.”

Michael Hope, burnunu camekâna dayamış olarak kılıcı incelemeyi sürdürdüresun, Büyük Üstadın sözlerine yoğunlaşmış olan Peykân Bey'in dengesi bozuluyor.

“Ne demek şimdi bu?”

Bu tonlamayı gayet iyi biliyorum. Her ne kadar beyefendi bir kişiliğe sahipse de Peykân Efgani kızdığı zamanlarda dengesini yitirenlerden. Ya da tersini mi söylemek lazım, kestiremiyorum. Aslında terbiyesiz ama beyefendiliği gayet iyi oynuyor, desem acaba daha mı doğru olurdu? Karar vermek zor.

Öyle ya da böyle, Peykân Bey muayenehaneme ilk geldiği, ardından kendisini ofisinde ziyaret ettiğim ve muhtelif başka zamanlarda duyduğum tarzda, sert bir şekilde dile getirmiş oluyor sorusunu.

Sadece ikimiz olsak beğenmesem de kabullenebileceğim bu tavrını ama Büyük Üstada yönelik olarak sürdürmesine asla izin vermem!

Neden mi?

Çünkü Büyük Üstadın kişiliğine yapılmış bir saldırıyı tüm kardeşlere yapılmış sayarım da onun için.

Hemen müdahale ediyorum:

“Sakin olun Peykân Bey, benim mazur görüp yer yer kullanmanıza izin verdiğim bu ses tonunu, bu odada, bir daha asla kullanmayın. Yoksa konuşmamızı başlamadan bitirmiş olursunuz.”

Peykân Bey mesajımı alıyor. Sözlerim, Şirin Hanım’ın da toparlanmasına yol açıyor.

Bu arada Bonhams’ın temsilcisi Michael Hope, başını önünde bulunduğu camekândan bize doğru çeviriyor, gözlüklerini takıyor ve neler olduğunu anlamaya çalışır gibi bakıyor.

Sözlerim odaya bomba gibi düşmüş durumda!

Neler konuşulduğunu tam anlayamamış olan Bonhams temsilcisi gülümseyerek geliyor ve yerine oturuyor.

“Kesinlikle olmaz Bay Hope!”

Kimse konuşmayınca, odada hüküm süren kısa süreli sessizliği Bay Hope bozuyor:

“Kılıcı elime alabilir miyim?”

Büyük Üstad “Kesinlikle olmaz Bay Hope!” diyor ve ekliyor: “Lütfen bu soruyu bir kez daha sormayın!”

Michael Hope’un doğuştan pembeye kaçan yüzü, kırmızıya dönüyor.

İngiliz misafirimiz önce Peykân Bey’e, ardından Şirin Hanım’a “Ne oluyor burada?” diye soruyor.

Onlardan bir cevap çıkmayınca, ben her ikisine birden ve Türkçe olarak “Keşke” diye müdahale ediyorum... “Konuşunuzu getirmeden önce Büyük Üstadla yalnız görüşseydiniz. Onu buraya kadar boşuna yormamış, kendinizi zor duruma düşürmemiş, bizi de kaba davranmak zorunda bırakmamış olurdunuz.”

Bonhams’ın temsilcisi şaşırılmış gözlerle her harfi gerginlik kokan, tek kelimesini bile anlamadığından emin olduğum Türkçe konuşmalarımızı, bir şey anlayabilme umuduyla pür dikkat izliyor.

Zavallı adam, yakaladığı ilk fırsatta, kendisini Türkiye’ye davet eden Şirin Hanım ve Peykân

Bey'in yardımına, uzun bir İngilizce açıklamayla koşmaya alışıyor:

“Henüz tam olarak inceleyemesem de çok sıradışı bir durumla karşı karşıya olduğumu söylemeliyim. Her şey yolunda giderse, hep birlikte, dünya müzayedecilik tarihine geçecek bir olayda birinci dereceden rol almış olacağız. Üstelik hepimizin çok ama çok kârlı çıkacağımız bir durum bu.”

Bay Hope İngilizce konuşunca, şirin Hanım onun bıraktığı yerden İngilizce olarak devam ediyor ve 20.000.000 sterlinin çok büyük bir rakam olduğunu söylüyor.

Benden ve Büyük Üstaddan bir cevap ya da itiraz gelmeyince, şirin Afgani bu kez Türkçe olarak ayrıntıya girmeye başlıyor:

“Peykân Bey ve ben bu 20.000.000'u, yani 70.000.000 Türk Lirası civarında parayı sizinle yarı yarıya paylaşmaya hazırız. Babam da zamanında büyük hazine emiñliđi yaptığı için, sizin tabirinizle ifade edeceğim, kılıcın satışıyla kardeşliğinizin hazinesine 10.000.000 sterlin girecek. Düşünebiliyor musunuz? İçinde oturduğunuz köhne binayı bir sürü kez satın alacak bir para bu. Ayrıca sizler de tıpkı Bonhams ve Bay Hope gibi katkılarınızdan dolayı yüklü komisyonlar alacaksınız. Düşünsenize, her birinize en az 1.000.000 sterlin düştüğünü... Kısacası, hepimiz açısından çok kârlı bir alışveriş olacak.”

şirin Hanım'ın konuşmasının bu kısmına, özellikle de rakamsal açıdan gayet iyi hazırlandığı anlaşılıyor. Büyük rakamları ardı ardına sıralaması ve aralara bol sıfırlı komisyonları sıkıştırması bunu gösteriyor.

Paranın büyüklüğüne yaptığı vurgu ve nasıl paylaşılacağına dair sözlerini tamamlayınca, bu kez İngilizceye dönüyor şirin Hanım ve “Ne diyorsunuz?” diye soruyor Büyük Üstada.

Peykân Bey, az önce tarafımdan azarlanmış olmanın etkilerini üzerinden belli ki henüz tam atabilmiş değil.

Bay Hope, şirin Hanım'ın az önce söylediklerini tam olarak anlamasa da arada kullanılan “sterlin” lafı nedeniyle, Büyük Üstada umutla bakmaya başlıyor.

Büyük Üstad, şirin Hanım'ın sorusunu, Bonhams temsilcisinin de anlayabilmesi için İngilizce cevaplıyor:

“şirin Hanım, sizin izbe dediğiniz bu yapının içinde bizim mabetlerimiz var. Bu nedenle, her çivisi bizim için büyük önem taşıyor. Başka birisi söyleseydi dert etmezdim belki ama, sizin gibi babası ve oğlu kardeşimiz olan bir hanımefendiden bu sözleri duymak bilmenizi isterim ki beni yaraladı. Sorunuzun cevabına gelince: Biz sizden farklı olarak, kılıcın duvarımızda asılı durmasından memnuniyet duyuyoruz. Bu durumdan manevi olarak aldığımız haz, ister inanın ister inanmayın ama telaffuz ettiğiniz rakamların çok üzerinde anlam ifade ediyor. Neden böyle söylediğimi aslında en iyi sizin biliyor olacağınızı tahmin ederdim. Ne yazık, bilmiyormuşsunuz.”

Büyük Üstad, bir es verse de araya kimseyi sokmadan, konuşmasını üç ziyaretçiye yönelik olarak sürdürüyor:

“Bay Hope, şirin Hanım ve Peykân Bey, bizimle ilgili olarak bilmediğinizi hissettiğim önemli bazı yanlarımız var. Size ya da başkalarına hiçbir şey ifade etmeme ihtimali büyük olan bu özellikleri, biz çok önemsiyoruz. Öğrenmeniz halinde, neden size karşı uzlaşmaz bir tavır aldığımı anlayacağınızı

umut ediyorum. Bu nedenle, müsaadenizle onlardan kısaca söz edeceğim. Biz, öncelikle parayla, kârla, alma ya da satmayla uzaktan ya da yakından ilgili olmayan bir kuruluşuz. Çok paramız yok. Buna karşılık, çok paraya ihtiyaç da duymuyoruz. Maddi meselelere kafa yormaktan daha önemli işlerimiz olduğunu düşünüyoruz. Kendimizi geliştirerek insanlığa faydalı olmak gibi, bugünün dünyasında pek de itibar görmeyen, hatta kimilerine saçma gelen özellikler bunlar...”

Büyük Üstad son derece sakin bir ses tonuyla, neden kılıca satma ya da alma temelinde yaklaşamayacağımızı anlaşılır bir şekilde, uzun boylu izah ediyor ve konuşmasını, “Bilmem anlatabildim mi?” diyerek sonlandırıyor.

Ne olacak şimdi?

Büyük Üstadın yaptığı uzun açıklamanın üç konuğun hoşuna gitmeyeceğini biliyorum. Buna karşılık, Şirin Hanım’a tüm asaletini ve nezaketini bir kenara bıraktıracak kadar ağır olduğunu da düşünmüyorum.

Bay Hope, söylediklerini anlamasın diye mi yoksa kendisini daha iyi ifade edeceğini düşündüğü için mi bilmem, Şirin Hanım az önce ağız dalaşına dönüştürmüş olduğu konuşmasına bu kez Türkçe devam ediyor:

“O kılıç benim babamın malı, anladınız mı!” diyor gözlerini açıp.

“Size ait olsa tamam satmayın, turşusunu kurun. Ama bana ait olan bir şeyi nasıl alıkoyarsınız?”

Yer yer suçlayıcı konuşmasını, çantasından çıkardığı üç fotoğrafı Büyük Üstadın önüne koyarken de sürdüren Şirin Afgani, “Bakın!” diye bağıyor ve giderek dengesini iyice yitiriyor... “Bakın! Bu benim babamın fotoğrafı. Karşısında Şah Rıza Pehlevi var ve kılıç babamın elinde. Anlaşıldı mı?”

Konuşmasının tam bu noktasında, aile yadigârı yüzüğünün takılı olduğu sağ elinin işaret parmağını önce fotoğrafa vuruyor, sonra kılıca doğru çeviriyor:

“Şu, sizin duvarınızda asılı olan kılıç bu! Geçici olarak, sadece göz kulak olmanız için emanet ettiğimiz kılıcı, hemen şimdi geri istiyorum. Seçin. Karar sizin. Ya ortak olarak kılıcı hemen müzayedeye çıkartırız ya da yarından tezi yok mahkeme yoluna başvurur, onu sizden söke söke alırız.”

Şirin Hanım dinlenmek için biraz susunca, bu kez Peykân Bey giriyor devreye. O da elinde, daha önce gördüğüm ve Büyük Üstada sözünü ettiğim fotoğrafı tutuyor:

“Bakın. Bu Cemaleddin Efgani’nin (Afgani demiyor Efgani diyor yine) fotoğrafı.”

O da işaret parmağıyla duvarda asılı olan kılıcı gösteriyor:

“Belinde, tam da sizin duvarınızda asılı olan kılıç var. Kendisi benim atalarımın ve kılıç zamanında ona aitti. Sizin duvarınızda ne arıyor? Yaptığımız düpedüz hırsızlık. Onu derhal istiyorum. Şirin Hanım’ın söylediği gibi ya siz de bize katılırsınız ve kılıcı satar parasını paylaşırsınız ya da kendinizi hırsızlık suçlamasıyla hâkimin karşısına çıkmaya hazırlarsınız.”

Şirin Hanım ve Peykân Bey, iş çığırından çıkınca iyice bayağı, küstah bir tavır takınıyorlar.

Bonhams yetkilisi Michael Hope’un önünde gerçekleşen bu tek taraflı kavganın bir şekilde sona ermesi gerektiğini düşünüyorum.

Acaba Büyük Üstad da benimle aynı fikirde mi?

Belli belirsiz, “Ne yapalım?” diye soran bakışlarımı, “Alalım o zaman kardeşlerimizi içeri...” diye yanıtlıyor Büyük Üstad. Önündeki telefona hamle ediyor, sekreterinden iki genç kardeşimizi içeriye almalarını istiyor.

ÂZEM İLE SEDAT'IN SÜRPRİZİ...

Büyük Üstadın sekreteri kapıyı açıp Âzem ile Sedat kardeşlerimizin içeriye girmesini sağlayınca, Şirin Hanım ve Peykân Bey çok şaşırıldı. Bonhams temsilcisi Michael Hope ise neler olduğunu anlamak için dikkat kesildi.

Genç kardeşlerim başta Büyük Üstad olmak üzere tek tek herkesin elini sıktı ve ilk kez karşılaştıkları için Bay Hope'a kendilerini tanıttılar.

Michael Hope, Âzem'in soyadından hareketle Şirin Hanım'a, "Akraba mısınız?" diye sordu.

"Evet" diye cevapladı soruyu çok isteksiz bir tonlamayla Şirin Hanım.

Herkes oturunca, Büyük Üstad bana döndü ve "Genç kardeşlerimiz için durumu özetler misin lütfen?" dedi.

"Memnuniyetle" diye cevapladım ve Bay Hope da anlasın diye İngilizce olarak, Büyük Üstadın isteğini yerine getirmek üzere sözlerime başladım:

"Şirin Hanım ve Peykân Bey, duvarda asılı olan kılıcın kendilerine ait olduğunu iddia ederek geri istiyorlar. Bay Hope burada, Londra kökenli bir müzayede şirketi olan Bonhams'ın temsilcisi olarak bulunuyor. Bizimle Şirin Hanım ve Peykân Bey arasında var olan sorun halledilirse, kılıcın müzayedeye satılmasını sağlayacak. Biz, kılıcın duvarımızda asılı kalmasından yanayız. Âzem kardeşim, sizi buraya annenizi ikna etmeniz için, bize yardımcı olmanız amacıyla davet ettik."

Durumun çok kısa ifadesi bu. Ama Şirin Hanım'ın ne duruma ne de nasıl ifade edildiğine bakacak hali yok. Âzem odaya girerken sesini çıkartmasa da benim yaptığım küçük konuşmadan sonra duruma hayli yüksek perdeden müdahil oldu.

Önce İngilizce, "Senin ne işin var burada!" diyerek azarladı Âzem'i.

Ardından Türkçeye döndü ve ne yapıyorsam aslında senin için yapıyorum, mealinde ama tonunu giderek düşürdüğü bir konuşma ile sözlerini sürdürdü:

"Âzem, seninle konuşmamış mıydık bu konuyu? Anlayamıyorum ne yapmaya çalıştığını. Sedat'ı da al ve derhal gidin. Saçmalıklarının hesabını evde verirsin, şimdi rica ediyorum hemen terk et burayı!"

Şirin Hanım'ın neler söylediğini anlayamayan Bonhams temsilcisi için, yanında oturan Sedat kardeşimizin konuşmayı kısık bir sesle İngilizceye çevirmesi, Şirin Hanım'ı bir kez daha çileden çıkardı.

"Sen neden buradasın?!"

"Sana ne oluyor Sedat! Sen neden buradasın! Üstüne vazife olmadığı halde neden benim konuşmamı çeviriyorsun. İstesem derdimi İngilizce olarak da anlatabileceğimin farkında değil misin? Benden sözlerimi çevirmek için izin aldın mı?"

Sedat'ın hayatı boyunca bu tonda azarlanmış olmadığı derhal anlaşılıyor. Elleri, dudakları titremeye başlamış durumda. Yine de iyi aile çocukluğundan ödün vermeyecek gibi görünüyor. Susuyor. Tek kelime söylemiyor.

Şirin Afgani, Sedat'ın susmasını sağladığı için olsa gerek, Büyük Üstada ve bana zafer kazanmış bir komutan gibi baktı. Yetmiyormuş gibi, yaptığı kabalığı da bize yüklemeye çalıştı:

“Görüyor musunuz genç bir insana ne yaptığınızı? Onu buraya davet etmeseydiniz, bu biçimde konuşmak zorunda kalmazdım.”

Şirin Hanım'a ilk tepki Âzem'den geldi:

“Sedat'ı buraya ben davet ettim anne. Desteğine ihtiyaç duyabileceğimi düşündüm. Pek de haksız sayılmazmışım. Ama anladığım kadarıyla, Sedat da ben de bu kadarını beklemiyorduk doğrusu...”

Annesine yönelik cümlesini tamamlayamadı genç kardeşim. Kelimeleri giderek söyleyemez hale geldi.

Kısa bir sessizlikten sonra bu kez ayağa kalktı. Doğrudan ve sadece Büyük Üstada dönük olarak konuşmaya başladı:

“Şartlar ne olursa olsun yanınızdayım. Dedem Vâlâ Afgani ile çocukluğumda ve ilk gençlik yıllarımda bu kılıç üzerine çok konuştuk. Başta bir çocuğa, sonra yetişmekte olan bir genç insana göre, İranlı kardeşlerinizin kılıcı kendisine emanet edişlerinin öyküsünü ve nedenlerini anlattı. Ölmeden önce, Peykân Bey'in ve öz kızı Şirin'in baskılarından bunaldığı için kılıcı buraya getirdiğini, dönemin Büyük Üstadından bu nedenle yardım istediğini söyledi. İranlı kardeşleriniz kılıcı almaya hazır oluncaya kadar, ona gözünüz gibi bakacağınızdan emin olarak son nefesini verdi. Bu nedenle, eğer annem ve Peykân Bey kavga çıkartmaya çalışıyorlarsa, lütfen bu kavgaya girin Büyük Üstadım. Cemaleddin Afgani, İranlı kardeşleriniz ve dedesinin ruhunu rahat ettirmekten başka bir isteği olmayan benim için girin bu kavgaya. Kazanacağınızdan emin olun. Bırakın hukuk yoluna gitsinler ve görsünler bakalım Âzem'in elinde ne varmış, ne yokmuş!”

Sonra Sedat'a döndü Âzem Afgani ve “Çıkalım mı?” diye sordu.

Sedat, kendisinin intikamının da alınmasından mutlu olduğunu ifade edercesine cevapladı Âzem'i. Sonra kapıyı açıp önce Âzem'in çıkmasını sağladı, ardından kendisi çıktı.

Onlar çıkınca, odada sessizlik hâkim oldu.

İki genç kardeş gidince...

İki genç kardeşim odadan çıkınca, Peykân Bey, gerginlik içinde geçen dakikaları sona erdirip taze bir başlangıca ihtiyaç varmış gibi başlıyor konuşmaya. O da az önce Şirin Hanım'ın yaptığı gibi Türkçe konuşmayı seçiyor. Böyle olunca, en azından ben, Bay Hope'un anlamasını istemediği için böyle davrandığımı düşünüyorum:

“Büyük Üstad, Âzem henüz çocuk. Düşünsenize otuzunda bile değil. Hangi aklı başında insan, kendi hakkına düşen 10.000.000 sterlini teper! Âzem, bildiğiniz gibi Şirin Hanım'ın tek çocuğu. Allah gecinden versin, o bugün hayata gözlerini yumsa, tüm varlığı Âzem'e kalacak. Takdir edersiniz ki böyle davranmasına gençliği yol açıyor.”

Bir nefes alıyor Peykân Bey. Söyleyeceklerini tasarlıyor. Yanlış anlaşılmaktan korkar gibi konuşmasını sürdürüyor:

“Aslında sizin, Âzem’i gözetmek gibi de bir göreviniz olduğunu düşünüyorum. Hatta konumunuz, kendinizi benim çocuklarımdan bile sorumlu hissetmenizi gerektiriyor. Neden böyle düşündüğümü tahmin ediyorsunuzdur. Yine de söyleyeyim: Çünkü siz, her fırsatta insanların iyi olmasını istediğinizi ve bunun için çaba gösterdiğinizizi söylüyorsunuz. Öyle değil mi? Yanılıyor muyum?”

Büyük Üstad, Peykân Bey’in söylediklerini donuk bir ifade ile dinliyor. Onu gayet iyi tanıyorum. Karşısındaki adamın duygu sömürüsü yapmaya çalıştığını, ilk kelimesinde anlayacak kadar akıllı ve zekidir.

Bu arada Peykân Bey devam ediyor konuşmaya:

“Bir aile mirası sözkonusu ve iyi niyetle bile olsa, siz onu burada alıkoymuş durumdasınız. Böyle olunca, hadi geçelim beni ve Şirin Hanım’ı, kendilerine karşı sorumluluk taşıdığımız çocuklarımızın geleceğini bile yok saymış olmuyor musunuz? Yanılıyor muyum?”

Üzerimize yüklenmeyen bir tek çoluk çocuğun vebali kalmıştı. O da oldu. Peykân Bey bunu da söyledi.

Ardı ardına sorulan bu iki soruya Büyük Üstadın ne cevap vereceğini cidden merak ediyorum.

Bu arada Bonhams temsilcisi etrafa şaşkınlık içinde bakmayı sürdürüyor. Peykân’ın dertlenir gibi sözünü ettiği, varlıklarından bile emin olamadığım çocuklarından daha çok, etrafa yok mu konuşulanları bana anlatacak biri, der gibi bakan Bay Hope’a üzülüyorum. Şu anda bunu yapamam. Şirin Hanım’ın bayramlık ağzını bir kez daha açtırmak istemiyorum. Bir de tabii, Peykân Beyin alacağı cevabı fazlasıyla merak ediyorum. Kısacası, kulağım Büyük Üstadta:

“İsteğiniz Vâlâ Bey’in vasiyeti ile çakışsa, bir dakika bile düşünmez, kılıcı size teslim ederdim. Tabii ki kimsenin, özellikle de çocuklarınızın bizim yüzümüzden zor durumda kalmasını istemem. Ama, bu konuyu dönemin Büyük Üstadı ile yüz yüze konuşma imkânı buldum. Yani karşılıklı durumumuza birinci elden vakıfım. Bana anlattığına göre, Vâlâ Bey bu odaya yanında kızı Şirin Hanım olmak üzere gelmiş. Macerasını anlattıktan sonra, kılıcın, usulünce isteyecek kardeşler başvuruncaya kadar muhafaza edilmesini istemiş.”

Büyük Üstad, konuşmasının bu noktasında duraklıyor ve Peykân Bey ile Şirin Hanım’ın gözlerine, söylediklerinin bir tesirinin olup olmadığını anlamak istermiş gibi bakıyor. Sonra yine sükûnet içinde devam ediyor:

“Vâlâ Bey, dönemin Büyük Üstadından, ailesinden başvuranlara bu kılıcı vermelerini istemiş olsaydı, emin olun bir dakika dahi tereddüt etmez, kılıcı derhal size teslim ederdim...”

Dayanma gücünü tüketmiş olsa gerek, Şirin Hanım Büyük Üstadın sözünü azarlarçasına kesiyor:

“O konuşmayı siz hikâye olarak dinlediniz. Ben ise buradaydım. Babam, Büyük Üstadınıza, bir gün benim buraya geleceğimi ve kılıcı isteyeceğimi söyledi. Muhafaza ettiğiniz için teşekkür ederim. Şimdi bana ait olan kılıcı geri istiyorum.”

Eski Büyük Üstadlarımızdan birinin sözleri mi yoksa Şirin Afgani’ninkiler mi?

Tanıştığımızdan bu yana başımdan geçenleri yaşamamış bile olsam, bir Büyük Üstad sözkonusuysa tabii ki onun söylediklerini doğru bulurum. Kaldı ki Şirin Hanım bende bulunan kredisini çoktan doldurmuş durumda.

İşte bu huyumu hiç sevmiyorum. İnsanlarla karşılaştığımda derhal temiz bir sayfa açıyor, yüz üzerinden yüz kredi veriyorum. Sonra duruma göre, kredi notlarını bazen yavaş bazen hızlı düşürüyorum.

Şirin Hanım'ın hanesinde ne yazık ki not kalmamış durumda.
Ne kötü değil mi?

Sil baştan mı?

Şirin Hanım'ın son sözleriyle birlikte, sanki her şeye yeniden başlamış gibi oluyoruz.

Doğrusunu söylemek gerekirse, kendi adıma, tekrar başa dönmeye ne takatim var ne de tahammülüm. Büyük Üstadın ne cevap vereceğini beklemeden, duruma müdahale ediyorum.

“Şirin Hanım, şu dakikaya kadar gerçekleşen bütün konuşmaları yapılmamış saymamızı mı istiyorsunuz?”

Safiyaneye duygularla konuştuğum çok açık. Yine de çok rahatsız oluyor muhatabım:

“Siz karışmayın lütfen! Rica ediyorum müdahil olmayın! Ben Büyük Üstad ile konuşuyorum!”

Tanrım, ne kadar da yanlış düşünmüşüm Şirin Afgani ile ilgili olarak. Gerçekten de hiçbir şey görüldüğü gibi olmuyormuş.

Hemşireli toplantıdaki duruşu... Ailemi evine davet edişi... Evinde ağırlandığımızda sergilediği nezaket, sahip olduğunu zannettiğim bilgelik, aile geleneği olduğunu hissettiğim görgü... Yemek masasında gerçekleştirdiğimiz hoş sohbet... Evimize davet ettiğimizde sıra dışı bir konuk olarak hepimize verdiği haz... Güzel piyano seansı...

Bütün bu güzel anlar bir film şeridi gibi geçiyor gözlerimin önünden.

İstediğiniz kadar çok yaşamış olun, karşılaştığımız insanlar birbirinden farklı olsun, girdiğiniz ortamlar değişik nitelikler arz etsin, insan sarrafı olmak galiba mümkün değil. Ya da en azından benim, zayıf olduğum yönüm bu. Şirin Hanım örneğinden hareketle, insanlarla ilgili doğru analizlerde bulunamadığımı rahatlıkla söyleyebilirim. Neyse, onun bana öğrettiği de bu olsun.

Büyük Üstad, suskunluğumdan bir iç hesaplaşma yaşamakta olduğumu anlıyor ve biraz bana, daha çok da Şirin Hanım'a yönelik olarak alabildiğine kesin konuşuyor:

“Ben de başa dönmek ve söylediklerimi tekrar etmek istemiyorum.”

“Kolay...” diye cevaplıyor Büyük Üstadın bu sözlerini Şirin Hanım ve biraz duraklayıp şöyle devam ediyor:

“Kolay tabii sizin için böyle konuşmak. İç edilen sizin 20.000.000 sterlininiz değil!”

Bu sözleriyle, anlaşmazlığımızı zorla alıkoyma noktasına kadar taşımış bulunuyor. Az önce kızma noktasını geçmiş olduğumu düşünmekle birlikte, kızıyorum.

“Biraz zorlarsanız, hırsız diyeceksiniz!” diyorum inanmadığımı ifade eden bir ses tonuyla.

“Evet!” diye haykırıyor konuşumuz.

Kapımızdan içeriye girdiğinden bu yana bağırmandan konuştuğu çok az oldu. Aynı şekilde devam ediyor:

“Evet! Bana ait bir şeyi geri vermiyorsunuz. Siz ne dersiniz deyin, ben bunun adına hırsızlık diyorum. Verin hemen çaldığınız kılıcı!”

Vah yazık! Dengesini iyice yitirmiş durumda.

Bay Hope’un farkında olup olmadığını bilmiyorum ama işin giderek sarpa sardığını fark eden Peykân Bey’in duruma müdahil olması lazım. Gözüm onda. Ne diyeceğini merak ediyorum.

Sorgularcasına kendisine baktığımı fark etmiş olsa gerek, bu kez o devralıyor Şirin Hanım’ın bıraktığı yerden. Doğrudan bana yönelik olarak, bu kez Peykân Bey başlıyor bağırmaya:

“Bana hiç öyle bakmayın. Şirin Hanım yerden göğe kadar haklı. Bugüne kadar sizin yüzünüzden satılmadı kılıç. Ailemizin geleceğiyle oynadınız...”

Yok, yapılacak bir şey kalmadı. Büyük Üstada bakışlarımla ve başımla ne yapmamız gerektiğini soruyorum. Onun açısından da bir çıkış yolu kalmadığını anlayınca, ayağa kalkıyorum.

Bundan sonraki konuşmalarımı mümkün olduğunca yumuşak bir ses tonuyla yapacağım. Kararlıyım...

“Şirin Hanım ve Peykân Bey, lütfen konuğunuzu da alarak Büyük Üstadın ofisini terk edin!”

Sözlerimi tamamlar tamamlamaz bu kez İngiliz konuğa dönüyorum ve aynı sözleri ona da tekrarlıyorum.

Kendisine ek olarak, ziyareti için teşekkür ettiğimizi ama kılıcı müzayedeye koymak niyetinde olmadığımızı, gerekirse Şirin Hanım ve Peykân Bey ile adli makamlar önünde hesaplaşmaktan çekinmeyeceğimizi anlatıyorum.

Ardından kapıya doğru yürüyorum, açıyorum ve kolumla üç konuğumuza çıkış yönünü işaret ediyorum.

SEDAT'IN UZAKDOĞU'SU...

Büyük Üstadın odasında yaşadığımız tatsız olaydan sonraki ilk toplantımızda Sedat kardeşimizi dinleyecektik.

Kardeşlik zincirimize katıldığı akşam verdiği ödevi tamamladığını söylemiş, konferansı çalışma programında uygun bir tarihe yerleştirilmişti.

Zaman geldi. Şimdi söz onun.

Beyaz perde indi, projeksiyon aleti ile genç kardeşimizin lap topu arasında bağlantı sağlandı, ses masasının ayarı gerçekleştirildi, ışıklar hafif karartıldı...

Bütün bu işler yapılırken, Âzem kardeşimiz Sedat'a destek oldu.

İlk günden itibaren Sedat denilince aklıma Âzem, Âzem denilince Sedat'ın gelmesi durup dururken olmadı. Aynı gün aramıza katılan bu iki genç, o günden beri, sanki tek vücut ve ruh gibi hareket ettiler.

Evet, biz kardeşlikten, arkadaşlığı hatta dostluğu çok geride bırakan bir birlikteliği anlıyoruz. Ama bu iki kardeşimin yakınlığı beklentimizin kat kat ötesinde.

Ömrümün yarısını geçirdiğim bu çatının altında, yüzlerce kardeş katılımına tanık oldum. Âzem ile Sedat gibi iki, hatta üç, dört katılımı aynı anda gördüğüm dünya kadar örnek hatırlıyorum. Ama böylesiyle, daha önce hiç karşılaşmamıştım.

İşte Sedat'ın vereceği konferansın son hazırlıkları tamamlanırken, yani şimdi, tam da yukarıda tarif etmeye çalıştığım gibi davranıyorlar. Sanki iki ayrı kişi gibi değil de bir insanmış gibi çalışıyor, çabalıyorlar.

Buna karşılık, ilk günlerden farklı olarak artık kimse onların hal ve hareketlerinden rahatsız değil. Alışıldığı için mi böyle, yoksa kızımın ilk günden bu yana söyleyegeldiği gibi, bu özel durumun bizim anlayamadığımız başka nedenleri mi var bilmiyorum.

Neyse, bu konuyu daha fazla uzatmamın zamanı ve yeri değil. Az sonra Sedat'ın vereceği konferans başlayacak. Ona yoğunlaşmamda yarar var.

Konferans başlıyor...

Âzem laptopun tuşuna bastı ve Sedat anlatmaya koyuldu...

“Çalışmamın üst başlığı Uzakdoğu Felsefesi ise de, bu akşam daha çok alt başlıkta büyük harflerle yazılı olduğu gibi, bu felsefenin Tibet ayağı üzerine konuşacağız.”

Sedat ve Âzem ile konferans üzerine çalışırken, böyle olmasına birlikte karar vermiştik. Hatta böylesinin daha yararlı olacağını onlara ben söylemiştim. Yaptığımız plana göre, şimdi neden böyle bir karar aldığımızı anlatması gerekiyor:

“Tibet'e ağırlık vermemizin birkaç önemli nedeni var. Öncelikle üzerine konuşacağımız ve fikir yürüteceğimiz, Uzakdoğu Felsefesi diye adlandırdığımız konu gerçekten dipsiz bir kuyu. Kabaca ifade edecek olursak, dünyada iki ana felsefe var. Bunlardan biri Batı, diğeri ise Doğu Felsefesi. Uzakdoğu Felsefesi'ni, Doğu Felsefesi'nin bir kolu olarak görmemiz doğru olur. Konunun uzmanı pek çok

değerli bilim adamı böyle yapıyor. Bu iki ana kolun içinde, yüzlerce ayrı düşünce akımı bulunuyor. Bu akşam sizleri, uçsuz bucaksız, bu nedenle de ne olduğunu kavramakta zorluk çekeceğimiz bir okyanusa yani Doğu Felsefesi'ne götürmek yerine, yine aynı derinlikte ama sınırları daha dar olan bir denizde, Tibet Felsefesi'nde yüzdürmeye çalışacağım. Bakalım başarılı olabilecek miyim?"

Sedat konuşmasının bu kısmını tamamlarken "Güzel bir girizgâh oldu" diye düşünüyorum.

Konferansçımız konuşmasını sürdürürken, yardımcılığını yapan Âzem kardeşimiz büyük bir dikkatle, tam da onun es verdiği yerlerde, beyaz perdeye edilen sözlerle ilgili görüntüleri getiriyor.

Metinle görseller arasında uyuma dair hiçbir aksama olmamasından, iki kardeşimin birlikte epey çalıştıklarını anlıyorum.

Sedat konuşmasını sürdürüyor...

"Tibet Felsefesi'ne merakım, pek çoğunuzun da okumuş olduğunu tahmin ettiğim Üçüncü Göz isimli kitapla başladı..."

Sedat bu sözleri söylerken, Âzem benim de büyük bir dikkatle okuduğum Üçüncü Göz isimli kitabın çeşitli dillere çevrilmiş kapaklarını beyaz perdeye yansıtıyor. Bu görüntüleri, kitabın yazarı olan Lobsang Rampa'nın birkaç fotoğrafı takip ediyor.

Sedat konuşmasını sürdürdü dursun düşünüyorum...

Üçüncü Göz'ü okurken Tibetli bir rahip zannettiğim, bu nedenle İkinci Beden isimli kitabını da dikkatle okuduğum Rampa'nın, Tibet'te hiç bulunmamış, İngiltere'de doğmuş, yaşamış, okumuş bir doktor olduğunu öğrendiğimde nasıl da hayal kırıklığına uğramıştım. Bugün bile unutamam.

Genç kardeşim konuşmasında bundan da bahsedecek.

"Çoğunluk Üçüncü Göz ve İkinci Beden isimli kitapların yazarının Lobsang Rampa olduğunu zannetse de zaman içinde bunun takma bir isim olduğu ortaya çıkartılmıştır. Bu kitaplar Cyril Henry Hoskin tarafından yazılmıştır..."

Konuşmasının bu noktasında bir soluk alıyor Sedat kardeşimiz. Ardından, asıl şimdi söyleyecekleri önemliymiş gibi devam ediyor:

"Batı, son elli yılını doğu felsefelerini anlamaya çalışarak geçirdi. Bunun birçok nedeni var. Bu nedenlerin en önemlisi, kendilerini bir parçası gibi hissettikleri Ege Felsefesi'nin (özellikle Yunan demiyorum çünkü Ege'nin iki yakasındaki öteki uygarlıklara haksızlık etmek istemiyorum) dibini bulmuş olmaları..."

Sedat kardeşim konusuna alabildiğine hâkim. Konuşmasını asıl anlatmak istediği kısım olan Tibet Felsefesi'ne doğru, adım adım ve beceriyle taşıyor.

Âzem ise pür dikkat, yeni görselleri beyaz perdeye yansıtmayı sürdürüyor.

Beyaz perdeden, Ege'nin kadim uygarlıklarına, kimilerini yakından tanıdığımız felsefe adamlarına dair resimler birer ikişer geçip gidiyor.

Tibet'te ne oldu?

Sedat, "Evet, şimdi Tibet'teyiz" diye yeni bir başlangıç yapıyor.

Beyaz perdede bir harita beliriyor.

Çin'in batısıyla Hindistan'ın doğusu arasına sıkışmış bir ülke Tibet.

Beş bin metre yüksekliğe varan karlı dik dağları nedeniyle, dünyanın çatısı olarak kabul ediliyor.

Önümdeki deftere, "Tibet'te Yedi Yıl" diye not alıyorum.

Brad Pitt'in rol aldığı, ünlü dağcı Heinrich Harrer'in gerçek hayatını konu alan filmin adı bu.

Savaşa denk geldiği için Harrer ve arkadaşlarının İngilizler tarafından esir alınmasını, Himalayalar'ı

ve rahiplerin yaşamını anlatıyor Tibet'te Yedi Yıl. Ayrıca, Harrer'in Dalay Lama ile karşılaşmasını

ve karşılıklı ilişkilerini de gerçeğe yakın biçimde dile getiriyor.

Konferanstan sonra bu filmi herkese tavsiye edeceğim. Onun için not aldım.

Filmin ismini defterime kaydederken, kardeşlerimin seçtiği fotoğrafları izlemeyi sürdürüyorum.

Hepsi alabildiğine etkileyici. Hangilerini kendileri çektiler hangilerini internette indirdiler

anlamaya çalışıyorum. Bu esnada, Sedat aklımdaki soruya cevap veriyor:

"Gördüğünüz dağ fotoğraflarını önceki ziyaretlerimde çekmiştim. Az sonra gelecek mabet, rahip

gibi fotoğrafları bu gidişimizde çektik."

Tibet'i iyi biliyorum. Eşim ve kızımınla gerçekleştirdiğimiz Uzakdoğu turumuzun bir ayağı da bu

ülkeydi. O gün bugündür, her aklıma gelişinde ya da adını duyuşumda talihsiz bir memleket olduğunu

düşünmüşümdür.

Üzerinde yaşadıkları toprakların bağımsız bir krallık olduğu zamanları kimbilir ne kadar

özlüyordur Tibetliler.

1950'den bu yana Çin'in işgali altında olan Tibet'te, halk, kültürel bir soykırıma uğradığını

düşünüyor. Çinlilere soracak olursanız, soykırımda bulunmamış, Tibetlilere özgürlüklerini vermişler.

Hep böyle olmaz mı zaten? Nedense birileri iş edinir ve ötekileri özgürleştirmeye çalışır. Bu

esnada nedense hep özgürleştirilmeye çalışılanların canı yanar. Acı çeken onlar olur.

Düşüncelere dalıp gittim. Oysa konferans bütün hızıyla sürüyor. Düşünmeyi bırakıp dinlemeye

dönmekte, Sedat kardeşe kulak vermekte yarar var:

"Tibet denilince akla ilk gelen isim kuşkusuz Dalay Lama'dır. Bir dini önder olduğu kadar halk

kahramanıdır Dalay Lama onlar için. 1959'da başlattığı isyanı bugün de sürdürmektedir. Hindistan'da

kurduğu Sürgündeki Tibet Hükümeti vasıtasıyla, ülkesinin içinde bulunduğu durumu dünyaya duyurma

çabasını aralıksız sürdürmektedir..."

Sedat, Tibet ve Dalay Lama ile ilgili kısa bilgiler verdikten sonra, sözü az önce yaptığı gibi

ustalıkla felsefeye, bu kez Tibet Felsefesi'ne taşıyor.

Tibet Felsefesi...

"Budizm kuşkusuz çok eski bir öğretiler. Buna karşılık, Tibet'in kendine özgü Budizm'i görece

yenidir. MS 8. yüzyıla tarihlenir. İlk olarak bugün kırmızı şapkalılar olarak da anılan Niyingma

rahipleri kurumsallaştırmışlardır öğretiyi. Bu akımı, MS 11. yüzyılda yaşayan Je Tsongkhapa'nın

okulu takip etmiş, geliştirmiştir. Bunlara sarı şapkalılar ya da Gelugpa Okulu denir. Dalay Lama işte

bu okulun önce öğrencisi, sonra lideri olmuştur. Bu iki akımdan başka bir de Sakya ve Kagyu okulları vardır...”

Sedat kardeşim dört okuldan söz edince, önümdeki deftere, toplantının sonunda sormak üzere bir soru daha kaydediyorum. Söz konusu dört okul arasında ne fark olduğunu merak ediyorum.

Not alan sadece ben değilim. Başka kardeşlerim de arada bir kalem ve kâğıda başvuruyorlar. Anlaşılan, konferans bittiğinde pek çok soru sorulacak, katkıda bulunulacak.

Sunumun ilerleyen dakikalarında, Âzem kardeşim beyaz perdeye Dalay Lama'nın bu kez gülümseyen bir portresini yansıtıyor.

“İsterseniz” diyor aynı anda konferansçımız... “Dalay Lama konusunda biraz daha derinleşelim. Çünkü bu çok özel insan, bize genelde Doğu, özelde Tibet Felsefesi'ni daha iyi anlayabilmemiz için ışık tutacak, yol gösterecek.”

Sedat kardeşimizin konferansının Dalay Lama ile ilgili olan kısmı gerçekten de su gibi akıyor. Anlattıkları, “Ben ona şunu sordum, o bana bunu söyledi...” gibi birinci elden tanıklıklarla da bezeli olduğu için, dinleyen kardeşlerime her kelimesi ilginç geliyor.

Konferans tamamlanıp saatime baktığımda, sürenin sorulara ayırmayı düşündüğüm kısmını bile bitirmiş olduğumuzu görüyorum ve bu kısmı kardeş sofrasına kaydırmaya karar veriyorum.

Kardeş sofrasında...

Kardeş sofrasına doğru yürürken, selefim koluma giriyor ve “Ne oldu geçen gün Büyük Üstadın odasında?” diye soruyor.

Belli ki biri İngiliz üç konuğun, yanı sıra benim ve yetmiyormuş gibi Âzem ile Sedat kardeşlerin katılımıyla gerçekleşen geniş ve hararetli toplantı birilerinin dikkatini çekmiş ve selefimin de bundan haberi olmuş.

“Üstadım” diyorum... “Önemli bir problemle boğuşuyoruz. Kısmen bizi de içine alan ama daha çok Büyük Üstadı ilgilendiren, nur topu gibi bir derdimiz oldu. Sonuçlanmadan herhangi bir söz söylemem ya da yorumda bulunmam doğru olmaz. Beni mazur görürsen sevinirim.”

“Tabii ki” diyor ve ekliyor: “Dert etme. Dilerim zarar vermeden çözülür.”

Selefim mümkünse her şeyi bilmek ister ama bu tür durumları da anlayışla karşılar.

Bu çatının altında böyle bir kültüre, geleneğe sahip olduğumuz için şanslıyız. Sır saklamanın başka yerlerde ne kadar zor, hatta imkânsız olduğunu bildiğim için, oturur kalkar durumumuza şükür ederim.

Planladığımdan on dakika geç de olsa, kardeş sofrasında yerlerimizi alıyoruz.

Kadehlerimizi şerefe kaldırdıktan ve guruldayan midelerimizin sesini dindirip kan şekerlerimizi kontrol altına aldıktan sonra, önümdeki zile dokunuyorum.

Bütün kardeşlerim susuyor. Birkaç saniye içinde mutlak sessizliğe ulaşmış oluyoruz.

“Evet” diyorum, “söz serbest”.

Eller birer ikişer kalkıyor. Kaldırış sırasına göre kardeşlerime söz veriyorum.

İlk söz isteyen kardeşimin sorusu çok net:

“Kendilerini nasıl eğitiyor Tibetli rahipler?”

Soru net olunca, Sedat kardeşimin cevabı da net oluyor:

“İnsanların ahlaklı olmasını istiyorlar. Bunun için de işe kendilerinden başlamaları gerektiğini düşünüyorlar. Ahlak sahibi olmak, Tibetli rahiplerin olmazsa olmazı. Bunu, nefisle mücadele izliyor. Kendilerini hayatın her safhasında, iyi insanların kalması gereken sınırlar içinde tutmaya çalışıyorlar. Ondandan sonra tefekkür geliyor. Ve dördüncü sırada ise, içe bakış var. İçe bakış sözcüğünün hepimizin bildiği karşılığı ise meditasyon. Bütün çalışmalarını bu dört ana disiplin altında gerçekleştiriyorlar.”

Doğu felsefeleri yıllardır ilgimi çeker, bu konuda elime ne geçerse okurum. İtiraf etmeliyim ki bu kadar net bir anlatıma hiçbir kitapta rastlamadım. Sedat kardeşimiz gerçekten bu konu üzerine epey kafa yormuş.

Kardeşlerime sırayla söz verdikten sonra, önce *Tibet'te Yedi Yıl* filminden söz ediyorum ve ardından defterime yazmış olduğum soruyu okuyorum:

“Sedat kardeşim, acaba Tibet Felsefesi’ndeki dört okul arasında ne tür farklar var?”

Biraz düşündükten sonra şöyle cevaplıyor sorumu genç kardeşim:

“Üstad-ı Muhterem, çok ileri seviyelerde bazı teknik ayrılıklar var. Ama başlangıç seviyesinde, orta seviyede hatta ileri seviyelerde bile aralarında büyük farklılıklar olduğunu söyleyemem. Sizce bu cevabım yeterli mi? Yoksa daha derine inmemi ister misiniz?”

Aldığım cevabı yeterli buluyorum:

“Hayır, teşekkür ederim. Gönül rahatlığıyla kendime herhangi birini seçebileceğimi anladım.”

Kardeşlerim hep bir ağızdan gülüyor. Bunca işimin arasında, yetmiyormuş gibi bir de Tibet Felsefesi’ni dert edip, üstelik kol da seçerek içine atlamayacağımın gayet iyi farkındalar. Gülmelerinin nedeni bu.

Sedat kardeşim, az önce ettiğim gülünen sözlerimden sonra yeniden ayağa kalkıyor ve tebessüm ederek kendi düşüncelerini dile getiriyor:

“Bana soracak olursanız, yormayın kendinizi Üstad-ı Muhterem. Ama illa birine başlamakta ısrar ederseniz, ben size, istemeyerek de olsa yardımcı olmaya söz veriyorum.”

“Neden istemeyerek?” diyorum gerçekten de merak ederek:

“İşe yaradıklarını düşünseydim sizce aranızda olur muydum? İlk kardeş sofrasında da dediğim gibi, Tibet de dahil olmak üzere Uzakdoğu’da gerçekleştirdiğim arayışlar maalesef bir sonuç vermedi. Ya ben umutsuz bir vak’ayım ya da felsefeler kifayetsiz.”

Bu sözler üzerine heyecan içinde elini kaldıran bir kardeşime sıraya aldırılmadan söz veriyorum.

Kardeşim, söz isterkenki gibi gülümseyerek “Ferrari’nizi geri mi aldınız yani kardeşim?” diyerek Sedat’a takılıyor. Böylece, Robin Sharma’nın çok satan kitabı *Ferrari’sini Satan Bilge*’ye gönderme yapmış oluyor.

Sedat bu takılmayı, “Yaklaşık öyle oldu. Ferrari’m hiç olmadı ama meditasyon da yapmıyorum!” diye cevaplıyor.

İki kardeşim de yerlerine oturuyor.

Kişisel yorum kısmında, üzerine söz söylenmesi zor laflar etmiş durumda Sedat kardeşim. Ne

felsefelere ne de ona haksızlık etmek istemiyorum. Bu nedenle gülümsüyor, katkılarından dolayı kendisine teşekkür ediyorum.

Kardeş sofrasından ayrılırken, Âzem ve Sedat'la biraz daha konuşma fırsatım oluyor.

Âzem, kılıçla ilgili bir gelişme olup olmadığını soruyor. Henüz olmadığını söylüyorum.

Sedat, "Her halde, yasa yoluna başvurmak için hazırlık yapıyorlardır" diyor.

"Annenle hiç konuşmuyor musun bu konuyu?" diye soruyorum Âzem'e.

"Hayır" diyor.

BEKLENEN İHTARNAME...

Hastalarımın artakalan vakitlerde, Cemaleddin Afgani üzerine çalışmayı sürdürüyorum.

Şimdi de Âzem kardeşimin yazdığı konferans metni önümde.

Bir sonraki sunumu o yapacak. Bir faydamın da olabileceğini düşünerek, dikkatle okudum yazdıklarını. Bazı noktaları işaretledim. Ayrıca, metnin kaynak kısmını incelediğimde, okumadığım neredeyse hiçbir yayının kalmadığını fark ettim.

Üzülme mi yoksa sevinme miyim bilmiyorum. Gerçekten çok zaman verdim bu işe.

Cemaleddin Afgani üzerine düşünürken telefonum çalıyor. Arayan Büyük Üstad. Beklediğimiz ihtarnamenin geldiğini söylüyor.

“Geldi mi?” diyorum sanki beklemiyormuş gibi.

“Evet, geldi” diye tekrarlıyor.

Karşılıklı biraz susuyoruz. Ardından, “Müsait olur olmaz konuşalım.” diyor.

Doğrusu da bu. Düşünmemiz, konuşmamız ve bir çıkış yolu bulmamız gerekiyor.

“Olur” diyorum, “bakmam gereken birkaç hasta var. Onları görüp gelirim”.

Telefonu kapatırken “Demek söylediklerini yaptılar...” diye söyleniyorum.

Daha çok cesaret edemeyeceklerine ihtimal verdiğim için olsa gerek, biraz canım sıkılıyor.

Kafa kafaya verince...

Büyük Üstad, her zamanki gibi üç kez öpüyor yanaklarımdan.

“Bakıyorum pardösüyü atmışsın. Üşümüyor musun?” diyor yer gösterirken.

Kışı geride bırakmak üzereyiz. Havalar ısınmaya yüz tuttu. Aklıma Büyük Üstadın yine bu odada Âzem’le ilgili işlemleri başlatmamı istediği gün geliyor. Sonbaharın başıydı. İki mevsim ne çabuk geçmiş.

“Güneş gayet iyi ısıtıyor, artık ceketle çıkıyorum evden.” diyorum durumdan hoşnut olduğumu belli ederek.

“Benim bitki çayının buzluğu da yapılıyor, istersen sana buzlusundan ikram edeyim.” diyor gülerek.

“O kadar da değil” diye cevaplıyorum.

Önce masasının üzerindeki resmi ihtarnameyi getirip elime tutuşturuyor, ardından masasına gidip bitki çaylarımızı sipariş veriyor. Büyük Üstad telefon konuşmasını tamamlayıp karşıma oturana kadar, üzerinde “Tebligat” yazan, noter tarafından gönderilmiş zarfın üzerini okuyorum.

Tebligatta bulunan Şirin Afgani ve Peykân Efgani, Büyük Üstadı değil, doğrudan kurumumuzu muhatap almışlar.

Ben tebligat yazısını zarfından çıkartırken Büyük Üstad, “Bir hafta içinde olumlu bir dönüş yapmazsak dava açacaklarını resmen bildirmiş oldular.” diyor.

“Evet. Bana kalırsa da dava açacaklar. Son konuşmamızın ardından başka çarelerinin kalmamış olduğuna karar verdiler anlaşılabilir.”

Başını sallıyor Büyük Üstad ve “Buna karşılık biz ne yapacağız, şimdi onu konuşalım.” diyor.

Ne yapmamız gerektiğine dair ilk aklıma geleni söylüyorum.

“Âzem’i çağıralım ve ondan destek isteyelim.”

“Ben de aynısını düşündüm.” diyor ve “Sen mi ararsın, ben mi arayayım?” diye soruyor.

Cep telefonumu çıkartıyor, bütün kardeşlerim gibi telefon defterimde kayıtlı bulunan Âzem’i tuşluyorum.

Yine birlikte...

Tam da düşündüğüm gibi, bir saat kadar sonra, Âzem yanında Sedat olmak üzere giriyor Büyük Üstadın odasına.

Bu kez dayanamıyorum ve “Bunlar kardeş değil, yapışık ikiz” diyorum Büyük Üstada dönüp.

Gerçekten şaşırdığımı belli edecek bir ses tonuyla konuşmamı sürdürüyorum:

“İkisinden birini tek başına görmüşlüğüm henüz yok.”

Büyük Üstad, söylediklerime olumlu açıdan yaklaşıyor ve “İyi ya işte, tam da istediğimiz gibi.” diyor.

Bu konuyu, bu odada daha fazla uzatmam doğru olmaz.

İki kardeşim kanepede yan yana yerlerini alırken, Büyük Üstad sehpanın üzerinde duran “tebligat” a uzanıyor ve Âzem’in eline tutuşturuyor.

Âzem ile Sedat yazıyı dikkatle okuyor, sonra ne yapmaları gerektiğini soran gözlerle önce Büyük Üstada, ardından bana bakıyorlar.

Âzem’e yönelik olarak “Büyük Üstadla durumu değerlendirirken, aklımıza senin yardım vaat ettiğin geldi.” diyorum.

Genç kardeşimin gözlerinde daha önce hiç görmediğim bir ifade beliriyor. Tek kelimeyle ifade etmem istense, korku olduğunu söyleyebilirim. Ama belli ki, içinde telaş, başa çıkamama, becerememe gibi duyguları da barındıran bir korku bu.

Bu çıkarsamayı, Büyük Üstadın sözlerinden sonra Âzem’in Sedat’a dönüp bakarken takındığı yüz ve vücut hareketlerine dayanarak yapıyorum.

Sanki bitmiş, yok olmuş, erimiş gibi bir hali var Âzem’in.

Tamam, Sedat boyu bosu ve geniş omuzlarıyla kocaman bir adam ama Âzem de en azından boy açısından ufak tefek sayılmaz. İnce sayılabilir belki ama kesinlikle uzun boylu.

İçine düştüğü endişe hali nedeniyle omuzlarını düşürmesinden mi bilmem, sanki yok olmuş, buharlaşmış gibi bir hali var.

Kılıcı kaybedeceğimizden ilk kez korkuyorum.

Oysa geçenlerde, Bonhams temsilcisinin de bulunduğu toplantıda ne kadar kendine güvenli görünüyordu Âzem kardeşimiz.

Ne değişti geçen süre içinde?

Acaba, annesi ile Peykân Bey mi gözünü korkuttular?

Şu anda bu odanın içinde bulunan herkes acaba benim hissettiğim gibi mi hissediyor?
Dönüp Büyük Üstadın yüzüne bakıyorum, aynı şekilde düşündüğümüz apaçık ortada.

Ne oldu sana Âzem?

Genç kardeşim, sanki ruhunu teslim edecek gibi görünmeyi sürdürüyor.

Büyük Üstad, “İyi misin?” diye soruyor hal böyle olunca.

Sedat kardeşim Âzem’e biraz daha yaklaşıyor, elini şefkatle omzuna koyuyor.

Büyük Üstad, birisi dokunsa ağlayacak gibi duran Âzem’e, çaresiz bir ses tonuyla, “Yardımcı olmak gibi bir zorunluluğun yok kardeşim. Sakın kendini sıkma...” diyor.

Ben de “Bu kadar etkileneceğini bilsek çağırmazdık seni...” diyerek sakinleşmesini sağlamaya çalışıyorum.

“Mesele o değil ki!” diyor Âzem güçlkle:

“Annemin bu şekilde davranıyor olmasını hazmedemiyorum. Bu tebligatla, dedemin hatırasına büyük bir saygısızlık yaptığını düşünüyorum. Peykân Bey’i anlamak güç değil. O, Tahran yıllarından itibaren böyle olmasını istiyormuş. Annemin gözünü bu kadar hırs bürümüş olabileceğini, asla tahmin edemezdim. Tabii ki biliyorum onun da kılıcın satılmasını istediğini ama bu noktaya gelebileceğini beklemiyordum. Beni üzen bu.”

Âzem konuşurken, Sedat onaylar tarzda başını sallıyor.

İki genç kardeşimin bu konuyu daha önce de kendi aralarında uzun uzun konuştukları, tartıştıkları ve hemfikir oldukları anlaşılıyor.

Âzem uzunca bir es verdikten sonra, kaldığı yerden devam ediyor:

“Vâlâ Afgani, zamanında tabii ki çok zenginmiş. Güzel günler görmüş. Krallarla, devlet başkanlarıyla, başbakanlarla aynı sofraya oturmuş bir adamdan söz ediyoruz. Para asıl böyle insanlar için önemli olmalı değil mi? Ama değildi. Ben buna tanık oldum. Dedem, tanıdığım insanlar arasında, cümlelerinin içinde en az para’yı en çok onur’u kullanan insandı. Bir zamanlar içinde yaşadığı zenginlik göz önünde bulundurulduğunda, sizce de şaşırtıcı değil mi bu davranışı?”

Müsaade etmiş olsa, “Hayır, hiç de şaşırtıcı değil. Bence, tam da böyle olması gerekiyordu” diyeceğim ama Âzem sorusuna bir karşılık beklemiyor:

“Zenginliği yaşayanlar, fakirliği daha zor kabul ederler. En azından mantık böyle olması gerektiğini söylüyor. Yine de dedemin parayla, pulla ilişkisi yoktu.”

Biraz duraklıyor genç kardeşim. Sözü nereye getireceğini gerçekten çok merak ediyorum:

“Vâlâ Bey hayattayken, annem de paradan çok söz etmezdi. En azından benim yanımda bu konu hiç konuşulmazdı. Dedemi kaybettikten sonra her şey değişti. Annemin gözünü para hırsı bürüdü. Evde, durmadan kılıç konuşulmaya başlandı. Kılıç bir satılsa, diyor başka bir şey demiyordu...”

Sesi burada iyice kırılıyor Âzem’in ve dayanamayıp susuyor.

Yardıma Sedat koşuyor:

“Büyük Üstadım, Âzem’in az önceki halini tahmin ediyorum yanlış anladınız. Üzüntüsü, verdiği

sözü yerine getirmeyecekmiş gibi algılandı. Oysa vazgeçmiş değil. Gelirken de konuştuk. Ne gerekiyorsa yapacak. Kılıcın kardeşlerin elinde kalmasını sağlayacağından emin olabilirsiniz.”

Peki nasıl?

Sedat’ın sözlerinin içime su serptiğini söylersem mübalağa etmiş olmam. Çünkü bir ara iyice umutsuzluğa kapılmıştım.

Bir yanda Peykân Efgani ve Şirin Afgani gibi elinde resimler bulunan iki isim, öteki tarafta elinde tek bir yazılı evrak bulunmayan biz. Kuşkusuz onların ellerindeki kanıtlar da çok kuvvetli değil ama bizim portföyümüzde, maalesef söz dışında hiçbir şey yok.

Böyle bir mukayese sonucunda, durumumuzu tehlikede görmem çok da hatalı olmaz.

Ama şimdi yine geriye, umuda dönüş yapmış durumdayım.

Acaba kardeşliğimiz, Âzem’in de yardımıyla, kılıcın muhafızlığını yapmayı sürdürebilecek mi? Bu değerli hazineyi asıl sahiplerine teslim etmeyi başarabilecek miyiz?

Dilerim öyle olur.

Peki ama nasıl?

Sedat, Âzem’in omzundan elini çekiyor ve “Haydi anlat onlara. Aslında çok güçlü olduğumuzu söyle” diyor.

Âzem canlanıyor ve “Öyleyiz zaten” diyor Sedat’a. Sonra, Büyük Üstada dönüyor ve konuşmasını ona yönelik olarak sürdürüyor:

“Öncelikle şahitlik yapabilirim. Dedemin benim de bulunduğum yerlerde kılıçla ilgili söylediklerini tekrarlayabilirim. Bunu yargıçların önünde de yapabileceğimden emin olabilirsiniz.”

Düşününce, bunun bile çok önemli olduğunu fark ediyorum. Çünkü, Âzem Afgani aileden biri. Tıpkı Şirin Hanım gibi Peykân Bey gibi, soyu Cemaleddin Afgani’ye kadar giden bir tanık. Onun yanımızda olması çok şey fark ettirir. Üstelik bu tanık, kılıcı bize teslim etmiş olan Vâlâ Bey’in öz torunu.

Hukukçu, avukat filan değilim ama mahkeme sözkonusu olduğunda, tanıkların önemini biliyorum.

“Elde var bir” diye düşünüyorum Âzem’in verdiği garanti üzerine.

Peki başka?

“Ama öncesi var. Dava açılmadan, annemi ve Peykân Bey’i bu odaya çağırın, karşınıza oturtun, önlerine bir beyaz kâğıt koyun ve hiçbir gerekçe göstermeden dava açmayacaklarına, ve sizi bir daha rahatsız etmeyeceklerine dair bir yazı istediğinizi söyleyin.”

Âzem’in bu sözleri üzerine Büyük Üstad ile göz göze geliyoruz. Eminim, ikimiz de aynı fikirdeyiz, onun saçmaladığını düşünüyoruz.

Genç kardeşim, sanki aklımızdan geçenleri anlamış gibi sürdürüyor konuşmasını:

“Size saçmaladığınızı söyleyecekler. İşte o zaman beni odaya çağırın. Onlara öyle bir şey göstereceğim ki, bir daha kılıcın lafını bile edemeyecekler.”

Şaşkınlıktan küçük dilimi yutacak gibi oluyorum. Büyük Üstada bakıyorum onun da durumu benden farklı değil.

Sedat, her ikimizin içinde bulunduğu durumun farkında. “Bu sözleri ilk duyduğumda ben de aynı derecede şaşırılmışım.” diyor.

Açıklamasının içimize su serpmeye yetmeyeceğini anlayınca, Âzem’i biraz daha açıklamada bulunması gerektiği yolunda uyarıyor genç kardeşim. Ama ondan önce bize dönüyor ve küçük bir ipucu veriyor.

“Vâlâ Bey’le torunu Âzem arasında çok özel bir ilişki varmış. Bir anlamda dert ortaklığı, sırdaşlık yapmışlar...”

Âzem bıraksa, belki biraz daha konuşacak Sedat. Ama bırakmıyor. Kendisinin konuşmasının daha doğru olacağını düşünüyor, sözünü kesiyor:

“Çocukluğum dedemle satranç oynayarak, kâğıt üzerinde ve evin salonunda savaşlar yaparak geçti. Dedemle karşılıklı olarak, yıllar boyunca birbirimize tahta kılıçlarımızı salladık. Bazen o, çoğunlukla ben kazandım. Gerçekleştirdiğimiz bu savaşlar esnasında öğrendiklerimin günün birinde işime yarayacağını tabii ki farkında değildim. Ben, dede ve torun olarak birlikte savaş oyunu oynadığımızı zannediyordum. Oysa şimdi anlıyorum ki, Vâlâ Bey bana bir sırrın ipuçlarını vermeye çalışıyormuş. Bugün, dedemin, büyük bir havuzun içine, küçük ama bileşimi çok farklı bir damlayı, yeri geldiğinde kullanmam için ustalıkla yerleştirdiğini anlıyorum. Zamanı gelince o su damlası havuzdan çıkartılacak ve masanın üzerine konulacak...”

Âzem konuşurken, Büyük Üstad ile defalarca göz göze geliyoruz. İkimiz de öğretisi sembollere ve ezoterizme dayalı bir geleneğin sürdürücüleriyiz. Üstelik, bu geleneği gelecek nesillere aktarabilmek için kardeşlerimizin arasından ve onlar tarafından titizlikle seçildik. Tıpkı Vâlâ Afgani üstadımızın zamanında seçildiği gibi.

Bu nedenle, genç kardeşimize güvenebileceğimizi üstelik aynı anda hissetmeye başlamamız son derece doğal.

Öğünmek gibi olmasın ama, tek kelime etmeyerek çok söylemeyi, konuşmadan anlaşmayı kimse bizler kadar iyi bilemez. Özellikle de kendi aramızda.

Ve anlaşılın bu özelliğimiz tam da içinde bulunduğumuz bu açmazda bize yardımcı olacak. Vâlâ Afgani üstadımız, belli ki torunu üzerinden bize ulaşmanın bir çaresini bulmuş. Öyleyse, kendimizi onun usta ellerine teslim etmemizin tam zamanı ve yeri.

Büyük Üstad, tam da beklediğim anda, “O halde” diyor, “senin söylediğin gibi yapacağız Âzem kardeşim”.

Başka söyleyecekleri de var:

“Zamanı geldiğinde, dedenin seni yüzdürdüğü havuzun içinden o farklı damlayı bulup çıkartacak, masanın üzerine koyacaksın. Bunun için ihtiyacın olan ortamı yaratacağız. Emin olabilirsin.”

Büyük Üstadın bu sözleri, içine girdiğim heyecan dalgasını daha da yükseltiyor.

İnanılır gibi değil!

Kılıcı kardeşliğimize neredeyse kırk yıl önce emanet etmiş olan üstadımız Vâlâ Afgani, yıllar

sonra, tam da kendisine ihtiyaç duyduğumuz anda, şifreleri önümüze koymak üzere yeniden kolları sıvamış vaziyette. Bunu, torunu vasıtasıyla yapacak.

Ben içime dönünce, Büyük Üstad merakla yüzüme bakıyor. Sanki söyledikleriyle ilgili bir değerlendirmede bulunmamı ister gibi ellerini iki yana açıyor.

Başımı sallıyor, kolayına kaçıp “Haklısınız Büyük Üstadım. Tıpkı sizin gibi düşünüyorum” diyorum.

Konuşmamızın bu noktasında, Sedat Büyük Üstaddan gitmek üzere izin istiyor:

“Gördüğüm kadarıyla, artık sizler de benim gibi Âzem’e inanıyorsunuz. O halde şimdi müsaade edin, biz gidelim. Gördüğünüz gibi Âzem çok yoruldu.”

Sedat kardeşim haklı. Âzem kardeşimiz şu anda karşımızda geldiğinden de bitkin görünüyor.

Ne demek istedi Âzem?

Kardeşlerimiz odadan çıkar çıkmaz, “Neler oluyor?” diye soruyorum Büyük Üstada.

“Bilmiyorum. Sence?”

Büyük Üstadın şaşkınlığını gizlememesi, gerçekten önemli bir durumla karşı karşıya olduğumuzu hissetmeme yol açıyor.

“Bence, Vâlâ Üstad torununa bir ya da birden fazla sır bıraktı. Bundan ne Şirin Hanım’ın ne de Peykân Bey’in haberi var. Genç kardeşimiz sırları onların da bulunduğu bir ortamda gün yüzüne çıkartmak istiyor. Belki o özel an gelmeden sırları bize vermesi mümkün değil. Bilemiyorum.”

Büyük Üstad bu sözlerim üzerine, “Ben de aynı şekilde düşündüm.” diyor.

Söyleyecekleri bundan ibaret değil. Konuşmaya bir soru sorarak devam ediyor:

“Acaba neden, bize elinde neler olduğunu hemen söylemedi?”

Belki mümkün değil. Bilemiyorum. Bu düşüncemi Büyük Üstada da paylaşıyorum.

Düşünme açısından yolun sonuna geldiğimi, yeni bir bakış üretemediğimi hisseden Büyük Üstad soru sormaktan vazgeçiyor ve “Son olarak bir şey söylemek istiyorum” diyor. Merak ediyorum ne söyleyeceğini:

“Bugün bariz bir şekilde hissettim. Âzem’in bizimle paylaşmadığı bir sıkıntısı var. Sanki söylemek isteyip de söylemediği bir sır gibi...”

Büyük Üstadın, az önce üzerine epeyce kafa patlattığımız kılıca dair sırdan farklı bir konudan bahsettiğini anlıyorum.

“Farkındayım...” diyorum.

Aklıma, Sedat’ın tercihi Âzem konusu geliyor. Aylar önce üzerine fırtınalar koparttığımız konuya geri dönüyorum. Acaba böyle bir şey mi Büyük Üstadın hissettikleri?

“Bilmiyorum Büyük Üstadım.” diyorum ve en başa dönüp, bazı kardeşlerimle üzerine epeyce kafa yordüğüm konuyu ve sonunda geldiğimiz noktayı, bütün açıklığıyla Büyük Üstada anlatıyorum.

Sözlerimi tamamlayınca, “Söyledim ve ruhumu kurtardım.” diyorum.

Büyük Üstad düşünüyor ve “Sadece Sedat kardeşimizin bildiği bir şey.” diyor. Sonra susuyor.

Bu suskunluktan sonra, bir sonraki adımla ilgili planlamamızı tamamlamaya geçiyoruz.

Büyük Üstad ve ben, neleri, nasıl yapacağımızı uzun konuşuyor, başa alıyor, tekrar konuşuyor ve karara bağlıyoruz.

Yaptığımız nihai plana göre, ertesi gün Peykân Bey'i arayacağım ve kendisini ziyaret etmek istediğimi söyleyeceğim. Kaydedeceğim gelişmeye göre, planımızın geri kalanını uygulamaya koyacağız.

İşimiz bitip de kapıya doğru yürürken, Büyük Üstad yarım bıraktığımız öteki meseleyle ilgili olarak arımdan sesleniyor:

“Bizim bilmediğimiz, bilsek rahatlayacağı, bir türlü söyleyemediği bir sırrı var Âzem kardeşimizin!”

Haklı. Ben de aylardır böyle düşünüyorum.

PEYKÂN BEY'İN SARI ZARFI...

Peykân Bey'i tam da Büyük Üstad ile kararlaştırdığımız gibi, saat 10.00'da aradım.

Görüşmek istediğimi söyler söylemez, "Gün içinde, ne zaman isterseniz gelin." dedi.

Önceden hastalarımın geliş saatlerini kontrol etmiş olduğumdan, "Ne kadar erken gelirim o kadar iyi olur." dedim.

"Bekliyorum o halde" dedi ve telefonu kapattı.

Muayenehanemden çıktuktan sadece on dakika sonra, Narmanlı Apartmanı'na ulaştım.

Hüsrev Gerede'nin köşesinde bulunan üçgen şeklindeki bu apartmanı çok beğenirim. Daha önce de başka vesilelerle girmek fırsatı bulduğum apartmanın en beğendiğim yanı asansörüdür. Özellikle de asansör kabininin kapısındaki Narmanlı'yı temsil eden "N" harfi.

İstediğim kata ulaştınca, asansörden inip sola kıvrıldım.

Ve nihayet, kapısında "Peykân Efgani - Avukat" yazan dairenin ziline bastım.

Bonhams'ın zarfı...

Peykân Bey, ilk gelişimden farklı olarak bu kez masasının karşısında bulunan sandalyeyi gösterdi oturmam için. Hemen konuya girdim.

"Gönderdiğiniz tebligat üzerine..."

Lafları ağzıma tıktı:

"Durun durun, o konuya girmeden önce size göstermek istediğim bazı dokümanlar var."

Masasının üzerinde duran, çok özel koşullarda seyahat ettiği her halinden belli büyük sarı zarfın içinden bir demet basılı materyal çıkardı. Aralarında gazete kupürleri de olan yığından birini özenle seçti ve uzattı.

Kupüre göz atınca, Napolyon Bonapart'a ait kılıcın bir müzayedede 6,4 milyon dolara alıcı bulunduğu dair bir makale gördüm.

Makaleyi yazan gazeteci, uzun uzun kılıcın elden ele geçerek Bonapart'a nasıl ulaştığını ve müzayedenin ne kadar kıran kırana geçtiğini anlatmış. Yazısını, kılıcın fotoğrafları ve müzayedenin yapıldığı salondan enstantanelerle süslemiş. Sadece Peykân Bey'e ayıp olmasın diye değil, ilgimi çektiği için de dikkatle okudum. Fotoğrafları ve fotoğraf altlarını tekrar inceledim ve tek laf etmeden kupürü geri uzattım.

Peykân Bey, kupürü hakkını vererek okumuş olmamdan memnuniyet duydu. Eskiden olduğu gibi meselenin uzağında durmadığımı, tersine içine girdiğimi görmek umudunun artmasına yol açtı. Önü gazete kesikleri dolu olmasına rağmen, bir başkasını uzatmadı.

"Bütün bu kupürler Bonhams'dan geldi. Kılıç ya da hançerlerle ilgili, medyada yer almış önemli ne varsa göndermişler. Hiçbirinin, eğer müzayedeye koyarsak Şah Cihan'ın kılıcını yakalayamayacağını anlamamızı sağlamaya çalışıyorlar."

Dikkatle dinledim Peykân Bey'i. Derdinin, bana ne kadar önemli bir durumla karşı karşıya

olduğumu kavratmak olduğunu elbette ki anladım. Öte yandan, o da benim kendisini dikkatle dinliyor olmamın nedenini çözemeyecek kadar ahmak değil. Onu aradığım dakikada, ipleri kopartmak istemediğimi düşündü. Bundan eminim. Kısacası, karşılıklı olarak rollerimizi oynuyoruz ve her ikimiz de ne yaptığımızın gayet iyi farkındayız.

Sadede doğru...

Birkaç dakika süreyle önündeki yazı çizileri tasnif ettikten sonra başını kaldırıyor ve “Üstad” diyor, az önce söylediklerini ilgiyle dinlememden hoşnut kaldığını hissettirmeye çalışarak Peykân Bey. Der demez, ağzından çıkan laftan pişman olmuş gibi davranıp sözde kendini düzeltiyor.

“Pardon, ‘Üstad’ kelimesini kullanmayacaktım değil mi?”

Özellikle böyle davrandığından eminim. Bu nedenle gülümsüyorum. En azından şu an için, karşılıklı yaşadığımız gerginlik günlerine bir sünger çekmek benim de işime geliyor.

“Rahat olun. Nasıl isterseniz öyle hitap edin.” diyorum.

Çok uzlaşmaz gibi görünmemin hiçbir yararının olmadığını geçen birkaç ay içinde öğrendim. Ve tam da şu anda, neden burada bulunduğumun gayet iyi farkındayım.

Tabii ki bu düşüncelerimi bütün açıklığıyla Peykân Bey’le paylaşmam gerekmiyor.

Zarftan öteki çıkanlar...

Peykân Bey, önündeki yığılı karıştırdıktan sonra bir şey dikkatini çekmiş gibi davranıyor ve yeni aklına geldiğine vurgu yaparak Michael Hope’un bir mektubunu koyuyor bu kez de önüme.

Anlaşılan, Napolyon Bonapart’ın kılıcıyla ilgili kupürün ardından, bu mektubu da görmemi istiyor.

Mektup, “Dear Peykân” diye başlıyor.

“Demek” diye düşünüyorum, “muhabbeti bir hayli ilerletmiş durumdalar”.

Sonra aklıma, İngilizlerin de iyice Amerikanlaştığı geliyor. On, bilemediniz on beş yıl kadar öncesine kadar her lafa “Sir” diye başlayıp mutlaka soyadınla hitap eden İngilizler, bugün tıpkı Amerikalılar gibi tanışır tanışmaz ilk adınla hitap ediveriyorlar.

Ne sakil bir davranış!

İçten içe Amerikalılara kızmayı sürdürürken, Bay Hope’un mektubunu okuyorum.

Kırmızı suratlı müzayedeci, mektubunda, karar verilmesi halinde neleri hangi sırayla yapacaklarını uzun uzun anlatmış.

Nasıl bir sözleşme imzalanacağı, kılıcın hangi kuruluşa sigortalatılacağı, kimler tarafından hangi koşullarda taşınacağı, Londra’da nasıl muhafaza edileceği, nasıl bir katalogda yer alacağı, kılıcın fotoğrafının ayrıca katalogun kapağına da konulacağı, bu tür müzayedelerde alım yapan müşterilerine kılıçla ilgili özel bilgilerin nasıl gönderileceği, geleneksel medya ve internette kılıçla ilgili ne tür bir tanıtım kampanyası yapılacağı...

Yazmış da yazmış Bonhams temsilcisi Michael Hope.

Maddelerin önümde uzayıp gittiğini görünce, okumaya son verip başımı mektuptan kaldırıyorum.

“Çok ciddi bir şirket anlaşılan Bonhams.”

İlgilendiğimi düşünüp heyecanlanıyor Peykân Bey.

“Çok ciddi. Yaptığım araştırmalar sonucunda öğrendim ki, dünyada üç tane önemli müzayede şirketi var. Bunlardan biri Bonhams.”

“Ötekiler kim?” diye soruyorum bilmiyormuş gibi.

Şaşırıyor. “Bilmiyor musunuz?” diye soruyor.

Alt dudağımı aşağıya sarkıtıp, bilmiyormuş gibi bir ifade takınıyorum.

“Christie’s ve Sotheby’s” diyor.

Bu firmaların isimleri ağızından, bilmediğime inanmamış gibi çıksa da metanetini sürdürüyor.

Bugün, Peykân Bey’in bana iyi davranmaya özel olarak karar vermiş gibi bir hali var.

“Galiba” diye düşünüyorum... “Kalbin kalbe karşı olduğu sözü doğru.”

Çünkü, ben de yola çıkmadan önce, aynı şimdi onun davrandığı gibi davranmaya karar vermiştim.

“İşte böyle” diyor, bilgi vermeyi tamamlayınca.

“Evet” diyorum karşılık olarak.

Birden mi aklına geldi, yoksa “Evet” demem mi yol açtı bilmem, “Ziyaretinizin nedeni neydi?”

diye soruyor.

“Doğru ya, neden geldiğimi söylemedim” diyorum ve ekliyorum: “Bize tebligat göndermişsiniz ya, onun hakkında konuşmaya geldim.”

Kırıcı olmamaya özel olarak gayret ediyor ve mecbur bıraktığımızdan, anlamak için en ufak bir çaba göstermemiş olmamızdan dert yanıyor Peykân Bey.

Baştan itibaren sürdürdüğüm olumlu çizginin, istemeyerek de olsa dışına çıkıyorum:

“Siz satılmasını istiyorsunuz, biz ise satılmamasını. Nasıl anlaşabiliriz ki bu durumda?”

Ağızından böyle bir cümle çıkmasını beklemediği için olsa gerek, sinirleniyor.

“Geçmemiş miydik bu noktayı?” diye soruyor.

“Geçmiştik” diyorum. Başka ne diyebilirim ki?

“Düşünceleriniz lafta kalsalar...”

Karşılıklı olarak tek kelime bile etmeden, âdeta görünmez bir el tarafından hizaya sokuluyor, yeniden saygı sınırlarının içine giriyoruz.

Peykân Bey derin bir nefes alıyor ve bu kez biraz dertleşir gibi başlıyor konuşmasına:

“Düşüncelerinize, tümüyle size özgü olduğunu kabul ettiğim dünya görüşünüze, birbirinize sahip çıkışınıza, kısacası her şeyinize saygım var. Buna karşılık siz de bana hak verin, bazen bütün bu saydığım konularda kendinizi gereksiz yere zorluyorsunuz. Hatta daha ileri gidip abarttığınızı bile söyleyebilirim. Lafta kalsa, kardeşlik filan gibi kelimelerinizin önünde saygıyla eğileceğim. Oysa siz, bu tür sözcükleri gerektiğinden fazla ciddiye alıyor, neredeyse gerçek anlamlarında kullanıyorsunuz. Söyler misiniz bana Üstad, bu devirde, aynı anne ve babadan doğanlar arasında bile kardeşlik kaldı

mi?”

Neden ediyor şimdi bu lafları Peykân Bey? Ne gereği var manasız yere kardeşliğimizle ilgili değerlendirmeler yapmasının?

Düşüncelerimi okumuş gibi sadede geliyor:

“Kralların, kraliçelerin bile babalarının resimlerini, aile yadigârlarını, unvanlarını sattıkları bir yüzyılı geride bırakmış olduğumuz farkında değil misiniz? Aristokratik düşünce ve davranışlar çoktan kendini paranın egemenliğine teslim etti Üstad. Aile yadigârları satıldı, koleksiyon ya da müze isimleri altında yeni egemenlerin süs eşyaları haline dönüştü. Dünya çok uzun zamandır bu rotada seyrederken, size emanet bırakılmış bir kılıcı, abartarak korumaya çalışmak niye?”

İşin kötüsü, haklı buluyorum Peykân Efgani’yi. Dünya, tıpkı onun tarif ettiği gibi bir yer halini aldı. Söyledikleri yalan ya da yanlış değil. Hepsi tam da onun ifade ettiği gibi oldu ve olmayı sürdürüyor. Doğrusunu söylemek gerekirse, Peykân Bey’le aynı fikirdeyim.

Başımı sallıyor, gayrı ihtiyari gülümsüyorum.

Samimi olup olmadığını anlamak ister gibi bakıyor ve devam ediyor:

“Dünya sizin kullandığınız kavramları geçen yüz yıl süresince eskitti, tarihin çöplüğüne, tunç balta ile çıkırığın yanına attı Üstad. Birkaç yüz yıl önce insanların hayatında çok önemli yeri olmakla birlikte, bugün ardından sadece ağıt yakılabilecek bir öğretiye, üstelik yaşıyormuş gibi sarıldığınızın farkında değil misiniz? Yoksa...”

“Yoksa” diye tekrarlıyorum son kelimesini...

“Yoksa, bütün bu söylediklerimin farkındasınız da rol mü yapıyorsunuz?”

Bu sorusuna cevap vermiyorum Peykân Efgani’nin. Sadece kızgınlığım ortaya çıkar korkusuyla değil, biraz da derdimi uzun uzun anlatacak ruh halinde olmadığım için. Kimbilir, hatta belki değmeyeceğini düşündüğümden.

Oysa Peykân Bey cevap vermemi bekliyor. Savunmaya geçeceğimden, haksız olduğunu söyleyeceğimden gayet emin gözlerle bakıyor.

Cevap vermeyince daha da dikkatli bakıyor gözlerime. Bir anlamda cevabımı beklemeyi sürdürdüğünü ifade etmeye çalışıyor.

Sinir harbini cevap vermeyerek ben kazanıyorum.

Böyle olunca, kendisini devam etmek, açıklamalarını sürdürmek zorunda hissediyor:

“Emin olun, sembolik manada yaklaşırsanız kardeşliğinizi takdir edebilirim. Oysa siz, yaptığınız işi ciddiye alıyorsunuz. Köhnemiş bir öğretiye uygun yaşamaya ve davranmaya...”

Ben müdahale etmeden kendiliğinden duruyor konuşmasının bu noktasında. Kullandığı sözcükler yüzünden kızmamdan korkuyor.

“Rahat olun” diyorum ve ekliyorum: “İstedığınız gibi konuşabilirsiniz. Alınmam.”

Hakikaten de alınmam. Buna benzer ne laflar duydum kardeşliğe katıldığımdan bu yana.

Peykân Bey, söylediklerimden aldığı cesaretle, az önce yarım bırakmış olduğu cümleyi tamamlıyor:

“Evet, bu öğretiye uygun yaşama çabanızı, kızmayın ama çocukça buluyorum.”

Söylemek istediklerini tam olarak ifade edince, yüzüne bir rahatlama yayılıyor.

Gülümseyerek, çok sayıda insanın onun gibi düşündüğünü, kardeşliğin mensubu olduğumu bilen birçok arkadaşım ve dostumun kendisiyle aynı fikirde olduğunu söylüyorum.

Haklı çıkmak hoşuna gidiyor. Yüzüme, “Bakın, gördünüz mü!” der gibi bakıyor.

“Yine de” diyorum, bütün hayallerini ve umutlarını yıkma pahasına... “Birilerinin, eskiye dair düşünce ve davranışlara sahip çıkması, onları savunması fena mı? Sayıları giderek azalıyor da olsa böyle insanların da yaşıyor olmasından kimseye zarar gelmez değil mi?”

Peykân Bey, eğleniyor muyum yoksa ciddi mi konuşuyorum tam olarak anlayamıyor. Bir süre gözlerimin içine bakıyor. Sözlerimin arka planının aslında çok da önemli olmadığına karar vermiş olsa gerek, savunma üzerine söylediklerimi hemen kabul ediyor ve “Tabii ki savunun” diyor.

“O halde?” diyorum gayrı ihtiyari.

Lafı ağzımdan alıyor...

“O halde, en az 20.000.000 sterlinden söz ederken bari savunmayıverin şu değerli ilkelerinizi, prensiplerinizi. Yoksa tabii ki istediğiniz gibi savunun, mücadele edin...”

Bıraksam daha neler söyleyecek kimbilir?

“Olur! Siz nasıl arzu ederseniz öyle yaparız.”

Sözlerim kılıç gibi keskinse de sesim alabildiğine munis çıkıyor. Ve galiba durumu kurtaran da bu oluyor.

Peykân Bey’le hâlâ konuşabilir durumda kalıyoruz.

Tebliğat...

Söylediklerimin içinde azıcık da olsa alay unsuru olduğunu hissetmek, doğal olarak kızdırdı Peykân Bey’i.

Aynı soruyu az önce de sormuş olduğunu unutup “Ziyaret sebebiniz neydi?” dedi tekrar.

Tek kelimeyle cevap verdim: “Tebliğat.”

Tıpkı az önce olduğu gibi, “Mecbur bıraktınız bizi.” dedi.

Devam edin, der gibi bakınca konuşmasını sürdürdü:

“Ne kazanacaksak yarısını kardeşliğimize bırakacağımızı söyledik. Göstereceğiniz şahsi çaba için ayrıca komisyon vermeyi de uygun gördük. Buna karşılık siz, Nuh dediniz peygamber demediniz.”

Kızma dozunu giderek yükseltti Peykân Bey:

“İngiliz konuğumuzun yanında, bize kapıyı gösterdiniz. Ne yapabilirdik ki tebliğat göndermekten ve dava açmaya kararlı olduğumuzu göstermekten başka!”

Meselelere, kendimi karşımdakinin yerine koyarak bakmayı denerim. Her zaman becerebilir miyim bilmem ama böyle bir alışkanlığım vardır. İçinde bulunduğumuz duruma, Peykân Bey’in bulunduğu yerden baktığımda, ona hak vermiyor da değilim.

Dedelerinden kendisine intikal etmesine inandığı, eskiden simgesel anlamı ağır basan ama bugün devasa servet değeri taşıdığı için satılması gerektiğini düşündüğü kılıç, bizim duvarımızda asılı.

Biz ne yapıyoruz buna karşılık?

Kılıcın, bize İranlı kardeşlere geri verilmek üzere emanet edildiğini gerekçe gösteriyor, iade etmeyeceğimizi ve satılmasına izin vermeyeceğimizi söylüyoruz.

Bunun üzerine, kılıcın sahibi olduğu iddiasıyla ortaklık teklif ediyor Peykân Bey.

Biz yine olmaz diyoruz.

Evet, onun bulunduğu yerden bakıldığında, durum tam olarak böyle görünüyor.

Kısacası, meseleye Peykân Bey'in açısından yaklaştığımda ona hak vermiyor değilim.

Ama madalyonun bir de öteki yüzü var. Şirin Hanım ve Peykân Bey'in tersine, biz madalyonun öteki yanındayız.

Neyse. Şimdi bunları tekrar tekrar düşünmenin ne yeri ne de zamanı. Büyük Üstadla verdiğimiz kararı uygulamalı, ziyaret sebebimi söylemeliyim:

“Peykân Bey, birkaç gün içinde bize dava açacağınız anlaşılıyor. Ondan önce bir kez daha Büyük Üstadla konuşsanız iyi olmaz mı?”

“Konuşalım!” diyerek âdeta teklifimin üzerine atlıyor.

“Yarın uygun mu?” diye soruyorum.

“Uygun” diyor.

Konuşmamızın sonuna gelmiş bulunuyoruz. Ama sormam gereken bir soru daha var:

“Şirin Hanım'ı siz mi ararsınız ben mi arayayım?”

Bu soruma, “Nasıl isterseniz...” karşılığını veriyor, yapılacak olan dünyanın en kolay işiymiş gibi.

Oysa, bazıları için lahzada halledilebilen çok kolay işler, ötekilere ağır mı ağır gelebiliyor.

Peykân Bey'den, toplantıya Şirin Hanım'ı da alarak gelmesini rica ediyorum.

Bende yarattığı hayal kırıklığından sonra, hemşiremiz de olsa, Şirin Hanım'ı aramak içimden gelmiyor. Ondan ne kadar uzak durursam, ruh sağlığıma o kadar iyi gelecek.

Üzerime düşen görevi tamamladıktan sonra, Peykân Efgani'nin ofisinden ayrılıyorum.

Narmanlı Apartmanı'nın şahane asansörüyle katları inerken, eskinin hem güzel hem de işe yarar olabileceğini düşünüyorum.

SIFIRLARIN SAYISI ARTARKEN...

Eşim kahvaltı masasında acele etmediğimi görünce, “Doğrudan muayenehaneye gitmeyeceksin anlaşılın.” diyor.

Annesinin bu sözleri üzerine, kızım, “Nereye gideceksin baba?” diye soruyor merak içinde.

Derhal gözlerimi kısıyor, senin ne haddine benim nereye gideceğimi sorgulamak, şeklinde anlaşılması gereken bakışlarımdan birini gönderiyorum.

Bu davranışım üzerine çay bardağını masanın üzerine koyuyor, iki elini iki dizinin üzerine yerleştiriyor, çok utanmış gibi başını önüne eğiyor. Sesine, eski Türk filmlerinde kullanılan mahcubiyet tonlamasını yerleştiriyor:

“Beni yanlış anladınız babacığım. Biraz daha oyalanırsanız ben de sizinle gelebilirim. Acaba otomobilinize beni de alır mısınız?”

Bayılıyorum prensesin şu taklitlerine.

“Uzatma!” diyorum kötü adam sesiyle.

Sonra normale dönüp “Acelem yok, bekleyebilirim.” diyor ve ben de gülerek tamamlıyorum sözlerimi...

“Tamam o halde” diyerek hazırlıklarını tamamlamak için masadan kalkıyor.

“Sana bir kahve yapayım.” diyor eşim.

Güne iyi başlamak ne güzel! Ne yazık ki iyi devam edemeyecek. Peykân’lı Şirin’li bir günün iyi geçmesi ne mümkün! Üstelik, tam da dananın kuyruğu kopacakken...

O halde, “carpe diem”. Bol köpüklü, sade kahvemim mis gibi kokusunu içime çekip okkalı bir yudum alıyor, “Benim!” olduğu cümle âlem tarafından kabul görmüş koltuğuma biraz daha gömülüyorum.

Kahvemi içerken, bir kere de eşim soruyor nereye gideceğimi. Anlaşıldı, söyleyip kurtulmaktan başka çarem yok:

“Büyük Üstad ile görüşmem gerekiyor.”

“Sahi” diyor eşim, Büyük Üstad lafını duyunca... “Epeydir soracağım unutuyorum, Âzem ile Sedat’tan ne haber? Şirin Hanım’la da epeydir görüşmedik.”

İçine mi doğuyor ne!

Kardeşliğimizin, zaman zaman can sıkıcı olabilen yanlarını evde konuşmamayı tercih ederim. Eşim ve kızımın bir saadet denizinde bulunduğumu düşünmesi hoşuma gider. Sadece tanık oldukları bazı olumsuzluklar üzerine, o da saklıymış gibi görünmemek için, ucundan kıyısından bilgi veririm.

Âzem ile Sedat meselesi, işte o tanık olduklarından biri. Bu nedenle, biraz da olsa bilgi vermem lazım:

“Âzem ve Sedat gayet iyiler...” diyerek, konuyu açmadan kapatıyorum.

O gün Şirin Hanım’ı da göreceğim ama ne için olduğunu söyleyemeyeceğimden, sözünü etmiyorum.

Ayrıca, eşimin Büyük Üstadı asıl neden göreceğimi bilmesinin ne gereği ne de manası var.

“Kahvaltıdan sonra birkaç dakika oturmak iyi geldi.” diyerek kahvemden, içinde biraz telve de

bulunan son bir okkalı yudum alıyorum.

Kızım, hazırlıklarını tamamlamış olarak bekliyor.

Kılıcın kaderini belirlemek üzere yola çıkabilirim.

“Haydi prenses, düş önüme.”

Büyük Üstadın odasında...

Kızıma, “Seni nerede bırakmamı istersin?” diye sorup tam istediği yerde indirdikten sonra, rotamı

Büyük Üstada çeviriyorum.

Kapıdan girdiğimde, bitki çayı servisi yapıldığını görüyorum.

“Siz ne içersiniz? Kahve mi çay mı?” diye soruyor sekreter.

Evde içtiklerimle çay ve kahveden yana istiap haddimi doldurmuş vaziyetteyim. Ama milyon çeşit ottan oluşan bir bitki çayına asla itirazım olmaz.

Büyük Üstad, karşısına oturur oturmaz, masasının üzerindeki sarı büyük zarfı önüme doğru itiyor.

“Peykân Bey’in ofisinde gördüğümün aynısı” diyorum.

“Onlara da mı gitmiş?” diye soruyor şaşırarak.

“Evet, onlara da gitmiş. Acaba içindekiler de aynı mı?”

“Bir göz at bakalım...” diyor Büyük Üstad.

Saatime bakıyorum. Şirin Hanım ve Peykân Bey’in gelmesine daha epey vakit var. Bu durumda, zarf muhteviyatını rahatlıkla inceleyebilirim.

Öncelikle, en üstte duran Bonhams antetli kâğıda yazılmış mektubu alıyor, geri kalanları önümdeki sehpa bırakıyorum.

Tahmin ettiğim gibi, mektup Michael Hope imzalı.

Çabucak göz gezdiriyorum. Peykân Efgani’ye gönderilmiş olandan epey farklı.

Bay Hope öncelikle, özel olarak davet edilmeden ziyarette bulunduğu için Büyük Üstaddan özür diliyor. Ziyaretinin bir oldubittiye getirilmiş olmasından kendisinin de rahatsızlık duyduğunu ifade ediyor.

İlerleyen satırlarda sadede geliyor Bonhams’ın temsilci ve şunları söylüyor:

“Camekânın arkasından da görmüş olsam, duvarınızda asılı olan kılıcın son derece sıra dışı bir parça olduğunu söylemem gerekiyor. Bu kılıcın Bayan Afgani ve Bay Efgani tarafından gönderilen resimlerini, Londra’daki merkezimizde bulunan uzman arkadaşlarımla birlikte, dikkatle inceledik. Çeşitli üniversitelerde, doğu sanatları, savaş tarihi gibi konularda ders veren bazı akademisyen dostlarımızın da fikirlerini aldık. Doğunun eski dillerini okuyan dostlarımız, kılıcın üzerinde bulunan altın yazılardan hareketle, kılıcın Şah Cihan’a ait olduğuna karar verdiler. Bu, gerçekten çok özel bir durum. Size ilişikte, Şah Cihan’a ait, hiçbir süslemeye sahip olmayan hançerle ilgili müzayede haberinin kupürlerini gönderdim. Şu anda duvarınızı süslemekte olan parçayla sözünü ettiğim hançeri karşılaştırdığımızda, aradaki farkı ve bu farkın maddi olarak ifade edeceği değeri gayet iyi anlayacağımızdan eminim...”

İtiraf etmeliyim ki Bay Hope'un beş sayfalık mektubunun her satırı önemli bilgiler içeriyor. Ve hepsi de şu anda karşımda asılı duran kılıçla ilgili.

Michael Hope, mektubunda bir ara kılıçtan uzaklaşıp dünyanın en büyük müzayedelerinden bahis açıyor. Picasso ve benzeri ressamların resimlerinde yüz milyonların telaffuz edildiğinden, bu rakamlara bir kılıçla ilk kez ulaşılabileceğinden söz ediyor.

“Yüz milyon sterlinden söz ediyor!” diyorum, mektuptan başımı kaldırarak.

“Evet, yaklaşık üç yüz elli milyon Türk Lirası!” diye yanıtlıyor Büyük Üstad sözlerimi.

İnanılır gibi değil!

Sözü edilen meblağ ile Boğaziçi'nde yalılar satın alınabilir.

Böyle olunca, Şirin Hanım ile Peykân Bey'in gözlerini bürüyen hırsı, gerçekten de anlayışla karşılamam gerekiyor. Düşüncelerimi Büyük Üstadla da paylaşıyorum.

“Onların yerinde olsak, belki biz de aynı şekilde davranırdık.” diye cevaplıyorum sözlerimi.

“Vâlâ Afgani neden davranmadı peki?” diye soruyorum.

Gülümsüyor ve “Bilmem. Onun yerinde olsak belki biz de öyle davranırdık.” diye devam ettiriyor az önceki düşüncesini.

Sözleri ilk bakışta bir ikilem gibi görünse de aslında değil. Biraz düşününce, Büyük Üstadın yerden göğe kadar haklı olduğuna karar veriyorum.

Kendimizi başka insanların yerine koyarak kararlar vermemiz kolaydır. Onların içinde bulunduğu durum bizim başımıza gelse, hiç de onlar gibi davranmayıp birer ahlak abidesine dönüşeceğimizden hep eminizdir. Ama kazın ayağı hiç de öyle değildir. Her birimiz, en büyük ahlaksızlıkların en çok “ahlak” lafı edenler tarafından yapıldığına ne çok şahit olmuşuzdur.

Aklımdan geçenleri Büyük Üstadla da paylaşıyorum:

“Az önce söylediklerine katılıyorum Büyük Üstadım. Ötekileri sınamak, yaptıkları hatalardan dolayı yargılamak çok kolay. Zor olan, böylesi bir durumla karşılaştığımızda kendimizin ne yapacağı.”

Başımı sallıyor ve “Aynen öyle” diyor.

Napolyon'un kılıcı...

Mektubu masaya koyduktan sonra, birkaç kupürün arasından Napolyon'un kılıcı ile ilgili olanı çıkartıyorum bu kez.

Kılıcın, Memlukulardan itibaren elden ele geçerek Napolyon Bonapart'a kadar geliş öyküsünü bir kez daha okuyorum. Ardından Büyük Üstada, Napolyon Bonapart'ın kılıcıyla ilgili kupürü inceleyip incelemediğini soruyorum.

Onu da, ötekileri de dikkatle incelediğini söylüyor.

“Ne rakamlar ama değil mi!” diyor, az önce kaldığı yerden devam eder gibi.

“Öyle” diye cevaplıyorum.

Biraz daha düşündükten sonra, “Neden satmayı hiç düşünmedik şu kılıcı?” diye soruyorum ilahi bir

ışıkla aydınlanmış gibi.

Gülüyor Büyük Üstad...

“Satabilsek, Peykân Bey ve şirin Hanım kadar, kardeşliğimizin hazinesi açısından da son derece yararlı bir iş yapmış olurduk kuşkusuz.”

“Eeee” diyorum.

“Eeeesi bu!”

Biraz düşününce Büyük Üstada hak veriyorum. Bazı kararları, elinizden gelse, gücünüz yetse bile veremezsiniz. Çünkü, beyninizin içinde bulunan gizli bir el sizi tutar, engeller, hareket edemez hale getirir. Bazen ahlak, vicdan ya da başka bir kavramı yakıştırırız beyninizdeki bu görünmez ele. Ama hiçbirini tam anlamıyla karşılayamaz. Birçok faktör bir araya gelmiş, beyninizi durdurmuş, hareket etmenizi engellemiştir. Dilenciye uzatılacak beş kuruş ya da Boğaziçi’nde on tane yalı alabilecek büyüklükte para... Fark etmez! Parmağınızı kırıdatamayacak hale gelmişsinizdir. Birinde vermek, ötekinde almaktır sözkonusu olan. Ama siz, her iki halde de elinizi uzatamayacak durumdasınızdır.

Biraz geriye dönünce...

Büyük Üstad ile yaptığımız bu küçük değerlendirme, Peykân Efgani ile Narmanlı Apartmanı’nda bulunan ofisinde yaptığımız konuşmayı hatırlatıyor...

Aslında söylenecek ne çok laf vardı orada!

“Köhne” kavramı üzerine mesela...

Acaba anlar mıydı ya da anlamak ister miydi Peykân Bey?

Kılıç örneğinden hareketle, satmamak ile satmamak ya da satmak istememek ile satmak isteyememek gibi sözcüklerin aralarındaki farklar üzerine konuşabilir miydik mesela?

Meselenin sadece “güç kullanmak” olmadığını, az sonra şirin Hanım’a anlatmak mümkün olabilecek mi peki?

Yeterli vaktimiz olduğu için, düşüncelerimle de harmanlayarak, Peykân Bey’le gerçekleşen konuşmamızı Büyük Üstada aktarıyorum.

Sözlerim kısa sürede bir tür karşılıklı iç dökmeye dönüşüyor. Daha çok da Peykân Efgani’nin ettiği, içime oturmuş olan “köhnemiş öğreti” lafı üzerine yoğunlaşıyoruz.

Büyük Üstad az sonra yüz yüze geleceği Peykân Bey’in ettiği laf ve benim dile getirdiğim düşüncelerden hareketle üç kelimelik bir yorumda bulunuyor.

“Köhnemiş öğreti olmaz!”

Belli ki bu konuyu epey düşünmüş.

“Neden olmaz?” diye soruyorum fikirlerini açıklama imkânı vermek için.

“Yanlışı ya da doğrusu, eskisi ya da yenisi olur ama köhnesi olmaz öğretinin.”

“İyi de niçin?” diyorum ısrarla.

“Öğreti, oluşturulmuş bir düşünce sistematiğidir. İki anahtar kelimesi vardır: Zaman ve çalışma. Bir düşünce sistematiği oluşturulurken, fikir üretme, geriye alma, yeniden düşünme ve tekrar ifade

etme gibi zaman içinde geliştirilen, yani sürece dair bir çalışmadan söz edilir. Beğenin ya da beğenmeyin, doğru ya da yanlış, hatta zararlı bulun, önünüzde çalışılarak sistemleştirilmiş bir fikirler manzumesi vardır. En azından, harcanan zaman ve enerji nedeniyle bile, her öğretiyi saygıya hak eder. Köhne, içinde hoyratlık barındıran bir kavramdır. Saygı ile hoyratlık bir arada olmaz.”

Büyük Üstadın söylediklerine katılmamak elde değil.

Buna karşılık, sadece bizimki için değil başka pek çok “düşünme biçimi” için de düşünmeye dakikalar ayırmamış insanların, üstelik hoyratça “köhne” deyivermesi ne kadar şaşırtıcı, üzücü...

İçime döndüğümü anlayan Büyük Üstad, sanırım biraz da konuşmanın devam etmesini sağlamak için bir soru soruyor.

“Hırsızlık, yalancılık, istismarcılık gibi kavramlar eskir mi?”

“Bilmem. Eskir mi?”

“Eskimez. Zaman içinde belki icra ediliş tarzlarında değişiklikler olur ama hırsızlık hep hırsızlık, hırsız ise hep hırsızdır. Belki levye kullanmaktan vazgeçer ama bu sefer de dijital şifreleri kırarak açar kapını...”

Büyük Üstad hırsızlıktan yalancılığa, ondan istismarcılığa geçerek örnekler vermeyi sürdürüyor. Asıl önemli cümlesini en sona saklıyor.

“Söylediklerin işlerine gelmeyince, eski laflar ettiğini, düşüncelerinin köhnemiş olduğunu söylerler. Onların dilinden ama içine ahlak faktörünü yerleştirerek konuşursan, bu kez de toy olduğundan dem vururlar. Hep bir bahaneleri vardır ve onlar haklıdır anlayacağın.”

Biraz kafamın karıştığı, daha çok da üzerine konuştuğumuz konunun tam olarak ortaya çıkması için, “Kim onlar?” diye soruyorum.

Gülüyor ve “Ahlaksızlar!” diyor, Büyük Üstad.

Ve tam o anda kapı tıklatılıyor.

“Geldiler!” diyorum.

İki kelime birbirini takip ederek “Ahlaksızlar! Geldiler!” şeklinde söylenince gülüşüyoruz.

Büyük Üstadın sekreteri kapıyı açıp içeriye giriyor ve “Misafirleriniz kapıdan giriş yaptılar, sansördeler. Hemen içeriye almamı ister misiniz yoksa bekleteyim mi?” diye soruyor.

Saatime bakıyorum, Şirin Afgani ve Peykân Efgani tam zamanında geldiler.

Büyük Üstad, “Hemen alın” diye cevaplıyor sekreterini. Sekreter dışarıya çıkınca, “Büyük buluşma başlıyor...” diyor göz kırparak.

“Doğru söylüyorsunuz, onlar için de bizim için de zor bir zaman olacak. ”

Başını sallıyor, çok kritik bir soru soruyor: “Âzem’e ne kadar güveniyorsun?”

Bu soruyu daha önce de defalarca sormuştu. Elindeki kozun güvenilirliğini test etmek istediği belli.

“Merak etmeyin Büyük Üstadım. Âzem kardeşimiz üzerine düşen görevi layıkıyla yerine getirecek ve bizi bu çıkmazdan kurtaracak.”

İKİ DİRHEM BİR ÇEKİRDEK...

Şirin Hanım, bir dergi kapağından çıkıp gelmiş gibi, sık bir giriş yaptı Büyük Üstadın odasına. Çok koyu yeşil bir döpiyes giymiş, içinde beyaz gömlek var. Siyah ayakkabıları ve çantası göz alıyor. Beyaz saçlarını topuz yapmış. Hukukçudan çok iş kadını gibi. Dirayetli adımlarla yaklaşıyor ve Büyük Üstada elini uzatıyor.

Peykân Bey'in de ondan aşağı kalır yanı yok. O da koyu füme takım elbisesi, beyaz gömleği, kravatı ve parıldayan siyah ayakkabılarıyla ziyaretini çok ciddiye aldığını gösteriyor. Onun da elinde, siyah bir evrak çantası var.

Önce Büyük Üstad, ardından ben konuklarımıza hoş geldiniz, dedik ve hatırlarını sorduk.

Şirin Hanım ve Peykân Bey, tam kılıcın altında bulunan kanepeye, Büyük Üstad ve ben de karşılarında bulunan iki koltuğa yerleştik.

İkrama dair ilk sözcükleri de geride bırakır bırakmaz, Peykân Efgani buluşma nedenimize dair ilk cümleyi kurdu:

“Her ikinize de kılıç ile ilgili bir toplantı düzenlediğiniz için teşekkür ederim.”

İkinci cümle ise Şirin Afgani'den geldi:

“Lütfen o tebligatı size istemeyerek gönderdiğimizize inanın. Bu tür bir konuşma yolunun açık olduğunu tahmin edebilseydik, kesinlikle göndermezdik. Tahmin edersiniz ki sizi ikna etmek için uğraşmayı, hukuk yoluna gitmeye tercih ederiz.”

Şirin Afgani'nin bu sözleri üzerine aklıma, Yeni Türkü'nün, sözleri Murathan Mungan'a ait şu parçası geldi:

“Bu maskeli balo ve onun sahte yüzleri...”

Büyük Üstad, “Doğrusu, tebligat göndermenizi yadırgadık.” dedi, Şirin Hanım'a bakarak.

Şirin Hanım'ın dudakları bir şey söylemek istermiş gibi kıpırdadı. Büyük Üstad devam etti:

“Çünkü, sizinle çok özel bir hukukumuz var. Hem babanız hem de Âzem kardeşimiz üzerinden...”

Büyük Üstadın ne demek istediği çok açık. Şirin Hanım'a hemşiremiş olduğunu hatırlatıyor ve böyle bir ilişkinin, farklı bir davranış gerektirdiği serzenişinde bulunuyor.

Şirin Afgani, sözü Büyük Üstadın ağzından aldı:

“Tabii, tabii! Ben de öyle düşünüyorum. Zaten geçen defa da bu özel hukuka güvenerek ziyaretinize geldim.”

Ve bomba patlıyor...

Bıraksam, konuşma belki bu medeni çizgide bir süre daha gidecek ama dayanamıyorum:

“Konuşmayı, kardeşçe kafa yormayı hiç denemediniz. Belli ki kendinizi istemek ve almak üzerine kurgulamıştınız. Yanınızda Peykân Bey ve Bonhams yetkilisi Bay Michael Hope olmak üzere gelmeniz, doğrusunu söylemem gerekirse, bende böyle bir intiba uyandırdı.”

Sözlerim odaya bomba gibi düştü. Şirin Hanım ve Peykân Bey'in yüzleri asıldı. Ama böyle. Sanki

yanlış bir davranışta bulunmuşum gibi yüzlerini asmaları daha da çok canımı sıktı. Konuya devam etmek zorunda hissettim kendimi:

“Kabul edin ki bize hiç de hak etmediğimiz bir şekilde emrivaki yaptınız Şirin Hanım!”

Peykân Bey araya girdi ve toplantının gidişatını daha makul bir frekansa çekmeye gayret etti:

“Haklısınız. Düşüncesizlik ettik. Önceden bilgi versek, muhabbetini yapmaya çalışsak, ardından izin istesek çok daha iyi olurdu. Eminim böyle bir durumda siz de gereken izni verirdiniz zaten.”

Tam da içimden, “O kadar emin olmasan...” diye geçirirken, Büyük Üstad, kendisinden hiç beklemediğim bir cümle ile katıldı konuşmaya:

“Hayır vermezdik.”

Şirin Hanım ve Peykân Bey’i bilmiyorum ama bu sefer de ben, “Eyvah!” diyorum kendi kendime. Büyük Üstadın gemileri yaktığını, bundan böyle geri dönüşün mümkün olamayacağını, toplantının tansiyonunun bundan böyle yüksek seyredeceğini düşünüyorum.

Kendime de kızıyorum. Patlamaya yol açan bombanın fitilini az önce ben ateşledim. Öte yandan, en sonu en başından belli bir toplantı değil mi zaten bu?

Herkesin, çok az da olsa düşünmeye ihtiyacı var. Odaya bir sessizlik hali hâkim oluyor. Dördümüzün de kendimizi toparlamamız, yeni bir başlangıç yapmamız lazım.

Yeni bir başlangıç...

Doğrusunu söylemek gerekirse, bugün odada sağduyuyu temsil eden ne benim ne de Büyük Üstad. Şirin Hanım’ı kastetmediğim de çok açık.

Evet, Peykân Bey sağduyuyu temsilen, yumuşak bir sesle, biraz da alacağı cevaptan korkar gibi bozdu sessizliği:

“Acaba baştan başlayabilir miyiz? Bizi bugün buraya neden davet ettiniz?”

Cevap, Büyük Üstaddan geldi: “Güzel bir soru.”

Anladığım kadarıyla o da benim gibi kızmakla sulh yolu bulmak arasında gidip geliyor.

Büyük Üstad soruyu beğendiğini söyledikten sonra, Peykân Bey’e, davetimizin nedenini izah etmeye çalışıyor:

“Sizle hukuk yoluna başvurmadan önce, kılıç üzerine bir kere daha konuşalım istedik.”

Az önce üzerimizi kaplamış olan karabulutlar dağılıyor... Hepimiz, olabilecek en dik hale getirdiğimiz omuzlarımızı indiriyor, derin birer nefes alıp sükûnete yelken açıyoruz...

Peykân Bey, arzulanan tansiyon düzeyine inmemizi sağladıktan sonra, “Size öncelikle meseleye nasıl yaklaştığımızı açıklayabilir miyim?” diye soruyor.

Bu adam bir harika. Muayenehaneme geldiği ilk gün, tam bir öküz olduğuna karar vermiştim. Onu izleyen birkaç buluşmamızdan sonra gerçekten çok özel biri olduğunu düşünmeye başladım.

Hiçbir şeyin, asla görüldüğü gibi olmadığına çok güzel bir örnek Peykân Efgani.

Durum nasıl gerektiriyorsa öyle konuşmayı gayet iyi becerebiliyor. Kızmış, alınmış, duygulanmış, inanmış, sevinmiş, üzülmüş gibi yapmakta, onun eline kimse su dökemez. Eminim.

Büyük Üstadın, “Buyrun” diyerek meseleye nasıl yaklaşıldığını anlamak istemesi üzerine, konuşma gerçek anlamda ilk kez başlamış oldu:

“Kılıcı İranlı kardeşlerinize teslim edeceğinizi söylüyorsunuz. Açık konuşmam gerekirse, bu tezinizi çok inandırıcı bulmuyoruz. Çünkü siz de biliyorsunuz ki, önümüzdeki yüz, hatta bin yıl içinde İran’da kardeşliğin yeniden tesis edilme ihtimali yok. Yani kimse size, haydi artık kılıcı bize teslim edin, demeyecek. Eğer böyleyse ve yasal varisleri de zamanının geldiğini düşünüp resmi olarak bir talepte bulunuyorlarsa...”

Peykân Bey konuşmasının bu noktasında biraz durakladı, bir Büyük Üstada bir bana ne düşündüğümüzü anlamaya çalışır gibi baktı. Suskunluğumuzu sürdürdüğümüzü görünce, kaldığı yerden devam etti:

“Evet, böyle bir durumda kılıç neden sizde dursun? Şu anda sizin duvarınızda ve bu nedenle üzerinde bazı haklarınız olduğunu söyleyebilir, taleplerde bulunabilirsiniz. Ne Şirin Hanım ne de ben bu konuda size karşı çıkmayız. Zaten bu nedenle, size ne istediğinizi bile sormadan, yüzde elli ortaklık teklif etmedik mi?”

Peykân Bey, sözlerini tamamlarken önce benim yüzüme baktı ve sonra tekrar Büyük Üstada dönüp son cümlesini kurdu:

“Bizim tarafımızdan bakıldığında, mesele işte böyle görünüyor.”

Eğri oturup doğru konuşmam gerekirse, Peykân Bey ve Şirin Hanım’ın buldukları yerden bakan biri, durumu ancak bu kadar güzel tarif edilebilirdi.

Peykân Efgani’nin mantıklı sözleri ve etkileyici cümlelerini tamamlaması üzerine, Büyük Üstad, karşılık vermek ister misin, der gibi bana baktı. Onun konuşmasının daha etkili olacağını düşündüm ve gözlerimle, lütfen siz buyurun, dedim.

Bizim kavramlarımızla konuşacak olursak...

“Biz işlerimize yüz yıl, bin yıl ya da şu kadar sayıda insan ömrü, bu kadar para gibi ölçütler kullanarak yaklaşmayız. En somut ölçme araçlarıyla, en soyut binayı inşa etmeye çalışmamızdan da belli değil mi?”

Büyük Üstadın, mesleğimizde yeni olan kardeşlerimiz tarafından bile zor anlaşılacak bu sözleri, Peykân Bey’i doğal olarak abandone etti.

“Bir dakika, bir dakika!” dedi ve bir soru sordu.

“En somut ölçme araçlarıyla, en soyut binayı inşa etmek de ne demek? Türkçeyi sonradan öğrendiğim için daha önce hiç duymadığım bir atasözü mü?”

Büyük Üstad tebessüm ederek cevapladı Peykân Bey’in sorusunu:

“Hayır, bir atasözü değil. Şöyle izah edeyim: Cetvel, gönye, pergel, şakul gibi somut ölçüm araçlarını kullanarak eni, boyu, yüksekliği, yeri belli olmayan, yapımına ne zaman başlandığından emin olmadığımız, biteceği tarihi de kestiremediğimiz, dolayısıyla ancak soyut kavramıyla izah edebileceğim bir ülkü mabedi yapmaya çalışıyoruz.”

Sanki anlamış gibi, “Evet!” diyor Peykân Bey.

İçimden gülmek gelse de kendimi tutuyorum.

Şimdi, “Yahu arkadaş, yirmili dereceleri geride bırakıp otuzlu derecelere yaklaşmakta olan, Üstad-ı Muhteremlik yapan benim bile anlamakta zorluk çektiğim, hatta elli yılını bu işe vermiş üstadlarımızın üzerinde kafa yormayı sürdürdüğü bir öğretiyi, nasıl oldu da sen bir cümlede kavradın?” diye sormak da var ama olmaz. Öğretimize aykırı düşer. Ne ben ne de başka bir kardeşim böyle davranabiliriz.

En iyisi, durumu daha anlaşılır bir hale getirmeye çalışmak:

“Yani şöyle Peykân Bey: Yüz yıl ya da bin yıl içinde İran’da kardeşliğin yeniden tesis edilmesi değil bizim derdimiz. Büyük Üstadın söylediklerini...”

Şirin Hanım dayanamıyor. Cümlemin bitmesini beklemeden müdahale ediyor:

“Haaa, anlaşıldı, siz de babam Vâlâ Bey gibi Godot’yu bekliyorsunuz. Ve istiyorsunuz ki biz, başkaları ve tüm insanlık sizinle birlikte beklesin! Öyle mi?”

Bu sözleriyle, Samuel Beckett’in ünlü oyununa gönderme yapmış oldu Şirin Hanım. Bir anlamda babası, hatta büyük büyük dedelerinden biri olan Cemaleddin Afgani’yi de içine alan bizi, eylemsizliği seçmiş insan topluluğu olarak niteledi.

Fırsattan istifade, “Hemşirem öyle değil, dünyada ilerlemeye dair ne varsa, üstündeki tozu sildiğinizde altından kardeşlerimizin çıkacağını görürsünüz...” filan diyebilirim tabii. Ama demedim. Bu tür lafları etmekten vazgeçeli epey oluyor.

Geriye doğru baktığımda, bu tür konuları insanlarla tartıştığım zamanları hatırlıyor, donuk da olsa gülümsüyorum.

Şirin Hanım’ın, Beckett’in oyunu *Godot’yu Beklerken*’den hareketle, bizim kendilerini, başkalarını ve tüm insanlığı kasıtlı olarak engellediğimizi ifade etmiş olmasının da üzerinde duracak değilim.

Bu arada itiraf edeyim, Şirin Hanım’dan beklemediğim kadar akıllıca bir benzetme bu.

Doğru bulayım ya da bulmayayım, Şirin Hanım’ın hakkını hiç de donuk olmayan bir tebessümle teslim ediyorum.

Bu kez de gülmemden rahatsız oluyor hemşirem. Önce bana, “Lütfen gülmeyin!” diyerek ağzımın payını veriyor. Sonra Büyük Üstada dönük olarak ama ikimize birden ateş püskürmeyi sürdürüyor:

“Bakınız beyler, bizi davet ettiniz, geldik. Yaşım kemale erene kadar babamdan dinlediğim, ardından Âzem’e sirayet eden şu palavralardan vazgeçin artık. Ülkü mabedi filan gibi uçukluklarınızı, bu yaştan sonra çekemem. Şu saçma ezoterik hikâyelerinize, öteki hemşirelerinizi bilmem ama benim karnım tok. Şimdi isterseniz yeniden kılıç meselesine, bu kez sizin özel kelimelerinizi değil de herkesin konuştuğu dili kullanarak geri dönelim.”

“Normal” dünyanın lafları...

Şirin Hanım’ın davranışı Büyük Üstadın yüzünün asılmasına yol açtı. Belli ki üzüldü.

Anladığım kadarıyla, o da tıpkı benim gibi, teslim bayrağını çekmiş vaziyette.

İkimizin, hatta pek çok kardeşimizin başına sıklıkla gelir bu durum. Anlaşılmamaya karşı şerbetliyizdir, kızmayız. Ama üzülürüz. Ne yapalım, olsun varsın.

“Hadi bakalım, bizim anormal dünyamızı unutup normal olanın kavramlarıyla konuşalım o zaman.” diyerek sözlerine kaldığı yerden, yeniden başlıyor Büyük Üstad:

“Şirin Hanım, kılıç bize babanız tarafından, kardeşlerimize teslim edilmek üzere emanet edildi. Size ya da başka bir akrabanıza verilmek üzere değil. Bu koşul sağlanmadan, buradan çıkmasına izin veremeyiz, veremeyiz.”

Eh, gelinecek nokta da zaten buydu.

Şirin Hanım, bir anlamda, bırak hikâye anlatmayı da verecek misin yoksa vermeyecek misin kılıcı, diye sorunca, Büyük Üstada başka çıkar yol bırakmadı. O da cevabını hiçbir ara yola sapmadan verdi.

Gidişat yeniden sarpa sarınca, tam da beklediğim gibi, Peykân Bey duruma tekrar müdahil oldu:

“Eğer siz, sizden sonrakiler ve onlardan sonrakiler bu kılıcı, Vâlâ Bey’in isteğini yerine getirip İranlı kardeşlere teslim edemeyecekse, bu duvarda asılı olmasıyla bir başka duvarda asılı olması arasında ne fark var?”

Peykân Bey bu soruyu hangi kişiliği ile sordu, merak ediyorum. Eğer söyledikleri, oynadığı rollerden biriye anlarım. Ama düşüncelerini yansıtıyorsa, gerçekten şaşırtıcı.

Baştan itibaren akıl timsali gibi görüntü sergileyen birinin, lafı getirdiği noktaya bakar mısınız? Üzülür müsünüz, sıkılır mısınız?

Büyük Üstad belli ki ne üzüldü ne de sıkıldı. Doğrudan kızdı...

“Peykân Bey, kılıcın bu duvarda asılı olmasıyla bir koleksiyoncunun duvarında asılı olması sizce aynı olabilir. Ama bizce değil. Bunu size daha önce de defalarca söyledim.”

Sanki lafı başka bir noktaya sürüklemek ister gibi bu kez de “Ya ifade ettiği maddi değer?” diye sordu Peykân Efgani.

Büyük Üstad yutkundu. Nezaketini bozmamaya kararlıydı:

“Mesele de bu ya Peykân Bey! Sadece çok büyük para ödeme imkânına sahip diye, kılıcın bir para babasının duvarına asılmasına izin vermek, Şirin Hanım hakkımızda ne düşünürse düşünsün, ne söylerse söylesin, bizim düşüncemize uygun gelmiyor.”

Kendi adı da zikredilmiş olduğu için, Şirin Hanım iyice celallendi:

“Bizi neden çağırdığınız buraya öyleyse? Bütün bu zırvaları geçen defa konuşmuştuk zaten!”

Ses düğmesi konuşmaktan bağırmağa dönünce, Şirin Hanım’ı uyarmak zorunda kalıyorum:

“Lütfen daha sakın konuşun. Sizi buraya kılıcı vereceğimiz taahhüdüyle davet etmedik. Esasen, neden veremeyeceğimizi bir kez daha anlatalım diye gelmenizi rica ettik.”

Şirin Hanım karşılık vermeden Peykân Bey araya giriyor ve “O halde” diyor, “anlatın, söyleyin neden veremeyeceğinizi”...

Şirin Hanım, kabalığından hiç ödün vermiyor ve “Ama lütfen, aynı bayat lafları tekrarlamayın!” diye uyarıda bulunuyor.

Vâlâ Afgani'nin isteği...

Büyük Üstadla karşılıklı olarak, keşke bu noktaya hiç gelmeseydik, der gibi bakıyoruz. Çünkü, az sonra bu oda, hiç yaşanmamış olmasını isteyeceğimiz konuşmalara, görüntülere tanık olacak.

Hayır, yazılmış bir senaryomuz ya da neyi nasıl söyleyeceğimize dair bir hazırlığımız yok. İleriye dönük olarak Büyük Üstadın da benim de bildiğim tek şey, bir yolunu bulup lafı Âzem kardeşimize getirmemiz ve onu içeriye almamızın gerektiği.

Sonrasında neler olur, tabii ki bilmiyoruz. Ama ne olacaksa iyi olmayacak! Bunu hissetmek için kâhin olmak gerekmez.

Büyük Üstad, “Şirin Hanım” diyerek başladı yeniden sözlerine.

Şirin Afgani, Peykân Efgani ve ben kulak kesiliyoruz.

“Cemaleddin Afgani'nin kılıcı bu odaya onun torunlarından Vâlâ Afgani tarafından getirildi. Kılıç bu binanın kapısından girerken, merdivenlerini çıkarken yanında siz de vardınız. Babanızla beraberdiniz. Belki koluna girmiştiniz. Vâlâ Bey, dönemin Büyük Üstadına kılıcı sizin yanınızda uzattı ve kimlere hangi koşullar yerine geldiğinde teslim edeceğini açık bir biçimde söyledi. Bizden, koşullar olgunlaşana kadar, kılıcın koruyucusu olmamızı istedi. Bu bir yardım talebiydi. Kardeşler birbirlerinin yardım isteklerine, genel ahlak kurallarına aykırı değilse, karşılık vermekle yükümlüdürler. Üstadımızın kılıç için çizdiği yol haritasına uygun davranmak bizim görevimiz. Dedi ki Vâlâ Afgani...”

Şirin Hanım yine dayanamadı ve Büyük Üstadın konuşmasına müdahil oldu:

“Dedi ki Vâlâ Afgani, dedi ki Vâlâ Afgani! Ben buradaydım o anda! Ne dediğini, ne demediğini en iyi ben biliyorum. Kaldı ki üzerine konuştuğumuz insan benim babam. Ne düşündüğünü, neden öyle davrandığını herhalde herkesten daha iyi biliyordum. Lütfen sadede gelin ve ne söyleyecekseniz söyleyin!”

Toplantımız çığırından çıkmış vaziyette... Şirin Hanım neredeyse ciyak ciyak bağıyor... Peykân Bey her üçümüze çaresiz gözlerle bakıyor...

Birinin bir şey yapması lazım. Hemen. Şimdi.

Büyük Üstad, “Vâlâ Bey bu odada, dönemin Büyük Üstadına kılıçla ilgili olarak ne dediyse o!” dedi ve kestirip attı.

Bunun üzerine Peykân Bey, “Yani kalkıp gidelim mi?” diye sordu.

“Hayır, hayır! Oturun lütfen!” diyerek ayağa kalktım, kapıya doğru yürüdüm. Bu arada konuşmamı sürdürdüm...

“Size başka anlatmak, hatta göstermek istediklerimiz de var!”

Şirin Hanım ve Peykân Bey peşim sıra merak içinde bakıyorlar.

Aslında sadece onlar değil, ben de merak içindeyim.

ÂZEM'İN NİNNİSİ...

Büyük Üstadın odasına, her zaman olduğu gibi önce Âzem, ardından Sedat kardeşim girdi.

Kendilerinden, çalışma masasının karşısında bulunan sandalyeleri alarak bize katılmalarını rica ettim.

Şirin Hanım, Âzem'i karşısında görünce önce sessiz kaldı. Bu sessizliği şaşkınlığa yordum.

İki kardeşim sandalyelerini çekip aramıza katılınca, tam da beklediğim gibi sessizlik bozuldu.

“Senin ne işin var burada!”

Soru gibi ama soru cümlesi değil. Aslında Şirin Hanım, Âzem'e neden geldiğini sormuyor, orada bulunmaması gerektiğini söylüyor. Üstelik kızarak.

Âzem annesine cevap vermedi. Belki de veremedi.

Peykân Bey'in de yüzü düşmüş vaziyette. Şirin Hanım'dan farklı olarak o, duruma karşı hemen savaş açmak yerine belli ki daha ileriye görüp ona göre davranmak niyetinde. Anlamaya çalışan bakışlarla, önümüzdeki dakikalarda neler olabileceğini kestirmeye çalışıyor.

Şirin Afgani, henüz Âzem ile Sedat'ın neden Büyük Üstadın odasında olduklarını sorgulama aşamasında değil. Belki bir süre sonra o noktaya da gelecek ama öncelikle tepki veriyor:

“Sana söylüyorum Âzem, ne işin var burada!”

Bu da bir soru cümlesi görünmekle birlikte, değil. Gelmemen gerekirdi, kalk git, demeye getiriyor Şirin Hanım.

Büyük Üstad araya girdi:

“Ben davet ettim. Çözemediğimiz bir problemde, katkıda bulunmasını istedim. Biliyorsunuz, ben bir istekte bulunduğumda, çok özel bir manileri yoksa kardeşlerim yardımcı olmaya çalışırlar.”

Bakmayın mevcut durum nedeniyle zorlanıyor olmasına, Şirin Hanım aslında son derece kıvrak bir zekâyâ sahip. Aynı zamanda bilgili de. Kısacası, hazır cevap olmak için gereken tüm özelliklere sahip.

Ve, derhal verdi Büyük Üstadın cevabını:

“Çok özel bir mani! Öyle mi? Düşünün ve bulun, daha özel bir mani ne olabilirdi acaba? Biz bir aileyiz ve siz Âzem'i, yani kendi öz çocuğumu, savunmanızı yapsın diye benim karşıma çıkartıyorsunuz. Bir de bana, çok özel bir mani yoksa teranesi okuyorsunuz. Bu ne cüret!”

Planımız ne?

Şu andan itibaren, Büyük Üstadın ve benim sakin olmamız gerekiyor. İkimiz de bunun gayet iyi farkındayız. Bu nedenle, Şirin Hanım'ın kullandığı hakaret kokan terane, cüret gibi sözcükleri es geçiyor, duymamış gibi davranmayı tercih ediyoruz.

Biraz da bu nedenle, Şirin Hanım'a bakmaktan vazgeçiyor, başımı öteki tarafa çeviriyor, tekrar yeni gelen kardeşlerimi inceliyorum.

Âzem berbat görünüyor. Elleri, ayakları titriyor. Sanki ruhunu teslim edecek gibi bir hali var.

Neyse ki Sedat kardeşimiz yanında ve kaya gibi sağlam. Sedat yanında olmasa, Âzem, kılıcın muhafızlığına soyunmak şöyle dursun, belki içeriye bile giremezdi.

Peykân Bey de şaşırılmış vaziyette. Önceleri ne tür bir harekate maruz kaldıklarının hesabını yapıyor gibi bir hali vardı. Şimdi durumu farklı. Şaşkınlığı giderek kızgınlığa dönüşüyor gibi. Biraz gecikmeyle de olsa, ilk tepkisini vermeye hazırlanıyor. Sorularını, başını önce Büyük Üstada sonra bana ve yeniden Büyük Üstada çevirerek soruyor:

“Nedir planınız? Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Ne işi var Âzem’in ve Sedat Bey’in burada?”

Peykân Efgani’nin, Sedat Demirciler gibi zengin biri de işin içinde olduğu için, Bonhams’ı aradan çıkartıp paranın konuşulacağı başka bir operasyon gerçekleştirmeye çalışıp çalışmadığımızı anlamaya çalıştığını tahmin etmek o kadar da zor değil.

Peykân Bey’in işini kolaylaştırmak için bir açıklamada bulunuyorum:

“Sedat sadece Âzem’i desteklemek için burada. Başka bir nedeni yok gelmesinin.”

Durum gerçekten de böyle. Sedat’ın orada bulunma nedenine ilişkin olarak ancak bu kadar yardımcı olabilirim konuklarımıza. Peykân Bey’in gönlü olsun diye saatlerce izahat vermem de gerekmiyor zaten.

“Eeee” diyor ardından Peykân Bey.

Neyse ki bu lafa cevap vermek zorunda kalmıyorum. Şirin Hanım benim yerime bir açıklamada bulunuyor:

“Eeeesi şu, karşımıza Âzem ve Sedat’ı çıkartarak kılıcı vermeyebileceklerini zannediyorlar.”

“Anlıyorum da ne alakası var Âzem ve Sedat Bey’in kılıçla?” diye soruyor bunun üzerine Peykân Efgani.

Söz Âzem’de...

Peykân Bey’in ısrarı üzerine Âzem konuşmaya başladı.

“Çok alakam var. Bildiğiniz gibi ben de bir Afgani’yim. Cemaleddin Afgani’nin soyundan geliyorum. Vâlâ Bey dedemdi. Kılıç meselesi ikinizi olduğu kadar beni de ilgilendiriyor.”

“Annen senin haklarını savunmak üzere burada ya işte!” diyerek şaşkınlığını ifade etti Peykân Bey.

Âzem, Peykân Efgani’nin bu sözleri üzerine, odaya girdiğinden itibaren, zoraki de olsa, ilk kez gülümsedi.

“Sorun da burada ya işte. İkiniz bir araya gelince, kılıcın kaderine sahip çıkacak biri daha gerekiyor. Hayatı boyunca bunu dedem yaptı. Şimdi de ben yapacağım. Bilmem anlatabildim mi?”

Şirin Hanım, “Senin ne haddine...” diyecek oluyor.

Büyük Üstad duruma müdahale ediyor:

“Şirin Hanım lütfen! Ben, kılıcın serüveni ile sizin ve Peykân Bey’in önceki ve şimdiki beklentilerinizin neler olabileceğini, farklı bir bakışa sahip olduğunu düşündüğüm Âzem kardeşimden de dinlemek istiyorum. Müsaade eder misiniz?”

Peykân Bey ve Şirin Hanım çaresizlik içinde birbirlerine bakıyorlar. Büyük Üstada hayır

demelerinin toplantıyı bırakıp gitmek anlamına geleceğinin gayet iyi farkındalar. Böyle bir davranışın, kılıçla ilgili olarak eğer hâlâ kalmışsa, sulh yollarını tümüyle tüketmek anlamına geleceğini tahmin edebiliyorlar. Çaresizlik içinde, Âzem'in neler söyleyeceğini beklemeye koyuluyorlar.

Âzem kardeşimiz, önceliği Peykân Bey'e veriyor. Ona dönük olarak konuşmaya başlıyor:

“Kendimi bildim bileli bir kılıç kavgasıdır gidiyor. Siz Peykân Bey, çocukluğumda sık sık evimize gelir, dedemden kılıcı isterdiniz. Konuşmaları gayet iyi hatırlıyorum. Eminim siz de hatırlıyorsunuzdur. Her gelişinizde, Vâlâ Bey size kılıcın kendisinde değil burada, kardeşlerin elinde olduğunu söylerdi. Siz de köpürür, geri alması için ısrar eder, tehditler, bazen küfürler savurarak kapıyı çarpıp giderdiniz. Bu davranışlarınıza çocuk kulaklarımla şahit oldum. Hatırlıyor musunuz o günleri?”

Âzem, sorduğu soruya cevap beklemeden Peykân Efgani'den annesine çevirdi bu kez başını:

“Dedemle kılıç üzerine yaptığınız konuşmaları çok iyi hatırlıyorum anne. Çoğunlukla kendisini uyarmaya, ikna etmeye çalıştığını, arada bir küstüğünü, aylarca konuşmadığını yakından izledim. Bu konu açıldığında, ona hep yanlış bir iş yaptığını ve bu yanlıştan dönmesi gerektiğini söylerdin. Böyle durumlarda sana nasıl cevap verdiğini hatırlıyor musun? Hatırlamıyorsan hatırlatayım. Vâlâ dedem, böyle durumlarda tıpkı isminin anlamı gibi, yani yüce konuşmalar yapardı. Ağzından çıkan sözcükleri dün gibi hatırlıyorum. Ve istisnasız olarak, her konuşmasında, kılıcın sahibi değil koruyucusu olduğunu söyledi. Bırak satıp parasına sahip olmak, böyle aşağılık bir davranışta bulunmayı düşünemem bile, derdi. Dedemin bu sözlerini benim gibi senin de rahatlıkla hatırlıyor olman gerekir. O kadar çok tekrar ettirdin ki adamcağıza.”

Âzem, dedesinin, kılıcın koruyucusu olmaya dair sözlerini tekrarlarlarken duygusallaştı. Göz pınarlarından iki damla yaş süzüldü.

Şirin Hanım, Âzem'in gözlerini siliyor olmasından istifade etti:

“Anlattıklarının içinde doğruluk payı olan kısımlar olabilir ama bu sadece ailemizi ilgilendirir. Başkalarının yanında bu tür konuşmalar yapmanı istemiyorum. Lütfen şu saçmalığa bir son ver ve buradan git.”

Âzem, annesinin bu sözlerini dikkate almayacağını ifade eden bir tavır sergileyince, Şirin Hanım son bir kez daha denedi şansını:

“Peykân Bey'le birlikte başlattığımız girişimin önünde durma Âzem. Sonunda, bu odada tek kaybeden sen olursun. Unutma, tek çocuğumsun. Elde edeceğim servet, benden daha çok senin işine yarayacak.”

Şirin Hanım'ın Âzem'e karşı giriştiği psikolojik savaştan başarı ile çıkıp çıkmayacağını yakından izleyen Peykân Bey'in yüzüne, işlerin sarpa sarmakta olduğuna dair bir ifade yerleşiyor. Duruma müdahale etmesi gerektiğine karar verince, çekinerek bir Büyük Üstada bir bana bakıyor.

İkimiz de kendisine izin alması gerekmediğini, istediği gibi araya girebileceğini hissettiriyoruz. Peykân Bey, Âzem'e yönelik olarak görüşlerini sıralamaya koyuluyor:

“Deden, yaşlı ve duygusal bir adamdı. Onu yakından tanıyan biri olarak, kılıcı teslim ettiği yıllarda

aklının başında olmadığını biliyorum. Bir hata yaptı. Bugün burada, annenle birlikte, bu hatanın telafi edilmesi için çaba sarf ediyoruz. Senin yerinde olsam, şu anda yaptığının tersine, istikbalimi göz önünde bulundurarak, annene ve bana destek olmaya çalışırım...”

Peykân Bey konuşmasını sürdürürken, onun söylediği bu sözlerden etkilenip etkilenmediğini anlamak için Âzem’e bakıyorum. Hiç de kafası karışmış gibi durmuyor. Tersine, odadan içeriye girdiğinden daha güçlü bir görüntü sergiliyor.

Ona bu gücü verenin Sedat kardeşim olduğunu hissediyorum. Odaya girdiğinden bu yana tek söz etmemesine rağmen, kaya gibi bir duruş sergiliyor. Yanında duran insanın kendine güvenli hali, belli ki Âzem’e büyük güç veriyor.

İçimden, Sedat’ın bu duruşu sürdürebilmesi ve Âzem’in üzerine düşen görevi yapabilmesi için dua ediyorum.

Duam kabul olacak mı?

Bu esnada şaşkırtıcı bir gelişme oldu. Âzem ayağa kalktı. Hepimiz şaşkınlık içinde onu izlemeye başladık.

Büyük Üstada döndü Âzem ve “Acaba kılıcı elime almama izin verir misiniz?” diye sordu.

Böyle bir soruyla karşılaşacağımızı ne ben tahmin ederdim ne de Büyük Üstad. Tahmin edebilsek neye karar verirdik bilemem ama mutlaka bir plan yapardık. Büyük Üstadın nasıl bir cevap vereceğini kestiremiyorum.

Âzem’in sorusu, benim olduğu gibi Büyük Üstadın da şaşırtmasına yol açıyor.

Sedat odaya girdiği andan itibaren ilk kez konuşuyor.

“Büyük Üstadım, lütfen izin verin. Sizi temin ederim, Âzem hiç kimseye ve kılıç da dahil olmak üzere hiçbir şeye zarar vermeyecek. Kılıcın taşıdığı sırrı aydınlatabilmesi için, onu elinde tutması gerekiyor.”

Sedat’ın sözleri bana, Âzem’in kılıcı neden istediğini bildiğini düşündürüyor.

Büyük Üstad da tıpkı benim gibi düşünmüş olsa gerek, yüzünü bana doğru çeviriyor.

Başımı biraz öne eğip gözlerimi bir kez kapatıp açarak, ne düşündüğümü ifade etmeye çalışıyorum.

Bu arada, Peykân Bey ve Şirin Hanım da olup biteni şaşkın gözlerle izliyor.

Odada bulunan herkes, Büyük Üstadın vereceği kararı bekliyor.

Büyük Üstad yerinden kalkıyor, masasına doğru yürüyor. Çekmecesinden aldığı küçük anahtarla geriye dönüyor. Şirin Hanım ve Peykân Bey’in oturdukları kanepenin tam arkasında bulunan camekânın kilidini açıyor. Kılıcı bulunduğu yerden alıyor, kabzası ile namlusundan tutarak yere paralel bir biçimde Âzem’e uzatıyor.

Kılıç, torun Afgani’nin elinde...

Şirin Hanım ve Peykân Bey, neredeyse başlarının üzerinden geçen kılıca bakakalıyorlar.

İkisinden birinin uzanıp kılıcı kapmasından, sağa sola saldırarak kaçmasından endişe etmiyor da değilim. Tabii ki bu sadece bir vehim. Odada aynı safta olduğunu belli eden dört, bina içinde ve dışında pek çok özel güvenlik elemanı varken, göze alınabilecek bir çılgınlık olmaz böyle bir davranış. Pekâlâ farkındayım. Yine de aklımdan geçiyor.

Ayakta, Büyük Üstadın karşısında, neredeyse hazır ol vaziyetinde bekleyen Âzem, henüz kılıç Büyük Üstadın elindeyken gözlerini kapatıyor.

Büyük Üstad, yere paralel tuttuğu kılıç elinde olmak üzere, Âzem'in karşısında kalakalıyor.

Birkaç saniye sonra, Âzem duruşunu bozuyor, gözleri kapalı olarak ve sanki kılıç elindeymiş gibi bir hareketle önce sağa sonra sola doğru uzatıyor kolunu.

Elindeki olmayan kılıçla bir sağ bir sola hamle yapan Âzem, sayıklamaya başlıyor.

Konuşması bize yönelik değil. Belli ki sözlerini biz duyalım diye söylemiyor.

Âzem, sanki başka bir âleme geçmiş gibi davranıyor.

“Hep annemin dışarıda olduğu zamanları seçerdin... Sırrımızı kimseyle paylaşmamızı istemezdim... Bir gün kılıç üzerine konuşmak gerektiğinde, mutlaka konuşmamı söyledin... Bunun gerçekten hayati bir an olmasına özen göstermemi isterdin... Zamanı geldi... Ve işte şimdi sıra bende... Yardım et dedeciğim...”

Elinde hâlâ bir kılıç varmış gibi duruyor. Gözleri yine kapalı ve sanki tuhaf bir dansı sahneye koyar gibi hareket etmeye başlıyor Âzem.

Dedesine yönelik konuşmasını kesmiş durumda. Bu kez kendi kendine konuşuyor:

“İlkokuldayım... Annem evde değil... Onun olmadığı zamanlardan biri daha... Dedemle, sihirli kılıç oyununu sahneye koyuyoruz... İkimiz de annem evdeyken bu oyunu oynamayı sevmiyoruz... Çünkü annem kılıçla oynadığımız oyunları saçma buluyor... Gürültü ettiğimizi söylüyor... Bu nedenle dedem de ben de hep onun olmadığı zamanları seçiyoruz... Bir de sırlar var... Vâlâ dedem, kılıcın sırlarını annemin duymasını istemiyor... İkimizin arasında kalmasına çok önem veriyor... İşte şimdi yine dedemle karşı karşıyayız... Oyun başlayabilir... Sırlar ortaya dökülebilir...”

Âzem'in gözleri hâlâ kapalı. Hayali kılıcı elinde tutmayı sürdürüyor ve Farsça olduğunu tahmin ettiğim bir ninniye önce mırıldanmaya, sonra söylemeye başlıyor.

Ardından tekrar, bu kez Türkçe söyleyince, ninni olmasa da ninni formunda bir parçayı seslendirdiğini anlıyorum.

“Bastır, bir kere sağa çevir bırak,
bastır, iki kere sağa çevir bırak,
bastır iki kere sola çevir bırak,
bastır bir kere sola çevir bırak...”

Beşimiz de büyülenmiş gibi izliyoruz Âzem'in ninnisini ve beraberinde sahneye koyduğu dansı.

Tam Âzem ninnisini tamamlarken, Sedat ayağa kalkıyor ve tek laf etmeden Büyük Üstadın elindeki muhteşem kılıca uzanıyor.

Büyük Üstad, tereddütsüz teslim ediyor Şah Cihan'a ait paha biçilmez kılıcı Sedat kardeşimin güven veren ellerine.

Sedat, odanın ortasında, gözleri kapalı, elinde temsili bir kılıç olarak ninisinin son kelimelerini söyleyen Âzem'e yaklaşıyor. Sihirli kılıcı, sanki kutsal bir emaneti teslim eder gibi onun ellerine bırakıyor ve "Baştan başla Âzem!" diyor, son derece yumuşak bir sesle.

Âzem ve Sedat böyle davranmayı acaba önceden planlamışlar mıydı? Bilemiyorum. Ne sormanın ne düşünmenin zamanı. Tıpkı Şirin Hanım, Peykân Bey ve Büyük Üstad gibi, olacakları izlemeye koyuluyorum.

Âzem, kılıç eline geçince bir eliyle kabzasını tutuyor, öteki eliyle kabzanın en tepesinde bulunan elmas parçalarıyla bezeli topuza bastırıyor ve yeniden Farsça'ya dönüp, ninisini tekrarlıyor...

"Bastır, bir kere sağa çevir bırak..."

Nininin, Âzem'e yapması gerekeni tarif ettiği anlaşılıyor...

Ve işte şimdi, Âzem, bu kez elinde sihirli kılıç olmak üzere tam da bunu yapıyor...

"...bastır, iki kere sağa çevir bırak..."

ÂZEM'İN DANSI...

Âzem'in, elinde bulunan sihirli kılıçla gerçekleştirdiği dans gerçekten muhteşem.

Bu dansı, sihirli kılıcın az sonra ortaya döküleceğini umduğum sırları kadar heyecan verici buluyorum. Şaşırtıcı ama öyle.

Acaba bu etkiye yol açan daha çok Âzem mi yoksa kılıç mı?

Peki ya ninniye ne demeli?

Daha önce hiç duymadığım bu ninni, acaba bu güne kadar hiç bu kadar güzel söylendi mi? Yoksa ona etkileyciliğini kazandıran Âzem mi?

Âzem, elindeki kılıcı çocuğunu uyutmaya çalışan bir anne inceliğiyle tutuyor. Yüzünde, ancak annelerin ve sadece çocukları kucaklarındayken takınabilecekleri türden, safiyane bir ifade var. Sanki tutuyor gibi değil de zarar görmesinden korkuyor gibi. Tarih boyunca, bir kılıca hiç bu kadar büyük bir aşkla yaklaşılmamıştır. Bundan eminim.

Genç kardeşim, kılıcın topuzunu nazikçe okşuyor ve ninnisini sürdürüyor.

“... bastır iki kere sola çevir bırak...”

Aklıma, Şirin Hanım ile Âzem'in, Bağdat Caddesi'ndeki evimizde piyano çaldıkları gece geliyor. Onlar gittikten sonra eşim ve kızım ile konuşmalarımızı hatırlıyorum. Kızımın sözleri kulağımda çınlıyor.

“Özellikle de elleri! Bugün annesiyle piyano çalarlarken yine dikkat ettim, ikisi de inanılmaz zarifler. Annesininkiler de piyanonun tuşları üzerinde çok hoş duruyordu ama Âzem'inkiler âdeta parlıyordu. Abarttığımı sakın söylemeyin. Çünkü, özellikle şimdi kuracağım cümleyi epey düşündüm. Âzem'in elleri, benimkilerden çok daha güzel...”

Hiç de kıskanç olmayan kızımın, Âzem'in elleri karşısında girdiği bu kriz aklıma gelince, düşüncelerim daha da karmaşık bir hal alıyor. O gün gülüp geçtiğim bu sözlerle, şu anda fazlasıyla hak veriyorum.

Peykân Bey ve Şirin Hanım oturdukları yerde doğruluyorlar... Büyük Üstad ve Sedat kardeşim de koltuklarında kıpırdıyorlar... Belli ki gösterinin sonuna yaklaşıyor... Âzem'in muhteşem ninnisi ve kılıçla olan dansı tamamlanmak üzere... Sadece bir mısra kaldı...

“... bastır bir kere sola çevir bırak...”

Topuz kılıçtan ayrılınca...

Son söylenen “bırak” sözcüğüyle birlikte metalik bir ses duyuluyor ve sihirli kılıcın topuzu kılıçtan ayrılıyor. Aynı anda Âzem kendinden geçiyor.

Sedat, Uzakdoğu sporlarından edindiği refleksle yerinden fırlıyor ve Âzem'i havada yakalıyor.

Kılıçla olan teması, başarmaya dair endişesi, izleyenlerin oluşturduğu baskı bir araya gelince Âzem çok zorlanmış olmalı. Belli ki sonuca ulaştığını hissedince kendini daha fazla kontrol edemedi ve bıraktı.

Sedat, etrafta yatırmaya müsait bir yer olmadığı için, Âzem de kucağında olmak üzere en yakınındaki sandalyeye oturuyor.

Aslında az önce pek çok gelişme birlikte oldu.

Ben de neredeyse Âzem ile birlikte fırladım ve düşerken kardeşime bir zarar vermesin diye, elinden kayan kılıcı havada yakaladım.

Büyük Üstad benim arkamdan harekete geçti, halının üzerinde yuvarlanmaya başlamış olan kıymetli taşlarla süslü topuzu tuttu ve ceketinin cebine koydu.

Elimde kılıç olmak üzere geriye dönüp yerime oturduğumda, Peykân Bey ve Şirin Hanım'ın, olanları bir tiyatro oyunuymuş gibi izlediklerini fark ediyorum.

Sedat'ın kucağında bulunan Âzem, yavaşça gözlerini açıyor. Bitkin bir ifadeyle kendisini yandaki sandalyeye atıyor. “Başardım!” diyor, Sedat'a bakarak.

Sedat gülümsüyor. “Biliyordum böyle olacağını. Büyük Üstadın odasının kapısında yakalandığımız gece de biliyordum.” diye cevaplıyor Âzem'i.

Âzem'in bu sözleri, aklıma, kılıcın sapına bakmam gerektiğini getiriyor. Topuzun çıktığı yerde üç santim genişliğinde bir delik olduğunu fark ediyorum ve “Başardın, başardınız!” diyorum iki genç kardeşime.

Büyük Üstad, Şirin Hanım, Peykân Bey, Sedat ve Âzem'in şaşkın bakışları arasında, kılıcı kabzası aşağıya doğru gelecek şekilde çevirip, yıllarca sakladığı sırrı ortaya döksün diye önümüzde bulunan sehpanın üzerine doğru silkeliyorum.

Sırlar ortaya dökülüyor...

Masanın üzerine yaklaşık üç santim kalınlığında bir rulo düşüyor.

Şirin Hanım ve Peykân Bey de hamle ediyorlar ruloya doğru ama Sedat hepsinden atik davranıyor. Kaptığı gibi, Büyük Üstada uzatıyor.

Sırlar şimdi onları en iyi muhafaza edebilecek, sorumluluğunu taşıyabilecek kişinin, Büyük Üstadın elinde.

Acaba içinde neler yazıyor?

Büyük Üstad ruloyu açmaya başlayınca, üç ayrı parça çıkıyor ortaya. Anlaşılan, dünden bugüne, üç ayrı mesaj var.

Büyük Üstad, en küçük ruloyu iyice düzeltiyor ve ne yazdığını anlamaya çalışıyor. Ardından, Âzem'e dönüyor ve “Farsça okuyabiliyor musun?” diye soruyor.

“Tabii ki” diyor Âzem ve “Vâlâ dedem, bir gün lazım olacağını söylemişti...” diyerek sürdürüyor sözlerini...

Elindeki ruloyu, dikkatle Âzem'e uzatıyor Büyük Üstad.

Genç kardeşim, ilk satırı hiç zorlanmadan okuyor.

“Faziletin birleştirdiklerini ölüm ayıramaz!”

İlk cümlesini tamamlayınca, görüyor musunuz, der gibi gülümseyerek bakıyor Büyük Üstada ve

bana.

Ardından Sedat'a dönüyor genç kardeşim ve "Düşündüklerim çıkıyor..." diyor.

Âzem okumayı sürdürüyor:

"Cemaleddin Afgani'nin yazdığı bir rulo bu. Adını soyadını yazmış. Altına bir de not düşmüş."

Sürmekte olan merakımız iki katına çıkıyor. Hepimiz kulak kesiliyor, Âzem'in okumasını bekliyoruz:

"Zamanında Şah Cihan için yapılmış, tüm sahipleri tarafından şerefle taşınmış olan bu kılıç, gerçekleştirdiği reformlarla tarihe geçen Afganistan lideri Dost Muhammed Han'ın da belini süsledi. Kendisine baş vezir olarak hizmet verdiğim için gurur duyuyorum. O ölünce, yerine geçen oğlu Azam, mütevazı yararlılıklarımı ödüllendirmek için, kılıcı bana hediye etti. Dileğim, ölümünden sonra bu kılıcın, faziletin birleştirdiklerini ölümün ayıramayacağına inanan kardeşlerimce muhafaza edilmesidir."

Âzem'in Türkçeye çevirdiği bu cümle üzerine, Peykân Bey ve Şirin Hanım'a bakıyorum. Yüzleri allak bullak olmuş vaziyette.

"Öteki iki rulo, onlarda neler yazıyor?" diye atılıyor Peykân Bey."

Şirin Hanım ise "Hem neden inanacaktım ki senin çevirine!" diyerek ateş püskürüyor.

Büyük Üstad, "Az sonra, birer fotokopisini alıp sizlere de vereceğim. Endişe etmeyin." diyerek araya giriyor. Sözlerini tamamlayınca da Âzem'e dönüyor ve "Bitti mi?" diye soruyor.

Âzem rulonun üzerinde yazılı olanların tümünü okuduğunu söyleyince, Büyük Üstad elini uzatıyor ilk ruloyu geri alırken ikinci ruloyu uzatıyor.

Âzem elindeki ruloyu dikkatle açıyor.

Önce, "Bu rulonun altında İran Büyük Locası'nın damgası var..." diyor ve damgayı hepimizin görebileceği bir şekilde gösteriyor.

Sonra, metni Farsçadan Türkçeye çevirmeye girişiyor:

"Karar: 1979 yılına kadar düzenli tutulan Büyük Loca matrikülünün mikrofilm ve uhdemizde bulunan Cemaleddin Afgani kardeşimize ait kılıcın korunması ve geleceklerinin teminat altına alınması görevi, Büyük Hazine Emni Vâlâ Afgani kardeşe verilmiştir."

Büyük Üstad, "Mikrofilmler nerede?" diye soruyor Âzem okumasını bitirir bitirmez.

Unutmuş bir şekilde elimde tuttuğum kılıcın sapına bir kez daha bakıyorum gayri ihtiyari. Kabzasını tekrar sehpaye doğru çevirip silkeliyorum. Bir başka rulo daha düşüyor kılıcın sapından.

Büyük Üstad uzanıyor ve az önce okunan satırlarda adı geçen, matriküle dair mikrofilm, masanın üzerinden alıyor, sağ cebine, ilk rulonun yanına yerleştiriyor.

Şirin Hanım ve Peykân Bey, özellikle ikinci rulodan sonra, hem birbirlerine hem de bize savaş kaybetmiş komutanlar gibi bakıyor.

Âzem işini bitirdiği ikinci ruloyu geri uzatınca, Büyük Üstad onu da tıpkı ilk rulo gibi geri alıyor ve ceketinin sağ cebine koyuyor. Ardından, bu kez de elinde bulunan son ruloyu uzatıyor Âzem'e.

"Bu" diyor, ruloyu açar açmaz tebessüm ederek Âzem, "Vâlâ dedemin el yazısı..." Ardından hemen okumaya başlıyor.

“Bugün, Şah Cihan için yaptırılmış, Afganistan’ın ünlü lideri Dost Muhammed Han’ın oğlu Azam tarafından dedem ve kardeşim Cemaledin Afgani’ye hediye edilmiş ve onun da miras olarak İranlı kardeşlere bıraktığı, muhafızı olmakla iftihar ettiğim bu kılıcı, Türkiye’nin Büyük Üstadına teslim edecek, İran’da usulüne uygun olarak seçilecek kardeşler kendilerine başvuruncaya kadar, muhafazasını rica edeceğim. Bugünden itibaren, kılıç güvenli ellerde olacak. Bundan eminim. Müsterihim. Eski İran Büyük Locası’nın Son Büyük Hazine Emni Vâlâ Afgani.”

Çevirisini tamamlarken gözlerinden yine yaşlar süzülüyor Âzem’in... Hıçkırarak, “Dedem yazdığı notun sonuna tarih koymuş, imzasını atmış...” diyor ve bize de gösteriyor.

Sedat, oturduğu yerden kalkıp Âzem’in oturduğu sandalyenin arkasına geçiyor ve ellerini omzuna koyarak ona destek olmaya çalışıyor.

Peki şimdi ne olacak?

Üç rulo ve mikrofilmlerden oluşan sır ortaya çıkınca, Şirin Hanım ve Peykân Bey’in cephesinde bir suskunluk oluşuyor. Her ikisi de, bundan sonrasına ilişkin olarak içten içe planlar yapıyor olmalı. Eğer kendilerini biraz tanıdıysam, bu işin peşini bırakmazlar.

Büyük Üstad, Vâlâ Bey’in yazdığı son ruloyu da Âzem’den alıp cebine yerleştirir yerleştirmeyen ayağa kalkıyor, uzanıp elimde tutmakta olduğum kılıcı alıyor. Az önce yerden alıp cebine koymuş olduğu topuzla birlikte Âzem’e uzatıyor ve “Açtığın gibi kapat bakalım.” diyor.

Âzem ve Sedat kardeşlerim kılıcın topuzunu kabzasına yerleştirmek üzere kenara çekilince, Büyük Üstad bu kez Peykân Bey ve Şirin Hanım’a dönüyor. Ayakta durmaya devam ediyor ve bu kez gerçekten de son derece soğuk bir ses tonuyla konuşuyor:

“İran Büyük Locası’nın matrikül kayıtlarını içeren mikrofilmler dışında kalan her türlü yazılı dokümanın bir kopyasını çıkartıp size göndereceğim. Davetime icabet ettiğiniz için teşekkür ederim. Toplantımız bitmiştir.”

Bu sözleri duyan Peykân Bey ve Şirin Hanım çaresiz ayağa kalkıyor. Onlarla birlikte ben de kalkıyorum. Odanın kapısını açıp misafirlerimize yol gösteriyorum. Bu arada, kapının dışında iki güvenlik görevlisinin bekliyor olması dikkatimi çekiyor. Anlaşılan, Büyük Üstad ne olur ne olmaz diye önceden düşünmüş, tedbir aldırılmış.

İki misafirimiz, benim gösterdiğim istikamette kapıya doğru yürürken, Âzem ile Sedat topuzu kılıcın kabzasına yerleştirdiklerini söylüyorlar.

Peykân Bey, bu sözler üzerine kontrolünü kaybediyor ve Âzem’in üzerine hamle ediyor.

Onunla neredeyse aynı anda Sedat da harekete geçiyor ve doğunun dövüş tekniklerine ne kadar hâkim olduğunu gözler önüne seriyor. Hiç güç kullanmadan, Peykân Bey’in kendi gücüyle yolunu bulmasını, kapıya ulaşmasını sağlıyor.

Şirin Hanım’ın tek söz etmeye bile mecali kalmamış vaziyette. Odaya girerken sergilediği vakur duruştan eser yok.

Misafirlerimiz kapının dışına çıkınca, güvenlik görevlilerine, “Lütfen kendilerine kapıya kadar

eşlik edin” diyorum ve konuklarımızı gözlerimle asansöre kadar izliyorum.

Kendisini izlemekte olduğumun farkında olan Peykân Bey, sağ elinin işaret parmağını sallayarak “Bu iş burada bitmedi. Göreceksiniz!” diye feryat ediyor.

Odanın kapısını kapatıp içeriye girince, Âzem ile Sedat’ın kılıcı Büyük Üstada uzattıklarını görüyorum.

Büyük Üstad o güne kadar tanık olmadığım bir davranışta bulunuyor. Masasının üzerinde duran küçük anahtarı Âzem ve Sedat’a veriyor:

“Yerine yerleştirin ve anahtarı masamın çekmecesine koyun.”

Sonra telefonuna hamle ediyor ve “Bize dört fincan bitki çayı hazırlayın lütfen.” diyor.

Anlaşılan birer keyif çayı içebileceğiz.

Telefonu yerine koyarken “Büyük Üstadım vallahi alındım.” diyorum muzipçe.

“Neden?” diye soruyor.

“Bugüne kadar o küçük anahtarı bana hiç vermediniz. İstedğim zamanlarda, kılıcı yerinden çıkartıp bana uzattınız ama anahtar hep sizin elinizdeydi. Yerine koymak zamanı geldiğinde de hep büyük bir dikkatle camekânı açtınız, kılıcı yerine astınız, camekânı kilitlediniz ve küçük anahtarı masanızın çekmecesine bizzat kendiniz yerleştirdiniz. Âzem ve Sedat kardeşlerimize neden farklı davranıyorsunuz?”

Gülümsüyor Büyük Üstad ve “Çünkü öyle!” diye cevaplıyor sorumu.

Ben de gülümsüyorum.

Büyük Üstad, genç kardeşlerimin uzattıkları küçük anahtarı çekmecesine yerleştirdikten sonra hepimize yer gösteriyor. Günün kahramanları oldukları için, Âzem ile Sedat’a kanepeye oturmalarını işaret ediyor. Sonra biz de kanepenin karşısındaki koltuklara oturuyoruz.

Özel terkip bitki çayları, limon eşliğinde servis edilirken etrafa mis gibi bir koku yayılıyor. Dilimiz damağımıza yapıştığı için, hep birlikte çaylarımıza hamle ediyoruz.

İlk yudumdan sonra, Büyük Üstad elini ceketinin sağ cebine atıp ruloları çıkartıyor ve önümüzdeki sehpanın üzerine, “Bir, iki, üç, dört. Toplam dört parça...” diyerek koyuyor.

Belli ki başka söyleyecekleri de var:

“Bu belgeler bizim için hayati önem taşıyor. Kopyalarını çıkartalım. İşleri bitince orijinallerini ait oldukları yere, kılıcın sapına koyalım. Birer kopya, usulüne uygun olarak yazacağımız toplantı tutanağına ekleyelim. Tutanağı şu anda burada bulunan tüm kardeşlerim imzalasın.”

“Şirin Hanım ve Peykân Bey’e verecek miyiz birer kopya?” diye soruyorum.

Büyük Üstad belli ki her şeyi düşünmüş:

“İran Büyük Locası’nın matrikül listesine ilişkin karar metnini ve listeyi tabii ki vermeyeceğiz. Kardeşimiz olmadıkları için onların böyle bir listeyi görmeye ne hakları ne de yetkileri var. Kaldı ki, İran’da bulunan ve halen yaşamakta olan kardeşlerimizin ve ailelerinin isimlerini saklamak, koruma altında tutmak bizim için bir görev.”

“Anlaşıldı” diyorum ve bir soru daha soruyorum.

“Peki geri kalan iki ruloyu, yani Cemaleddin Afgani ve Vâlâ Afgani’ye ait olanları nasıl

vereceğiz?”

“Tıpkı onların bize yazdığı gibi, resmi bir tebligata ek olarak göndereceğiz. Âzem kardeşimiz Avukat, bu tebligatı kaleme alır. Savaşmak istiyorlarsa, kendileri bilir. Belgelerimiz elimizde. Böylece yazabilirsin Âzem kardeşim. İstedikleri mahkemede hesaplaşırız.”

“Peki” diyor bana... “Sen de bugünkü toplantının tutanağını kaleme alır mısın lütfen?”

Az sonra, Büyük Üstadın odasından, çaylarımızı içmiş ve görev paylaşımını tamamlamış olarak ayrılıyoruz.

Otomobilimle muayenehaneme doğru ilerlerken, kendimi yorgun hissediyorum.

Nedense, işini tamamlamış insanlara özgü tatlı bir yorgunluk değil hissettiğim.

SKANDAL, SKANDAL, SKANDAL!

Muayenehanemden girince, Peykân Efgani'yi sekreterimin karşısındaki sandalyede oturur buluyorum. O daha ağzını açmadan, başlıyorum saydırmaya:

“Bakın Peykân Bey, bugünlük bu kadar yeter! Bütün bir öğleden öncemi zaten sizin için harcamış durumdayım. Çok yorgunum ve üstelik yığınla işim var. Lütfen muayenehanemi terk edin!”

“Yağma yok!” diyerek ayağa kalkıyor ve odama doğru yürümeye başlıyor.

Çaresizlik içinde sekreterime bakıyorum.

“Lütfen, muayene saati yaklaşmakta olan hastaları arayıp gelmelerini öteleyebilir misin?”

Peykân Bey benden önce içeriye girmiş durumda. Ben odama girerken, o konuşmamızı nerede yapacağımıza da karar vermiş olarak, masamın karşısındaki sandalyeye yerleşiyor.

Çantamı bir kenara bırakıyor, ceketimi çıkartarak masama oturuyorum.

“Bakın” diyor, iki dirseğini de masama dayayarak Peykân Bey, “büyük, çok büyük bir hata yaptınız”...

Kızgımın.

“Ne yaptysak yaptık. Hepsi geride kaldı. Lütfen kesin artık şu saçmalığı!”

Peykân Efgani, masanın üzerindeki kollarını geri çekiyor.

“Geride kalmadı. Siz öyle zannediyorsunuz. Kendinizi şaşırmaya hazırlayın doktor bey!”

Peykân Bey geçtiğimiz günlerde ve bugün beni yeteri kadar şaşırttı. Bu nedenle olsa gerek, sıkıntılı bir gülümseme beliriyor yüzümde. Ne düşündüğümü anlıyor.

“Bu kez öncekilerden de fazla şaşırtacağım sizi. O kadar şaşıracaksınız ki kılıcı ellerinizle getirip kucağıma koyacaksınız!”

“Peki...” diyorum ve geriye yaslanıyorum. Bu, bir anlamda artık söyleyeceğim tek bir sözün bile kalmadığının, susup bekleme hakkımı kullanacağımın ifadesi.

Peykân Bey ise, benim yaptığının tersine, dirseklerini yeniden masaya dayıyor ve mümkün olduğunca yaklaşıyor bana...

Gerçekten şaşırtıyor!

“Eğer kılıcı derhal teslim etmezseniz, kardeş olarak aranızda aldığımız Âzem Afgani'nin bir kadın olduğunu cümle âleme ilan ederim!”

Başlangıçta kulağıma normal gibi gelen sözler, düşününce üzerimde şok etkisi yapıyor. Gözümün kararmasına, başımın dönmesine yol açıyor.

Şaşırdığımı gören Peykân Efgani, yangına körükle gidiyor.

“Yarından itibaren, elimde belgelerle bütün gazeteleri, televizyonları tek tek dolaşırım. Orada bırakmam başta İngiliz Büyük Locası olmak üzere dünyada sizi tanıyan ne kadar Büyük Loca varsa hepsine yazarım. İçinde bulunduğunuz durumu, bu büyük skandalı, dünya kardeşliğinin gündemine pimi çekilmiş bir el bombası gibi fırlatırım.”

Peykân Efgani konuşurken, Âzem'e ilişkin daha önce yaşadıklarım, düşündüklerim bir film şeridi gibi geçiyor aklımdan.

Saniyeler içinde, altı aydır tamamlayamadığım yapbozun parçaları yerli yerine oturuyor.

“Ya rabbim” diye düşünüyorum... “Ne kadar aptalım!”

Evet, aylardır aradığım sorunun cevabı bu!

Düştüğüm durumu anladığı için olsa gerek, gergin bir çehreyle başladığı konuşmayı, pişmiş kelle gibi sırtarak sürdürüyor Peykân Bey.

Suratı değişmiş, âdeta çakala dönüşmüş olarak, “Bu işi hallet!” doktor diyor.

Büyük Üstadın odasında, Âzem ruloları tercüme ederken paldır küldür içine yuvarlandığı kuyudan yukarı tırmanmış durumda.

“Bu işi hallet doktor!” diye tekrarlıyor.

Sessiz kalıp içime döndüğümü anlayınca sözlerini sürdürüyor:

“Beni kötülük yapmak zorunda bırakma!”

Acınacak haldeyim.

Bir ara merakıma yenik düşüp “Nereden biliyorsun Âzem'in kadın olduğunu?” diye soruyorum.

“Kim benden daha iyi bilebilir ki!”

Deli gibi bir kakhaha atıyor Peykân Bey bu soruma karşılık.

Sanki bugüne kadar ona çektirdiklerimin intikamını alır gibi, gülerek bakıyor suratıma. Neredeyse, uzanıp yanağımdan makas alacak.

“Afgani ailesini, bir Efgani ailesi mensubundan daha iyi kim tanıyabilir dünyada doktor? Onların cemaziyelevvelini bilirim. İran'da Şirin'le hukuk fakültesini birlikte okuduk ve bitirdik. Kılıcın peşinde, bir ömrü Vâlâ Bey'in nefes alışını izleyerek geçirdim. İstanbul'a bile geldim onun peşinden. Şirin'in yoluna bin kere çıkıp, biraz da beni kendisinden uzak tutmak için gerçekleştirdiği o saçma evliliğe engel olmaya çalıştım. Yürümeyen evlilikten sonra ortada kalan çocuğuna baba olmayı bile teklif ettim. Şimdi sen söyle bakalım bana, bilmez miyim sevgili kardeşiniz Âzem'in, kız olarak mı yoksa erkek olarak mı dünyaya geldiğini?”

Ardı ardına sıraladığı, bir kısmını Şirin Hanım'dan da duyduğum bunca laftan sonra, Peykân Bey'e inanmamak artık elimden gelmiyor.

Söylediklerine inandığım için düşüncelere daldığımı hissedince, konuşmasını sürdürüyor:

“Sekiz ay öncesine kadar hanım hanımcık bir genç kadındı Âzem. Beğenirdim, takdir ederdim. Bu sabah karşıma bir şeytan gibi dikileceğini hiç tahmin etmezdim..”

Peykân Bey belli ki Âzem'in sabahki davranışlarına çok kızmış. Konuştukça konuşuyor:

“Bilmende yarar var, Âzem ismi İran'da, Türkiye'de olduğu gibi sadece erkek çocuklarına verilmez. Hem kız hem de erkek çocuklarına verilir. Anlamı ulu, yüce demektir. Tıpkı Vâlâ gibi. Sizi yanıltan nedenlerden biri de buydu..”

Haklı olabilir. Çünkü, bugüne kadar hiç Âzem isimli bir kadına rast gelmedim. Aslında, sekiz ay

öncesine kadar, tanıdığım tek Âzem, Yılmaz Güney'di. Yazdığı, yönettiği ve yapımcılığını üstlendiği *Arkadaş* isimli filmde duymuştum ilk kez bu ismi. Hatta film boyunca defalarca, bu isimle ilgili olarak "A'nın üzerinde şapka var" diye uyarıda da bulunmuştu. Sonra, bir daha hiç duymadım Âzem ismini. Ne kadında ne de erkekte...

Peykân Bey anlatadursun, geriye dönüp düşünmeye başladım.

Aramıza katılması gündeme gelince, kardeşlerim onunla ilgili üç kaynaktan görüş almışlardı. Büyük Üstad, annesi Şirin Hanım ve ortağı olduğu Afgani Afgani Hukuk Bürosu çevresi.

Referansları çok kuvvetli olunca, derinine inmeye çok da gerek kalmamış ve tam da bu nedenle, üstelik fena halde tongaya basmıştık!

Zekâsı ve hinliğinden zerrece kuşku olmayan Şirin Afgani, mükemmel bir plan yapmış ve sahte nüfus ve öteki belgeleri de hazırlayarak planını çalıştırmıştı. Bunda, çalışma prensiplerimizi biliyor olmasının da rolü vardı kuşkusuz. Amacı kılıcı ele geçirmektir ve kızını ustaca içimize kadar sokmuştu.

Karşımda oturan Peykân Bey de olsa, kızgınlığım daha çok Şirin ile Âzem Afgani'ye yönelmeye başlıyordu. Ne yapacağımı bilemez durumdaydım.

"Bana birkaç saat verir lütfen..." dedim son derece isteksiz bir tonlamayla Peykân Bey'e.

Ayağa kalktı ve "Emrin olur doktor!" diyerek dönüp odamın kapısına doğru yürüdü. Çıkmadan önce dönüp bir uyarıda bulunmayı da ihmal etmedi.

"Size yarın sabaha kadar müsaade doktor bey. Yarın sabah, kılıç da yanınızda olmak üzere of isime gelin. Gelmezseniz yarım günde hazırlıklarımı tamamla, öğle saatlerinde düğmeye basarım. Ve böylece tüm dünya, kardeşlik zincirimize bir kadını eklediğinizi öğrenir."

Peykân Afgani'nin son cümlesi, sırtımdan aşağıya doğru buz gibi bir ter damlasının yuvarlanmasına yol açtı.

Kolları sıvıyorum...

Hemen bir şeyler yapmam gerekiyordu.

Peykân Bey odamın kapısını arkasından kapatır kapatmaz telefonu elime aldım ve Âzem'i aradım.

"Derhal muayenehaneme gel!"

Ardından sekreterimi arayıp o günkü tüm hasta randevularımı iptal etmesini istedim.

Yarım saat sonra, tam da beklediğim gibi, önce Âzem ardından Sedat odamdan içeriye girdiler.

Kardeşlerim muayenehaneme geldiğinde, eğer hastam yoksa mutlaka kapıya kadar gider, yanaklarından üç kez öperek karşılarım.

Doğal olarak, bu kez içimden gelmedi.

Bırakın yanaklarından öpmeyi, Âzem ile Sedat içeriye girdiklerinde, "Hoş geldiniz" bile demedim.

Şaşkın yüzlerle masama yaklaştılar. Karşımda duran iki sandalyeye oturdular.

Sedat kardeşim "Hayrola Üstad-ı Muhterem" dedi endişeli bir ses tonuyla.

Sedat'ı en sert sesimle, "Biliyordun!" diye azarladım.

Eminim, onunla daha önce hiç kimse böyle konuşmamıştır.

Kıpkırmızı oldu. Hiç yan yola sapmadan cevapladı sorumu.

“Evet, biliyordum.”

“Neyi biliyordun?” diye test ettim aynı konu üzerine konuşup konuşmadığımızı anlamak için.

“Âzem’in kadın olduğunu” dedi büyük bir açıklıkla.

İtiraf etmeliyim ki tam anlamıyla ilk kez o anda inandım Peykân Efgani’nin söylediklerine.

“Demek ki” diye düşündüm, “beynimin bir köşesi, duyduklarımın yalan olmasını ummayı sürdürüyormuş”...

Sedat’ın sözleri üzerine, başımı bu kez Âzem’e çevirdim ve “Neden yaptın bunu?” diye sordum.

Ses tonum, içine düşmüş olduğum hayal kırıklığını yansıtmış olmalıydı.

Belki biraz da bu nedenle, başımı önüne eğdi.

“Şirin Hanım’la tanıştınız. Nasıl bir baskı altında bulunduğumu anlayacağınızı tahmin ediyorum.

Buna karşılık, son kertede neye hizmet edeceğimi gayet iyi biliyordum...”

Sustum ve dinlemeyi sürdürdüm.

Âzem uzun uzun dedesine olan bağlılığından ve asıl amacının kılıcı korumak olduğundan söz etti.

O konuşurken yüzünü ve ellerini inceledim. O kadar barizdi ki karşımda bir kadının oturduğu. Kısa kesilmiş saçlar, bir şekilde yok edilmiş göğüsler... Yine de her şeyiyle bir kadını karşımdaki.

Ya rabbim, nasıl da fark edememiştik? Nasıl da fark edememiştik!

Kızımın, hemşirelerle birlikte gerçekleştirdiğimiz geceden sonra, otomobilimizle evimize doğru dönerken söylediği sözler birden şimşek gibi çaktı beynimde. Tam olarak şöyle demişti o gece:

“Vallahi kıskandım Âzem’i. İnsan bu kadar mı güzel olur! Dikkat et, yakışıklı demiyorum, güzel diyorum. Bir genç kız olarak, hasetten çatladım. O ne muhteşem yüz ve vücut hatları öyle. Tek eksiği göğüsleri.”

Bizi asıl aldatan, Âzem’in göğüslerinin olmamasıydı!
Kendi kendime konuşur gibi “Peki nasıl oluyor?” dedim.
Âzem ile Sedat’ın ne dediğimi anlamamaları üzerine, derdimi tam olarak anlatmaya karar verdim.
Ellerimle de işaret ederek “Göğüslerin yok!” dedim.

Son derece mahcup bir ses tonuyla “Çünkü, sekiz aydır bedenimin üst kısmına korse takıyorum” dedi Âzem.

Elini kazağının altına soktu, bedeninin üst kısmını sarmalayan korseyi aşağıya, beline doğru çekti.
Bu arada bir de açıklamada bulundu:

“Zaten kayda değer büyüklükte değillerdir.”

Korse göğsünden beline inince rahatlamış olmalıydı. Tüm kızgınlığıma karşın, çektiği sıkıntıya üzüldüm.

Farkında bile olmadan, zihnimin bir köşesinde Şirin Hanım için açmış olduğum olumsuzluklar listesine, zalimliği de ekledim. İnsan nasıl yapabiliyordu kızına bunu?

“Sen” dedim bu kez Sedat’a dönüp “nasıl izin verdin buna? Neden uyardın beni”...

Samimiyetle konuşmaya başladı Sedat:

“İlk birkaç toplantıdan sonra, Âzem’in durumunu anladığımdan neredeyse emin hale gelmiştim. Kendiliğinizden müdahale edersiniz diye bekledim. Sonra, aslında sizi rahatsız edenin iki erkeğin birbirine ilgisi olduğunu keşfettim. Bu rahatsızlığınızı hep birlikte olduğumuz alanlarda sergilediğim davranışlarımı değiştirerek giderebilirdim ve giderdim de. Bu arada Âzem’le ilişkimiz başlamış, kılıç konusu gündeme gelmişti. Yaptığı planı benimle paylaştı. Onun, Şirin Hanım’ın değil de kardeşliğin çıkarlarını koruyacağından emin olmuştum. Ardından birlikte Hindistan ve Tibet’e gittik. Orada evlendik. Ardından, Büyük Üstadın odasının önünde yakalandık. Bunun üzerine, Şirin Hanım’ı köşeye sıkıştırdım. Yanlış bir iş yapmakta olduğuna ikna etmeye çalıştım. Tabii ki şiddetli tepki gösterdi. Giderek, tıpkı Âzem gibi düşünür oldum. Eğer işin içinde olmazsak, annesi ve Peykân Bey’in kılıcı ele geçirebileceklerinden korkmaya başladım. Size gerçekleri açıklamam halinde Âzem’i uzaklaştırırsınız, kılıç korumasız kalır diye endişe ettim. Bu nedenle, sizinle konuşmayı, kılıç meselesi sonuçlanıncaya kadar erteledim.”

Anlattıkları inandırıcıydı. Yine de kızgınlığım sürüyordu. Şiddetle payladım Sedat’ı:

“Biraz daha zorlasan, sizi, tam da bu konuyu konuşmak için bana doğru yola çıkarken çağırdığımı söyleyeceksin!”

Sedat’ı azarladığımı gören Âzem dayanamadı, müdahale etti:

“Evet, aynen söylediğiniz gibi. Siz bizi aramasaydınız, biz sizi arayacaktık.”

Sesi inandırıcıydı. Ona inanmaya başladığımı hissetmiş olsa gerek, konuşmasını sürdürdü:

“Bugün, yalanla geçen günlerimizin sonuncusuydu. Büyük sorun çözülmüş, kılıç ait olduğu yerde kalmıştı. Bana verdiği emeğin karşılığını ödemiş, dedeme verdiğim sözü tutmuştum. Artık normale dönmemizin zamanı gelmişti. Az önce siz aradığınızda, birkaç sokak ötede, yaklaşık altı aydır birlikte oturduğumuz evimizdeydik. İnanın bana, sizi üzmeden nasıl konuşacağımızı düşünüyor, planlar yapıyorduk.”

Dönüp, eşinin söylediklerini dikkatle dinleyen Sedat’a baktım:

“İnanın ona Üstad-ı Muhterem” dedi içtenlikle. Derin bir nefes aldı ve “Söylediklerinin hepsi doğru. Siz bizi aramasaydınız, biz sizi arayacaktık...” diye devam etti.

“Keşke” dedim, çok dertli bir ses tonuyla, “benim inanmam yetse”...

Tasarlamadan, içimden gelerek söylemişim bu sözleri. Başka söyleyeceklerim de vardı.

“Ben size inanınca, bütün sorunlar sihirli bir değnekle dokunmuş gibi hallolmuyor maalesef.”

“Sizin inanmanız bize yeter...” dedi Âzem ısrarla.

Sedat, “Gerçekten de yeter...” diye onayladı eşini.

“Keşke yetseydi” diye tekrar ettim. Neden yetmeyeceğini dilim döndüğünce açıklamaya çalıştım:

“İkinizde biliyorsunuz ki kadınları kardeşlik zincirimize katamayız. Katmamız, dünya üzerindeki milyonlarca kardeşimizle yollarımızı ayırmamız anlamına gelir. Çünkü yüzlerce yıldır ortaklaşa sürdürdüğümüz geleneğe aykırı davranmış oluruz. Bilmem anlatabildim mi neden sadece benim inanmamın yetmeyeceğini?”

Cevabı içinde olan sorum, Âzem ile Sedat’ın mahcup olmasına yol açtı. Önce birbirlerine sonra önelere baktılar.

Az sonra Sedat başını kaldırdı ve “Derhal istifa etmemizi ister misiniz Üstad-ı Muhterem?” diye sordu.

“Bir işe yarar mı?” dedim.

Gerçekten de bir işe yaramazdı. İstifa etmiş olurlardı o kadar. Neden işe yaramayacağını anlatmam gerektiğini düşündüm:

“Âzem’i aramıza alırken hangi aşamalardan geçildiğini artık siz de benim kadar biliyorsunuz. Bütün bunların sonunda, Âzem kapımızdan içeriye girdi ve görmemesi gereken bir dünyayı gördü. O dünyaya ait konuşmaları dinledi. Bunları olmamış sayabilir miyiz? Sizin istifa etmenizle, ortalık dikensiz gül bahçesine döner diye düşünüyorsanız, yanlıyorsunuz.”

Söylediklerimi dikkatle dinleyen Âzem, üzgün bir ses tonuyla, “Anlıyorum. Emin olun, o dünyaya ait tüm sırlar benimle birlikte mezara gidecek.” dedi.

Sedat, onun sözünün altına, “Başınıza büyük bir iş açtık ama bu konuda Âzem’e güvenebilirsiniz.” diyerek kendi imzasını da koydu.

Sesi berbat çıkmıştı ama söyledikleri doğrudu.

“Aynen öyle. Büyük, başa çıkılması imkânsız bir iş açtınız...” diyerek, cümlesinin en azından ilk kısmına katıldığımı ifade ettim.

Gerçekten de başımıza çok büyük bir iş açılmıştı!

Üstesinden nasıl geleceğimizi bilemediğim devasa bir sorunla karşı karşıyaydım.

Telefonu elime aldım ve Büyük Üstadı aradım.

“Büyük Üstadım, sizinle konuşmam gerekiyor. Mümkünse şimdi.”

Büyük Üstad, “Hemen gel!” deyince masamdan kalktım. Âzem ile Sedat’a veda bile etmedim.

“BİRAZ LATİNCE BİLİR MİSİN?”

“Gitmedin mi sen?” dedi, tekrar karşısında görünce Büyük Üstad.

Yüzümü dikkatle inceledi ve “Ne olmuş sana böyle?” diye sordu.

Gittiğimi, tatsız bir haberle geri geldiğimi söyledim ve “Kendinizi hazırlayın! Az sonra siz de aynı benim gibi olacaksınız.” dedim.

Dudakları kıpırdadı. Muhtemelen içinden, “Hayırdır inşallah” diye geçirdi.

Masasına doğru yürürken, yüzünün duvarda asılı duran kılıca gitmesinden, bu konuda konuşacağımı zannettiğini anladım.

“Hayır, hayır, hiç kılıca bakmayın. Çok daha girift bir meseleyle karşı karşıyayız!”

Şaşkınlık içinde oturdu koltuğuna.

Ben de karşısındaki sandalyeye iliştim, süratle Peykân Bey’in neler söylediğini, Âzem ile Sedat’ı çağırarak yaptığım konuşmayı ve düşüncelerimi aktardım.

Sözlerimi tamamlarken “Bir şey içebilir miyim? Dilim damağım kurudu da!” dedim.

“Tabii ki” dedi Büyük Üstad ve telefonu kaldırıp hem bitki çayı hem de su istedi.

İçeceklerimiz gelinceye kadar, ikimizin de sesi çıkmadı.

Sularımızı bardaklarımızdaki son damlasına kadar içip fincanlarımızdan ilk yudumlarımızı alınca biraz kendimize gelir gibi olduk.

“Zor bir durum” diye başladı söze ve ardından bir soru sordu.

“Biraz Latince bilir misin?”

Testisler yerinde mi?

Büyük Üstad bir şey söylerse dikkatle dinler, ciddiyetle cevap veririm. Başlangıçta çok alakasız gibi görünse de ettiği her lafın ucu, mutlaka, üzerinde konuşulmakta olan konuya çıkar.

“Hayır bilmem diye” cevapladım bu nedenle Büyük Üstadı.

“Eğer bilseydin, ‘Testiculos habet et bene pedentes!’ diyecektim. Bilmediğine göre, İtalyancasını söyleyeyim: ‘Duo testis bene benedata!’”

İtalyanca bilmem ama Avrupa dillerinden biraz haberdar olanlar için çözülmesi zor bir cümle değil Büyük Üstadın söylediği.

Yine de çevirisini yapmasını rica ettim.

İki avcunu birleştirip bir çukur oluşturdu ve “Sarkan iki adet mükemmel testisi var!” dedi Büyük Üstad.

Galiba ne demek istediğini anladım. Kulağım yine de onda:

“Yıl 1160. Eski papa 4. Leo sizlere ömür. Yerine yeni papa seçilecek. Birçok aday arasından, ipi göğüsleyen John oluyor. Aslında erkek değil, bir kadın John. Almanya’da yaşayan bir İngiliz misyoner ailenin kızı olarak dünyaya gelmiş. On iki yaşına gelince bir şekilde evinden savrulmuş, erkek elbiseleri giymeye başlamış ve Atina’da din ve felsefe öğrenmiş. Oradan Roma’ya geçmiş,

eğitimine burada devam etmiş. Çalışmış, çabalamış ve 4. Leo'dan sonra kendisini Papa olarak seçirmiş. 8. John adıyla Hıristiyan dünyasının bir numaralı din adamı olarak tahtta oturmuş. Tam iki yıl, beş ay, dört gün süreyle hüküm sürmüş. Çapkınlık yapmasa, ömrünün sonuna kadar, kimsenin ruhu duymadan tahtta oturabilirmiş. Ama rahat durmamış. Hizmetkârıyla düşüp kalkıyormuş. Hamile kalmış. Dokuz ay süresince, hem kadın hem de hamile olduğunu gizlemeyi başarmış. Ama sonunda olan olmuş, St. Petrus Kilisesi'nin önünde yapılan bir ayinde, çocuğunu herkesin önünde doğuruvermiş.”

Papa John'un hikâyesini biliyorum. Özellikle, Büyük Üstadın getirip de bıraktığı noktadan sonrasını.

Çocuk ortaya çıkınca, kardinallerin hem Papa'yı hem de bebeği taşıyarak öldürdüklerinden haberdarım. Kırmızı pelerinli, kukuletalı din adamları, iki cesedi öldürdükleri yere gömmüşler, üzerine bir de mermer koymuşlar. Bununla da yetinmemiş, yanına bir anne çocuk heykeli dikmişler.

Yüzyıllar boyunca bir ibret işareti gibi durmuş bu anne çocuk heykeli St. Petrus Kilisesi'nin önünde.

16. yüzyıla gelindiğinde, din büyükleri görüşlerini değiştirmiş, heykeli bulunduğu yerden kaldırılmışlar. Bununla da yetinmeyin John'un ismini Papalar Listesi'nden silmişler. Sonraki yıllarda, 9. John olarak listede yer alması gereken papa, 8. John olarak kaydedilmiş ve geriye hiç kanıt kalmaması için çaba gösterilmiş.

Ama yeni kuşak kardinallerin çabası sonuç vermemiş. Çünkü, Martinus Scotus adlı bir rahip çok önce, 11. yüzyılda, Kadın Papa'nın hikâyesinin saklanması doğru olmadığını düşünerek olup biteni bütün açıklığıyla herkesle paylaşmış. Sonra 12. yüzyılda bir kilise tarihçisi olan Gemiorslu Siegebart kaleme almış Papa John'un hikâyesini. Ve ardından 13. yüzyılda, Martinus Polonus *Cronikon Pontificum en Imperatum* adlı eserinde, St. Petrus kilisesinin önünde meydana gelen olayı tüm detaylarıyla bir kez daha anlatmış.

Üzerine romanlar yazılan, filmler çekilen ilginç bir olaydır Papa 8. John'un yaşamı ve ölümü. Ben bütün bunları hatırlarken Büyük Üstad, “Tabii ki böylesine büyük bir olayın bazı sonuçları olacaktı. Bir kez kadın papa seçilince, bir daha olmasın diye kardinaller eşeklerini sağlam kazığa bağlamak istediler ve birtakım önlemler geliştirdiler.” diyor.

Delikli sandalye...

Büyük Üstadın sözünü ettiği önlemlerin neler olduğunu da biliyorum. Zaten Büyük Üstad da en başta avuçlarını birbirine yanaştırarak bu nedenle çukur haline getirmiş ve “Sarkan iki adet mükemmel testisi var!” demişti.

Kadın papanın doğurduğu tarihten sonra, papa seçimlerine yeni bir âdet getirilmiş. Seçimler tamamlanıp papanın ilanı aşamasına gelindiğinde, kardinaller yeni seçilen papayı delikli bir sandalyeye oturtmaya ve elleriyle testislerinin olup olmadığını kontrol etmeye başlamışlar.

Birden, “Acaba ne demek istiyor Büyük Üstad?” diye düşünüyorum.

Yoksa, bu tarihi olayı hatırlatarak bana, “Bundan sonra biz de böyle yapacağız!” demeye mi çalışıyor?

“Biz de mi testis muayenesi yapacağız yani bundan sonra Büyük Üstadım?”

Sorumla birlikte, kahkahayı patlatıyor Büyük Üstad.

Durumumuz pek gülünesi değil ama elimde olmadan ben de katılıyorum ona. Anlaşılan, ikimizin de sınırları ileri seviyede bozulmuş durumda!

“Hayır, hayır” diyor, gözlerinde attığı kahkahalar nedeniyle oluşan yaşları silerek. Derhal başka bir konuya atlıyor.

Bizim sicilimizde de yok değil!

“Bizim tarihimizde de var böyle örnekler. Mabetlerimize geçmişte de kadınların girdiğini biliyorsun değil mi?”

Bölük pörçük bazı bilgilere sahip olduğumu söylüyorum. Büyük Üstad anlatmaya koyuluyor:

“En bilineni, 1710 yılında İrlanda’nın Cork bölgesinde meydana gelen... Baron Ledger Londra’ya sık gidip gelmektedir. Oradaki gelişmeleri yakından gözler. Kendi topraklarına dönünce benzeri girişimlerde bulunur. Bunlardan biri de kardeşliktir. Bazı akrabaları ve arkadaşlarıyla birlikte bir loca kurmak üzere kolları sıvar. Baron, mabet olmak üzere şatosunda gizli bir bölüm inşa ettirmiştir. Beklenen gün gelir, ilk toplantı başlar...”

Büyük Üstadın anlattığı olayı hatırlamıştım. Ama lafı ağzına tıkmadım. Dinlemeyi sürdürdüm:

“Baron Ledger’in on yedi yaşındaki kızı Elizabeth, kütüphanede çalışırken, yan taraftan gelen bazı sesler duyar. İlgilenir. Kütüphanenin duvarında, oynamakta olan bir tuğlanın aralığından, mabet haline getirilmiş bölmede neler olduğunu izlemeye koyulur. Kardeşliğin tüm sırlarını görmekte ve duymaktadır. İlerleyen dakikalarda, tanık olduğu bazı sahneler korkmasına yol açar ve kaçmaya başlar. Yolunu bir hizmetçi keser. Genç kız onu karşısında görünce bayılır. Ayıldığında babası ve kardeşleri başında beklemektedir. Endişe içinde neler gördüğünü ve duyduğunu anlatmasını isterler. Neredeyse onların bildiği her şeyi, on yedi yaşındaki bu kız çocuğu da bilmektedir. Aralarında bir değerlendirme yaparlar ve sahip olduğu sırları göz önünde tutarak, Elizabeth’i kardeşler arasına katılmış sayarlar.”

Bu olayı biliyordum. Bazı yerlerde, 1710 yılında kardeşliğin resmen inşa edilmemiş olduğu ileri sürülerek, Elizabeth’in sırları almış sayılmayacağını savunan yazılar da okumuştum.

Ayrıca, Elizabeth’in konuşulanları dinlemek için bir duvar saatine gizlendiğine dair kaynaklar da vardı. İngilizce bir dergide, Elizabeth’in kardeşliğe özgü kıyafetlerle temsili resimlerini de görmüştüm.

Bir yaygın söylenti de Elizabeth’in genç kızlığında, evlendikten sonra, çoluk çocuğa karıştığında ve hatta büyük anne olduğunda bile sırlarımızı kimseye vermediği idi.

Seksen yaşında, sözünü tutmuş olarak ebediyete göç etmişti İrlandalı Elizabeth.

Başka örnekler...

Keşke Elizabeth yegâne örnek olarak kalabilseydi.

1800'lü yıllarda, Macaristan'da Kontes Barkoczy, babasının ölümü üzerine kütüphanesine de sahip olmuş, kendisine intikal eden kardeşliğe dair kitapları okumuştur. Ardından, yeterince bilgiye sahip olduğu iddiasıyla kardeşlere başvurmuş, sınanmasını istemiştir. Kontesin bilgileri kontrol edilip yeterli bulundu. Kendisine, kardeşliğe özgü bir sertifika takdim edildi. Durumu öğrenen Büyük Loca hop oturup hop kalkıyordu. Olay soruşturuldu, sorumlular cezalandırıldı ve Kontes'ten sahip olduğu sertifikayı derhal iade etmesi istendi.

Amerika Birleşik Devletleri'nden de bir örnek var kadın sızmalarına ilişkin olarak.

Bayan Catherine Babington'un kardeşler arasına nasıl katıldığını, oğlu J. P. Babington yazdığı kitapta anlattı. Babington'a göre, Bayan Catherine dedesine ait bir binada yaşıyormuş. Altı okul, üstü kilise olan binanın çatısına toplantılardan önce gizlenen bu hanımefendi, tam bir yıl süreyle içeride nelerin olup bittiğini izlemiş. Bir gün amcası tarafından yakalanıp sorgulanınca her şeyi itiraf etmiş. Bir ay süreyle bilgileri sınanmış, sırların önemli kısmını edindiği anlaşılmış.

Bu örnekler çoğaltılabilirdi. Buna karşılık bizim örnekleri çoğaltmaya değil, çözüm üretmeye ihtiyacımız vardı.

Babington örneğinden başka bir örneğe atlamamak için konuşmaya müdahale ettim ve "Ne yapacağız Büyük Üstadım?" diye sordum.

Soru ağzımdan çıkar çıkmaz da pişman oldum. Büyük Üstad örnekleri belki de düşünmeyi sürdürebilmek için çoğaltıyordu.

Neyse, olan olmuştu. Tabii ki o da benim kadar, belki daha da fazla, acı gerçekle yüzleşmemiz gerektiğinin farkındaydı.

"Bilmiyorum. Emin ol ne yapmamız gerektiğini bilmiyorum." dedi çaresizliği yüzüne yansımış olarak.

"Fazla vaktimiz yok düşünmek için..." dedim ve Peykân Bey'in sabaha kadar vakit verdiğini hatırlattım.

Büyük Üstad çok kızdı. Onu ilk kez bu kadar sinirlenmiş görüyordum. Elini, sanki bir çekiç tutuyormuş gibi masaya vurdu ve "Ne hali varsa görsün!" dedi.

Anlaşılan tam o anda kararını vermişti. Düşüncelerini ardı ardına sıralamaya başladı:

"Peykân Bey ve Şirin Hanım, tehditler savurarak kılıcı alabileceklerini sanıyorlarsa yanılıyorlar. Evet biz bir hata yapmış olabiliriz. Ama bu, kardeşlerimizin dışında kimseyi ilgilendirmez. Yapılmış olan yanlışlık, bizim iç meselemizdir. Kendi içimize döner, hatamızı telafi etmenin, bir daha tekrar etmemenin yollarını ararız. Ama bunu başkalarına asla kullandırmayız."

Haklıydı Büyük Üstad.

Konuştuk, konuştuk...

Üzerime epey iş düşüyordu.

Peykân Bey’le son konuşma...

Büyük Üstadın odasından, ilk durağımın neresi olacağını bilerek çıktım.

Narmanlı Apartmanı’nın zarif asansörüyle Peykân Bey’in ofisine çıkarken, için için gülüyordum. Sekreteri içeriye girmem için kapısını açarken, Peykân Efgani masasından kalktı.

Bana doğru yürüme ve elimi sıkma ihtimaline karşı, tahmin edemeyeceği kadar hızlı, âdeta uçarcasına masasının karşısındaki sandalyeye oturdum.

“Bir gün içinde ne çok şey oldu değil mi?” dedim arkama yaslanarak.

Şaşırmıştı. Konuşmaya devam ettim:

“Önce Büyük Üstadın odasında toplandık. Sonra siz beni ziyaret ettiniz. Ardından ben Büyük Üstadı ziyaret ettim. Şimdi de buradayım. Ne trafik ama değil mi? Aslına bakılacak olursa, bir gün, hiç de kısa bir zaman dilimi değilmiş. Siz ne dersiniz?”

Ağzımdan çıkan her kelimeyi merak içinde dinliyordu Peykân Bey. Esasa dair söyleyeceğim sözleri bekliyordu aslında. Onun yerine, “Siz ne dersiniz?” diye bir soru sorunca abandone olmuştu.

“Neye, ne derim?” dedi.

Cevabımı çoktan hazırlamıştım:

“Yarın öğlene kadar beklemeyin diye, bu akşamüstü geldim ofisinize.”

Şaşırarak baktı yine. Güldüm.

“İşlemlere başlayabilirsiniz.”

Yüzü şaşkınlıktan kızgınlığa geçiş yaptı. “Ne demek şimdi bu?” diyerek daha açık konuşmamı istedi.

Sözlerime iyi mi yoksa kötü mü yaklaşmalıydı? Bir türlü anlayamıyordu.

“Kılıçla ilgili işlemleri kastediyorum...” dedim özellikle.

“Nasıl yani?” dedi tekrar.

“Yani” dedim... “İstedığınızı yapabilirsiniz. Büyük Üstad, kılıcı vermeyeceğimizi size derhal bildirmemi istedi. Onun için buradayım.”

“Saçmalıyorsunuz!” dedi.

“Hayır saçmalamıyorum. Ne kadar ciddi olduğumu göstermek için buraya kadar geldim. Yarın öğleni beklemedim. Size vakit kazandırmak için, saate filan aldırmadım, geldim. Hemen şimdi, gazetelere, televizyonlara, öteki kardeşlik kuruluşlarına, dünyanın dört bir tarafına bilgi vermeye başlayabilirsiniz.”

Söylemiş ve rahata ermiştim.

“Allaha ısmarladık” bile demeden sandalyeden kalktım, odasından çıktım, dairenin kapısını arkamdan çektim.

Narmanlı Apartmanı’nın zarif asansörüyle aşağıya doğru inerken, önümüzdeki birkaç gün içinde yapmam gereken öteki işleri düşünmeye koyuldum.

Yoğun, ama çok yoğun bir programım olacaktı.

AŞK VE KILIÇ

“Kardeşlerim, tek gündem maddesiyle toplanmış bulunuyoruz...”

Beklediğim an geldi!

Geçen birkaç gün içinde, benden önce Üstad-ı Muhteremlik yapmış kardeşlerimi tek tek dolaşım. Bazılarının kısmen tanık ya da fikir sahibi olduğu, çoğunluğunu Büyük Üstadın yardımıyla göğüslediğim serüveni, en ince ayrıntılarına kadar anlattım.

Böylesine hassas bir konuyu, kendileriyle neredeyse hiç istişare etmeden halletmeye çalışmamı onaylamayanlar da oldu krizi soğukkanlılıkla yönetmiş olduğumu söyleyenler de.

Neredeyse tüm adımlarımı Büyük Üstadın kontrolü altında atmış olmam, hepsinin takdirini kazandı.

Daha önce Üstad-ı Muhteremlik yapmış olan kardeşlerime olan ziyaretlerimi tamamlayınca, sıra Üstad-ı Muhteremlik yapmamış ama çatımızın altında uzun yıllar geçirmiş, tecrübeli ve bilgili kardeşlerimi bilgilendirmeye geldi. Onları da ikişer üçer bir araya getirdim, nelerin olup bittiğini ve şu anda hangi noktada olduğumuzu anlattım.

Her iki kesime de nasıl bir sonuç istediğimin, krizi nasıl aşmayı planladığının bilgisini, dilim döndüğünce vermeye çalıştım. Laflarımın arasına, Büyük Üstadın görüşlerinin de bu yönde olduğunu ustaca sıkıştırdım.

Daha açık konuşacak olursam, “Kardeşlerim, tek gündem maddesiyle toplanmış bulunuyoruz.” dediğim anda, aslında çalışmayı başlatmıyor, son saymaya geçiyordum.

Sona yaklaşırken...

Şimdi yapmam gereken, meseleyi hazırladığım plan dahilinde tüm kardeşlerle paylaşmak ve mümkünse bu krizi bir daha başımıza gelmemesini dileyerek sonlandırmak.

Notlarım önümde. Yazılsa roman çıkacak koca maceraya ilişkin konuşma başlıklarımı bir sayfaya sığdırmış bulunuyorum.

Daha önce birkaç kez saat tutarak yaptığım provalardan edindiğim izlenim, on beş dakika içinde sözlerimi tamamlayabildiğim...

Baştan itibaren, bu konuşmanın ölümcül uzunlukta olmaması gerektiğinin farkındayım. Ayrıntularla boğuşmak, neyin doğru neyin yanlış olduğunu tartışmak ya da tartıştırmak gibi bir niyetim yok.

Becerebilirim, yüz yılda bir karşılaşacağımız türden ve her açısında tehlikeli bir köşe bulunan bu krizden, kardeşlerimi ve kendimi çok hasar almadan çıkartmaya çalışacağım.

Ağzımdan çıkan “tek gündem maddesi” sözleri üzerine kardeşlerim dikkat kesilmiş ne söyleyeceğimi bekliyorlar. Özellikle konuyu hiç bilmeyen kardeşlerimin merakının giderek arttığını görüyorum.

Aldığım notlara bakıyorum ve konuşmaya başlıyorum...

Konuşmamı sürdürürken, meseleyi ilk kez şimdi duyan kardeşlerimin çok şaşırıldıklarını hissediyorum. Birbirlerine bakıyor, ardından, neler söylediğimi kaçırma endişesiyle derhal bana

dönüyor ve can kulağıyla dinlemeyi sürdürüyorlar.

İsmi geçenler...

Konuşmamda doğal olarak Âzem ile Sedat'ın adı çok geçiyor.

Bir de tabii bol bol Şirin Hanım ve Peykân Bey'in kulaklarını çınlatıyorum.

Birkaç kez Şah Cihan ile hançerinden ve Bonhams'ın 20.000.000 sterlin alıcı bulacağını tahmin ettiği, Büyük Üstadın odasında asılı olan göz alıcı kılıçtan söz ediyorum.

Bu kılıcın, kardeşimiz Cemaleddin Afgani'ye vezirliği sırasında gösterdiği yararlılıklar nedeniyle hediye edildiğini anlatıyorum. Ayrıca, bu kardeşimizin muhteşem hayatından da başlıklar halinde bahsediyorum.

Ardından, sözü İran Devrimi'nin sonuçlarına, Vâlâ kardeşimizin Türkiye'ye geliş öyküsüne getiriyorum.

Konuşurken kardeşlerimin yüzlerini tek tek inceliyorum. Anlattıklarımı bir yaşam öyküsü gibi değil, hayali bir macera gibi dinlediklerinden eminim. Doğrusunu söylemek gerekirse, geçen sekiz aya yakın süre içinde yaşadıklarımın hayal değil de gerçek olduğuna inanmakta, bugün ben bile zorluk çekiyorum.

Oysa, maceranın iki ismi aramızda. Kanlı canlı karşımızda oturuyor.

Âzem ile Sedat ben konuşurken, özellikle de isimleri geçtikçe, kızarıyor bozarıyorlar...

“Evet kardeşlerim” diyorum bir ara ve şaşkın bakışlar arasında, konuşmamın bilgi vermeye dönük kısmını sonlandırma aşamasına doğru ilerliyorum:

“Türkiye’de ilk kez karşılaştığımız, sık olmamakla birlikte dünyanın çeşitli yerlerinde de karşılaşmış, sıra dışı bir durumla yüz yüze bulunuyoruz. Ben de sizler de ileride üzerine yazılar yazılacak, tezler üretilecek, davranış biçimleri geliştirilecek, romanlara, filmlere konu olacak, ama bugün çözüm bekleyen bir meseleyle karşı karşıyayız...”

Bu noktada biraz dünya örneklerinden söz etmemin yararlı olacağını farkındayım. Özellikle yeni kardeşlerimden bilmeyenler olabilir diye İrlanda, Macaristan ve ABD örneklerini veriyorum.

Bir ara lafı kadın papa seçilmesine bile getiriyorum...

Delikli sandalyeye ilişkin söylediklerim, konudan haberdar olmayan kardeşlerimin gülümsemesine yol açıyor.

Bütün bunlardan söz etmemin nedeni, yaşadığımız sarsıcı olayın etkisini mümkün olduğunca azaltmak, yıkıcı bir tesirde bulunmasını engellemeye çalışmak.

Planım yürüyecek mi bilmiyorum?

Açık konuşmam gerekirse ilk kez, kardeşlerimi ikna edip edemediğimi hissedemiyorum.

Bakalım bu özel gündemle gerçekleşen toplantının sonu da tıpkı daha öncekiler gibi istediğim biçimde gelecek mi?

Söz Âzem’de...

“Şimdi” diyorum konuşmamın sonunda, “sözü, kendisini savunması için Âzem’e bırakıyorum”...

Acaba kardeşlerim, “Âzem kardeşim” değil de sadece “Âzem” dediğimi fark etmişler midir?

Tahmin ediyorum ki evet.

Âzem, kardeşlere özgü kıyafetinin içinde ayağa kalkıyor. Yüzü bembeyaz. Sesi titreyerek konuşuyor:

“Üstad-ı Muhterem, nasıl görüldüğünü ama aslında ne olduğunu, nedenleriyle birlikte uzun uzun anlattınız. Benim hepinizden istediğim, halisane niyetlerle burada bulunuyor olduğumu bilmeniz. Aranıza katılırken de sonrasında da kılıcı korumaktan başka bir düşüncemin olmadığına inanmanız tek dileğimdir...”

Âzem kısa bir konuşma yapacakmış gibi başlasa da öyle devam etmiyor. Aslında onu gayet iyi anlıyorum. Karşılarında belki de son defa bulunduğu, kendisini kardeş olarak bağrına basmış, sırlarını paylaşmış insanlara hesap vermesi gerektiğini düşünüyor. Kendilerini aslında kandırmak istemediğini, böyle davranmak zorunda kaldığını ifade etmesi lazım. Kendisine sevgiyle kucak açmış bu insanlara vefa borcu var ve bunu ödemesi gerektiğinin farkında.

Âzem Afgani, konuşmasının bazı yerlerinde benim söylediklerimi tekrarlıyor, yer yer de beni tanık olarak gösteriyor. Böyle zamanlarda konuşmasına müdahil olmadan ama başımı sallayarak söylediklerine destek oluyorum.

Lafı kardeşimiz olan dedesine getirdiğinde, sona yaklaştığını hissediyorum. Vâlâ Bey’le geliştirdiği çok özel ilişkiden söz ederken gözlerinin dolduğunu fark ediyorum.

Sonunda konuşamayacak hale geliyor Âzem ve şu cümleyle konuşmasına noktayı koyuyor:

“Aranıza hırsız gibi katılmamın tek nedeni, aile geleneğimiz olan kılıç muhafızlığını sürdürmektir...”

Cümlesini tamamlayamıyor... Yardım ister gibi bana doğru bakıyor...

Çekicimi vuruyorum!

O anda, mabette yere bir iğne düşse duyulabilir. Ölüm sessizliği denilen şey bu olmalı.

Herkesin gözü bende. Kardeşlerimin, ne söyleyeceğimi çok merak ettiklerini biliyorum.

Çekiç sesinin etkisi sürerken ilgili kardeşimden, önlüğünü ve eldivenlerini alarak Âzem’i mabet dışına çıkartmasını istiyorum.

Âzem, mabetten çıkarken dönüp bir kez daha bakıyor...

O anda yüzünde oluşan ifadeyi tarif edebilmem de unutmam da mümkün değil.

Geçen süre zarfında kıpırdanmalar, yer yer konuşmalar oluyor.

Kapı kapanır kapanmaz, yeniden çekicimi vuruyorum.

Söz Sedat kardeşimde...

“Şimdi de Sedat kardeşimize söz vereceğim. Buyurun Sedat kardeşim...”

Kardeşlerimin, Âzem’den farklı olarak Sedat’a “kardeşim” diye hitap ettiğimi fark ettiklerinden eminim.

Sedat konuşmaya, tıpkı ofisimdeki yüzleşme anında olduğu gibi alabildiğine sakin bir ses tonuyla başlıyor. Konuşmasını tamamlayana kadar bu ses tonunu koruyacağını tahmin ediyorum.

Genç kardeşim, çok değil sekiz ay kadar önce Âzem ile mabette ilk adım attıkları güne geri dönüyor. Bizlerle ve onunla ilk karşılaşmasını anlatıyor. İlerleyen birkaç gün içinde Âzem'in kadın olduğunu keşfettiğini söylüyor. Tibet gezisi esnasında evlenmelerinden söz ediyor. Sonra bir önemli noktaya şöyle dikkat çekiyor:

“Size karşı dürüst olmam gerektiğinin tabii ki farkındaydım. Öte yandan, resmen görevlendirilmiş olmasam da çok önemli bir sorumluluk taşıdığımı düşünmeye başlamıştım. Kılıcın, kardeşliğimizin elinden kayıp gitmesi an meselesiydi.”

Konuşmasının bu noktasında nefes alıyor Sedat kardeşimiz. Etrafa, şimdi söyleyeceklerime lütfen inanın, der gibi bakıyor:

“Âzem'in kadın olduğunu, kendisinin dışında bilen tek kişiydim. Bunu mutlaka sizinle paylaşmam gerektiğini biliyordum. Öte yandan, bu özel durumu kavradığım andan itibaren, bir anlamda kılıç muhafızlığım da başlamış oldu. Bu görevden kaçamazdım. Tekrar olacak ama birkaç örnekle ne demek istediğimi anlatmaya çalışacağım.”

Doğrusu, Sedat kardeşimin tekrara girmesini istemezdim ama ona mani olmanın doğru olmayacağını da farkındaydım. Öteki kardeşlerim gibi dinlemeye koyuldum:

“Az önce, Büyük Üstadın odasının önünde yakalanmamızı, Şirin Hanım ve Peykân Bey'le başımızdan geçenleri Üstad-ı Muhterem'den dinlediniz. Yakında, bu iki insanla aramızda belki yıllarca sürececek bir hukuk savaşı başlayacak. Şu anda tüm dikkatler kılıcın üzerine çekilmiş durumda. Bugün kesinlikle kılıcın bana ihtiyacı yok. Oysa özellikle son birkaç aydır, ben ve eşim Âzem, kılıçla yattık kılıçla kalktık. Takdir edersiniz ki kılıcın maddi değeri akıllara durgunluk verecek yükseklikte. Manevi değerine ise paha biçmemiz mümkün değil. Bütün bunları, ne kadar hassas bir durumla karşı karşıya olduğumuzu bilmeniz ve suskunluğumu mazur görmenizi sağlamak için anlattım.”

Dinlerken, Sedat kardeşimin aslında tekrar yapmadığını, bazı gelişmelerin kendi bakış açısından nasıl görüldüğüne dikkat çektiğini anlıyorum.

Ayrıca, genç kardeşimin yaptığı kendine güvenli konuşmayla herkesin kalbini kazandığını da hissediyorum.

Benim de arzum bu.

Sedat sözlerini tamamlarken, konuşması süresince sesine hâkim olan sükûnet kayboluyor.

Az sonra bunun nedenini anlayacağım. Belli ki son bir cümle daha söyleyecek.

Bana yönelik olarak söyleyeceği bu son sözler, ses tonunu sükûnetten acıya dönüştürmesine yol açmış durumda:

“Mabetten çıkartılmaya hazırım Üstad-ı Muhterem!”

Bu cümle üzerine, mabette yeniden bir kaynaşma oluyor. Herkes birbiriyle konuşmaya başlıyor. Yüzler asılıyor.

Kardeşimiz, kurduğu son cümleyle herkesin yüreğini dağlamış durumda.

Bir çekiç darbesiyle uğultuyu sonlandırıyorum.

Dışarıya çıkartılacağını tahmin ederek ayakta bekleyen Sedat'a dönüyorum ve "Lütfen yerinize oturun kardeşim!" diyorum.

O yerine oturur oturmaz sözlerimi sürdürüyorum:

"Sedat kardeşim, şimdi beni iyi dinleyin!"

Mabette yeniden ölüm sessizliği hâkim oluyor...

"Size, kardeşliği koruyucu davranışlarınız için teşekkür ederim. Aynı teşekkürü, eşiniz Âzem hemşiremize de borçlu olduğumuzu bilmenizi istiyorum. Elbette, uygun bir ortamda, bunu kendisine de ifade edeceğim. Evet, kardeşlik zincirimizde hepimizin bildiği bir nedenle bugün bir azalma oldu. Üzüntü duymamamız elde değil. Buna karşılık, bir 'hemşire' kazandık ve mutluyuz..."

Son bir çekiç darbesiyle, "aşk ve kılıç"a dair bu çok özel toplantıyı sona erdiriyorum.